

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна

ЩОРІЧНИЙ ЗВІТ РЕКТОРА

**Інформаційно-аналітичні
матеріали
за підсумками 2023 року**

За загальною редакцією ректора
професора Тетяни КАГАНОВСЬКОЇ

Харків – 2023

Щорічний звіт ректора: інформаційно-аналітичні матеріали за підсумками 2023 року / за загальною редакцією ректора професора Тетяни КАГАНОВСЬКОЇ. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. – 174 с.

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2023

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО РЕКТОРА	5
I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ.....	29
II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	40
2.1. Організація науково-дослідної діяльності	40
2.2. Результати наукових досліджень	47
2.3. Науково-дослідна робота студентів та молодих учених	54
III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ.....	57
3.1. Спеціальності підготовки здобувачів вищої освіти.....	57
3.2. Контингент здобувачів, які навчаються на денній і заочній формі навчання (громадяни України і іноземні студенти)	59
3.3. Успішність студентів і випуск фахівців.....	59
3.4. Навчально-виробнича практика та сприяння розвитку кар'єри здобувачів вищої освіти та випускників університету.....	56
3.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук.....	58
IV. ПІСЛЯДИПЛОМНА ТА НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА	70
V. ЯКІСТЬ ОСВІТИ. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ТА АКРЕДИТАЦІЙНА РОБОТА	74
5.1. Університетська система забезпечення якості освіти	74
5.2. Перевірка текстів робіт щодо наявності плагіату та академічна доброчесність....	76
5.3. Акредитаційна та методична робота.....	77
VI. КУЛЬТУРНА, ПРОСВІТНИЦЬКА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	87
6.1. Культурна і просвітницька діяльність.....	87
6.2. Спортивна діяльність	91
VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА.....	96
7.1. Комплектування та робота з фондами бібліотеки	97
7.2. Обслуговування користувачів. Цифровізація бібліотеки.....	99
7.3. Партнерська та міжнародна діяльність бібліотеки	103
7.4. Культурно-просвітницька діяльність.....	104
7.5. Наукова і методична діяльність ЦНБ	105
VIII. ПРИЙОМ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	110
8.1. Прийом на навчання до університету у 2023 році (бакалаврат та магістратура)	110
8.2. Прийом в аспірантуру та докторантуру	113
8.3. Прийом на навчання іноземних громадян.....	116

IX. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	119
9.1. Університет у національному та міжнародному медіапросторі.....	119
9.2. Наповнення та супровід вебсайту університету.....	123
9.3. Університет у соціальних мережах.....	124
9.4. Рекламно-іміджова діяльність університету	126
9.5. Інформаційний супровід освітнього процесу	127
9.6. Університет у міжнародних рейтингах	129
9.7. Газета «Харківський університет» та Каразінська медіастудія.....	130
X. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	133
10.1. Договірна діяльність	133
10.2. Академічна мобільність.....	133
10.3. Міжнародні грантові проекти	137
10.4. Міжнародні партнерства.....	139
10.5. Нормативне регулювання міжнародної діяльності.....	140
10.6. Запрошені професори та Запрошені дослідники.....	141
10.7. Міжнародні заходи	142
10.8. Інші види діяльності	143
XI. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ	146
11.1. Робота з проектами документів	146
11.2. Робота з проектами положень та інструкцій університету.....	147
11.3. Робота з електронними документами у СЕД З АСКОД	148
11.4. Аналітична робота	148
11.5. Юридичний супровід процесів управління персоналом та дотримання вимог законодавства з праці	149
11.6. Претензійно-позовна робота	149
11.7. Надання юридичних консультацій та роз'яснень	150
11.8. Інші напрями діяльності	150
XII. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	152
XIII. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ	157
XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ І ГОСПОДАРЧІ РОБОТИ	159
XV. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	164

Вступне слово

РЕКТОРА

Частина 5 статті 34 Закону України «Про вищу освіту» передбачає: «Керівник закладу вищої освіти щороку звітує перед засновником (засновниками) або уповноваженим ним (ними) органом (особою) та вищим колегіальним органом громадського самоврядування закладу вищої освіти. Щорічний звіт керівника закладу вищої освіти повинен містити інформацію про рівень досягнення цільових показників діяльності закладу вищої освіти, визначених контрактом, станом на 31 грудня року, за який складено звіт, і підлягає внесенню до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та оприлюднюється в Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності Єдиної державної електронної бази з питань освіти та на офіційному вебсайті закладу вищої освіти».

Як і минулого року, у цій частині об'ємного звіту, який вміщує інформаційно-аналітичні матеріали про діяльність Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, окреслено головні здобутки, обґрунтовано зміну кількісних показників та характеристики якісних, наведено основні й найбільш важливі тенденції у розвитку, вказано на основні виклики в діяльності університету, розкрито виконання цільових показників діяльності Каразінського університету, визначених контрактом Міністерства освіти і науки України з ректором.

Це був 218-й рік історії університету – ще один унікальний рік, невимовно складний, другий рік війни.

Попередній 2022-й вимагав від кожного українця (і каразінська спільнота тут не виняток) мужності й незламності, здатності взяти себе в руки в умовах смертельної небезпеки, взяти під контроль свої дії та процеси, пов'язані з ними. Звітний 2023 рік додав необхідність довго і постійно жити в напрузі війни і небезпеки, коли неможливо зупинитися і відпочити, навіть перевести подих. Вміння вистояти і не зламатися мало бути доповнене терпінням і витримкою, здатністю щоденно наполегливо працювати в умовах війни.

У 2022 році головним завданням було зберегти і втримати університет, його кадровий склад, функції та процеси попри тяжкі, безпрецедентні в історії Каразінського матеріальні втрати. Звітного 2023 року ми намагалися не просто вистояти і працювати, а й по мірі сил і об'єктивних можливостей відновлюватися і навіть розвиватися.

Минулий рік, як і попередній, позначений високим жертвним подвигом каразінців на фронті, у лавах Збройних Сил України. З кожним місяцем їх стає все більше. І, на невимовний жаль, все більшим стає мартиролог наших героїв, які віддали найдорожче – життя – за свободу і саме існування України й українців.

Минулого року він, на жаль, поповнився дев'ятнадцятьма іменами:
ОЛЕКСАНДР НЕВГАСИМОВ, працівник фізичного факультету
ЄГОР ЖЕЛНІН, доцент кафедри стоматології медичного факультету
ЄВГЕН ДІДЕНКО, старший викладач факультету комп'ютерних наук
МИХАЙЛО КОРНІЛОВ, студент факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

АНДРІЙ БОНДАРЕНКО, студент біологічного факультету
АНДРІЙ УДОВЕНКО, студент ННІ екології
РОМАН ЯНИШЕВ, вихованець соціологічного факультету
ОЛЕГ ФЕДОРЕНКО, випускник історичного факультету
ВЛАДИСЛАВ СЕРГЄЄВ, випускник фізичного факультету
ОЛЕКСАНДР ЛІПІЛІН, випускник соціологічного факультету
ОЛЕКСІЙ КУЗНЕЦОВ, випускник філологічного факультету
ІГОР ФІЛІМОНОВ, випускник медичного факультету
МИХАЙЛО АЛЕКСЄЄНКО, випускник соціологічного факультету
АРТУР ОМАРОВ, випускник ННІ «Фізико-технічний факультет»
ІГОР ПОЛЯКОВ, випускник соціологічного факультету
ІГОР ГРЕЧИХІН, випускник біологічного факультету
АРТЕМ КІПАРЕНКО, вихованець історичного факультету
МИКОЛА ЗАМАНОВ, випускник ННІ «Фізико-технічний факультет»
КИРИЛО САМОЙЛЕНКО, вихованець історичного факультету

Вони з нами – назавжди.

Упродовж звітнього року Каразінський університет працював на результат, як і завжди, відповідно до нормативних параметрів, визначених чинним законодавством України, незважаючи на страшну війну проти всього українського, проти людей, економіки, освіти і науки, проти всього, що здобула наша держава за роки незалежності, а університет накопичував 218 років поспіль. Стабільно функціонувала система забезпечення якості Каразінського університету. Своєчасно збиралася і вирішувала найважливіші питання Конференція трудового колективу, на засіданнях Вченої ради університету приймалися рішення стосовно усіх напрямів його функціонування і розвитку. Адміністрація Каразінського університету тісно співпрацювала з громадськими структурами нашого колективу: профспілковими організаціями (працівників і студентів), органами студентського самоврядування.

Головним чинником, який обумовив діяльність і життєдіяльність Каразінського університету у 2023 році, залишалася війна, спричинена агресією російської федерації проти України, й наближеність Харкова до театру бойових дій, до лінії фронту.

Руйнування, спричинені минулого року ворожими ракетними, артилерійськими обстрілами, бомбардуваннями, нанесли надважких втрат матеріальній базі університету. Обстріли тривають, а наближеність до фронту призводить до того, що нерідко вибухи лунають раніше, ніж спрацьовує оповіщення повітряної тривоги. Харків перебуває у зоні досяжності не лише ворожих ракетних систем С-300, модифікованих для застосування у режимі «земля – земля», а й далекобійних РСЗВ. Негативний вплив цих безпекових чинників, на жаль, зберігається. В абсолютній більшості випадків освітній процес у Каразінському університеті у 2023/24 навчальному році

здійснюється, як і в попередньому, в онлайн-форматі, у дистанційній синхронній формі. Це створює додаткові завдання щодо забезпечення якості освіти на всіх її рівнях, але безпека учасників освітнього процесу – понад усе.

Мета нашої роботи – розвиток і вдосконалення, модернізація всіх процесів діяльності Каразінського університету. Попри усе, попри війну і небезпеку, попри стрес, попри біль від втрати наших Героїв ми продовжуємо працювати і розвиватися.

Відтак, ми постали перед необхідністю вироблення нової стратегії розвитку університету. Зрозуміло, що надзвичайно важливо відновити втрачене. Але жити і працювати, рухатися, обернувшись назад, неможливо. Погляд має бути спрямований у напрямі руху, вперед. Тому ще у 2022 році виникла потреба переглянути «Стратегію розвитку університету на 2019–2025 роки», затверджену Конференцією трудового колективу у 2018 році. Чимало позицій вже були виконані у роки, що пройшли після затвердження Стратегії, є й такі, що втратили актуальність, а окремі – в умовах війни є нездійсненними. Розпочалася робота з розробки «Стратегічних цілей і намірів на період до 2030 року» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (<https://karazin.ua/storage/static-content/source/documents/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F%2023.pdf>). Проект пройшов громадське обговорення. Були враховані пропозиції і зауваження. «Стратегічні цілі й наміри» отримали схвалення на засіданні Вченої ради університету 27 лютого 2023 року і затверджені Конференцією трудового колективу. Заходи з виконання зазначеного документа водночас і продовжили попередню системну різнопланову роботу колективу університету, і стали кроками до досягнення визначених каразінською спільнотою стратегічних цілей. Зазначеним заходам буде приділене окреме місце нижче, після характеристики окремих певних показників діяльності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 2023 році.

Були розроблені та затверджені Вченою радою університету ще кілька **стратегічних документів**:

Гендерна стратегія Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (2023–2033);

Стратегія екологічної стійкості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року;

Політика залучення грошових коштів та інших ресурсів (фандрайзингу) Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Політика інвестування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері публічних закупівель;

Кадрова політика Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Каразінський університет як один з найбільш авторитетних закладів освіти України, який має здобутки, відомі далеко за межами нашої держави, стабільно перебуває на чільних позиціях серед українських закладів вищої освіти у міжнародно визнаних глобальних **рейтингах** університетів. Один з найбільш актуальних серед них QS World University Rankings минулого року змінив правила формування комплексних показників оцінювання діяльності закладів вищої освіти, що об'єктивно призвело до

зниження рейтингових позицій східноєвропейських університетів, зокрема українських. Попри війну, знищення матеріальної бази, у тому числі дослідницької, вимушений від'їзд частини науковців за кордон внаслідок складної безпекової ситуації, Каразінському університету завдяки самовідданій і творчій праці, згуртованості колективу вдалося посісти високу позицію в рейтингу найкращих університетів світу (691–700).

У вересні 2023 року оприлюднено QS World University Rankings: Europe 2024 – перший рейтинг міжнародної агенції QS, зосереджений винятково на європейських університетах. До рейтингу увійшов 31 заклад вищої освіти України. Каразінський університет посів 316 місце серед європейських університетів і третє – серед українських. Також уперше Каразінський університет увійшов до рейтингу QS Sustainability, посівши третє місце серед вітчизняних закладів вищої освіти.

У жовтні 2023 року опубліковано результати міжнародних предметних рейтингів Times Higher Education World University Rankings by Subject 2024. У рейтингах THE заклади вищої освіти оцінюють за 13 індикаторами, як і в загальному світовому рейтингу видання. За результатами дослідження рейтингового агентства Times Higher Education Каразінський університет увійшов до двох предметних рейтингів:

- комп'ютерні науки (позиція 801–1000);
- фізичні науки (позиція 1001+).

Це – гідний результат діяльності усього нашого колективу. Ми не зупиняємося на досягнутому і ставимо перед собою ще більш високі й амбітні завдання.

Каразінський університет має потужний **кадровий потенціал**. В університеті забезпечують освітній процес і здійснюють наукові дослідження 1391 науково-педагогічний і 113 наукових працівників (загальна кількість штатних працівників становить 3112 осіб, сумісників – 297), серед них один академік НАН України, п'ять членів-кореспондентів НАН України, 1 член Каліфорнійської академії наук. У штаті університету працює 296 докторів наук, професорів і 945 кандидатів наук, доцентів. 10 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 102 доктори наук, професори і 120 кандидатів наук, доцентів беруть участь в освітньому процесі та науковій роботі як сумісники. Дещо покращився якісний склад науково-педагогічних працівників – науковий ступінь серед них мають 80 % (рік тому 78 %, у 2021 році – 68 %). Вчене звання професора у 2023 році присвоєно 8 співробітникам, доцента – 30. Такий кадровий потенціал і становить **людський капітал** Каразінського університету, завдяки якому колектив досягає і надалі буде досягати найвищих результатів діяльності, передусім у науковій сфері.

Наукова, науково-технічна та інноваційна **діяльність** університету у 2023 році здійснювалися на засадах багатоканального фінансування: у межах виконання держбюджетних науково-дослідних робіт, робіт, що виконувались за кошти загального фонду державного бюджету, проектів Національного фонду досліджень України, замовників госпдоговорів, проектів, які фінансувалися МОН України, а також міжнародних проектів, що фінансувалися зарубіжними грантовими фондами.

Необхідно відзначити зростання активності вчених університету у пошуках можливостей міжнародної наукової співпраці, зокрема з Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО), Федеральною політехнічною школою Лозанни, Європейським університетом Віадрина, Варшавським університетом,

Національним університетом Узбекистану, Уппсальським університетом, Федеральним університетом Ріу-Гранді-ду-Сул, Галле-Віттенберзьким університетом імені Мартіна Лютера, Американськими Радами з міжнародної освіти. З усіма згаданими організаціями підготовлені низка фундаментальних та прикладних проєктів якнайширшого спектра наукових напрямів та різноманітних джерел фінансування.

Усього протягом року проводилася 51 науково-дослідна робота за держбюджетною тематикою (загальний обсяг фінансування 46,3 млн грн). Найвища якість наукових досліджень забезпечується незважаючи на обумовлене війною скорочення бюджетного забезпечення більше ніж на третину порівняно з попереднім періодом. Важливим показником результативності наукової роботи університетів, що впливає як на привабливість закладу вищої освіти як партнера в дослідженнях для провідних зарубіжних університетів, так і на його авторитет і позиції у глобальних світових рейтингах, є кількість публікацій, що індексуються у міжнародно визнаних наукометричних базах Scopus та Web of Science. За 2023 рік кількість таких наукових праць, підготовлених ученими університету, зроста відповідно на 583 та 281 і досягла загальної кількості 13496 у Scopus та 13898 у Web of Science. Варто зазначити, що більше ніж третина цих статей опублікована у наукових журналах, що належать до найбільш престижних першого та другого кварталів. Протягом 2023 року в університеті видано 77 монографій, 44 випуски «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 50 збірників наукових праць, 3366 статей та тез доповідей, з них 1288 у зарубіжних виданнях. Організовано 24 виставки, каразінці взяли участь у 25 виставках. Проведено 119 конференцій, з них 49 – міжнародних. Одним із багатьох прикладів успішних наукових форумів, які мали значний суспільний і міжнародний резонанс, є проведення філософським факультетом чергової конференції «Сковородинівські читання». У тексті «Інформаційно-аналітичних матеріалів» чимало місця приділено здобуткам наших молодих учених, що надихає на оптимізм стосовно перспектив розвитку Каразінського університету.

Освітній процес у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна протягом звітного року попри безпекову ситуацію і загрози здійснювався відповідно до чинних стандартів освіти в 23 навчально-наукових інститутах і факультетах на 232 освітніх програмах (93 бакалаврські, 110 магістерських та 29 освітньо-наукових доктора філософії). В університеті навчається 15632 здобувачі, з них 13951 студент – громадяни України, в тому числі 10969 здобувачів за денною, 2982 здобувачі – за заочною формами навчання. Кількість іноземних студентів досягла 1014 осіб. Отримують вищу освіту іноземні громадяни з 31 країни. В аспірантурі готуються стати науковцями і педагогами 641 громадянин України та 12 іноземців, у докторантурі – 14 громадян України. Значна увага приділяється практичній складовій освітнього процесу, зокрема протягом року було укладено 176 договорів на проведення практики. Напружено працювали над організацією освітнього процесу та його практичної складової разом з факультетами і навчально-науковими інститутами навчальний відділ, відділ аспірантури, докторантури і супроводження PhD програм, центр розвитку кар'єри.

У 2023 році за денною та заочною формами навчання випуск фахівців – громадян України має такі показники: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 2395 здобувачів, за другим (магістерським) – 136 здобувачів (освітньо-наукова програма) і 1468 (освітньо-професійна програма), 71 аспірант.

Постійно здійснюється робота щодо удосконалення змісту освітніх програм, вони щороку переглядаються з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, академічної спільноти і оновлюються. Відбувається публічне обговорення освітніх програм, розгляд на засіданнях науково-методичної та Вченої ради. Постійно приділяється увага питанням академічної доброчесності. Усі наукові, методичні, кваліфікаційні роботи обов'язково перевіряються на відсутність академічного плагіату.

Затверджені на засіданні Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та започатковані у 2023 році 15 освітніх програм. Першого (бакалаврського) рівня – 5 освітньо-професійних програм: «Географія. Природознавство. Економіка. Туристична робота» зі спеціальності 014.7 Середня освіта (Географія) (факультет геології, географії, рекреації та туризму); «HR-менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент (ННІ «Інститут державного управління»); «Кіберфізичні ядерні технології» зі спеціальності 105 Прикладна фізика та наноматеріали (ННІ «Фізико-технічний факультет»); «Туристичний бізнес» зі спеціальності 242 Туризм і рекреація (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу); «Крафтові харчові технології в ресторанному бізнесі» зі спеціальності 181 Харчові технології (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу). Другого (магістерського) рівня – 9 освітньо-професійних програм: «Математика та інформатика» зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика) (факультет математики і інформатики); «Публічне управління економічною і цифровою модернізацією суспільства» зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (ННІ «Інститут державного управління»); «Міжнародний туристичний бізнес» зі спеціальності 242 Туризм і рекреація (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу); «Міжнародно-політична регіоналістика» зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії (факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу); «Педагогіка вищої освіти» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (факультет психології); «Стоматологія» спеціальності 221 Стоматологія (медичний факультет); «Освітні науки» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (ННІ «Інститут міжнародної освіти»); «Професійна освіта (цифрові технології)» зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) (ННІ «Інститут міжнародної освіти»); «Управління закладом освіти» зі спеціальності 073 Менеджмент (ННІ «Інститут міжнародної освіти»). Третього освітньо-наукового рівня – освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (ННІ «Інститут міжнародної освіти»).

Проведено ліцензійну експертизу та отримано ліцензію на підготовку 200 магістрів щорічно за спеціальністю 221 Стоматологія. Підготовлено до ліцензування матеріали ліцензійних справ за спеціальністю 227 Фізична реабілітація (бакалаврського рівня) та спеціальністю 225 Медична психологія (магістерського рівня). Фахівці з зазначених спеціальностей будуть винятково витребувані як під час війни, так і повоєнного відновлення України. Ця важлива і відповідальна робота виконана завдяки зусиллям медичного факультету та відділу методичної та акредитаційної роботи. Важливим напрямом розвитку освітньої діяльності в університеті став спільний освітній проєкт з НАК «НАФТОГАЗ» та Івано-Франківським національним технічним університетом нафти і газу щодо підготовки бакалаврів за програмою подвійних дипломів за інтегрованими навчальними планами зі

спеціальностей 103 Науки про землю (ОП «Геологія нафти і газу», Каразінський університет) та 185 Нафтогазова інженерія та технології (Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу).

Незважаючи на об'єктивні умови, спричинені війною, велика і успішна робота проведена щодо набору на навчання першокурсників за всіма ступенями вищої освіти. Велись активні профорієнтаційна та рекламна кампанії, напружено працювали Приймальна комісія університету і відбіркові комісії факультетів і навчально-наукових інститутів. Усього до каразінської спільноти здобувачів вищої освіти звітного року долучилися 5700 осіб, що на 1276 осіб (29 %) більше, ніж минулого 2022 року. Серед них 2913 майбутніх бакалаврів (2283 за денною формою та 630 за заочною, з них за державним замовленням відповідно 1158 і 14), що на 34 % більше, ніж 2022 року. За другим (магістерським) рівнем зараховано 2539 осіб (1900 за денною і 639 за заочною формою, у тому числі за державним замовленням відповідно 509 і 42). Зростання становить 23 %. До аспірантури вступили 247 здобувачів вищої освіти (207 денна, 40 заочна форма, 62 аспіранти денної форми за державним замовленням), що на 20 % більше, ніж минулого року.

Найбільш помітним є зростання кількості першокурсників порівняно з 2022 роком на економічному факультеті (39 %), в ННІ «Інститут державного управління» (67 %), на факультеті іноземних мов (31 %), на факультеті психології (57 %), на факультеті геології, географії, рекреації та туризму (79 %), філологічному факультеті (33 %), фізичному факультеті (92 %), в ННІ «Каразінська школа бізнесу» (246 %), в ННІ «Каразінський банківський інститут» (96 %), на хімічному факультеті (38 %), в ННІ «Фізико-технічний факультет» (71 %). Особливо важливо, що ми домоглися суттєвого зростання набору здобувачів вищої освіти на природничі факультети та навчально-наукові інститути. Це – результат послідовної й наполегливої роботи університету і факультетів, передусім рекламної та профорієнтаційної, напружено попрацював і центр доуніверситетської освіти.

Справжнім здобутком і результатом цілеспрямованої роботи стало зростання попри війну і складну безпекову ситуацію кількості вступників – іноземних громадян. У 2023 році вона склала 654 особи, у 2022 році було 207, зростання складає 316 %. Якщо минулого року зберігалася традиційна для Каразінського університету більшість вступників – іноземців на медичний факультет (58 %), то 2023 року іноземні громадяни були зараховані на 11 факультетів/ННІ, зокрема економічний факультет – 42 особи, математики і інформатики – 66 осіб, ННІ «Каразінський банківський інститут» – 121 особа, ННІ «Каразінська школа бізнесу» – 233 особи, юридичний факультет – 36 осіб. Іноземні громадяни навчаються на 24 освітніх програмах з англійською мовою викладання (2022 рік – 5, зростання майже уп'ятеро).

Важливою функцією сучасних університетів є позитивний **вплив на суспільне і культурне середовище**, його розвиток і вдосконалення шляхом запровадження і поширення досягнень освіти і науки. Так, 14 червня 2023 року на базі університету було проведено форум «Освіта. Наука. Бізнес», у роботі якого взяли участь представники влади, бізнесу, освітнього сектору, науковці, щоб обговорити спільні проблеми, перспективи співпраці. У межах заходу було представлено кейси від науковців Каразінського, спрямовані на розв'язання актуальних проблем відновлення сільськогосподарських земель, зокрема в частині розмінування небезпечних територій задля відновлення та посилення агросектору в Харківській області (наукові

напрацювання ННІ екології, факультету ГГРТ, факультету РБЕКС), кіберфізичні технології, технології в галузі ядерної медицини й енергетики (ННІ «Фізико-технічний факультет», ННІ комп'ютерної фізики та енергетики, медичний факультет), психофізичну реабілітацію військових та цивільних осіб (факультет психології, медичний факультет, фізичний факультет) тощо. Важливе суспільне значення має створення в університеті центру ветеранського розвитку, основною метою якого є (ре)інтеграція військових до цивільного життя, в т.ч. шляхом здобуття нових компетентностей та професійних навичок. В умовах війни університет став важливим для міста осередком культурної діяльності, де проходять обласні та міські заходи патріотичного спрямування, концерти, виставки, перфоманси та інші мистецькі акції. Крім того, Каразінський університет регулярно проводить культурно-освітні заходи для маленьких і дорослих жителів міста та області ("Karazin Weekends" для школярів, День науки, День відкритих дверей, Світ науки в Каразінському, Тиждень освіти для дорослих, Мистецькі виставки, Фестивалі та інші). Велику роботу здійснюють фахівці університету щодо заходів, спрямованих на підтримку, відновлення та зміцнення ментального здоров'я, зокрема у форматі програми «Ти як?», яка реалізується за сприяння UNICEF (Дитячий фонд ООН). Крім того, психологи Центру позаосвітньої діяльності від початку дії воєнного стану не припиняли своєї роботи і регулярно надають безкоштовні психологічні консультації здобувачам вищої освіти та співробітникам Каразінського університету. Також з вересня 2023 року розпочато проведення лекційного курсу з психологічної підтримки, що користується попитом серед студентів.

Важливу суспільну роль відіграють музеї, що входять до складу Музейного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, сприяння природничих факультетів та історичного факультету. Працівники університетського Ботанічного саду не лише самовіддано зберігають унікальну колекцію, але й створюють красою природи позитивний настрій харків'янам, що надзвичайно важливо в умовах постійного стресу, спричиненого бойовими діями. Практично щоденно проходять суспільні та культурно-мистецькі заходи у ЄрміловЦентрі, який став одним із головних осередків культурного життя воєнного Харкова. Велике виховне і профорієнтаційне значення має функціонування ЛандауЦентру, який сьогодні фактично виконує функцію музею науки для дітей та юнацтва.

Каразінський університет протягом 2023 року продовжував розвивати **міжнародне співробітництво**, розширював напрями міжнародної академічної мобільності та реалізовував проектну й договірну діяльність. Попри обставини воєнного часу продовжено активну співпрацю з міжнародними партнерами та встановлювалися нові контакти з закордонними університетами для поширення можливостей для учасників освітнього процесу.

На сьогодні Каразінський університет має двосторонні договори про співробітництво з 250 ЗВО – організаціями-партнерами з 55 країн світу, у тому числі 17 країн Європейського Союзу. Протягом 2023 року було підписано 27 нових договорів та меморандумів про співпрацю з закордонними партнерами. У 2023 році в межах програми Європейського Союзу «ERASMUS+ KA1: Міжнародна кредитна мобільність» Каразінський університет підписав 57 нових угод, що загалом становить 79 чинних договорів з іноземними ЗВО (у порівнянні з 14 та 62 відповідно у 2022 році).

Вже третій рік поспіль Каразінський університет як асоційований партнер, єдиний серед українських закладів вищої освіти, реалізує партнерські ініціативи у межах Альянсу Європейських університетів «Аврора» програми Еразмус+ за напрямом КА2 «Альянси для розвитку інновацій».

За результатами 2023 року у програмах міжнародної академічної мобільності взяли участь 125 студентів та 9 аспірантів Каразінського університету (для порівняння у 2022 році: закордонні заклади вищої освіти відвідали 85 студентів та 5 аспірантів) – зростання складає 40 % та 90 % відповідно.

Інформаційна та іміджева діяльність Каразінського університету протягом 2023 року, яка вже другий рік поспіль продовжується в умовах війни, у прифронтовому місті, коли Харків перебуває під перманентними ворожими обстрілами, здійснюється успішно.

Ключовими інформаційними посланнями, що використовувались під час інформаційно-медійної роботи, були повідомлення про стабільність діяльності Каразінського університету, розвиток і посилення його позицій на національному рівні, потужні зусилля адміністрації університету попри війну навчати нові покоління кваліфікованих фахівців, проводити наукові дослідження, відбудовувати та відновлювати матеріально-технічну базу університету. Було створено і реалізовано комунікаційну політику університету, завдяки чому річний приріст позитивних повідомлень про університет склав 5 %.

Попри війну 2023 рік ознаменувався позитивними інформаційними подіями, які висвітлювалися у ЗМІ різних рівнів. Активно і творчо працював центр зв'язків з громадськістю.

На початку року каразінська спільнота традиційно святкувала 218 річницю з відкриття Каразінського університету, День байбака, 250 років від дня народження засновника університету Василя Назаровича Каразіна. До цих подій було випущено серії марок разом з Укрпоштою. Також підготовлено серію матеріалів про особистість і вагомий історичний внесок Василя Каразіна у розвиток Харкова. Медіасупровід заходу «День байбака», в організації якого традиційно відзначився біологічний факультет, дав 308 публікацій (із них 17 національних сюжетів, 19 регіональних і 9 радіоетерів). Висвітлення цього свята збільшило показник медіаприсутності Каразінського університету вдвічі порівняно із минулим роком.

Було започатковано проєкт «За одну лекцію до Перемоги: спікери світу на підтримку Каразінського». Проведено 15 гостьових лекцій від світових експертів та культурних діячів – акторів, режисерів, професорів.

Після тривалої перерви відновив роботу екскурсійний проєкт «Відкрий для себе Каразінський» – екскурсії для школярів по університету. Було проведено декілька екскурсій, участь в яких взяло понад 400 школярів.

Незважаючи на всі складнощі, 10 червня 2023 року було проведено «День відкритих дверей з Каразінським університетом» у новому форматі – офлайн з укриття в університеті, який відвідало близько 1000 абітурієнтів, а також 8-ми годинний онлайн-марафон на YouTube з включеннями з 38 місць Харкова та університетського кампуса, який набрав 3,7 тис. переглядів.

Була проведена масштабна онлайн-конференція «Харків-Берлін-міст» 7 липня 2023 року. Захід став важливим кроком на шляху до створення спільної мережевої

платформи для дискусій і дій, налагодження партнерських відносин між установами, організаціями, підприємствами України та Німеччини попри умов війни.

Було організовано виставку стартапів і наукових розробок університету, яку відвідав Міністр освіти і науки України Оксен Лісовий, під час якого було обговорено поточні та перспективні питання розвитку освіти й науки в університеті.

Восени 2023 року було вручено атрибути Почесного доктора Каразінського університету американському історику, письменнику Тімоті Снайдеру та Святославу Вакарчуку.

Каразінський університет у новому масштабі продовжив проєкт Karazin Weekends Legacy, який уже другий рік поспіль надає можливість школярам отримати нові знання та познайомитися з університетом. На проєкт зареєструвалося 550 школярів з Харкова та області. У рамках проєкту заплановано проведення 64 занять протягом 7 субот та урочистий випускний. Першу лекційну суботу відвідало 250 школярів.

У 2023 році продовжено супровід віртуального меморіалу, де увіковічується пам'ять про каразінців, які загинули на фронті. Ініційовано проєкт «Каразінці на лінії вогню»: серія інтерв'ю з каразінцями, які наразі воюють на фронті, захищаючи нашу свободу. Також організовано збори донатів на підтримку бригад, де служать наші каразінці. Наразі підготовлено 6 інтерв'ю.

У межах вступної кампанії 2023 року підготовлено контент для таргетованої рекламної кампанії, яка охопила 3 000 000 унікальних користувачів соціальних медіа з Харківської, Дніпропетровської, Запорізької, Полтавської, Сумської, Херсонської, Одеської областей.

Газета «Харківський університет» продовжувала інформаційну діяльність у висвітлення життя університету, усіх його факультетів та інших структурних підрозділів, подій, що відбуваються в ньому. У 2023 році редакція зробила ребрендинг газети і розпочала роботу над новою електронною версією. 1 жовтня 2023 року було видано перший номер оновленого цифрового видання з новою назвою «Каразінський університет». До редакції надходять позитивні зворотні відгуки читачів, співробітників університету, а студенти охоче долучаються до співпраці з редакцією та до підготовки матеріалів. Уже репрезентовано шість випусків оновленої газети. У кожному номері на сторінці пам'яті шануємо загиблих героїв та науковців, випускників Каразінського університету.

У 2023 році співробітниками навчально-виробничої університетської медіастудії було відзнято понад 295 відео, серед яких репортажі подій, що відбувалися в університеті (конференції, презентації книг та програм, відкриття виставок, екскурсії, Дні науки та інші події).

Розпочато відеопроект «Лекторій Каразінського»: знято та змонтовано 15 відео, які було опубліковано і які набрали понад 2 250 переглядів. Планується низка відео у продовження проєкту. Також знято цикл лекцій з ментального здоров'я (10 лекцій).

З метою популяризації науки серед майбутніх абітурієнтів створено фільм про хімічну науку в Каразінському. З метою популяризації медицини було створено серію роликів про тактичну медицину та роботу симуляційного центру Каразінського, майстер-класів за напрямом «Стоматологія», відеофільм про кафедру кардіології, лабораторної та функціональної діагностики. Записано та змонтовано понад 15 відео для студентських проєктів «Faces», «History Malva» та ін. Створено серію промовідео про університет для абітурієнтів, українських та закордонних партнерів.

У звітному 2023 році Каразінський університет вже за традицією став базовим для проведення Всеукраїнських учнівських інтернет-олімпіад у 2023–2024 навчальному році. Цього року олімпіади з біології, географії, економіки, математики проводилися біологічним факультетом, ННІ «Екології» та факультетом геології, географії, рекреації і туризму, ННІ «Каразінський банківський інститут» та ННІ «Каразінська школа бізнесу», факультетом математики та інформатики відповідно.

ННІ «Каразінський банківський інститут» традиційно провів Всеукраїнський турнір з фінансової грамотності, в якому взяли участь понад 1000 школярів зі всієї України.

Одним з пріоритетних напрямів роботи є **цифрова модернізація** університету. Протягом 2023 року проведено всебічний аудит поточного стану інформатизації університету задля отримання достовірної оцінки стану програмно-технічної інфраструктури, систем автоматизації внутрішніх бізнес-процесів та зовнішніх комунікацій, присутності університету в мережі Інтернет, цифрового маркетингу, впровадження освітніх інновацій у навчальному процесі, цифровізації управління тощо, загалом аналіз проведений за 14 напрямками. Для кожного з напрямків проведено SWOT-аналіз, визначені сильні та слабкі місця, можливості подальшого розвитку та зовнішні загрози, оцінені ризики спрацювання негативних сценаріїв.

Ініційовано ряд ІТ проєктів, зокрема щодо волоконно-оптичного з'єднання Головного та Північного корпусів, розбудови структурованої кабельної системи Головного корпусу університету, створення єдиної кадрової бази даних університету, проєктування та розробки типового сайту факультету/інституту та інших. У цій роботі провідну роль відіграє центр розвитку цифрового простору. Запровадження новітніх цифрових технологій освіти, зокрема дистанційних, сьогодні є пріоритетним напрямом роботи інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання.

У рамках державної програми з проведення національного мультипредметного тесту (НМТ) у 2023 році забезпечене розгортання та технічна підтримка більше ніж 200 робочих комп'ютерних місць у 14 аудиторіях Головного та Північного навчальних корпусів. Також організовано проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для магістрів Інституту державного управління та юридичного факультету.

Першочерговою задачею **фінансово-господарської діяльності** університету у 2023 році була своєчасна виплата заробітної плати співробітникам та стипендій здобувачам вищої освіти. Також вона була спрямована на підготовку, відновлення та утримання у належному стані матеріальної бази навчальних корпусів, лабораторій, баз практик та житлового фонду для забезпечення освітнього процесу та побуту здобувачів освіти і співробітників університету.

Видається надзвичайно важливим, що кожного разу для усунення наслідків бойових дій вся каразінська спільнота гуртується і працює як єдине ціле. Тільки за останні дні вкотре було пошкоджено навчальні корпуси, гуртожитки, спортивні споруди. І відразу відгукнулись всі небайдужі та за неповні три дні провели першочергові роботи з локалізації наслідків руйнувань. Окремо хочеться звернути увагу на такі факультети і підрозділи, як хімічний факультет, медичний факультет, юридичний факультет, факультет іноземних мов, факультет комп'ютерних наук, соціологічний факультет, ННІ міжнародної освіти, службу ректора, центр розвитку цифрового простору, відділ розвитку освітнього і соціального простору та ефективного

використання майна, Студмістечко, службу головного інженера, експлуатаційно-технічний відділ, ремонтно-будівельну службу, службу головного енергетика, господарчу службу, навчальний відділ та центр позаосвітньої діяльності, Центральну наукову бібліотеку, працівники яких найактивніше брали участь в усуненні пошкоджень у приміщеннях та аудиторіях Головного корпусу та гуртожитках, отриманих внаслідок останнього ракетного обстрілу міста-героя Харкова.

Окрема вдячність волонтерським організаціям Харкова, ГО Я врятований, ГО Їжа харків'янам, ГО П'ятихатки бам, ГО Центр тактичної медицини СХІД, БФ Роксі, ГО Фрунзе кітчен, БФ Безпечне небо, БО ЕТОС, БФ Незламний Харків, ГО Станція Харків, Спільноті небайдужих «Дія», що за підтримки Харківської обласної військової адміністрації простягнули руку допомоги Каразінському і допомогли із усуненням наслідків обстрілів та забезпечували в цей час волонтерів гарячим харчуванням.

Усього протягом року університетом було укладено, а підрядними організаціями виконано ремонтних робіт на десяти об'єктах інфраструктури університету. Основним завданням стало проведення робіт у Головному навчальному корпусі, у якому на зимовий період 2023/2024 рр. розміщені майже всі підрозділи університету (проведено заміну більше ніж 800 пошкоджених вікон).

Додатково проведені експертні обстеження та розроблено проектно-кошторисну документацію капітального ремонту та реконструкції ще 8 об'єктів університету. Розробка проектів є обов'язковою вимогою для подальшого залучення коштів від державних установ та міжнародних організацій для їх виконання.

Варто окремо зазначити, що зі спеціального фонду університету протягом 2023 року на виконання капітальних робіт не було витрачено майже нічого. Завдяки злагодженій роботі керівництва Каразінського університету вдалося отримати додаткові кошти до загального фонду від Міністерства освіти і науки України. Всього обсяг виконаних проектних та ремонтних робіт за 2023 рік склав більше ніж 37 млн гривень.

Незважаючи на ситуацію в країні, значне зменшення власних надходжень до спеціального фонду університету, заробітна плата та стипендія виплачувались протягом року своєчасно. У першій половині року мали місце проблеми з недостатнім фінансуванням виплати стипендій здобувачам освіти, але у тісній співпраці органів студентського самоврядування та адміністрації університету з Міністерством освіти і науки України вони були розв'язані, і зараз загальний відсоток стипендіатів, які отримують стипендію, складає 36 % від кількості здобувачів вищої освіти за державним замовленням. Значну роль у забезпеченні своєчасності виплат відіграли планово-фінансовий відділ і бухгалтерська служба університету.

Зменшення кількості іноземних студентів спричинило зменшення власних надходжень університету порівняно з попереднім роком. Ще один чинник – реалізація постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку переведення на навчання за державним замовленням окремих категорій здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, які зараховані до закладів фахової передвищої, вищої освіти до 2021 року включно на місця, що фінансуються за кошти фізичних та/або юридичних осіб» від 28 жовтня 2022 року №1224. Вона має велике соціальне значення. З грудня 2022 року на її виконання з навчання за кошти фізичних/юридичних осіб на навчання за державним замовленням було переведено 2704 особи, що зменшило обсяг власних надходжень університету на 45 млн грн, фінансування за загальним фондом при цьому збільшене на суму, що не покриває і половини зазначеного.

Як наслідок, має місце скорочення власних надходжень університету більше ніж на 15 % (у довоєнний період надходження до спеціального фонду університету складала 548 531 000 грн, а у 2023 р. – 467 032 000 грн). За цих обставин заходи щодо залучення додаткових коштів незалежно від джерела походження (головним чинником тут є відповідність законодавству) для забезпечення функціонування, відновлення і розвитку Каразінського університету стають винятково важливим напрямом діяльності. За обставин, що склалися, велике навантаження щодо акумулювання коштів спеціального фонду лягло на відділ контрактного навчання.

Окремим напрямом діяльності університету була робота із залучення додаткового фінансування із різноманітних джерел. Усього за 2023 рік університетом було отримано більше 11 млн грн, з яких майже 10 млн – майно та матеріальні цінності, інші – різноманітні роботи та послуги.

Вже другий рік поспіль, починаючи з 22 вересня 2022 року, у гуртожитках № 2 та № 11 продовжується розміщення переселенців з деокупованих територій. Станом на сьогодні каразінські гуртожитки є найбільшим осередком у Харківському регіоні та продовжують приймати внутрішньо переміщених осіб, яких евакуюють з небезпечних районів Харківської області.

В умовах повномасштабної війни першочергове значення мають безпекові та військово-мобілізаційні заходи. Попри постійну загрозу обстрілів, в умовах періодичних масованих ракетних атак стійко працюють на своїх постах безпосередньо в університеті співробітники управління безпеки і охорони. Належно і надійно виконують свої функції відділ військово-мобілізаційної роботи, відділ охорони праці, відділ з питань цивільного захисту. Непрості транспортні завдання в умовах воєнного стану успішно виконують працівники автотранспортного підрозділу.

Війна докорінно змінила, але не зупинила роботу університетської галузі фізичної культури та спорту і підрозділів фізкультурно-спортивного спрямування. Незважаючи на руйнацію 80 % матеріально-технічної спортивної бази університету, активно працює кафедра фізичного виховання і спорту, вдалося відновити роботу 4 з 6 спортивних клубів НСК «Каразінський» університету (Уніфехт, Унікорт, Універ-Локо, Клуб атлетизму та єдиноборств). Відновили та активно працюють гуртки і секції зі стрільби з лука, волейболу, чирлідінгу, футзалу, тенісу. Проводяться заняття з аеробіки та фітнес-міксу, атлетизму, кросфіту, пауерліфтингу. Поступово, за рахунок залучених коштів, відбувається часткове відновлення спортивної інфраструктури університету.

Найбільш вагомими здобутками студентів університету: Анастасія Сошенко (соціологічний факультет) – чемпіонка світу з акробатичного рок-н-ролу; Микита Дюняшев (юридичний факультет) – чемпіон України серед юніорів, 6 місце на чемпіонаті світу серед юніорів, переможець та призер чемпіонатів та кубка України, встановив рекорд України серед юніорів; Даніїл Абакшин (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем) та Ярослав Лебідь (економічний факультет) отримали звання «Майстер спорту України міжнародного класу з футзалу» – гравці Національної збірної України з футзалу.

Андрій Єлішев та Владислав Ткаченко (студенти факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем), а також Ігор Пелецький (Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет») у складі юніорської збірної команди України U19 дійшли до півфіналу ЄВРО-2023.

Збірна команда університету з футзалу протягом року двічі перемогла в обласних студентських турнірах, наразі готується до чемпіонату України-2024 серед ЗВО.

Денис Велецький (економічний факультет) – чемпіон України з волейболу, представляв Україну на Всесвітній літній Універсіаді в Китаї (8 місце).

Ксенія Макарущенко (економічний факультет) – чемпіонка України серед юніорів з фехтування.

Спортсмени університету взяли участь у змаганнях з трьох видів спорту за програмою XVIII літньої Універсіади України.

Золоту медаль чемпіона змагань з тхеквондо ВТФ виборів студент Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Олексій Світличний, у турнірі з фехтування на шпагах друге місце посіла Ксенія Макарущенко. У змаганнях зі стрільби з лука чемпіонами стали Микита Дюняшев, Віра Охотська (випускниця соціологічного факультету) та Микита Кравчук (випускник Навчально-наукового інституту комп'ютерної фізики та енергетики). Віра Охотська та Микита Дюняшев стали мультимедалістами змагань, виборовши відповідно срібну та бронзову медалі. У загальному заліку Каразінський університет посів 38 місце серед усіх закладів вищої освіти України, у категорії ЗВО з контингентом понад 10 тисяч студентів – 7 місце.

Випускник економічного факультету Владислав Орлов закріпився у національній збірній команді України з тенісу, у складі якої був учасником Кубка Девіса та здобув вирішальну перемогу у матчі з командою Колумбії, яка вивела Україну до фінальної частини найпрестижнішого командного турніру у світі.

У 2023 році представниці соціологічного факультету Марта Федіна (артистичне плавання) та Марина Литовченко (настільний теніс) вибороли ліцензії на участь в Олімпійських та Паралімпійських іграх 2024 року в Парижі.

Марта стала мультимедалісткою на чемпіонатах Європи та світу, Марина – чемпіонкою світу з настільного тенісу серед спортсменів-інвалідів, а також протягом року перемагала на кількох міжнародних турнірах.

ВИКОНАННЯ

Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна у 2023 році Стратегічних цілей і намірів на період до 2030 року

Забезпечення якості

У жовтні 2023 року університет підтвердив відповідність системи управління якістю міжнародному стандарту з управління якістю ISO 9001:2015. Протягом року проведено внутрішній аудит згідно з вимогами міжнародного стандарту ISO 19011:2018 і ДСТУ ISO 9001:2019 IDT «Настанова щодо здійснення аудитів систем управління». Визначено цілі університету у сфері якості на 2023/2024 навчальний рік. Розроблено 11 нових стандартів організації (положення, порядки тощо). Започатковано комплексні аудити та надання методичної допомоги факультетам / навчально-науковим інститутам (здійснено комплексний аудит факультету міжнародних економічних відносин і туристичного бізнесу; економічного факультету). Акредитовано 117 освітніх програм бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів вищої освіти. Збільшено кількість освітніх програм з двома мовами викладання (українська/англійська). Проведено моніторинг реалізації та оновлено з урахуванням пропозицій усіх категорій стейкхолдерів усіх 232 актуальних освітніх програм.

У серпні 2023 року на засіданні Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна було ухвалено Кадрову політику Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Зазначений документ став результатом проведеного моніторингу і аналізу кадрової роботи університету за останні роки на предмет відповідності організації та результатів реалізації сучасним викликам та вимогам. Комплексний підхід дав змогу переглянути існуючу систему роботи з кадрами та спрямувати зусилля на забезпеченні розвитку людських ресурсів університету, зокрема створенні умов для реалізації творчого потенціалу науково-педагогічних та наукових працівників, підвищенні професійного рівня керівного складу структурних підрозділів всіх рівнів, вдосконаленні процесів відбору/набору, заохочення дослідників, уточненні документів університету, що визначають розвиток людських ресурсів, зокрема кодексу етичної поведінки дослідників, процедури адаптації та інтеграції працівників, затвердженні концепції системи оцінки та планування особистісного розвитку. До освітньої інфраструктури університету введено майновий комплекс Каразінського банківського інституту.

Централізовано, оцифровано та розширено фонди Центральної наукової бібліотеки. Відновлено роботу Автоматизованої інформаційно-бібліотечної системи (АІБС) Absotheque Unicode, яка забезпечує автоматизацію усіх бібліотечних процесів. Здійснюється робота з переведення двох електронних архівів eKhNUIR – репозитарій університету та eScriptorium – електронний архів рідкісних видань і рукописів з фондів ЦНБ на найновішу версію платформи Dspace 7.6.1, на якій розгорнуті архіви. У глобальній Інтернет-мережі та у локальній Інтранет-мережі бібліотекою представлені 43723 повнотекстові документи з власних фондів. З них в Інтернет-мережі: 16836 документів у репозитарії eKhNUIR, 11215 документів в архіві eScriptorium, 12810 документів в архіві Karazin.Back2News та 2863 документи ЦНБ в архіві LIBRARIA. Налагоджено систему онлайн-обслуговування користувачів: електронна читацька картка у смартфоні.

Різноманітність та доступність

Здійснено системні заходи щодо розвитку системи навчання впродовж життя Каразінського університету. Спільно з факультетами / навчально-науковими інститутами, структурними підрозділами університету сформовано узагальнений перелік пропозицій освітніх послуг університету з підвищення кваліфікації, проведення освітніх курсів різного напрямку, які орієнтовані на представників різних спеціальностей (науково-педагогічні працівники, державні службовці, посадові особи, лікарі, лікарі-інтерни, студенти-медики, особи немедичних спеціальностей, працівники сфери послуг та ін.), який налічує 233 пропозиції освітніх продуктів. У 2023 році до існуючого переліку програм додалося близько 16 % нових освітніх продуктів у галузі мовної підготовки, перекваліфікації та підвищення кваліфікації, які підвищують освітній рівень слухачів та відповідають запитам стейкхолдерів (Центр післядипломної медичної освіти, ННІ «Інститут державного управління», Центр ветеранського розвитку, Центр позаосвітньої діяльності, факультет іноземних мов, юридичний, біологічний, хімічний факультети, факультет психології та інші). Університетом продовжена робота щодо системи надання консультаційних послуг, побудови персональних освітніх траєкторій розвитку людини різного віку.

Створений каталог пропозиції медичного факультету для фахівців медичного та немедичного напрямку із більше 300 заходів. Створені цифрові ресурси для розміщення відповідної інформації, окремий сайт (<https://cro.karazin.ua/>), сторінки в соціальних мережах, телеграм-канали. Серед пропонованих заходів медичного факультету – Каразінська школа невідкладної та тактичної медицини. Освітні пропозиції Каразінської школи невідкладної та тактичної медицини – унікальні за змістом і оформленням, бо проводяться в умовах державного класичного університету, який ліцензований Міністерством освіти і науки України та є авторизованим освітнім центром, визнаним Національною агенцією екстрених медиків (NAEMT, США), Американською асоціацією хірургів, Міжнародним медичним корпусом (IMC) та іншими міжнародними інституціями, а викладачі школи – сертифікованими інструкторами міжнародного рівня. Всі слухачі отримують офіційні сертифікати, а значна частина тренінгів завершується наданням слухачам міжнародних сертифікатів, які визнаються у більшості країн світу.

У межах розвитку неформальної та післядипломної освіти у 2023 році була реалізована угода «Про довгострокове двостороннє співробітництво», яку укладено між Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна та координаторами програми USAID DG EAST «Демократичне врядування у Східній Україні», яка сприяє розвитку компетентностей і поглибленню знань державних службовців та посадовців органів місцевого самоврядування з метою створення європейської моделі управління, адаптованої до українських реалій та світових викликів.

З метою встановлення зворотного зв'язку і коригування діяльності університету центром соціально-гуманітарних досліджень проведені соціологічні дослідження «Першокурсники Каразінського 2022/2023 в умовах війни», «Студенти Каразінського 2022/2023 в умовах війни», «Викладачі та співробітники Каразінського в умовах війни».

Відповідно до потреб воєнного, повоєнного суспільства, особливостей посттравматичного стану суспільства, його окремих груп, розроблено короткотермінові сертифікатні програми центру ветеранського розвитку: «Правовий статус військовослужбовців»; «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів

війни та демобілізованих осіб»; «Основи військової психології “психологія критичних ситуацій”»; «Англійська мова для військових (Military English)». Підготовлений пакет пропозицій для підготовки ветеранів (48 короткотермінових освітніх програм), що зорієнтований на перекваліфікацію, набуття нових компетенцій і соціалізації у повсякденному житті. У центрі ветеранського розвитку успішно пройшла навчання перша група помічників ветеранів, результати цієї роботи отримали високу оцінку керівництва Міністерства у справах ветеранів України, Харківської обласної військової адміністрації та громадськості.

Налагоджена ефективна робота з учнями закладів загальної середньої освіти області та інших регіонів України. Укладено договори про співпрацю з 158 закладами загальної середньої освіти області. Реалізується проєкт «Karazin Weekends», в межах якого більше 1000 школярів регіону відвідують популярні лекції з науки та практичні заняття очно в стінах університету. Проводяться кілька разів на рік Дні науки для школярів, Дні відкритих дверей як в онлайн-форматі, так і офлайн. Працюють підготовчі курси університету та Малий Каразінський університет. У рамках проєкту «Мобільна школа життєстійкості» для дітей деокупованих територій спільно з представниками благодійного фонду «Харків з тобою» (березень – квітень 2023 р.) проводяться виїзні психологічні тренінги, залучення дітей до комунікації, включення у процес навчання та пізнання. Під час зазначених заходів здійснюється консультування дітей та їх батьків, в тому числі із залученням психологів, щодо подальшого розвитку дитини, обрання тих чи інших курсів для розвитку дитини.

Триває робота щодо створення Комунікаційної стратегії університету. Здійснюється підготовка і виготовлення рекламної продукції університету та забезпечується розповсюдження її серед потенційних споживачів освітніх послуг університету через соціальні мережі, телеграм-канали.

Інтернаціоналізація

Показники участі в міжнародній академічній мобільності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Каразінського університету в 2023 році підвищились на 48,89 % та на 320,51 % відповідно.

Каразінський університет брав участь в амбітних проєктах програм Європейського Союзу Еразмус+, «Цифрова Європа», Горизонт Європа, а також – програм «Єднання» (Twinning), USAID, NAWA, «Належне управління та транскордонне співробітництво» Фонду «EEA Grants» та DAAD. Серед найбільш авторитетних партнерів Каразінського – альянси «Аврора», «4EU+», ECIU, консорціум українських університетів з університетом Варшави. Станом на кінець 2023 року в Каразінському університеті реалізуються **25 міжнародних проєктів на суму 17 004 333,96 грн**, в результаті чого майже в 4 рази підвищились надходження до спеціального фонду університету порівняно з 2020 роком.

Найбільш успішні результати за конкурсами програми ЄС Еразмус+ напрям КА2 мають факультет іноземних мов, ННІ «Каразінська школа бізнесу» та соціологічний факультет. У двох перших зазначених підрозділах по три діючі проєкти, з яких по одному – перемога у конкурсі 2023 року).

Загалом за напрямом КА2 (CBHE) в університеті діє **дев'ять проєктів**, а за підсумками конкурсу 2023 року проєктними командами факультетів іноземних мов та ННІ «Каразінська школа бізнесу» виграно два нові проєкти: «Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов шляхом інтеграції інформаційних

технологій» / DigiFLEd та «Реформа навчальних програм для сприяння освіті заради миру в Україні, Грузії та Молдові» / PeaceEdu (2023–2026) відповідно.

У 2023 році Каразінський університет вперше здобув перемогу за конкурсом програми Європейського Союзу «Цифрова Європа», результатом якої стане реалізація масштабного міждисциплінарного проєкту «Європейська інклюзивна освіта для цифрового суспільства, соціальних інновацій і глобального громадянства» / EURIDICE (2023–2027), на базі факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу із залученням інших підрозділів.

Значним досягненням є те, що Каразінський університет у партнерстві з Інститутом фізики мікроструктур наукового товариства Макса Планка в Галле (Німеччина) виборов перемогу у конкурсі Міністерства освіти та науки Німеччини (BMBF) на здобуття гранта для створення в Харкові «Центру досконалості» (Core of Excellence – CoE), тобто наукової лабораторії найвищих світових стандартів. Проєкт отримав назву "PLASMA-SPIN-ENERGY". У межах CoE планується втілення передових плазмових технологій, розроблених фахівцями ННІ «Фізико-технічний факультет» Каразінського університету, у новітніх нанорозмірних пристроях спінтроніки, які розробляють німецькі колеги. Підготовка цього проєкту тривала більше двох років.

Також продовжувалась діяльність за напрямом Жан Моне, де найбільш активними є юридичний факультет та факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. За конкурсом 2023 року проєктні команди юридичного та соціологічного факультетів здобули дві перемоги з новими проєктами «Договірне право Європейського Союзу» / «EU-Contract» та «Дослідницька та освітня мережа з питань оскарження зовнішньої політики ЄС» / ValEUs (2023–2026).

Окрім того, факультет іноземних мов вперше здобув перемогу за конкурсом грантових проєктів Європейського Парламенту, а соціологічний факультет реалізує по одному проєкту за напрямками КА2 та Жан Моне (перемога у 2023 році) та два масштабні проєкти за програмою Горизонт 2020 / Горизонт Європа.

Протягом 2023 року було здійснено низку візитів представників Каразінського університету з метою розширення мережі партнерств.

Так, в результаті візиту делегації Каразінського університету до Федеральної політехнічної школи Лозанни / EPFL (Швейцарія) у квітні 2023 року було започатковано багатостороннє співробітництво. У вересні 2023 року для студентів та викладачів Каразінського університету відкрито навчальні курси EPFL, що виявилось надзвичайно корисним для обміну досвідом колег та для навчального процесу. Паралельно робочі групи науковців Каразінського університету та Федеральної політехнічної школи Лозанни розробили плани співпраці щодо розмінювання, протезування та медичної допомоги військовому та цивільному населенню з медичним факультетом, ННІ «Фізико-технічний факультет» та факультетом радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем. Було також подано заявку на отримання грантової допомоги для реалізації низки проєктів з протезування.

У червні 2023 року делегація Каразінського університету відвідала Китай, в результаті чого було активно продовжено освітню співпрацю із Ханджойським педагогічним університетом. Як результат групи викладачів Каразінського університету вже двічі відвідали Ханджойський педагогічний університет з метою проведення практичних та лекційних занять з фізики, хімії та геоінформаційних систем в офлайн-режимі, а китайські студенти долучаються до занять в Каразінському університеті онлайн.

У вересні 2023 року делегація Каразінського університету відвідала Республіку Узбекистан, зокрема Національний університет Узбекистану імені Мірзо Улугбека, Міжнародний університет туризму та культурної спадщини «Шовковий шлях» та Central Asian Green University. Була запланована спільна діяльність у сфері екологічної, хімічної, фізичної освіти, а також у галузі міжнародних відносин, туризму та культурної спадщини. Були досягнуті домовленості щодо можливого відкриття філії Каразінського університету в Республіці Узбекистан для навчання іноземних громадян.

29 листопада – 1 грудня 2023 року делегація Каразінського університету взяла участь у конференції організації HROMADA, яка проходила в місті Осло (Норвегія) на базі університету Oslo Metropolitan з метою створення комплексної допомоги українським закладам освіти з боку представників норвезької освіти та бізнесу. Крім планів освітньої співпраці у форматі академічних обмінів студентами та діяльності співробітників як гостей лекторів, було обговорено спільні наукові проекти з допомоги військовим та цивільним особам, які постраждали внаслідок бойових дій, разом з медичним факультетом Каразінського університету, та проекти з протезування та розмінування територій разом з ННІ «Фізико-технічний факультет» та факультетом радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.

17–18 жовтня 2023 року делегація Каразінського університету взяла участь в осінньому біенале Альянсу Аврора, де було підтверджено плани розвитку освітньої програми “Peace Education” у Каразінському університеті спільно з Університетом Палацького (Чехія), Інсбрукським університетом (Австрія) та Вільним Університетом Амстердама (Нідерланди) та розробку відповідних магістерських програм з подальшим відкриттям тематичного хабу (Peace Hub) на базі Каразінського університету. Мета тематичного хабу полягатиме не лише у забезпеченні освітніх послуг для здобувачів освіти Каразінського університету, а й у задоволенні нагальних потреб військового та цивільного населення, виконуючи місію допомоги післявоєнній відбудові країни (психофізична реабілітація військових та цивільних, перепідготовка ветеранів тощо). У 2023 році Альянс «Аврора» отримав фінансування проекту від Європейської Комісії. Загалом на поточний момент партнерами за Альянсом «Аврора» було зібрано близько 55 тис. євро для допомоги Каразінському університету.

У грудні 2023 року було розпочато перемовини з Міністерством закордонних справ та європейської інтеграції Республіки Молдова щодо можливого відкриття філії Каразінського університету в Молдові, що дозволить навчати як іноземних, так і вітчизняних студентів за медичним напрямком та в галузі природничих наук. 18-21 грудня 2023 р. відбувся семінар передових досліджень НАТО (NATO Advance Research Workshop (NATO ARW) на тему: "Achieving Sustainability in Ukraine through Military Brownfields Redevelopment" ("Досягнення сталого розвитку в Україні через реконструкцію військових територій"), організований кафедрою географії, туризму та територіального планування Університету Орадя (Румунія) та кафедрою соціально-економічної географії і регіоналістики факультету геології, географії, рекреації і туризму Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна). Семінар було проведено у гібридному форматі (оффлайн і онлайн) в Університеті Орадя за фінансової підтримки програми НАТО «Наука заради миру та безпеки» (SPS). У роботі семінару взяли участь 44 учасників з 11 країн світу.

На початку 2023 року Каразінський університет долучився до проекту “4EU+ for Ukraine” програми «Солідарність з Україною», ініційованого Європейським університетським альянсом 4EU+, до складу якого входять Карловий університет

в Празі, Гейдельберзький університет, Університет Париж-Пантеон-Ассас, Університет Сорбонна в Парижі, Копенгагенський університет, Женевський університет, Міланський університет та Варшавський університет. За підтримки Польського національного агентства з питань академічного обміну (NAWA) було реалізовано низку літніх шкіл та тренінгів. Так само на початку 2023 року Каразінський університет долучився до ініціативи ECIU4Ukraine в рамках співпраці з альянсом ECIU, сутність якої полягала у допомозі закладам вищої освіти в Україні втілювати освітній процес саме онлайн, проводилися заходи з діджиталізації, сталого розвитку та урбаністики, в яких взяли участь співробітники Каразінського університету. Університетом також отримана гуманітарна допомога, націлена саме на те, щоб певним чином полегшити функціонування університетів, які вимушені були через безпекову ситуацію повністю або частково перейти на онлайн-навчання.

У межах програми «Єднання» (Twinning), ініційованої організацією Cormack Consultancy Group у партнерстві з об'єднанням університетів Великої Британії «Universities UK», протягом 2023 року було реалізовано низку спільних ініціатив з Університетом Йорка (Велика Британія). Так, у січні 2023 року було проведено двотижневий онлайн-курс з англійської мови для студентів та викладачів Каразінського університету. У лютому та березні 2023 року студенти медичного факультету Каразінського університету пройшли стажування в Медичній школі Халл-Йорк (The Hull-York Medical School) у м. Йорку. У березні 2023 року було проведено 6 онлайн-семінарів з питань публічного управління для студентів Каразінського університету. Протягом 2023 року програма Twinning дозволила дослідникам Каразінського університету та Університету Йорка реалізувати спільний проєкт “Kharkiv-York Partnership Towards a Zero Pollution Environment in Post-War Ukraine”, спрямований на розв'язання цілої низки проблем із забрудненням, з якими стикається Україна під час війни. У межах проєкту відбулася літня школа, у якій взяли участь 7 аспірантів та 7 викладачів з чотирьох факультетів університету.

У Каразінському університеті, навіть попри війну, активно розвивається мультикультурне та багатомовне освітнє та позаосвітнє середовище. Всі студенти університету з числа іноземних громадян вивчають українську мову в рамках освітніх програм та короткотермінових курсів. У Міжнародному центрі мовної підготовки та сертифікації Каразінського університету запроваджено екзамен на рівень володіння англійською мовою (відповідно CEFR) із виданням сертифіката університету. Протягом 2023 року студентами іноземними громадянами проводилися заходи з підтримки українських дітей з вивчення українських традицій та культури. Студенти медичного факультету Каразінського університету, які здобувають освіту на базі освітнього хабу в м. Івано-Франківську, провели декілька акцій для дітей, які перебувають на небезпечних територіях нашої держави.

Якісні та актуальні дослідження, розробки та інновації

Проведено вивчення ринку реалізації освітньо-наукових проєктів та можливостей науковців університету. Підготовлений та затверджений план заходів зі створення проєктного центру університету та здійснення проєктної діяльності університету. Здійснюється реалізація проєктів щодо надання послуг освітнього, наукового, культурного, спортивного змісту фізичним та юридичним особам. Як приклад успішної проєктної діяльності є створення центру післядипломної медичної освіти (медичний

факультет), центру ветеранського розвитку, центру позаосвітньої діяльності, центру міжнародної мовної підготовки та сертифікації (факультет іноземних мов).

Активно розробляються, затверджуються та впроваджуються нові програми післядипломної та неформальної освіти. У 2023 році за результатами роботи зі споживачами освітніх послуг, як фізичними, так і юридичними особами, було запроваджено для реалізації більше 30 нових короткотермінових програм. Факультети / навчально-наукові інститути, інші структурні підрозділи університету активно проводять дослідження щодо якості послуг, що надаються, зокрема через опитування споживачів освітніх продуктів університету. Збільшилися в рази фінансові надходження до університету за надання послуг у сфері післядипломної і неформальної освіти. Збільшено і кількість споживачів, що отримують відповідні освітні послуги. Університет разом зі структурними підрозділами активно працює над формуванням іміджу університету як осередка LLL.

Формування компетентностей проектної та грантової діяльності академічних працівників є пріоритетним завданням університету. Представники управління міжнародних відносин Каразінського університету проходять курс «Grant writing» від Cormack Consultancy Group у рамках програми «Єднання» з 14.09.2023 по 22.02.2024. Активно проводяться консультації за запитами факультетів і навчально-наукових інститутів щодо написання грантових заявок. Виконується регулярна розсилка дайджесту міжнародних конкурсів та грантів, які пропонують фінансування проектних пропозицій.

У 2024 році заплановано проведення тренінгових сесій з написання грантових заявок для академічних працівників університету. У 2023 році Каразінським університетом вперше здобуто перемогу за конкурсом програми Європейського Союзу «Цифрова Європа»: проект «Європейська інклюзивна освіта для цифрового суспільства, соціальних інновацій і глобального громадянства» / EURIDICE.

Вперше розпочато реалізацію грантового проекту Європейського парламенту «Магістерський курс з перекладу конференцій – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна – 2023–2024 академічний рік».

Прийняття рішень на основі даних

В університеті використовується система управління електронним документообігом АСКОД, яка охоплює 245 користувачів, переважно керівників верхнього та середнього рівнів. Систему інтегровано з системою електронної взаємодії органів виконавчої влади. Додатково використовується система ІАСУ-Р, яка автоматизує процес створення електронних кадрових наказів щодо руху персоналу. Організація документообігу, правове забезпечення діяльності університету, супроводження кадрової роботи успішно здійснювалися юридичною службою, центром документації, відділом кадрів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Використання програмного комплексу «ПС Деканат» виявилось безальтернативним в умовах воєнного 2023 року для складання та доведення до студентів електронних розкладів, ведення сесійного контролю успішності та здійснення управління освітнім процесом.

З метою підготовки до створення цифрового університету на засадах провадження освітньої діяльності, що керується даними, розроблено концепцію цифрового університету, проведено аудит стану інформатизації, ініційовано низку

проектів та виконання плану заходів з реалізації рекомендацій аудиту, розроблено положення про проектну діяльність.

З метою зміцнення рейтингових показників університету протягом 2023 року проведено роботу зі збору інформації для анкет університету в провідних міжнародних академічних рейтингах. Активно велася робота з верифікації даних університету в анкетах рейтингів THE WUR, THE Impact, QS World University Rankings, QS World University Rankings: Europe, QS Sustainability. Створено базу міжнародних та українських академічних експертів, до якої увійшли понад 15 тисяч експертів з різних країн світу, поповнено базу роботодавців до 1 тис. контактів, здійснено 5 інформаційних розсилок міжнародним та вітчизняним експертам та роботодавцям. Підготовано звіти щодо виконання університетом кожної з 17 цілей сталого розвитку ООН, а також загальний звіт щодо виконання всіх цілей. Активно ведеться робота з аналізу методологій міжнародних академічних рейтингів.

Ефективне фінансування

Забезпечено прозорість фінансової діяльності та регулярне проведення аудиту процесів університету, аналітичний та зведений облік доходів і видатків у розрізі підрозділів та університету в цілому.

У межах проекту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» (DG East) в Головному корпусі університету (м. Харків, майдан Свободи, 4) відбулося відкриття двох аудиторій для ННІ «Інститут державного управління», будівля якого сильно постраждала від російських обстрілів. За допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд «Голоси дітей» у гуртожитку № 2 (м. Харків, вул. О. Яроша, 11) було відремонтовано та обладнано всім необхідним приміщення для проведення заходів навчання і дозвілля для дітей внутрішньо переміщених осіб, яке після повернення студентів до гуртожитку буде використовуватись як кімната для самостійної підготовки та заходів, які організовує студентське самоврядування гуртожитків.

У підвальному приміщенні Головного корпусу спільними зусиллями Каразінської школи бізнесу, AVSI Foundation, ГО «Еммаус» та партнерськими організаціями відкрито цифровий освітній центр, який використовується для проведення занять зі студентами в офлайн-форматі. На факультеті комп'ютерних наук відкрито та оснащено всім необхідним обладнанням «Дистанційну лабораторію для програмування мікроконтролерів, одноплатних комп'ютерів». На соціологічному факультеті в рамках проекту SMART програми ЕРАЗМУС відкрито аудиторію для викладання і роботи здобувачів освіти і співробітників університету. Разом з ремонтом університетом було отримано: смарт-дошку, мультимедійний проектор, телевізор, 6 ноутбуків, багатофункціональний пристрій, принтер Брайля та мобільну професійну камеру. Оснащено всім необхідним обладнанням 2 аудиторії для проведення національного мультипредметного тесту на 70 робочих місць та 3 аудиторії для проведення Єдиних державних кваліфікаційних іспитів на 70 робочих місць.

В умовах суттєвого руйнування матеріальної бази університету внаслідок воєнних дій надзвичайну актуальність мають ремонтно-відновлювальні роботи. Загальна відремонтована площа стін – 4 654 м²; стель – 2 324 м²; підлоги із плитки та лінолеуму – 767,5 м²; вікон, дверей – 164 м².

**Виконання цільових показників
діяльності Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що
закладені до контракту Міністерства освіти і науки України з ректором у
2023 році**

1. Збільшення частки аудиторних годин у загальній кількості годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін здійснюється англійською мовою (для здобувачів освіти нефілологічних спеціальностей освітнього рівня «магістр»); 2022/2023 – частка складає не менше 9 %; строк досягнення 01 січня 2024 року.

Виконання: станом на завершення 2022/2023 навчального року частка аудиторних годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін здійснюється англійською мовою (для здобувачів освіти нефілологічних спеціальностей освітнього рівня «магістр»), становить 20 %.

2. Збільшення кількості проіндексованих публікацій науково-педагогічних працівників у виданнях, які реферуються у наукометричних базах Web of Science та Scopus, не менше ніж на 3 % щорічно (порівняно з показником минулого року); строк виконання 01 січня 2024 року.

Виконання: станом на 31.12.2023 загальна кількість публікацій у журналах, що індексуються базами Scopus та WoS, складає 27394. Таким чином, загальна кількість публікацій збільшилася на 15 % відносно 2021 року.

3. Збільшення кількості навчальних аудиторій, які оснащені мультимедійним або іншим спеціальним обладнанням, яке виконує функції мультимедійного обладнання; за підсумками 2023 року не менше 12 аудиторій; строк виконання 01 січня 2024 року.

Виконання: самостійно та за сприяння міжнародних і вітчизняних партнерів та благодійної допомоги введено до освітнього процесу 12 аудиторій, оснащених мультимедійним та іншим спеціальним обладнанням.

4. Збільшення кількості наукових журналів категорії «А», засновником, співзасновником або видавцем яких є Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; створення (заснування) та/або видання наукових журналів вказаної категорії у 2023 році; строк виконання 01 березня 2023 року.

Виконання: три періодичні наукові видання університету індексуються в Web of Science Core Collection.

5. Зростання обсягу капітальних витрат (для проведення капітальних ремонтів навчальних аудиторій, студентських гуртожитків та спорткомплексів тощо) у кошторисі витрат закладу вищої освіти в порівнянні з відповідним показником минулого року. Щорічне збільшення вказаних капітальних витрат не менше ніж на 12 % порівняно з показником минулого року; строк виконання 01 березня 2023 року.

Виконання: ускладнене обставинами воєнного часу, мало місце фактичне відновлення капітальних витрат порівняно з першим воєнним роком; у 2023 році вони становлять 37,5 млн грн, що більш ніж суттєво перевищує встановлений розмір зростання порівняно з 2022 роком (831 тис. грн).

6. Зростання кількості створених та належним чином оформлених об'єктів інтелектуальної власності в порівнянні з відповідним показником минулого року. Щорічне збільшення вказаної кількості не менше ніж на 15 % порівняно з показником минулого року; строк виконання 01 січня 2024 року.

Виконання: На сьогодні університет є власником 366 чинних охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких: патентів на винаходи – 52, патентів на корисні моделі – 305, свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір – 9. У порівнянні з показником 2022 року (346 охоронних документів) відносно зростання складає 6 %.

7. Зростання обсягу доходу університету за рахунок усіх джерел фінансування на виконання наукових, науково-технічних, технологічних та інноваційних програм (проектів) у порівнянні з відповідним показником 2020 року: за підсумками 2023 року – на 30 %.

Виконання: доходи від виконання наукових, науково-технічних, технологічних та інноваційних програм (проектів) склали 64,3 млн грн у 2023 році порівняно з 2020 роком (47,1 млн грн) – більше на 36 %.

8. Збільшення обсягу надходжень до спеціального фонду за проектами міжнародного співробітництва, у тому числі в результаті реалізації програм академічної мобільності, підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти, закупівлі (створення) наукового та лабораторного обладнання, у порівнянні з відповідним показником 2020 року: за підсумками 2023 року – на 20 %.

Виконання: обсяг надходжень до спеціального фонду за проектами міжнародного співробітництва за підсумками 2023 року склав 17 млн грн, що перевищило показник надходжень до спеціального фонду за проектами міжнародного співробітництва у 2020 році майже у 4 рази, або на 397 % (показник дорівнював 4,3 млн грн).

I. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ТА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Правовою основою системи управління персоналом в Каразінському університеті є: Конституція України, Кодекс законів про працю України, закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статут Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Стратегія розвитку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна на 2019–2025 роки, затверджена рішенням Конференції трудового колективу від 28.12.2018, Стратегічні цілі й наміри Каразінського університету до 2030 року, затверджені рішенням Конференції трудового колективу від 24.03.2023.

Разом з цим, в університеті діють локальні нормативні акти, що регулюють питання організації роботи з персоналом Каразінського університету. Зокрема Правила внутрішнього розпорядку, Положення про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Кодекс етики персоналу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна тощо.

На виконання індивідуальної цілі 1.3 «Запровадити та реалізувати концепцію розвитку людських ресурсів» Стратегічних цілей і намірів Каразінського університету до 2030 року, у серпні 2023 року на засіданні Вченої ради було ухвалено Кадрову політику Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Зазначений документ став результатом проведеного моніторингу і аналізу кадрової роботи університету за останні роки на предмет відповідності її організації та результатів її реалізації тим викликам та вимогам, в яких зараз знаходиться університет, вітчизняна система освіти та Україна в цілому.

Комплексний підхід дав змогу переглянути існуючу систему роботи з кадрами та спрямувати зусилля на забезпечення розвитку людських ресурсів університету, зокрема створення умов для реалізації творчого потенціалу науково-педагогічних та наукових працівників, підвищення професійного рівня керівного складу структурних підрозділів всіх рівнів, вдосконалення процесів відбору/набору працівників, розвитку прозорості процесів відбору та заохочення дослідників, уточнення документів університету, що визначають розвиток людських ресурсів, зокрема кодексу етичної поведінки дослідників, процедури адаптації та інтеграції працівників, затвердження концепції системи оцінки та планування особистісного розвитку.

Кадрова політика Каразінського університету визначила генеральну лінію й принципи настанови в роботі з персоналом з урахуванням умов її реалізації – триваючого воєнного стану в Україні.

Станом на 31 грудня 2023 року в університеті працюють 1391 штатний науково-педагогічний працівник та 113 науковців, серед яких один академік НАН України, п'ять членів-кореспондентів НАН України, 1 член Каліфорнійської академії наук. У штаті університету працює 296 докторів наук, професорів і 945 кандидатів наук, доцентів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Кадровий склад університету станом на 31.12.2023 р.

№ з/п	Науково-педагогічні працівники та працівники	2022	2023
		Кількість штатних працівників, осіб	Кількість штатних працівників, осіб
	Усього	3360	3112
1	Науково-педагогічні працівники	1497	1391
2	Наукові працівники	127	113
3	Доктори наук, професори, у т. ч.	308	296
	3.1. науково-педагогічні працівники	286	274
	3.2. наукові працівники НДЧ	20	19
	3.3. інші	2	3
4	Кандидати наук, доценти, у т. ч.	1007	945
	4.1. науково-педагогічні працівники	878	832
	4.2. наукові працівники НДЧ	54	51
	4.3. інші	75	62
5	Навчально-допоміжний персонал	580	532
6	Допоміжний персонал НДЧ	75	55
7	Адміністративно-управлінський персонал	681	680
8	Господарський і обслуговуючий персонал	400	341

В університеті працює 297 зовнішніх сумісників, серед яких 10 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 102 доктори наук, професори і 120 кандидатів наук, доцентів.

Таким чином, усього в навчальному процесі й науковій роботі брали участь 400 докторів наук, професорів і 1069 кандидатів наук, доцентів (відповідна відносна кількість по роках наведена на рис. 1.1).

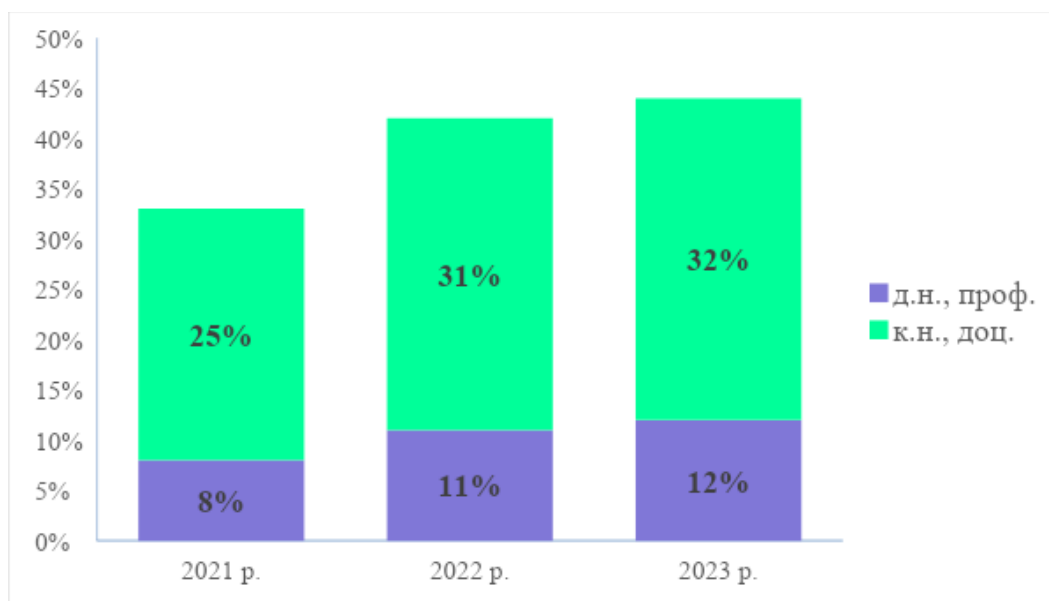
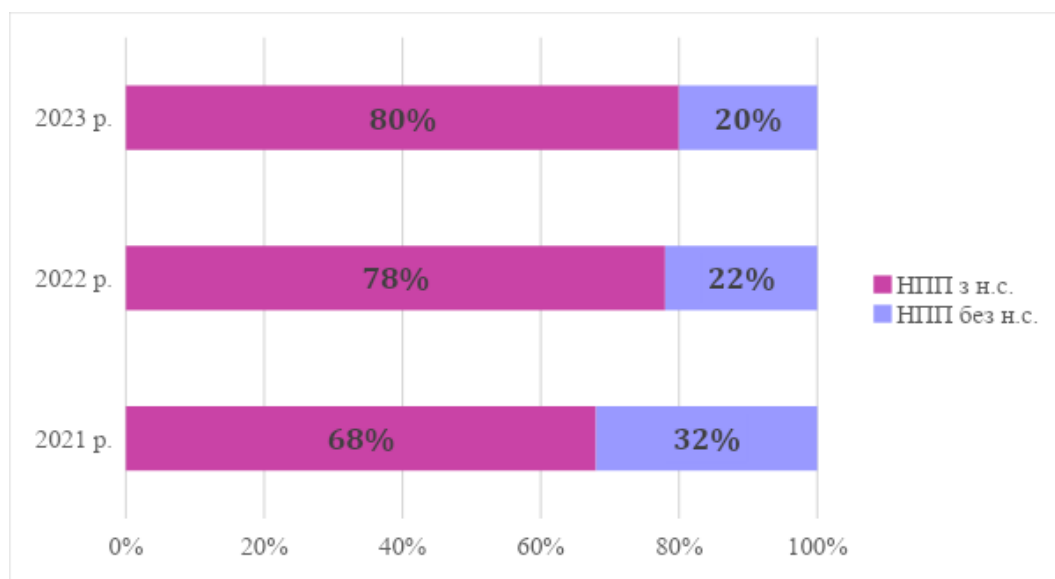

Рис. 1.1. Відносна кількість працівників університету з науковими ступенями

Співвідношення науково-педагогічних працівників університету в залежності від наявності та відсутності наукових ступенів по роках наведено на рис. 1.2.

Рис. 1.2. Співвідношення науково-педагогічних працівників у залежності від наукових ступенів

Серед науково-педагогічних працівників 79,51 % мають наукові ступені та вчені звання (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Науково-педагогічні працівники станом на 31.12.2023 р.

Науково-педагогічні працівники	2022		2023	
	Кількість	%	Кількість	%
Усього	1497	100,00	1391	100,00
У тому числі:				
докторів наук, професорів	286	19,10	274	19,70
кандидатів наук, доцентів	878	58,65	832	59,81
Усього науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями	1164	77,76	1106	79,51
Середній вік	48,5		49,21	
до 30 років	87	5,81	71	5,10
30–39 років	367	24,52	301	21,64
40–49 років	417	27,86	413	29,69
50–59 років	305	20,37	296	21,28
понад 60 років	321	21,44	310	22,29
Пенсійного віку, чол.	196	61,06	181	58,39
Пенсійного віку, жін.	125	38,94	129	41,61
Усього науково-педагогічних працівників пенсійного віку	321	21,44	310	22,29

Найбільший відсоток кадрів вищої кваліфікації мають хімічний факультет (97,67 %), історичний факультет (97,06 %), навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет» (95,65 %) (табл. 1.3).

Серед деканів факультетів, директорів навчально-наукових інститутів 52,4 % – докторів наук, професорів і 47,6 % – кандидатів наук, доцентів; середній вік – 53 роки. Серед завідувачів кафедр 59,8 % – докторів наук, професорів, 40,2 % – кандидатів наук, доцентів; середній вік – 56,4 років (табл. 1.4).

Таблиця 1.3

**Науково-педагогічні працівники факультетів, інститутів,
загальноуніверситетських кафедр станом на 31.12.2023 р.**

№ з/п	Факультети, інститути, загальноуніверситетські кафедри	Кількість осіб	У тому числі							
			Доктори наук, професори		Кандидати наук, доценти		Викладачі з н.ст. і вч. званням		Викл. без н.ст. і вч. звання	
			К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%	К-ть	%
1	Біологічний	55	7	12,73	40	72,73	47	85,45	8	14,55
2	Геології, географії, рекреації і туризму	44	10	22,73	25	56,82	35	79,55	9	20,45
3	Економічний	100	20	20,00	62	62,00	82	82,00	18	18,00
4	Іноземних мов	159	15	9,43	75	47,17	90	56,60	69	43,40
5	Історичний	34	13	38,24	20	58,82	33	97,06	1	2,94
6	Комп'ютерних наук	65	14	21,54	38	58,46	52	80,00	13	20,00
7	Медичний	179	29	16,20	97	54,19	126	70,39	53	29,61
8	Математики та інформатики	54	10	18,52	32	59,26	42	77,78	12	22,22
9	Міжнародних економічних відносин та тур. бізнесу	73	14	19,18	50	68,49	64	87,67	9	12,33
10	Психології	34	6	17,65	23	67,65	29	85,29	5	14,71
11	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	35	12	34,29	20	57,14	32	91,43	3	8,57
12	Соціологічний	47	8	17,02	29	61,70	37	78,72	10	21,28
13	Фізичний	51	11	21,57	33	64,71	44	86,27	7	13,73
14	Філологічний	67	11	16,42	43	64,18	54	80,60	13	19,40
15	Філософський	60	17	28,33	40	66,67	57	95,00	3	5,00
16	Хімічний	43	12	27,91	30	69,77	42	97,67	1	2,33
17	Юридичний	54	14	25,93	35	64,81	49	90,74	5	9,26
18	Кафедра фізичного виховання і спорту	11	0	0,00	2	18,18	2	18,18	9	81,82
19	ННІ міжнародної освіти	30	4	13,33	13	43,33	17	56,67	13	43,33
20	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	27	5	18,52	19	70,37	24	88,89	3	11,11
21	ННІ екології	16	4	25,00	8	50,00	12	75,00	4	25,00
22	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	20	3	15,00	11	55,00	14	70,00	6	30,00
23	ННІ «Фізико-технічний факультет»	23	9	39,13	13	56,52	22	95,65	1	4,35
24	ННІ «Каразінський банківський інститут»	45	6	13,33	33	73,33	39	86,67	6	13,33
25	Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання	3	0	0,00	2	66,67	2	66,67	1	33,33
26	ННІ «Інститут державного управління»	62	20	32,26	39	62,90	59	95,16	3	4,84
	Усього по університету	1391	274	19,70	832	59,81	1106	79,51	285	20,49

Таблиця 1.4

Керівники факультетів, інститутів і кафедр станом на 31.12.2023 р.

	Керівний склад	2022		2023	
		К-ть	%	К-ть	%
1	Декани, директори інститутів	22	100,0	21	100,0
	Із них докторів наук, професорів	14	63,6	11	52,4
	кандидатів наук, доцентів	8	36,4	10	47,6
	За віком:				
	середній вік	55,5		53	
	до 30 років	0		0	
	30–39 років	1	4,5	3	14,3
	40–49 років	6	27,3	6	28,6
	50–59 років	6	27,3	5	23,8
	понад 60 років	9	40,9	7	33,3
	пенсійного віку	9	40,9	7	33,3
2	Завідувачі кафедр	118	100,0	122	100,0
	Із них докторів наук, професорів	74	62,7	73	59,8
	кандидатів наук, доцентів	44	37,3	49	40,2
	За віком:				
	середній вік	57,4		56,4	
	до 30 років	0		0	
	30–39 років	8	6,8	10	8,2
	40–49 років	23	19,5	27	22,1
	50–59 років	36	30,5	36	29,5
	понад 60 років	51	43,2	49	40,2
	пенсійного віку	51	43,2	49	40,2

Кількість науково-педагогічних працівників пенсійного віку станом на 31.12.2023 р. порівняно з 01.12.2022 р. (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Науково-педагогічні працівники пенсійного віку станом на 31.12.2023 р.

№	Факультети, інститути, загальноуніверситетські кафедри	2022			2023		
		Осіб	З них пенс.вік	% осіб пенс.вік	Осіб	З них пенс.вік	% осіб пенс.вік
1	Біологічний	57	13	22,81	55	13	23,64
2	Геології, географії, рекреації і туризму	42	12	28,57	44	11	25,00
3	Економічний	107	24	22,43	100	19	19,00
4	Іноземних мов	176	25	14,20	159	23	14,47
5	Історичний	32	13	40,63	34	13	38,24
6	Комп'ютерних наук	69	23	33,33	65	22	33,85

Продовження таблиці 1.5

7	Медичний	217	21	9,68	179	29	16,20
8	Математики та інформатики	55	17	30,91	54	16	29,63
9	Міжнародних економічних відносин та тур. бізнесу	83	8	9,64	73	6	8,22
10	Психології	31	10	32,26	34	10	28,57
11	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	35	12	34,29	35	11	31,43
12	Соціологічний	47	10	21,28	47	10	21,28
13	Фізичний	51	28	54,90	51	24	47,06
14	Філологічний	74	17	22,97	68	16	23,53
15	Філософський	67	13	19,40	60	10	16,67
16	Хімічний	41	18	43,90	43	20	46,51
17	Юридичний	58	1	1,72	54	2	3,70
18	Кафедра фізичного виховання і спорту	14	2	14,29	11	1	9,09
19	ННІ міжнародної освіти	39	9	23,08	30	10	33,33
20	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	28	1	3,57	27	0	0,00
21	ННІ екології	13	4	30,77	16	4	25,00
22	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	20	5	25,00	20	6	30,00
23	ННІ «Фізико-технічний факультет»	25	13	52,00	23	13	56,52
24	ННІ «Каразінський банківський інститут»	47	6	12,77	45	6	13,33
25	Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання	4	0	0,00	3	0	0,00
26	ННІ «Інститут державного управління»	65	16	24,62	62	14	22,58
	Усього по університету	1497	321	21,44	1391	310	22,29

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників за індивідуальними планами (стажування) кафедр факультетів і навчально-наукових інститутів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 2023 році

Центром післядипломної освіти було створено необхідні оптимальні організаційні та змістові умови для підвищення наукової, фахової, професійної та методичної кваліфікації шляхом участі у стажуванні для **43-х** викладачів відповідних профільних кафедр факультетів і навчально-наукових інститутів Каразінського університету.

Статистичні порівняльні результати проходження стажування науково-педагогічними працівниками кафедр факультетів і навчально-наукових інститутів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

**Форми підвищення кваліфікації викладачів університету в 2023 році
по факультетах і навчально-наукових інститутах Каразінського університету**

№ з/п	Назва факультету та навчально-наукового інституту, кафедри університету	Кількість осіб, які підвищували кваліфікацію в Каразінському університеті		Кількість осіб, які підвищували кваліфікацію за межами університету, у т.ч. за кордоном	Кількість осіб, які підвищували кваліфікацію за накопичувальною системою та захист десертацій	Разом
		стажування	навчання за різними робочими програмами ПК			
1.	Біологічний	3	3	2	1	9
2.	Геології, географії, рекреації і туризму		1	3		4
3.	Економічний	2	19	11	3	35
4.	Іноземних мов	2	22	8	1	33
5.	Історичний	3		1		4
6.	Комп'ютерних наук		1			1
7.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	3	4			7
8.	Медичний		22			22
9.	Математики і інформатики	3	1	3		7
10.	ННІ екології		1	1		2
11.	ННІ «Інститут державного управління»	3	7			10
12.	ННІ «Каразінський банківський інститут»		4		11	15
13.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»		3			3
14.	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики		3			3
15.	ННІ міжнародної освіти		6			6
16.	ННІ «Фізико-технічний факультет»		1	2		3
17.	Психології	1	1			2
18.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем		3	1	1	5
19.	Соціологічний	5	3	1		9
20.	Фізичний	6		1		7
21.	Філологічний	8		2	1	11
22.	Філософський	3		1		4

Продовження таблиці 1.6

23.	Хімічний	1	4	1		6
24.	Юридичний		11	5	1	17
25.	Кафедра фізичного виховання та спорту		4		1	5
РАЗОМ по університету		43	124	42	20	230

Підвищення кваліфікації викладачів відбувалося не лише шляхом стажування, а й шляхом навчання за різними робочими освітніми програмами, що реалізуються в університеті, участі у різних міжнародних програмах. Викладачі університету протягом 2023 року підвищували свою кваліфікацію за іншими короткотерміновими формами, такими як участь у конференціях, семінарах, вебінарах тощо. За умов надання такими учасниками до Центру післядипломної освіти необхідних звітних документів встановленої форми участь у зазначених вище науково-методичних заходах буде зарахована їм як підвищення кваліфікації за накопичувальною системою (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Інформація про підвищення кваліфікації викладачів університету в 2023 році за відповідними різними формами

№ з/п	Форми підвищення кваліфікації	Кількість осіб
1.	Стажування в Україні, у тому числі в Каразінському університеті та в інших закладах освіти	48
2.	Участь у міжнародних програмах та закордонні стажування, у тому числі в онлайн-режимі	37
3.	Навчання за робочою освітньою програмою підвищення кваліфікації «Конструювання дистанційних курсів для системи змішаного навчання у закладах освіти»	44
4.	Навчання за робочою освітньою програмою підвищення кваліфікації «Інновації в системі дистанційного (змішаного) навчання»	31
5.	Навчання за робочою освітньою програмою підвищення кваліфікації «Школа педагогічної новатики»	09
6.	Навчання за робочою освітньою програмою підвищення кваліфікації «Використання відео в освітньому процесі: перші кроки створення відео для освітян»	08
7.	Навчання за робочою освітньою програмою підвищення кваліфікації «Українська мова як державна в професійному спрямуванні»	32
8.	Підвищення кваліфікації за накопичувальною системою	19
9.	Захист дисертації	1
РАЗОМ		229

Вчене звання професора у 2023 році присвоєно 8 співробітникам університету:

1. Єсіну Віталію Івановичу – кафедра безпеки інформаційних систем і технологій, факультет комп'ютерних наук;

2. Оклею Денису Вікторовичу – кафедра хірургічних хвороб, медичний факультет;

3. Олійникову Роману Васильовичу – кафедра безпеки інформаційних систем і технологій, факультет комп'ютерних наук;
4. Ольховській Аллі Сергіївні – кафедра перекладознавства, факультет іноземних мов;
5. Резнікову Валерію Володимировичу – кафедра міжнародних економічних відносин, факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу;
6. Сегіді Катерині Юріївні – кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства, факультет геології, географії, рекреації і туризму;
7. Тешевій Ларисі Василівні – кафедра економіки та менеджменту, економічний факультет;
8. Фардиголі Ларисі Василівні – кафедра прикладної математики, факультет математики і інформатики.

Вчене звання доцента у 2023 році присвоєно 30 співробітникам університету:

1. Бабічев Анатолій Валерійович – кафедра управління та адміністрування;
2. Білоконю Михайлу Вячеславовичу – кафедра права, національної безпеки та європейської інтеграції;
3. Волощенко Ользі Михайлівні – кафедра цивільно-правових дисциплін;
4. Гафту Костянтину Леонідовичу – кафедра нормальної анатомії та фізіології людини;
5. Данічевій Катерині Петрівні – кафедра конституційного і муніципального права;
6. Єсіній Марині Віталіївні – кафедра безпеки інформаційних систем і технологій;
7. Закриницькій Вікторії Олександрівні – кафедра державно-правових дисциплін;
8. Зотовій Аллі Борисівні – кафедра нормальної анатомії та фізіології людини;
9. Іваненко Марині Олегівні – кафедра нормальної анатомії та фізіології людини;
10. Кобиліну Павлу Олексійовичу – кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства;
11. Кот Катерині Василівні – кафедра біохімії;
12. Коту Юрію Григоровичу – кафедра біохімії;
13. Кравченко Катерині Олександрівні – кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства;
14. Кузнецову Пилипу Едуардовичу – кафедра фізики ядра та високих енергій;
15. Кучечук Ларисі Володимирівні – кафедра туристичного бізнесу та країнознавства;
16. Лагуті Анні Миколаївні – кафедра фізичної хімії;
17. Марцеляк Світлані Миколаївні – кафедра конституційного і муніципального права;
18. Мелкозьоровій Ользі Михайлівні – кафедра безпеки інформаційних систем і технологій;
19. Мірошниченко Тетяні Миколаївні – кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова;
20. Онацькому Максиму Юрійовичу – кафедра туристичного бізнесу та країнознавства;
21. Панасенко Ганні Сергіївні – кафедра туристичного бізнесу та країнознавства;

22. Писаревському Миколі Іллічу – кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи;
23. Плотніковій Катерині Олексіївні – кафедра державно-правових дисциплін;
24. Савченко Антоніні Степанівні – кафедра онкології, радіології та радіаційної медицини;
25. Скриль Ірині Анатоліївні – кафедра соціально-економічної географії і регіонаознавства;
26. Скриннік Юлії Сергіївні – кафедра англійської філології;
27. Трусовій Валерії Михайлівні – кафедра медичної фізики та біомедичних нанотехнологій;
28. Фоломєєву Максиму Анатолійовичу – кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій;
29. Фрідман Олені Анатоліївні – кафедра економіки та менеджменту;
30. Черненко Дарині Ігорівні – кафедра статистики, обліку та аудиту;
31. Щоголеву Андрію Сергійовичу – кафедра фізіології і біохімії рослин та мікроорганізмів.

Підготовлено та направлено на розгляд документи на 4-х науково-педагогічних працівників для нагородження державними нагородами.

Грамотою Верховної ради України нагороджені:

1. Блиндюк Василь Степанович, доктор технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи;
2. Серікова Ірина Юріївна, кандидат фізико-математичних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри вищої математики фізичного факультету;
3. Сподарець Михайло Павлович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри історії української літератури філологічного факультету.

Нагрудним знаком «За наукові та освітні досягнення» нагороджено

Колосова Максима Олександровича, кандидата хімічних наук, доцента, доцента кафедри органічної хімії хімічного факультету.

Грамотою Міністерства освіти і науки України нагороджено

Пантелеймонова Антона Віталійовича, кандидата хімічних наук, доцента, проректора з науково-педагогічної роботи.

Подякою Міністерства освіти і науки України нагороджені:

Власенко Ольга Олександрівна, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри загальної практики – сімейної медицини медичного факультету;

Захарченко Євген Юрійович, кандидат історичних наук, завідувач навчальної лабораторії історичної інформатики історичного факультету;

Золотарьов Володимир Федорович, кандидат економічних наук, професор, заступник директора Навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»;

Ельцов Сергій Віталійович, кандидат хімічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної хімії хімічного факультету;

Прасул Юлія Іванівна, кандидат географічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри фізичної географії та картографії факультету геології, географії, рекреації і туризму;

Махновський Сергій Сергійович, кандидат педагогічних наук, старший викладач закладу вищої освіти кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету;

Меняйлов Євген Сергійович, кандидат технічних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри теоретичної та прикладної інформатики факультету математики і інформатики;

Харченко Андрій Олександрович, кандидат психологічних наук, доцент закладу вищої освіти кафедри психологічного консультування і психотерапії факультету психології;

Сичова Вікторія Вікторівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології управління і соціальної роботи соціологічного факультету;

Берест Володимир Петрович, доктор фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри молекулярної і медичної біофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем;

Калашник Юлія Іванівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови філологічного факультету;

Косенко Аліса Володимирівна, кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри економічної політики та менеджменту навчально-наукового інституту «Інститут державного управління»;

Ніконов Андрій Юрійович, доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри стоматології медичного факультету;

Філон Микола Іванович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови філологічного факультету;

Шевченко Ірина Семенівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри ділової іноземної мови та перекладу факультету іноземних мов.

Почесною відзнакою Харківської обласної ради «Слобожанська слава» нагороджені:

Сподарець Михайло Павлович, кандидат філологічних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри історії української літератури філологічного факультету;

Краснопьорова Алла Петрівна, кандидат хімічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу радіохімії та радіоекології Науково-дослідного інституту хімії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доцент кафедри прикладної хімії хімічного факультету.

II. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

2.1. Організація науково-дослідної діяльності

Науково-дослідна частина Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна здійснює свою діяльність відповідно до Положення про науково-дослідну частину Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в новій редакції, затвердженого 28 серпня 2023 року, протокол № 13 та Стратегічних цілей та намірів Каразінського університету до 2030 року, що затверджені рішенням Конференції трудового колективу від 24.03.2023.

Організацію та контроль за виконанням наукових досліджень в університеті здійснюють працівники апарату науково-дослідної частини (НДЧ). У сферу його діяльності входить: організаційне, інформаційне, нормативне, метрологічне, патентно-ліцензійне і фінансове супроводження науково-дослідних робіт, різні консультації, оперативне інформування науковців університету про актуальні новини і конкурси у сфері науки і техніки.

Наукова тематика університету спрямована на виконання: фундаментальних наукових досліджень, які мають вагомі результати світового рівня; прикладних наукових досліджень, які містять важливі для економіки України новітні технічні й технологічні рішення та суттєві наукові здобутки; виконання науково-технічних (експериментальних) інноваційних розробок та їх впровадження в економіку України у вигляді нових видів техніки, нових матеріалів тощо, які сприяють підвищенню конкурентоспроможності вітчизняних підприємств і установ, підвищують рівень їх технологічності, отримання реального економічного ефекту.

Наукову діяльність університету у 2023 році забезпечували 168 основних співробітників НДЧ (у 2022 р. – 202 особи), серед яких 113 – наукові працівники (у 2022 р. – 127 осіб). Серед них докторів наук 19 осіб (у 2022 р. – 20 осіб), кандидатів наук 51 особа (у 2022 р. – 54 особи). У виконанні науково-дослідних робіт протягом року брали участь 50 зовнішніх сумісників (у 2022 р. – 63 особи), серед яких 41 науковець (у 2022 р. – 52 особи) та 9 інженерно-технічних працівників (у 2022 р. – 13 осіб). Наразі серед сумісників 20 докторів наук, 21 кандидат наук. У виконанні науково-дослідних робіт брали участь 1 докторант та 8 аспірантів (7 – основні працівники, 1 – внутрішнє сумісництво).

Наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність університету у 2023 році здійснювалася на засадах багатоканального фінансування: у межах виконання держбюджетних науково-дослідних робіт, робіт, що виконувались за кошти загального фонду державного бюджету, проектів Національного фонду досліджень України, замовників госпдоговорів, міжнародних проектів, які фінансувалися МОН України, а також міжнародних проектів, що фінансувалися зарубіжними грантовими фондами.

Основне джерело фінансування науково-дослідних робіт в університеті складають кошти загального фонду державного бюджету. За результатами проведеного МОН України конкурсу щодо фінансування наукових досліджень, виконання яких розпочато у 2023 році, 7 науково-дослідних робіт (далі – НДР) університету отримали високу оцінку та були включені для виконання до тематичного плану науково-дослідних робіт, з них 3 фундаментальні та 4 прикладні НДР. Взагалі до тематичного плану наукових досліджень та розробок, які виконував університет за рахунок коштів державного бюджету у 2023 році, включено 51 НДР з обсягом фінансування

46 340,699 тис. грн, з них 35 НДР виконувались за фундаментальними дослідженнями на загальну суму 31 368,171 тис. грн, 14 НДР – прикладні дослідження на суму 13 572,528 тис. грн та 2 наукові роботи молодих вчених на суму 1 400,000 тис. грн.

Обсяг фінансування фундаментальних, прикладних досліджень та наукових робіт за КПКВК 2201040 «Наукова і науково-технічна діяльність закладів вищої освіти та наукових установ» складає 46 340,699 тис. грн (у 2022 р. – 62 679,982 тис. грн). Таке зменшення пов'язано з дворазовим секвестром бюджету через воєнний стан (КПКВК 2201040). Науково-дослідні роботи, що фінансувалися із загального фонду державного бюджету, виконувалися на конкурсній основі за затвердженим МОН України тематичним планом.

Усі бюджетні НДР відповідають пріоритетним напрямам розвитку науки й техніки (Закон України від 09 вересня 2010 року № 2519-VI) та Переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок (Постанова Кабінету Міністрів України від 07 вересня 2011 року № 942).

У 2023 році завершено виконання 21 НДР (9 фундаментальних, 10 прикладних досліджень та 2 наукові роботи). Продовжено системну роботу щодо підготовки та подання проектів на фінансування МОН України за держбюджетними НДР на 2024 рік. Було подано 31 науково-дослідну роботу та 6 проектів молодих учених, виконання яких розпочнеться у 2024 році за рахунок загального фонду державного бюджету (табл. 2.1). Результати конкурсних відборів наукових проектів будуть відомі наприкінці грудня 2023 року.

Таблиця 2.1

**Кількість поданих наукових проектів на 2024 рік
(станом на 27 листопада 2023 року)**

Кількість наукових проектів, поданих на конкурс	2024 р.
Проекти фундаментальних досліджень	22
Проекти прикладних досліджень	9
Проекти фундаментальних досліджень молодих вчених	6

У вересні 2020 року на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 30.07.2020 № 994 університетом було подано оновлену заявку та інформаційні матеріали щодо проведення державної атестації в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності за науковими напрямками: гуманітарні науки та мистецтво; суспільні науки; біологія та охорона здоров'я; математичні науки та природничі науки; технічні науки. Відповідно до наказу МОН України від 25.03.2021 № 372 «Про результати державної атестації ЗВО в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності» університет пройшов атестацію за всіма напрямками, але фінансування напрямів МОН України здійснювалося лише за кваліфікаційними групами А та Б:

Математичні науки та природничі науки – кваліфікаційна група А.

Біологія та охорона здоров'я – кваліфікаційна група Б.

Технічні науки – кваліфікаційна група Б.

Суспільні науки – кваліфікаційна група В.

Гуманітарні науки – кваліфікаційна група В.

Університет отримав бюджетні кошти для підтримки пріоритетних напрямів наукових досліджень на 2023 рік: Математичні науки та природничі науки (категорія А) – 2 245,400 тис. грн (у 2022 р. – 2 492,700 тис. грн); Біологія та охорона

здоров'я (категорія Б) – 21,200 тис. грн (у 2022 р. – 33,700 тис. грн); Технічні науки (категорія Б) – 93,300 тис. грн (у 2022 р. – 118,000 тис. грн). Зменшення фінансування пов'язано із секвестром бюджету та вилученням капітальних видатків з бюджетної програми «Підтримка пріоритетних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок у закладах вищої освіти» (КПКВК 2201390).

Виконання науково-дослідних робіт за рахунок вітчизняних і зарубіжних замовників є одним із найважливіших напрямів роботи, якому значну увагу приділяють як керівництво університету, так і самі науковці. Переважна частина обсягів цих коштів припадає на фінансування госпдоговірних робіт та робіт, що проводяться за міжнародними грантами і програмами.

За договорами із замовниками виконується 13 науково-дослідних робіт (у 2022 р. – 17) на загальну суму 2 019,650 тис. грн. Фактичний обсяг фінансування у 2023 р. – 1 903,976 тис. грн (у 2022 р. – 1 555,445 тис. грн) та 28 грантів із різних джерел фінансування на суму 16 628,946 тис. грн (у 2022 р. – 6 796,753 тис. грн).

Важливим напрямом НДР, що виконуються в університеті, є роботи зі збереження об'єктів національного надбання України. Фінансування 5 наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Гербарій, Когерентно-оптичний процесор зображень Науково-дослідного інституту астрономії, Комплекс для дистанційного зондування навколосемного космічного простору Радіофізичної обсерваторії, Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки, Колекція ліній дрозофіл кафедри генетики та цитології), на 2023 рік Міністерством освіти і науки України виділено бюджетні кошти в обсязі 1 150,000 тис. грн (у 2022 р. – 1 874,000 тис. грн) (КПКВК 2201040).

Розподіл обсягів науково-дослідних робіт з усіх видів фінансування за науковими підрозділами університету в 2023 р. (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

**Розподіл обсягів науково-дослідних робіт
з усіх видів фінансування за науковими підрозділами
в 2023 році**

№ з/п	Факультет	Загальний фонд		Спеціальний фонд	
		кількість	обсяг, тис. грн	кількість	обсяг, тис. грн
	Біологічний	3	171,200	2	1 576,783
	Геології, географії, рекреації та туризму	1	22,082	0	0,000
3	ННІ Екології	2	981,162	1	97,287
4	Економічний	0	0,000	5	216,833
5	Іноземних мов	0	0,000	3	1 223,095
6	Історичний	0	0,000	1	337,524
7	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	0	0,000	4	2 098,078
8	Комп'ютерних наук	1	93,300	1	300,000
9	Математики і інформатики	1	37,845	0	0,000
10	Медичний	0	0,000	0	0,000
11	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	0	0,000	3	379,565
12	НДІ астрономії	7	5 492,072	1	916,6 4
13	НДІ біології	0	0,000	2	200,000
14	НДІ хімії	3	2 007,927	1	43,200
15	Факультет психології	0	0,000	0	0,000
16	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	23	21 081,161	1	897,450
17	Соціологічний	0	0,000	6	5 113,196
18	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	2	308,198	0	0,000
19	ННІ «Фізико-технічний факультет»	16	14 353,737	3	5 479,800
20	Фізичний	5	3 690,950	1	350,000
21	Філологічний	0	0,000	0	0,000
22	Філософський	0	0,000	0	0,000
23	Хімічний	3	1 460,965	4	7 232,330
24	Юридичний	0	0,000	3	1 208,943
25	ЦНБ	1	150,000	1	,605
26	Українсько-італійський академічний центр	0	0,000	0	0,000
27	Управління міжнародних відносин	0	0,000	0	0,000
28	Центр болгаристики	0	0,000	0	0,000
29	ННІ «Інститут державного управління»	0	0,000	1	13 6,000
30	ННІ «Каразінський банківський інститут»	0	0,000	1	943,063
	Всього	68	49 850,599	45	29 964,396

У 2023 році Каразінським університетом за тематичним планом виконувались 6 науково-дослідних робіт, результати яких мають важливе значення для підвищення обороноздатності та національної безпеки держави та прикладні результати подвійного використання на загальну суму понад 6 млн грн. З метою проведення спільних фундаментальних та прикладних досліджень, впровадження результатів спільних науково-технічних досліджень підписано Меморандум про партнерство та співпрацю між Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» та Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна. З метою здійснення багатоцільового співробітництва у сфері високих технологій, зокрема у сфері радіолокаційної скритності об'єктів, засобів розвідки та систем наведення і ураження, укладено угоду про науково-технічне співробітництво між університетом та Центральним науково-дослідним інститутом озброєння та військової техніки Збройних Сил України.

Наявність міжнародних грантів на проведення НДР, поряд із публікаціями у базах даних Scopus та Web of Science, є визнанням авторитету вчених університету світовою науковою спільнотою й актуальності тематики наукових досліджень.

Щорічно в межах міжнародного співробітництва виконується низка проєктів STCU, Горизонт-2020, NATO, MAGATE, CRDF, а також за угодами з міжнародними науковими центрами, зокрема:

Проєкт з Виконавчим агентством з досліджень (REA), Промислове лідерство та суспільні виклики, Сталі ресурси з питань продовольчої безпеки та зростання, Маттіас Лангемейер «Сприяння трансформації міської системи харчування через впровадження інноваційних лабораторій, що забезпечують життєдіяльність громадян – «Fusilli» (2021–2024 рр.). Керівник – канд. соц. наук, доцент Мурадян О. С.

Національний Темпус/Еразмус+ Офіс в Україні, «Конституційне право ЄС» (2022–2024 рр.). Керівник – канд. юрид. наук, доцент Воронов М. М.

Дослідницька лабораторія армії США, «Розсіювання світла на поверхнях, що складаються з частинок Максвелла» (2015–2023 рр.). Керівник – канд. фіз.-мат. наук, старший науковий співробітник Кайдаш В. Г.

Національний Темпус/Еразмус+ Офіс в Україні, «Інфраструктура, яка об'єднала Європу: погляди на історію, сучасний розвиток та потенціал у майбутньому» (2020–2023 рр.). Керівник – докт. істор. наук, доцент Миколенко Д. В.

Національний Темпус/Еразмус+ Офіс в Україні, «Європейські стандарти місцевого самоврядування та регіональна політика ЄС» (2020–2023 рр.). Керівник – канд. юрид. наук, доцент Воронов М. М.

Фонд «Саймонс Фоундейшн», «Проєкт Фонду „Саймонс Фоундейшн”» (2022–2023 рр.). Керівник – докт. хім. наук, професор Рошаль О. Д.

Фонд «Саймонс Фоундейшн», «Проєкт Фонду „Саймонс Фоундейшн”» (2022–2023 рр.). Керівник – докт. хім. наук, професор Мчедлов-Петросян М. О.

Проєкт «Kharkiv-York Partnership Towards a Zero Pollution Environment in Post-War Ukraine» став результатом партнерства між Каразінським університетом та Університетом Йорка, започаткованого в межах ініціативи Twinning, що охоплює заклади вищої освіти. Дослідницький грант у розмірі 140 000 фунтів стерлінгів було надано в межах ініціативи Twinning як частина програми UK-Ukraine R&I. Це модель міжінституційної співпраці, що координується організацією Cormack Consultancy Group та Фондом Президента України з підтримки освіти, науки та спорту за підтримки організації Universities UK International.

У червні 2023 року в ЄрміловЦентрі Каразінського університету відбувся Kharkiv Green Urban Fest 2023 у межах реалізації міжнародного науково-дослідного проекту Fusilli (Fostering the Urban Food System Transformation through Innovative Living Labs Implementation). Цей проєкт отримав фінансування з програми досліджень та інновацій Європейського Союзу «Горизонт 2020» за грантовою угодою № 101000717.

Провідний науковий співробітник, професор Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ігор Денисенко отримав наукову стипендію для проведення наукових досліджень (Digital Cooperation Fellowship), яку надав Фонд імені Олександра фон Гумбольдта (Німеччина). Ця стипендія отримана у співпраці з професором Холгером Керстеном з Кільського університету (Німеччина). Дослідження професорів спрямовано на вивчення формування та заряджання наночастинок у магнетронній плазмі.

Каразінський університет у партнерстві з Інститутом фізики мікроструктур наукового товариства Макса Планка в Галле (Німеччина) бере участь у конкурсі Міністерства освіти та науки Німеччини (BMBWF) на здобуття гранту для створення в Харкові наукової лабораторії найвищих світових стандартів (Core of Excellence-CoE) – PLASMA-SPIN-ENERGY. Заплановано втілення передових плазмових технологій, розроблених фахівцями Каразінського університету, у новітніх нанорозмірних пристроях спінтроніки, які розробляють німецькі колеги.

В Інституті фізики мікроструктур за підтримки його директора, професора Стюарта Паркіна ініціаторами запиту виступили випускники Каразінського: Андрій Стервоєдов та Олексій Білецький (навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет»), а також Кирило Дронов (факультет комп'ютерних наук). У підготовці проєкту активну участь взяли провідний науковий співробітник навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Станіслав Дудін, професор навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ігор Гірка та професор Університету міста Потсдам (Німеччина) Олексій Чечкін.

За час виконання першого етапу проєкту стажування в Галле у межах програм своїх наукових досліджень пройшли аспірантка Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ніна Єфименко та студентка-магістрантка Ліза Мала. За підсумками відбору колаборація Галле–Харків увійшла до числа дванадцяти команд, які набули права підготувати детальний план створення CoE. Як ми вже повідомляли, (<https://karazin.ua/news/karazinskyi-universytet-spilno-z-nbsp-partneramy-vyhrav-konk/>) серед чотирьох таких переможців є і Центр досконалості, який буде створено на базі однієї з наукових лабораторій ННІ «Фізико-технічний факультет».

У квітні 2023 року проведено міжнародну зустріч, де підтримку цього проєкту висловили представники Харківської обласної військової адміністрації, Харківської міської ради, Національної академії наук України, Національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут», акціонерного товариства «ФЕД», Технологічного університету Квінсланда (Австралія). Завершено перший етап, і проєкт створення CoE PLASMA-SPIN-ENERGY подано до Федерального міністерства освіти і наукових досліджень Німеччини.

У листопаді 2022 року університет отримав лист за №3-/328, де визначено, що після ухвалення Верховною Радою України 3 листопада 2022 року проєкту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» Національним фондом досліджень України розпочато роботу з планування видатків за КПКВК 2201300

«Забезпечення діяльності Національного фонду досліджень, грантова підтримка наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2023 рік».

Фонд досліджень звернувся з проханням до грантоотримувачів повідомити про спроможність приступити до виконання наукового дослідження або розробки починаючи з I кварталу 2023 року для нових робіт та робіт, які було розпочато у попередні роки та не отримано фінансування за 2022 рік, враховуючи можливість скорочення загального обсягу фінансування проекту в межах 20–25 %.

Науковці в 2023 році виконували 5 грантів Національного фонду досліджень України (НФДУ), де університет є головним виконавцем із загальним обсягом фінансування 11 147,100 тис. грн.

Головні виконавці:

«Індикатори на основі похідних хромону для флуоресцентного визначення активності β -глюкозидаз» (2020–2022 рр.). Керівник – докт. хім. наук, старший науковий співробітник Рошаль О. Д. Фінансування за 2022 рік у 2023 році – 2 075,100 тис. грн.

«Модифікація поверхні твердого тіла під дією плазми та пучків заряджених частинок» (2020–2022 рр.). Керівник – докт. техн. наук, професор Береснев В. М. Фінансування за 2022 рік у 2023 році за проектом – 2 794,000 грн.

«Молекулярний дизайн, синтез та скринінг нових потенційних противірусних фармацевтичних інгредієнтів для терапії інфекційного захворювання COVID-19» (2022–2024 рр.). Керівник – канд. хім. наук, професор Калугін О. М. Фінансування за проектом 2023 рік – 2 358,900 тис. грн.

«Дослідження та розробка іонно-плазмових технологій синтезу багатофункціональних складно-композиційних покриттів для медичних імплантатів та біобезпеки» (2022–2024 рр.). Керівник – докт. фіз.-мат. наук, професор, акад. НАНУ Азаренков М. О. (керівника змінено на докт. фіз.-мат. наук, старшого наукового співробітника Лісовського В. О.). Фінансування за проектом на 2023 рік – 2 486,800 тис. грн.

«Впровадження концепції «Громадська участь 2.0» для відбудови міста Харкова у воєнний та повоєнний періоди» (2023–2024 рр.). Керівник – канд. техн. наук, докт. наук з держ. управл. Дзюндзюк В. Б.). Фінансування за проектом на 2023 рік – 1 432,300 тис. грн.

Через воєнний стан бюджет Національного фонду досліджень було секвестровано, що призвело до зупинки деяких грантів у 2023 році, виконавцями яких є наукові колективи Університету, а саме роботи «Оператори в нескінченно-вимірних просторах: взаємозв'язок геометрії, алгебри і топології» (2020–2022 рр.), керівник – докт. фіз.-мат. наук, професор Кадець В. М. та «Металеві астероїди: пошук батьківських тіл залізних метеоритів, джерел позаземних ресурсів» (2020–2022 рр.), керівник – докт. фіз.-мат. наук, старший науковий співробітник Бельська І. М. Керівники грантів самостійно відмовились подовжувати виконання роботи у 2023 році.

Рішенням наукової ради Національного фонду досліджень України від 12.10.2023 р., протокол № 26, визначено переможців конкурсу «Кембридж – НФДУ 2022. Індивідуальні гранти на проведення досліджень (розробок) для українських вчених (за підтримки Кембриджського університету, Велика Британія)». Серед переможців конкурсу старший викладач кафедри політичної соціології соціологічного факультету Дмитро Бойко (№ 11 в рейтингу) та троє випускників і працівників ННІ «Фізико-технічний факультет» Каразінського університету: професор Ігор Кириллін

(№ 1 в рейтингу), провідний науковий співробітник Дмитро Греков (№ 4 в рейтингу) та професор Олексій Нурмагамбетов (№ 5 в рейтингу).

Каразінці серед переможців конкурсу «Наука для відбудови України у воєнний та повоєнний періоди». Завідувач кафедри прикладної фізики та фізики плазми Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», заступник генерального директора національного наукового центру «Харківський фізико-технічний інститут», академік НАН України Ігор Гаркуша здобув чергову перемогу.

Завідувач кафедри молекулярної та медичної біофізики факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Володимир Берест отримав грант Програми академічних обмінів імені Фулбрайта на проходження наукового стажування у Медичному коледжі Вейл Корнелл, Нью-Йорк, у США. Дослідження біофізиків спрямовано на вивчення структурних особливостей функціонування транспортних білків клітинних мембран.

Декан факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем, професор кафедри теоретичної радіофізики Шульга Сергій Миколайович у грудні 2023 року отримав на 5 років статус запрошеного професора у філії Харбінського інженерного університету у місті Янтай (КНР).

Абсолютне перше місце в рейтингу посів запит інженерів і науковців Інституту фізики плазми ННЦ «Харківський фізико-технічний інститут» «Розробка та впровадження плазмових технологій низькотемпературної стерилізації та дезінфекції для військової та цивільної медицини» (98,6 бала зі 100 можливих). До складу виконавців роботи входить також аспірантка Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Юлія Волкова.

Ще одним з напрямів НДР в університеті є ініціативні науково-дослідні роботи, що виконуються на кафедрах викладачами у межах свого робочого часу. Науково-дослідні роботи визначаються як невід'ємна частина їх навчальної діяльності, яка спрямована на залучення студентів, аспірантів до самостійної роботи, формування у них навичок науково-дослідної роботи.

У 2023 році в університеті виконувалося 37 науково-дослідних робіт на безоплатній основі у межах кафедральної тематики (у 2022 р. – 49). Всі НДР зареєстровано в Державній науковій установі Український інститут науково-технічної експертизи та інформації.

2.2. Результати наукових досліджень

Для оцінювання ефективності наукової роботи важливими є наукометричні показники баз даних Scopus і Web of Science Core Collection. Наукометричний апарат цих баз забезпечує облік публікацій науковців та установ, у яких вони працюють, і статистику їхньої цитованості. Зокрема дані Scopus використовують при формуванні рейтингів QS World University Rankings та Times Higher Education для оцінювання публікаційної активності співробітників університету. Результати наукових досліджень фахівців Каразінського університету відповідають світовому рівню та затребувані науковою спільнотою. У рейтингу українських закладів вищої освіти за показниками даних наукометричної бази Scopus, що проведений у квітні 2023 року, університет посідає друге місце серед закладів вищої освіти України за абсолютним значенням публікацій. Станом на 31 грудня 2023 року у базі даних Scopus університет

має за 2023 рік 686 публікацій (у 2022 р. – 807 публікацій), загальна кількість публікацій – 13599. Індекс Хірша університету дорівнює 88.

Кількість публікацій у виданнях, що індексуються Scopus, що належать до кuartилів Q1–Q4 станом на 31 грудня 2023 року (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Розподіл публікацій за кuartилями (станом на 31 грудня 2023 року)

Роки	Q1	Q2	Q3	Q4
2023	117	85	112	196
2022	129	124	169	247

У базі даних Web of Science станом на 31 грудня 2023 року у 2023 році зареєстровано 314 публікацій (у 2022 р. – 528 публікацій). Загальна кількість публікацій – 13931.

Лідерами є структурні підрозділи природничо-математичного напрямку, передусім у галузі фізики та астрономії, матеріалознавства, інженерії, хімії, математики та інформатики. З кожним роком зростає частка публікацій суспільного та гуманітарного напрямів.

Згідно з наказом МОН України від 15.01.2018 № 32 та доповненнями від 25.10.2023 № 1309, університет має 39 наукових фахових періодичних видань. Ці видання включено до категорії «А (2) та В (37)».

Три періодичні наукові видання університету індексуються в Web of Science Core Collection, а саме:

1. Східно-європейський фізичний журнал.
2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Біологія».
3. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Серія «Геологія. Географія. Екологія».

Східно-європейський фізичний журнал та Біофізичний вісник також індексуються в міжнародній наукометричній базі даних Scopus.

Протягом звітнього року підрозділи університету продовжували наукову діяльність на принципах тісної взаємодії науки та освіти, вдосконалення професійної підготовки фахівців, єдності науково-дослідної діяльності та навчання і реалізували підготовку кадрів на основі використання новітніх досягнень науки та техніки, застосування теоретичних і практичних результатів, отриманих при виконанні всіх видів наукових робіт (держбюджетних, госпдоговірних, ініціативних). Впровадження результатів виконання науково-дослідних робіт дає змогу вдосконалити освітній процес згідно із сучасними тенденціями розвитку науки і техніки.

Основні результати наукових досліджень, що впроваджено в освітній процес, відображено у підручниках, навчальних посібниках, публікаціях.

Протягом 2023 року в університеті видано 77 монографій, 44 випуски «Вісника ХНУ імені В. Н. Каразіна», 50 збірників наукових праць, 3366 статей та тез доповідей, з них 1288 у зарубіжних виданнях. Організовано 24 виставки, взяли участь у 25 виставках. Проведено 119 конференцій, з них 49 – міжнародних (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Оприлюднення результатів науково-дослідної роботи за 2023 р.

№ з/п	Факультет, підрозділ	Вісники	Збірники наукових праць	Монографії	Статті		Тези доповідей		Патенти	Конференції		Виставки	
					усього	у міжнар. виданнях	усього	у міжнар. виданнях		усього	міжнародні	проведені в університеті	в яких університет брав участь
1.	Біологічний	2	0	2	75	45	9	5	0	2	1	0	0
2.	Геології, географії, рекреації та туризму	2	4	0	1	0	3	0	0	4	3	0	0
3.	ННІ екології	2	3	1	69	15	97	70	0	4	2	0	0
4.	Економічний	2	2	3	45	8	73	9	0	0	00	0	0
5.	Іноземних мов	2	3	9	336	31	242	43	0	32	5	0	0
6.	Історичний	2	1	1	37	12	8	4	0	3	2	4	0
7.	Комп'ютерних наук	4	2	3	65	36	75	68	3	1	1	0	0
8.	Медичний	2	4	7	126	52	167	33	1	25	4	23	1
9.	Математики і інформатики	2	0	0	32	29	34	30	1	2	2	0	0
10.	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	2	0	15	50	4	130	8	1	7	3	0	0
11.	Психології	2	4	1	40	11	55	14	0	2	1	0	0
12.	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	2	2	75	34	61	61	5	0	0	0	0
13.	Соціологічний	2	3	6	48	24	32	23		6	5	2	0
14.	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	0	0	0	31	25	45	35	2	0	0	0	0
15.	ННІ «Фізико-технічний факультет»	0	4	1	71	45	34	18	1	1	0	1	0
16.	Фізичний	2	0		86	79	30	18	0	1	0	0	0
0	Філологічний	2	2	4	75	19	20	4	0	4	2	0	0

Продовження таблиці 2.3

0	Філософський	8	0	4	68	24	75	49	0	5	3	0	0
19.	Хімічний	2	0		50	50	27	5	12	1		0	0
20.	Юридичний	2	0	6	63	12	89	59	0	4	2	0	0
21.	НДІ астрономії	0	0	0	22	21	27	13	0	0	0	0	0
22.	НДІ біології	0	0	0	6	6	0	0	0	0	0	0	0
23.	НДІ хімії	0	0	1	16	15	61	12	0	0	0	0	0
24.	Загально-університетські відділи	0	2	0	0	0	0	0	0	2	1	2	0
25.	Інститут міжнародної освіти	0	2	0	41	18	17	4	0	2	2	0	0
26.	ЦНБ	0	0	0	11	5	6	3	0	4	4	16	0
27.	Ботанічний сад	0	0	0	3	3	0	0	0	0	0	0	0
28.	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	0	0	1	15	5	14	11	3	1	1	0	0
29.	ННІ «Каразінський банківський інститут»	0	4	9	72	31	223	18	3	4	4	0	0
30.	ННІ «Інститут державного управління»	0	8	1	53	2	30	10	0	2	1	0	0
	Усього	44	50	77	1682	661	1684	627	32	119	49	48	1

У 2023 році в університеті продовжувалася системна робота з набуття, охорони і захисту об'єктів прав інтелектуальної власності за результатами виконання науково-дослідних робіт. Політику щодо системи захисту прав інтелектуальної власності університету за результатами виконання НДР науково-дослідна частина університету реалізує разом з Українським національним офісом інтелектуальної власності та інновацій (раніше – Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності»).

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна приділяє значну увагу створенню та охороні об'єктів права інтелектуальної власності.

Порівняння поточних показників з минулорічними вказує на суттєве зниження активності винахідної діяльності в університеті, яке є прямим наслідком військових дій. Отримання охоронних документів знизилося майже на 50 % по відношенню до 2021 року (у 2021 р. – 41 охоронний документ, у 2023 р. – 19).

Крім цього, з 8 листопада 2022 року у Державному підприємстві «Український інститут інтелектуальної власності» проходила реорганізація, у зв'язку з чим установа тимчасово призупиняла дію, пов'язану з видачею охоронних документів.

На сьогодні університет є власником 366 чинних охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, з яких: патентів на винаходи – 52, патентів на корисні моделі – 305, свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір – 9.

Найвищих показників у захисті об'єктів інтелектуальної власності, винаходів і корисних моделей у 2023 році досягли науковці хімічного факультету, факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.

Станом на 27 листопада 2023 року за 2023 рік отримано 32 патенти, з них 17 на корисну модель та 2 патенти на винаходи, власником яких є університет, та 1 корисна модель, де Університет є співавтором, власником патенту є Харківський національний автомобільно-дорожній університет (табл. 2.3) (у 2022 р. безпосередньо університету належать 18 патентів на корисну модель та 1 корисна модель, де університет є співавтором. Власником патенту є Харківський національний автомобільно-дорожній університет). Окрім цього, було отримано 5 патентів на винаходи, один з яких є спільним проектом з Науково-технологічним комплексом «Інститут монокристалів» Національної академії наук України.

Серед проведених у 2023 році міжнародних конференцій можна відзначити наступні:

XXIII Міжнародний науковий конгрес «Публічне управління XXI століття: особливості воєнного і післявоєнного періодів», Міжнародна науково-технічна конференція «Комп'ютерне моделювання у наукоємних технологіях», Міжнародна науково-практична конференція «Україна на шляху до європейських цінностей», яка проводиться у межах реалізації міжнародного проекту «Future of Public Administration – FoPA», Міжнародна науково-практична конференція «Цілі сталого розвитку в аспекті зміцнення національного та міжнародного правопорядку», Міжнародна науково-практична конференція «Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування: освіта-наука-виробництво – 2023».

Науковці університету брали активну участь у конференціях. Заступниця директора Центру українських студій та краєзнавства імені академіка П. Т. Тронька Ольга Вовк взяла участь у Міжнародному конгресі «Переосмислення України та Європи: нові виклики для істориків» (Вільнюський університет, Литва).

Організаторами заходу виступили 17 європейських інституцій, серед яких Науково-дослідна рада Литви, Уряд Литви, Німецький історичний інститут у Варшаві тощо. Науковець репрезентувала дві доповіді: «Василь Каразін (1773–1842) як регіональний лідер і яскравий представник української інтелектуальної еліти: біоісторіографічні аспекти» та «Музеї і галереї Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в умовах війни: руйнування, порятунк, нові сенси діяльності».

Під головуванням єврокомісара з питань інновацій, досліджень, культури, освіти та молоді Марії Габріель і Генерального директорату ЄС з досліджень та інновацій Марка Леметра відбувся захід «Дослідження „Євратом” в дії та можливості для Європи: стратегічна автономія ЄС та енергетичні системи майбутнього». До складу української делегації входили завідувач кафедри прикладної фізики та фізики плазми Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», академік Національної академії наук України Ігор Гаркуша, професор Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет», член-кореспондент Національної академії наук України Ігор Гірка, випускники навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Сергій Фомін, Дмитро Бурдейний і Ганна Скрипка. Основну увагу на конференції було приділено розвитку малих модульних реакторів, включно з питаннями ліцензування, безпеки та нерозповсюдження, нагляду за електричними мережами, видобутком палива та його захороненням.

Рішенням робочої групи з номенклатури малих тіл Міжнародного астрономічного союзу малу планету за номером 30769 названо на честь директора Науково-дослідного інституту астрономії Вадима Кайдаша – Kaydash. Український астроном Вадим Кайдаш є фахівцем зі спостереження за тілами Сонячної системи для вивчення їхніх поверхневих властивостей і мінералогічного складу. Мала планета (30769) Kaydash була відкрита американським астрономом Брайаном Скіффом у 1984 році в обсерваторії Андерсон-Меса.

Провідні науковці університету отримали заслужені відзнаки:

Президією Національної академії наук України «За наукові досягнення» нагороджено:

– професора кафедри матеріалів реакторобудування та фізичних технологій Вячеслава Береснева;

– професора кафедри медичної фізики та біомедичних нанотехнологій Галину Горбенко.

«За професійні здобутки» нагороджено:

– провідного наукового співробітника кафедри матеріалів реакторобудування та фізичних технологій Станіслава Дудіна;

– професора кафедри медичної фізики та біомедичних нанотехнологій Валерію Трусову.

«За підготовку наукової зміни» нагороджено:

– провідного наукового співробітника кафедри фізики ядра та високих енергій Юрія Бережного;

– професора кафедри матеріалів реакторобудування та фізичних технологій Сергія Литовченка.

Президією НАН України та Центрального комітету профспілки працівників НАН України нагороджено:

- завідувача проблемної лабораторії іонних процесів Валентина Бобкова;
- завідувача лабораторії фізики тонких плівок Сергія Богатиренка.

Харківською обласною державною адміністрацією «За вагомий особистий внесок у розвиток освіти і науки, підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність та з нагоди Дня науки» нагороджено:

– директора Навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» Анну Чхеайло;

– доцента кафедри прикладної фізики та фізики плазми Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Ігоря Середу;

– доцента кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології медичного факультету Олександра Козлова;

– декана біологічного факультету Юрія Гамулю;

– професора кафедри медичної фізики та біомедичних нанотехнологій Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Валерію Трусову;

– провідного наукового співробітника Музею природи, доцента кафедри мікології та фітоімунології біологічного факультету Олександра Зіненка;

– доцента кафедри фізики надвисоких частот факультету радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем Мстислава Каліберду;

– завідувача кафедри політичної соціології, кандидата соціологічних наук соціологічного факультету Дмитра Бойка;

– доцента кафедри інформаційних технологій у фізико-енергетичних системах Навчально-наукового інституту комп'ютерної фізики та енергетики Дениса Протектора;

– доцента кафедри управління й адміністрування Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Олену Пархоменко;

– старшого викладача кафедри прикладної хімії хімічного факультету Дениса Чудака;

– молодшого наукового співробітника проблемної науково-дослідної лабораторії напівпровідникової техніки та радіофізичних методів досліджень факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Микиту Шевелева.

«За сумлінну працю, значні трудові здобутки, зразкове виконання службових обов'язків, високий професіоналізм» нагороджено:

– начальницю відділу міжнародних рейтингів Центру зв'язків з громадськістю Марину Григор'єву.

Харківською обласною радою «За сумлінну плідну працю, вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти та з нагоди Дня науки» нагороджено:

– проректора з науково-педагогічної роботи Анатолія Бабічева;

– доцента кафедри прикладної фізики та фізики плазми Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Інну Афанасьєву;

– доцента кафедри фізики твердого тіла фізичного факультету Антона Гончаренка;

– доцента кафедри фізичної хімії хімічного факультету Володимира Фарафонов.

Наказом Головнокомандувача Збройних Сил України Валерія Залужного Почесним нагрудним знаком «Золотий хрест» нагороджено:

– доцента кафедри політології філософського факультету, випускника Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» В'ячеслава Целуйка.

Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна «За сумлінну плідну працю, вагомий особистий внесок у розвиток науки і освіти та з нагоди Дня науки» нагороджено:

– аспірантку кафедри низьких температур, інспекторку фізичного факультету Ірину Мироненко.

Юним дослідникам, переможцям Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів – членів Малої академії наук України та їхнім науковим керівникам оголосили Подяку голови Харківської обласної державної (військової) адміністрації:

– студенту першого курсу факультету іноземних мов – Віктору Акімову;

– доценту кафедри теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця фізичного факультету – Олені Єзерській;

– завідувачу кафедри екологічного моніторингу та заповідної справи ННІ екології – Надії Максименко.

Перемогу в районному етапі міського конкурсу «Молода людина року» у номінації «Наукова діяльність» у 2023 році здобули:

– доцент кафедри екологічного моніторингу та заповідної справи Навчально-наукового інституту екології Анастасія Клец;

– доцент кафедри соціально-економічної географії та регіонознавства факультету геології, географії, рекреації і туризму Катерина Кравченко.

2.3. Науково-дослідна робота молодих учених

Невід'ємною частиною науково-дослідної діяльності є науково-дослідна робота студентів та молодих вчених. Основними формами наукової роботи є індивідуальна робота на кафедрах, у лабораторіях, участь у виконанні НДР, у наукових гуртках, дискусійних клубах, круглих столах, семінарах, олімпіадах, конференціях, а також підготовка та публікація наукових статей.

У лютому 2023 року в онлайн-форматі на базі Фізико-технічного інституту Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» відбувся XX Всеукраїнський студентський турнір фізиків, де каразінці посіли призові місця.

Друге місце в команді «ФФТ», збірної фізичного факультету та Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет». До складу команди входили капітан Олександр Повітчач, Олександр Кіценко, Микола Луганько (ННІ «ФТФ»), Богдан Ковальов, Семен Кононенко, Ілля Хорошко (фізичний факультет). Керівник команди – професор фізичного факультету Захар Майзеліс.

Третє місце виборола команда «Бісенята» студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»: капітан Вероніка Батянова, Анастасія Береснева, Ірина Капран, Руслан Якубович. Керівник команди – професор Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Олексій Голубов.

Студенти першого курсу магістратури факультету математики і інформатики Олег Возняк, Ірина Міхайлікова, Микола Генералов, аспірантка Анна Гончарук та старший викладач факультету математики і інформатики Олесь Заварзіна отримали стипендію Фонду імені Н. І. Ахієзера 2023 року.

Студентка навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет» Анна Бутенко здобула золоту медаль на XV Європейській виставці креативності та інновацій (EUROINVENT), м. Ясси (Румунія).

Студент 1 курсу магістратури факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Максим Бугай став переможцем I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності Фізика та астрономія.

Дипломи Президії НАН України за перемогу в конкурсі студентських наукових робіт та Премію Національної академії наук України для студентів закладів вищої освіти отримали:

– Ілля Лукін, студент 1-го курсу Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Любов Пашенко, студентка 2 курсу магістратури фізичного факультету.

Студент фізичного факультету Едуард Палант у складі команди України на XVI Міжнародній олімпіаді з астрономії та астрофізики у місті Хожув (Польща) отримав бронзову медаль.

Студент 1 курсу магістратури Навчально-наукового інституту Каразінський банківський інститут став переможцем міського етапу конкурсу «Молода людина року 2023» у номінації «Студенти (курсанти) закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації».

У 2023 р. стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених отримує доктор філософії Уляна Тарабара. На здобуття стипендії Кабінету Міністрів України для молодих вчених у 2024 р. було подано 8 претендентів.

Результати наукових досліджень студентів знаходять відображення в публікаціях. Протягом 2023 року студентами опубліковано більше ніж 600 статей та тез доповідей (із них самостійно – 380).

Рада молодих вчених долучилась до організації проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту студентських наукових робіт (університетський етап), участі в організації та рецензуванні робіт регіонального конкурсу студентських наукових робіт, рецензування робіт регіонального конкурсу.

Рада молодих вчених має представництво у Вченій раді університету та Конференції трудового колективу університету (11 делегатів). За підтримки Ради молодих учених проводиться щорічна конференція аспірантів та докторантів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Ефективна аспірантура та докторантура». Радою молодих вчених разом з Первинною профспілковою організацією студентів, аспірантів та докторантів з метою подальшого удосконалення освітньо-наукових програм (ОНП), за якими здійснюється підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти в університеті, проведено опитування у здобувачів ступеня «доктор філософії».

Проведено Науково-методичний семінар до Дня науки в Україні на тему: «Ефективна аспірантура та докторантура. Можливості для аспірантів та докторантів Каразінського університету».

Представники Ради молодих вчених взяли участь у Всеукраїнському форумі Рад молодих учених 2023, Засіданнях спілки Рад молодих вчених, Регіональній зустрічі з Офісом підтримки вченого, зустрічі «Стійкий розвиток – перспективи науки».

Налагоджено співпрацю з Офісом підтримки вченого, молоді вчені університету долучились до реалізації промоційного проєкту «Вчений з мого регіону». Також Рада молодих вчених університету долучилась до проєкту «Офісу підтримки вченого», «Увічнення пам'яті вчених України, що загинули під час російсько-української війни».

Рада молодих вчених долучилась до організації та проведення «Тижня молодіжної науки Харківщини». Також в університеті було проведено «Ніч молодіжної науки Каразінського», підготовлено відеопрезентації досягнень молодих учених університету.

Відбулося нагородження переможців районного етапу конкурсу «Молода людина року-2023» у Шевченківському районі.

Перемогу в районному етапі міського конкурсу «Молода людина року» у 2023 році здобули:

– студентка магістратури факультету геології, географії, рекреації і туризму Ганна Карайченцева в номінації «Студенти (курсанти) закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації»;

– студент 1 курсу магістратури Навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» Володимир Паншин у номінації «Студенти (курсанти) закладів вищої освіти III–IV рівнів акредитації».

Відбувся фінал загальноуніверситетського конкурсу молодіжного підприємництва «Summer Startup Session 2023». Організатором заходу виступила кафедра маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Каразінського університету.

За результатами голосування суддів місця розподілили наступним чином:

– 1 місце розділили команди: Para Olimp (студенти кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій ННІ «Каразінський банківський інститут» Владислав Цимбал, Анатолій Пішта, Ірина Олійник); Weld Together (Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»); Stud.Web (команда Hearts on fire – студенти кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Даниїл Бражнік, Анна Діденко);

– 2 місце посіла команда Lares and Penates (студенти кафедри банківського бізнесу та фінансових технологій ННІ «Каразінський банківський інститут» Юлія Горбунова, Рустам Лагієв, Світлана Прокопенко, Ярослава Каменєва, Юлія Гладка);

– 3 місце зайняли команди: Hearts on fire (студенти кафедри маркетингу, менеджменту та підприємництва економічного факультету Даниїл Бражнік, Анна Діденко); Be healthy (представники економічного факультету Микита Беліков, Анна Гербалі); TWICE (представники економічного факультету Єлизавета Самсоненко, Альона Кузуб, Анастасія Чижова).

III. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ

3.1. Спеціальності підготовки здобувачів

У 2023 році здійснювалась підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями бакалавра та магістра на 17 факультетах та у 6 навчально-наукових інститутах за спеціальностями згідно з ліцензією на освітню діяльність у сфері вищої освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, виданою Міністерством освіти і науки України, та актуальними відомостями щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти у ліцензійному реєстрі суб'єктів освітньої діяльності Міністерства освіти і науки України, а також згідно зі Стратегічними цілями та намірами Каразінського університету до 2030 року, що затверджені рішенням Конференції трудового колективу від 24.03.2023 у частині «Різноманітність і доступність».

Освітня діяльність з підготовки фахівців проваджувалась згідно з «Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266; прийом на навчання проводився за спеціальностями (спеціалізаціями) відповідно до «Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 07 липня 2021 року № 762 (таблиця 3.1):

- підготовка бакалаврів за 41 спеціальністю у 18 галузях знань;
- підготовка магістрів на основі ступеня бакалавра здійснювалась за освітньо-професійними і освітньо-науковими програмами за 37 спеціальностями у 14 галузях знань;
- підготовка магістрів на основі ПЗСО за спеціальністю 222 Медицина.

Таблиця 3.1

№ з/п	Код та найменування спеціальності	Галузь знань
БАКАЛАВР		
1.	014 Середня освіта	01 Освіта / Педагогіка
2.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
3.	033 Філософія	
4.	034 Культурологія	
5.	035 Філологія	
6.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
7.	052 Політологія	
8.	053 Психологія	
9.	054 Соціологія	
10.	061 Журналістика	06 Журналістика
11.	071 Облік і оподаткування	07 Управління та адміністрування
12.	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	
13.	073 Менеджмент	
14.	075 Маркетинг	
15.	076 Підприємництво та торгівля	
16.	081 Право	08 Право
17.	091 Біологія та біохімія	09 Біологія
18.	101 Екологія	10 Природничі науки

Продовження таблиці 3.1

19.	102 Хімія	
20.	103 Науки про Землю	
21.	104 Фізика та астрономія	
22.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	
23.	106 Географія	
24.	111 Математика	11 Математика та статистика
25.	113 Прикладна математика	
26.	122 Комп'ютерні науки	12 Інформаційні технології
27.	123 Комп'ютерна інженерія	
28.	125 Кібербезпека та захист інформації	
29.	126 Інформаційні системи та технології	
30.	144 Теплоенергетика	14 Електрична інженерія
31.	162 Біотехнології та біоінженерія	16 Хімічна інженерія та біоінженерія
32.	174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
33.	176 Мікро- та наносистемна техніка	
34.	201 Агрономія	20 Аграрні науки та продовольство
35.	231 Соціальна робота	23 Соціальна робота
36.	241 Готельно-ресторанна справа	24 Сфера обслуговування
37.	242 Туризм і рекреація	
38.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
39.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	29 Міжнародні відносини
40.	292 Міжнародні економічні відносини	
41.	293 Міжнародне право	
МАГІСТР		

1.	011 Освітні, педагогічні роботи	01 Освіта / Педагогіка
2.	014 Середня освіта	
3.	032 Історія та археологія	03 Гуманітарні науки
4.	033 Філософія	
5.	034 Культурологія	
6.	035 Філологія	
7.	051 Економіка	05 Соціальні та поведінкові науки
8.	052 Політологія	
9.	053 Психологія	
10.	054 Соціологія	
11.	061 Журналістика	06 Журналістика
12.	071 Облік і оподаткування	07 Управління та адміністрування
13.	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок	
14.	073 Менеджмент	
15.	075 Маркетинг	
16.	076 Підприємництво та торгівля	
17.	081 Право	08 Право
18.	091 Біологія та біохімія	09 Біологія
19.	101 Екологія	10 Природничі науки
20.	102 Хімія	
21.	103 Науки про Землю	
22.	104 Фізика та астрономія	
23.	105 Прикладна фізика та наноматеріали	

Продовження таблиці 3.1

24.	106 Географія	
25.	111 Математика	11 Математика та статистика
26.	113 Прикладна математика	
27.	122 Комп'ютерні науки	12 Інформаційні технології
28.	123 Комп'ютерна інженерія	
29.	125 Кібербезпека та захист інформації	
30.	174 Автоматизація, комп'ютерно-інтегровані технології та робототехніка	17 Електроніка, автоматизація та електронні комунікації
31.	176 Мікро- та наносистемна техніка	
32.	222 Медицина	22 Охорона здоров'я
33.	241 Готельно-ресторанна справа	24 Сфера обслуговування
34.	242 Туризм і рекреація	
35.	281 Публічне управління та адміністрування	28 Публічне управління та адміністрування
36.	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	29 Міжнародні відносини
37.	292 Міжнародні економічні відносини	
38.	293 Міжнародне право	

3.2. Контингент здобувачів, які навчаються за денною і заочною формами навчання (громадяни України і іноземні студенти)

Станом на 01.01.2024 в університеті навчається 15717 здобувачів, з них 13951 студент – громадяни України, в тому числі 10969 здобувачів за денною, 2982 здобувачі – за заочною формами навчання. Кількість іноземних студентів за денною та заочною формами здобуття освіти досягла 1206 осіб. Навчаються іноземні громадяни з 31 країни. В аспірантурі навчаються 641 громадянин України та 12 іноземців, у докторантурі – 14 громадян України. Також на підготовчому відділенні проходять «Дистанційну мовну підготовку» – 316 іноземних слухачів, «Дистанційний курс з підготовки до вступу до ЗВО» – 8 слухачів та за денною формою навчаються 2 слухачі.

На виконання постанови Кабінету Міністрів України від 28.10.2022 №1224 «Про затвердження Порядку переведення на навчання за державним замовленням окремих категорій здобувачів вищої освіти, які зараховані до закладів вищої освіти до 2021 року включно на місця, що фінансуються за кошти фізичних та/або юридичних осіб» та листів-дозволів Міністерства освіти і науки України в 2023 році було здійснено переведення на місця державного замовлення (друга хвиля переведення) 474 здобувачі (401 денна та 73 заочна форми навчання) пільгових категорій за рахунок перерозподілу невикористаних місць державного замовлення відповідного бюджетного року та третя хвиля – 76 здобувачів (59 – денна та 17 заочна) за рахунок перерозподілу невикористаних місць державного замовлення відповідного бюджетного року та 7 здобувачів (денна форма навчання) за рахунок отримання додаткових місць.

3.3. Успішність студентів і випуск фахівців за денною та заочною формою навчання

У 2023 році одним із головних пріоритетів залишалось забезпечення високого рівня освітнього процесу, дотримання державних стандартів вищої освіти та вимог Міністерства освіти і науки України. Порівнюючи показники успішності здобувачів

підсумкового семестрового контролю (літня сесія) року з успішністю 2022 року, можна відзначити, що показник абсолютної успішності збільшився і становить 89,3 % (проти 88,8 %). Показник якісної успішності зменшився і дорівнює 41,8 % (42,7 % у 2022 р.) (таблиці 3.2, 3.3).

Таблиця 3.2

Основні показники успішності здобувачів, %

Форма навчання	Сесія	Абсолютна успішність		Тільки «5»		«5» і «4»		Тільки «3»	
		21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23	21/22	22/23
Денна	Зимова	89,5	84,5	11,1	13,8	25,4	29,6	12,7	8,2
	Літня	88,8	89,3	11,7	12,9	31,0	29,0	6,1	7,7

Таблиця 3.3

Основні показники семестрового підсумкового контролю за факультетами (денна форма навчання), %

№ з/п	ФАКУЛЬТЕТ	Сесія	2021/2022 навчальний рік		2022/2023 навчальний рік	
			абсолютна	якісна	абсолютна	якісна
1	Біологічний	зимова	88,4	49,5	87,1	61,2
		літня	87,6	50,3	88,2	49,6
2	Геології, географії, рекреації і туризму	зимова	72,4	34,9	76,9	42,6
		літня	88,1	45,8	85,0	45,1
3	Економічний	зимова	90,0	35,5	85,3	42,2
		літня	91,5	44,8	94,6	42,1
4	ННІ екології	зимова	95,2	35,6	81,0	40,5
		літня	94,6	46,2	88,6	26,2
5	Іноземних мов	зимова	96,1	45,2	95,0	56,6
		літня	94,3	51,2	97,5	55,7
6	Комп'ютерних наук	зимова	90,3	33,2	87,3	38,8
		літня	93,3	46,0	93,9	43,3
7	Історичний	зимова	97,8	29,7	85,3	36,8
		літня	81,3	27,5	77,2	25,6
8	Математики і інформатики	зимова	80,8	22,8	74,5	31,6
		літня	85,7	41,8	81,3	34,4
9	Медичний	зимова	99,0	53,4	98,1	54,3
		літня	89,6	48,9	81,8	37,6
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	зимова	95,5	38,2	85,5	44,8
		літня	90,6	41,3	93,8	40,9
11	Психології	зимова	87,7	35,0	82,1	39,9
		літня	86,5	34,4	87,1	37,1
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	зимова	83,7	23,0	74,0	23,2
		літня	83,7	30,7	74,9	24,7
13	Соціологічний	зимова	84,6	32,3	74,8	35,6
		літня	83,4	38,4	81,4	41,0
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	зимова	86,6	42,0	76,9	44,0
		літня	88,5	47,1	81,8	47,7
15	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	зимова	91,4	27,2	89,0	28,3
		літня	83,0	30,5	85,8	18,3
16	Фізичний	зимова	85,0	40,1	99,1	35,2
		літня	85,9	40,8	95,0	37,4
17	Філологічний	зимова	93,2	43,6	93,3	53,7
		літня	91,2	53,1	95,6	50,1

Продовження таблиці 3.3

18	Філософський	зимова літня	71,7 80,8	34,2 36,1	75,0 81,7	37,3 37,7
19	Хімічний	зимова літня	92,6 84,1	38,3 39,1	71,4 85,5	35,7 30,8
20	Юридичний	зимова літня	92,8 86,0	22,2 30,8	74,7 78,4	28,7 25,9
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	зимова літня	62,0 76,5	26,2 28,7	62,6 84,6	31,3 39,7
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	зимова літня	87,3 94,9	40,6 56,5	88,9 94,2	62,2 63,5
23	ННІ «Інститут державного управління»	зимова літня			91,4 98,9	67,5 74,7
По університету в цілому		зимова літня	89,5 88,8	36,5 42,7	84,5 89,3	43,4 41,8

Аналіз підсумків літнього семестрового підсумкового контролю 2023 року здобувачів денної форми навчання показує, що загалом успішно та у встановлений термін склали 8511 студентів (89,3 %). Найвища загальна успішність спостерігається в ННІ «Інститут державного управління» (98,9 %), на факультетах іноземних мов (97,5 %), філологічному (95,6 %), фізичному (95 %), економічному (94,6 %), комп'ютерних наук (93,9 %). При цьому 47,4 % здобувачів вищої освіти (4523) продемонстрували середній рівень успішності, що на 1,3 % більше, ніж торік (46,1 %).

У порівнянні з минулим роком зменшилась майже на 0,9 % кількість студентів, які продемонстрували підвищений, тобто якісний рівень – 41,8 % (3988) (у минулому році було 42,7 %). Так, якісна освіта зменшилась на 20 % – ННІ екології; на 12,2 % – ННІ «Комп'ютерної фізики та енергетики»; на 11,3 % – медичний факультет, на 6 % – факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем.

Кількість відмінників, порівняно з минулим роком, збільшилась на 1,2 % і становить 12,9 % (1226). Лідерами за цим показником є ННІ «Фізико-технічний факультет» – 23,9 % (21 здобувач), ННІ «Каразінський банківський інститут» – 22,7 % (63), фізичний факультет – 22,5 % (50), геології, географії, рекреації та туризму – 21,2 % (69), ННІ «Інститут державного управління» – 18,6 % (50), біологічний – 18,5 % (67). Відносна кількість студентів, які навчаються на добре та відмінно, становить по університету 29,0 %, це на 2 % менше, ніж у минулому році (31,0 %).

Кількість здобувачів вищої освіти, які мають академічну заборгованість, збільшилась на 8,1 % (771 здобувач) порівняно з 2022 роком – 7,0 % (709 здобувачів). Найбільша кількість здобувачів, які отримали оцінку «незадовільно», на таких факультетах: радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем – 24,7 % (71), історичному – 22,8 % (73), юридичному – 21,6 % (94), математики і інформатики – 18,8 % (66), медичному – 18,2 % (77), соціологічному – 17,5 % (85), ННІ «Фізико-технічний факультет» – 17,0 % (15) (таблиця 3.4).

Таблиця 3.4

Кількість студентів, які мають заборгованості після семестрового підсумкового контролю 2023 р. (денна форма навчання)

№ з/п	Факультети	Отримали «2» після літньої сесії 2022 року	Отримали «2» після літньої сесії 2023 року
1	Біологічний	31	22
2	Геології, географії, рекреації і туризму	19	9
3	Економічний	70	57
4	ННІ екології	6	17
5	Іноземних мов	26	13
6	Комп'ютерних наук	40	21
7	Історичний	49	73
8	Математики і інформатики	49	66
9	Медичний	42	77
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	31	23
11	Психології	36	30
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	38	71
13	Соціологічний	93	85
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	8	15
15	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	20	10
16	Фізичний	10	0
17	Філологічний	17	16
18	Філософський	39	36
19	Хімічний	9	11
20	Юридичний	62	94
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	14	20
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	0	5
23	ННІ «Інститут державного управління»		0
По університету в цілому		709	771

Найменша кількість осіб, які отримали оцінку «незадовільно», виявлена: ННІ «Інститут державного управління» (0 %), фізичний факультет (0 %), факультет іноземних мов – 1,6 % (13), ННІ «Каразінський банківський інститут» – 1,8 % (15), факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 1,9 % (23), факультет геології, географії, рекреації і туризму – 2,8 % (9), факультет комп'ютерних наук – 2,9 % (21).

У 2023 році (літня сесія) 164 здобувачі (1,7 %) не з'явилися на іспити без поважних причин. Серед них: ННІ комп'ютерної фізики та енергетики – 9,5 % (16), біологічний факультет – 8,3 % (30), ННІ «Фізико-технічний факультет» – 6,8 % (6), факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем – 5,6 % (16), філософський факультет – 5,1 % (14), ННІ «Каразінський банківський інститут» – 3,6 % (10), факультет комп'ютерних наук – 3,5 % (25), факультет психології – 2,6 % (7).

У 2023 році станом на 29.11.2023 було відраховано 902 здобувачі, з них за невиконання індивідуального навчального плану відраховано 61 % від загальної кількості відрахованих (табл. 3.5).

Таблиця 3.5

**Відраховано за 2023 рік (01.01.2023 – 29.11.2023),
денна форма навчання (громадяни України)**

Освітній ступінь	ННП, академічна неуспішність	Власне бажання	Невихід з академічної відпустки	Порушення фінансових умов контракту	Переведення до іншого закладу	У зв'язку зі смертю	Інша	Усього
Бакалавр	460	139	36	48	3	2	4	692
Магістр	92	65	3	48	1	2	1	212
Разом	552	204	39	96	4	4	5	904

Станом на 29.11.2023 в академічній відпустці перебувають 148 здобувачів (101 – ОС бакалавр, 47 – ОС магістр), за сімейними обставинами – 51,7 % (табл. 3.6).

Таблиця 3.6

Академічна відпустка (денна форма навчання)

Підстава надання академічної відпустки	Бакалавр	Магістр	Разом
Сімейні обставини	43	33	76
Проживання на особливо небезпечній території під час військової агресії проти України	5		5
Перебування на тимчасово окупованій території	9	1	10
Військова служба	9	7	16
Стан здоров'я	2		2
Догляд за дитиною до досягнення нею віку трьох років	3		3
У зв'язку з навчанням в освітніх установах іноземних держав	30	6	36
Разом	101	47	147

За результатами літнього підсумкового семестрового контролю здобувачів вищої освіти абсолютний показник успішності в цілому за заочною формою в порівнянні з зимовим підсумковим семестровим контролем збільшився на 2,2 % (таблиця 3.7).

Показник якісної успішності від загальної кількості здобувачів заочної форми навчання складає 44,9 %, отримали «тільки 5» – 7 %, «4 і 5» – 37,9 %, також показники «тільки 3» – 4,9 %, отримали двійки – 4,8 %. Не з'явилися на підсумковий семестровий контроль без поважної причини – 2,7 %.

Таблиця 3.7

Абсолютна успішність здобувачів вищої освіти за заочною формою навчання

№ з/п	Факультети	Навчальний рік	
		2023 Зимова (%)	2023 Літня (%)
1	Біологічний	97,4	92,6
2	Геології, географії, рекреації і туризму	81,3	90,5
3	Економічний	93,8	99,6
4	Іноземних мов	88,9	96,0
5	Історичний	70,2	77,9
6	Факультет математики і інформатики	37,5	75,0
7	Психології	85,2	92,2
8	Комп'ютерних наук	36,8	64,7

Продовження таблиці 3.7

9	Соціологічний	93,8	82,6
10	Філологічний	62,5	90,8
11	Філософський	62,5	83,0
12	Хімічний	88,9	82,1
13	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	84,2	92,6
14	Юридичний	72,6	86,1
15	ННІ екології	66,7	77,4
16	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	93,8	100,0
17	ННІ «Каразінський банківський інститут»	97,0	100,0
	?		
18	ННІ «Інститут державного управління»	97,8	93,1
По університету в цілому		88,7	90,9

Відсів за заочною формою склав 237 здобувачів (8 % від загальної кількості здобувачів заочної форми навчання), з них за невиконання індивідуального навчального плану – 40 здобувачів (1,4 %) (таблиця 3.8).

Таблиця 3.8

**Відраховано за 2023 рік (01.01.2023 – 29.11.2023),
заочна форма навчання (громадяни України)**

Освітній ступінь	Академічна неуспішність	Невиконання вимог навчального плану	Власне бажання	Невихід з академічної відпустки	Порушення фінансових умов контракту	Інша	Усього
Бакалавр	37	107	23	1	27		195
Магістр	3	17	8	2	11	1	42
Разом	40	124	31	3	38	1	237

Станом на 29.11.2023 надана академічна відпустка 22 здобувачам (табл. 3.9).

Таблиця 3.9

Академічна відпустка (заочна форма навчання)

Підстава надання академічної відпустки	Бакалавр	Магістр	Разом
Сімейні обставини	7	2	9
Проживання на особливо небезпечній території під час військової агресії проти України	1		1
Військова служба	3	1	4
Догляд за дитиною до досягнення нею віку трьох років	6		6
У зв'язку з навчанням в освітніх установах іноземних держав	2		2
Разом	19	3	22

У 2023 році за денною та заочною формами навчання випуск фахівців – громадян України має такі показники: за першим (бакалаврським) освітнім рівнем – 2395 здобувачів, за другим (магістерським) 136 здобувачів – освітньо-наукова програма (табл. 3.10).

Таблиця 3.10

Випуск фахівців-громадян України (за денною і заочною формами навчання)

Форма навчання	ОС Бакалавр	ОС Магістр
	2023 рік	2023 рік
Денна	1803	134 ОНП+ 971 план ОПП 31.12.2023
Заочна	592	2 ОНП+500 план ОПП 31.12.2023
Усього	2395	136 ОНП + 1471 план ОПП

За освітнім ступенем «бакалавр» денної форми навчання отримали дипломи 1803 здобувачі (з них 1360 – навчання за державним замовленням, 443 – навчання за кошти юридичних і фізичних осіб).

Дипломи із відзнакою отримали 144 здобувачі першого (бакалаврського) рівня (табл. 3.11).

Таблиця 3.11

**Випуск у 2023 році за першим освітнім ступенем «бакалавр»
(денна форма навчання)**

№ з/п	Факультет	Випуск	Дипломи з відзнакою	
			кількість	%
1	Біологічний	62	8	12,9
2	Геології, географії, рекреації і туризму	55	8	14,5
3	Економічний	299	31	10,4
4	ННІ екології	17	0	0
5	Іноземних мов	171	10	5,8
6	Комп'ютерних наук	135	6	4,4
7	ННІ «Фізико-технічний факультет»	17	5	29,4
8	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	24	2	8,3
9	Історичний	59	2	3,4
10	Математики і інформатики	42	2	4,8
11	Медичний	-	-	-
12	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	294	22	7,5
13	Психології	49	0	0
14	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	43	3	6,9
15	Соціологічний	97	9	9,3
16	Фізичний	30	3	16,7
17	Філологічний	67	8	11,9
18	Філософський	33	5	15,5
19	Хімічний	43	1	2,3
20	Юридичний	98	1	1,0
21	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	50	5	10,0
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	55	6	10,9
23	ННІ «Інститут державного управління»	63	7	11,1
По університету в цілому		1803	144	8,0

Диплом магістра медичного спрямування отримали 88 здобувачів, громадян України (40 – навчання за державним замовленням, 48 – навчання за кошти юридичних і фізичних осіб), з них 16 – дипломи з відзнакою.

Дипломи магістра на основі освітнього ступеня бакалавра в 2023 році за освітньо-науковою програмою отримали 44 здобувачі (громадяни України), з них 42 здобувачі, які навчалися за державним замовленням; дипломи з відзнакою отримали 11 здобувачів.

Дипломи магістра на основі освітнього ступеня бакалавра в 2023 році за освітньо-професійною програмою денної форми навчання (громадяни України) планують отримати 971 здобувач (випуск 31.12.2023 р.), з них 568 осіб навчаються за державним замовленням, а 403 – за контрактом.

Серед випускників, які навчалися за заочною формою навчання, всього отримали дипломи 594 випускники (з відзнакою – 12 осіб (2 %)).

Дипломи магістра на основі освітнього ступеня бакалавра в 2023 році за освітньо-професійною програмою заочної форми навчання (громадяни України) планують отримати 500 здобувачів (випуск 31.12.2023 р.), з них 40 осіб навчаються за державним замовленням, а 460 – за контрактом.

3.4. Навчально-виробнича практика та сприяння розвитку кар'єри здобувачів вищої освіти та випускників університету

Незважаючи на ситуацію в країні, сучасний ринок праці інтенсивно розвивається і потребує фахівців, які активно та швидко реагуватимуть на зміни, а також освоюватимуть необхідні навички та компетенції. Щоб студенти та випускники університету мали можливість гідно витримувати конкуренцію на ринку праці, а компанії-роботодавці активно долучалися до співпраці із Харківським національним університетом імені В. Н. Каразіна, Центр розвитку кар'єри організовує та проводить чимало подій, заходів та проєктів, метою яких є налагодження діалогу між університетом, студентами та бізнес-середовищем для кращого усвідомлення цінності одне одного.

Центр розвитку кар'єри проводить свою роботу у таких напрямках: Напрямок співпраці з роботодавцями: Залучення представників роботодавців до різноманітних проєктів, подій та заходів, націлених на співпрацю та підтримку проєктів розвитку університету.

Для роботодавців – це можливість представити свою компанію та сформувані до неї лояльність серед університетської спільноти, поспілкуватися зі студентами та викладачами безпосередньо, дізнатися про інші можливості співпраці і долучитися до проєктів розвитку університету.

Напрямок співпраці зі студентами: Організація та проведення Днів кар'єри, тренінгів, семінарів для студентів, які пов'язані з ефективним працевлаштуванням та професійним розвитком їхньої кар'єри. Для студентів – це поради щодо вибору місця праці, підготовки резюме та співбесіди, розуміння профілів посад, завдань та вимог до роботи, стажування та вакансії від провідних компаній.

У 2023 році співпраця із роботодавцями, робота зі сприяння працевлаштуванню студентів та випускників університету проводилася в умовах воєнного стану та повністю перейшла в онлайн-формат. Для більш ефективної роботи в цьому напрямку були залучені соціальні мережі та студентський кар'єрний портал «Studcareer», де представлено 59 компаній, які на постійній основі пропонують вакансії, програми стажування та проходження практики. Зокрема на порталі «Studcareer» розміщено близько 300 вакансій за поточний рік, проходять загальноуніверситетські вебінари, майстер-класи та презентації компаній, серед яких «NIX», «GlobalLogic», «SigmaSoftware». Під час дистанційного навчання соціальні мережі Центру розвитку кар'єри почали відігравати провідну роль в інформуванні студентів та випускників щодо кар'єрних можливостей.

Традиційно навесні 2023 року відбувся онлайн-фестиваль кар'єри Каразінського університету «Karazin career week», в межах заходу було організовано понад 120 презентацій роботодавців на факультетах та в Навчально-наукових інститутах університету. Серед компаній, які взяли участь, були представники ІТ сектору, FMCG, представники провідних фінансових установ України, а саме «NIX», «GlobalLogic», «SigmaSoftware», «INTEGO GROUP», «AB InBev Efes Ukraine», «JTI», «KPMG» та «EY».

В університеті, окрім теоретичних знань, молодь повинна отримувати практичні знання та навички, щоб задовольняти нагальні потреби ринку праці у висококваліфікованих кадрах.

Організація практичної підготовки студентів регламентується окремим Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженим наказом Міністерства освіти України від 08 квітня 1993 року № 93, та Положенням про проведення практики студентів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, введеним в дію наказом університету від 22.04.2022 № 0213-1/136, в якому враховано всі аспекти дистанційного навчання.

У 2023 році факультети та Навчально-наукові інститути працювали згідно з наскрізними та робочими програмами практики з урахуванням воєнного стану в країні, тому всі практики проходили в дистанційному форматі як на університетських, так і на зовнішніх базах практик. Бази практик обирались студентами відповідно до вимог програм практики. Програми проведення виробничих практик спрямовано на поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу дисциплін, на формування у студентів сучасних практичних компетентностей та наближення практичної підготовки до потреб ринку праці.

Станом на 01.12.2023 укладено 176 договорів на проведення практики, у т.ч. 25 довгострокових договорів, терміном на 5 років, це бази – переважно заклади загальної середньої освіти. Порівнюючи з минулим роком, за той самий період було укладено 262 договори на проведення практики студентів. Невелика кількість договорів обумовлена військовими діями та згортанням роботи великої кількості підприємств, що традиційно були базами практики. Керівники практики і студенти мали змогу використовувати доступні дистанційні форми навчання та обрати зручний формат і платформу для проведення практики (поштові сервіси, Google Class, Google Drive, Zoom, Cisco Webex, Skype, Google Hangouts Meet тощо), використовували інструменти LMS Moodle Центру електронного навчання Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. На засіданнях кафедр і вчених рад факультетів та Навчально-наукових інститутів обговорювалися питання щодо удосконалення програм усіх видів практик, їх методичного забезпечення, питання щодо ретельної підготовки до проведення практики, розширення співпраці з базами практик в умовах воєнного стану, аналізувались результати проходження практики студентами. Студенти-практиканти отримали позитивні відгуки щодо рівня їхньої теоретичної та методичної підготовки. Усі студенти, які пройшли практику, одержали позитивні результати. Було забезпечено належний науковий і методичний рівні керівництва студентами під час проведення практики. Практика проводилася організовано, без порушень та нещасних випадків, чому сприяв ретельний контроль з боку керівників практики та відділу охорони праці університету.

Існує нагальна потреба в реалізації гнучкої системи практичної підготовки, здатної швидко реагувати на потреби ринку праці, де питання якості професійної підготовки повинні стояти на першому місці. Факультети та Навчально-наукові інститути проводять систематичну роботу з пошуку нових місць проведення практики у співпраці з місцевими органами самоврядування, спрямовують свою діяльність у подальшому розширенні зв'язків з потенційними роботодавцями.

3.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук

Підготовка здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» та четвертого наукового ступеня «доктор наук» у 2023 році здійснювалась відповідно до «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року №261.

На 01.01.2023 в аспірантурі університету навчалось 600 аспірантів громадян України та 12 іноземних громадян, з них: 423 – за очною денною формою навчання, 51 – за очною вечірньою та 126 – за заочною формами навчання, крім того – 33 здобувачі.

30 вересня 2023 року завершили навчання в аспірантурі за відповідними освітньо-науковими програмами 71 аспірант, які успішно виконали індивідуальні навчальні плани та індивідуальні наукові плани, про що свідчать висновки кафедр та факультетів, де вони звітувались.

Усі випускники отримали позитивні висновки своїх наукових керівників та рекомендовані до попередньої експертизи дисертації й подальшого захисту в разовій спеціалізованій вченій раді (табл. 3.12).

Таблиця 3.12

Атестація випускників аспірантури 2023 року за факультетами та спеціальностями

Факультет, спеціальність	Кількість випускників аспірантури	Кількість випускників, яким створено разову раду	Усього створено разових рад за спеціальністю	Кількість захищених дисертацій
Історичний факультет, 032 Історія та археологія	3	2	2	2
Філософський факультет 035 Філософія	4	4	6	-
Філософський факультет 052 Політологія	3	2	2	-
Філологічний факультет 033 Філологія	5	5	5	-
Юридичний факультет 293 Міжнародне право	2	2	2	2
Юридичний факультет 081 Право	3	3	3	-
Біологічний факультет 091 Біологія	8	5	5	-
Хімічний факультет 102 Хімія	2	-	4	4
Соціологічний факультет 054 Соціологія	5	3	3	1

Продовження таблиці 3.12

КШБ 073 Менеджмент	-	-	1	
Факультет геології, географії, рекреації і туризму 103 Науки про Землю	2	2	4	1
Фізичний факультет 104 Фізика та астрономія	4	3	4	2
ННІ Фізико-технічний факультет, РБЕКС ННІ Комп'ютерної фізики та енергетики 105 Прикладна фізика та наноматеріали	7	7	10	4
Факультет математики 111 Математика	1	1	1	-
Факультет математики 122 Комп'ютерні науки	2	1	1	-
Факультет комп'ютерних наук 125 Кібербезпека	2	-	-	-
Медичний факультет 222 Медицина	1	1	4	1
ННІ Інститут державного управління та адміністрування 281 Публічне управління та адміністрування	16	4	6	4
Факультет МЕО і ТБ 292 Міжнародні економічні відносини	1	-	-	-
Усього	71	45	63	21

Вступили до аспірантури 246 осіб (72 особи за кошти державного замовлення та 174 – за кошти фізичних осіб), з них на очну денну форму навчання 206 осіб, на очну вечірню форму навчання 10 осіб, на заочну – 30 осіб.

На 01.12.2023 контингент аспірантів складає 641 особу, з них: 470 – очної денної форми навчання (з них 241 – навчаються за кошти фізичних осіб), 49 – очної вечірньої форми навчання (з них 6 аспірантів, які навчаються за кошти фізичних осіб) та 122 аспіранти заочної форми навчання, які навчаються за кошти фізичних осіб, крім того – 14 здобувачів.

Станом на 01.01.2023 у докторантурі університету здійснювали підготовку 13 докторантів. Закінчили підготовку в 2023 р. – 5 докторантів. Вступили до докторантури 6 осіб (у тому числі 1 за кошти фізичних осіб).

На 01.12.2023 контингент докторантів складає 14 осіб.

IV. ПІСЛЯДИПЛОМНА ТА НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Відповідно до Стратегічних цілей та намірів Каразінського університету до 2030 року Індивідуальною ціллю 2.2 було визначено продовжувати розвиток навчання впродовж життя. Метою цієї стратегічної цілі є забезпечення потреб особистості в професійному вдосконаленні, набуття нових сучасних навичок і компетентностей, необхідних для реалізації кар'єрних завдань і комфортного життя, задоволення потреб ринку праці, підприємств, організацій у кваліфікованих кадрах, а також створення в університеті системних умов, що дають можливість гнучко реагувати на попит на навчання дорослих і старшого населення, у тому числі окремих груп професіоналів (як прикладної сфери, так і працівників університету), для яких університет може створювати актуальні освітні продукти.

Зважаючи на поставлені цілі було сформульовано наступні завдання для реалізації:

- Створити ефективну систему пропонування та просування коротко-термінових сертифікованих курсів, що створюються на основі аналізу ринку і потреб споживачів освітніх послуг.
- Розширити участь університету в тендерах з закупівлі освітніх послуг з підвищення кваліфікації, проведення освітніх курсів для державних і приватних компаній, підприємств.
- Забезпечити щорічне збільшення не менше, ніж на 5 %, числа освітніх курсів, що пропонуються університетом на ринку освіти протягом життя.
- Створити систему освітнього консультування.

Сформулювавши завдання втілення поставлених цілей, було заплановано реалізацію плану заходів:

1. Створено робочу групу щодо організації роботи з участі університету в тендерах із закупівлі освітніх послуг з підвищення кваліфікації, проведення освітніх курсів для різних категорій зовнішніх слухачів.

2. Робочою групою спільно з факультетами / навчально-науковими інститутами сформовано узгаальнений перелік пропозицій освітніх послуг університету з підвищення кваліфікації, проведення освітніх курсів різного напрямку для споживачів різних категорій, які орієнтовані на представників різних спеціальностей (науково-педагогічні працівники, державні службовці, посадові особи, лікарі, лікарі-інтерни, студенти-медики, особи немедичних спеціальностей, працівники сфери послуг та ін.), який налічує 233 пропозиції освітніх продуктів. У 2023 році до існуючого переліку програм додалося близько 16 % нових освітніх продуктів у галузі мовної підготовки, перекваліфікації та підвищення кваліфікації, які підвищують освітній рівень слухачів та відповідають запитам стейкхолдерів (Центр післядипломної медичної освіти, ННІ «Інститут державного управління», Центр ветеранського розвитку, факультет іноземних мов, юридичний, біологічний, хімічний факультети, факультет психології та інші). Університетом продовжена робота щодо системи надання консультаційних послуг, побудови персональних освітніх траєкторій розвитку людини різного віку.

3. Підготовлений реєстр освітніх продуктів готується до публікації на сайті університету (як окрема сторінка) та готується до поширення серед установ, які є потенційними стейкхолдерами освітніх послуг та фізичних осіб.

4. Медичним факультетом сформовані пропозиції щодо забезпечення безперервного професійного розвитку лікарів. Створений каталог пропозиції для фахівців медичного та немедичного напрямку із більше 300 заходів. Створені цифрові ресурси для розміщення відповідної інформації, окремий сайт (<https://cpo.karazin.ua/>), сторінки в соціальних мережах, телеграм-канали.

5. Активно надає курсову підготовку щодо набуття компетенцій знання іноземної філології факультет іноземних мов у співпраці з університетськими партнерами (<https://universum.courses/>).

6. Триває робота факультетів / навчально-наукових інститутів, структурних підрозділів університету щодо підготовки нових освітніх продуктів, які орієнтовані на потреби та запити стейкхолдерів.

7. Окремий напрям роботи – підготовка програм у рамках роботи «Центру ветеранського розвитку», що був створений в рамках виконання Стратегічних цілей у серпні 2023 року.

Центром ветеранського розвитку Центру позаосвітньої діяльності в межах експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя, який затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 19 червня 2023 року № 652 «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя», підготовлено та впроваджено інноваційну сертифікатну освітню програму «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб (Центр позаосвітньої діяльності, ННІ «Інститут державного управління», юридичний, соціологічний, медичний факультети, факультет психології)», затверджену Вченою радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол №13 від 28 серпня 2023 року), введено в дію наказом від 30 серпня 2023 року №0114-1/333. З 04 грудня 2023 року по 22 грудня 2023 року відбулось навчання першої групи майбутніх помічників ветерана за очною формою навчання, загальним обсягом 180 годин, 6 кредитів ЄКТС. Результатом навчання став випуск перших 9 сертифікованих помічників ветерана.

Також Центром позаосвітньої діяльності спільно з факультетами та навчально-науковими інститутами підготовлено перелік 48 програм курсів підвищення кваліфікації, підготовчих курсів, програм другої вищої освіти, що можуть бути запропоновані до вивчення ветеранам та членам їх сімей, що зорієнтований на перекваліфікацію, набуття нових компетенцій і соціалізації у повсякденному житті.

Крім того, Центром ветеранського розвитку Центру позаосвітньої діяльності восени було запроваджено безкоштовний освітній онлайн-проект, в рамках якого професійні викладачі університету проводили відкриті інформаційні зустрічі для ветеранів та членів їх сімей, на яких розповідали актуальну інформацію та давали відповіді на тематичні запитання. Так, у жовтні практичними юристами було проведено зустріч на тему «Правовий статус військовослужбовців, ветеранів та їх сімей». У листопаді було проведено низку зустрічей з підвищення рівня фінансової грамотності співробітниками ННІ «Каразінський банківський інститут». Всього у 2023 році в рамках проекту було проведено 6 інформаційних онлайн-зустрічей.

Центром доуніверситетської освіти, Центром позаосвітньої діяльності, Центром зв'язків із громадськістю, Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання налагоджена ефективна робота з учнями закладів загальної середньої освіти області та інших регіонів України.

Впроваджено проєкт «Karazin Weekends», в межах якого більше 1000 школярів регіону відвідують науково-популярні лекції та практичні заняття очно в стінах університету.

Регулярно кілька разів на рік в Каразінському університеті проводяться Дні науки для школярів, Дні відкритих дверей як в онлайн-форматі, так і офлайн. Працюють підготовчі курси університету та Малий Каразінський університет.

В рамках проєкту «Мобільна школа життєстійкості» для дітей деокупованих територій спільно з представниками благодійного фонду «Харків з тобою» (березень – квітень 2023 р.) проводяться виїзні психологічні тренінги, залучення дітей до комунікації, включення у процес навчання та пізнання.

Під час зазначених заходів здійснюється консультування дітей та їх батьків, в тому числі із залученням психологів, щодо подальшого розвитку дитини, обрання тих чи інших курсів для розвитку дитини.

Центром післядипломної медичної освіти, Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання, навчально-науковим інститутом «Інститут державного управління», Центром ветеранського розвитку та іншими структурними підрозділами університету здійснюється активна діяльність з іншими віковими верствами населення щодо залучення на навчання на короткотермінові програми з метою підвищення та здобуття нових компетенцій, що необхідні у сучасному житті, отримання другої вищої освіти.

Університетом у 2023 році укладено договори про співпрацю з 158 закладами загальної середньої освіти області (Інститут післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання).

Центром післядипломної медичної освіти налагоджений тісний електронний зв'язок із закладами охорони здоров'я України, регулярно надсилається інформація про діяльність Центру, пропонуються нові продукти безперервного професійного розвитку.

Інститутом післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання здійснюється аналогічна робота з педагогічними працівниками регіону, які на регулярній основі проходять курси підвищення кваліфікації в університеті.

Навчально-науковим інститутом «Інститут державного управління» проводиться системна робота із державними службовцями, працівниками органів місцевого самоврядування щодо інформування про події та надання відповідних послуг з підвищення кваліфікації, участі у проєктах. Робота з державними службовцями «Інституту державного управління» проводиться з представниками 21 області України і фінансується за рахунок як бюджетних, так і позабюджетних коштів. Усього за 2023 рік курси підвищення кваліфікації пройшли 4459 осіб, від яких на рахунок університету надійшло 2 млн 922 тис. 603 грн. Підвищення професійної компетентності пройшли представники центральних органів влади (Антимонопольний комітет України, Офіс Генерального прокурора, Державна податкова служба України, Центральна виборча комісія України, Генеральний штаб ЗСУ, Міністерство внутрішніх справ, Державна

казначейська служба), обласних та районних державних адміністрацій, міських, селищних і сільських громад та бізнесу.

Робочою групою університету (службою цифровізації) проведено вивчення ринку реалізації освітньо-наукових проєктів та можливостей науковців університету.

Підготовлений та затверджений план заходів зі створення проєктного центру університету та здійснення проєктної діяльності університету.

Поряд з цим розпочато реалізацію проєктів щодо надання послуг освітнього, наукового, культурного, спортивного змісту фізичним та юридичним особам.

Як приклад успішної проєктної діяльності є створення Центру післядипломної медичної освіти (медичний факультет), Центру ветеранського розвитку, Центру позаосвітньої діяльності (Центр позаосвітньої діяльності), Центру міжнародної мовної підготовки та сертифікації (факультет іноземних мов).

Робота з виконання зазначеного пункту Стратегічних цілей триває.

Університет активно працює над підвищенням ефективності та успішності післядипломної та неформальної освіти.

У 2023 році за результатами роботи зі споживачами освітніх послуг, як фізичними, так і юридичними особами, було запроваджено для реалізації більше 30 нових короткотермінових програм.

Факультети / навчально-наукові інститути, інші структурні підрозділи університету активно проводять дослідження щодо якості послуг, що надаються, зокрема через опитування споживачів освітніх продуктів університету.

Збільшено в рази фінансові надходження до університету за надання послуг у сфері післядипломної і неформальної освіти. Збільшено і кількість споживачів, що отримують відповідні освітні послуги.

Університет разом зі структурними підрозділами активно працює над формуванням іміджу університету як центру LLL.

V. НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ТА АКРЕДИТАЦІЙНА РОБОТА, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

5.1. Університетська система забезпечення якості освіти

Одна з пріоритетних цілей згідно зі «Стратегічними цілями й намірами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року» є забезпечення якості, а саме удосконалення системи управління якістю, розвиток освітньої інфраструктури та системи віртуального навчання, запровадження та реалізація концепції розвитку людських ресурсів.

В Каразінському університеті з 2017 року функціонує система управління якістю освітньої та наукової діяльності відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 і ДСТУ ISO 9001:2015 IDT «Системи управління якістю. Вимоги» та внутрішній аудит згідно з вимогами міжнародного стандарту ISO 19011:2018 і ДСТУ ISO 9001:2019 IDT «Настанова щодо здійснення аудитів систем управління».

Система управління якістю за моделлю ISO 9001 – дієвий механізм зміцнення конкурентоздатності будь-якої організації на ринку послуг у сфері вищої освіти, демонстрація прозорості управління діяльністю організації, механізм постійного поліпшення системи менеджменту якістю та підвищення ефективності роботи співробітників на всіх рівнях. Також її запровадження підготувало факультети (інститути) університету до нової системи акредитації освітніх програм.

Відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015 в поточному 2023 році в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна було вдосконалено внутрішню систему забезпечення якості:

- розроблено 11 нових стандартів організації, серед них: Політика сталого інституційного інвестування Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Гендерна стратегія Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (2023–2033); Стратегія екологічної стійкості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року; Порядок визначення компетентностей, передбачених сертифікатними освітніми програмами Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти; Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна тощо;

- оновлено (переглянуто) 15 стандартів, що безпосередньо впливають на якість освітньої та наукової діяльності, серед них: Настанова з якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Порядок проведення внутрішніх аудитів системи управління якістю та здійснення коригувальних і запобіжних дій у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна; Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна; Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна; Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна; Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність;

– змінено структуру освітніх підрозділів: відкрито 2 кафедри на медичному факультеті; закрито 3 кафедри та 1 центр на медичному, філософському факультетах, ННІ «Інститут державного управління»;

– розширено перелік освітніх програм: відкрито 57 нових освітніх програм (з них сертифікатних програм – 46).

Цілі у сфері якості, визначені на 2022/2023 навчальний рік, було досягнуто на 87 % (на 2021/2022 навчальний рік – на 61 %). Цілі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у сфері якості на 2023/2024 навчальний рік спрямовано на розвиток цифровізації, розширення напрямів освітньої та міжнародної діяльності, утримання високого рівня вищої освіти.

Відповідно до розпорядження від 21.02.2023 № 0208-07/2 в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна у період з 01 по 29 грудня 2023 року організовано та проведено внутрішній аудит системи управління якістю освітньої та наукової діяльності. Протягом 2023 року внутрішній аудит пройшли 29 підрозділів університету, серед перевірених підрозділів – 24 освітні підрозділи (факультети/інститути), міжнародний центр мовної підготовки та сертифікації, відділ постачання, відділ кадрів, господарча служба, відділ методичної та акредитаційної роботи.

У період з 10 по 11 жовтня 2023 року Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна пройшов ресертифікацію від міжнародної агенції LL-C (Certification) Czech Republic a.s. У наглядовій інспекції було задіяно філософський, хімічний факультети, ННІ «Каразінський банківський інститут», відділ аспірантури, докторантури та супровід PhD-програм, НДІ хімії, науково-дослідну частину, відділ публічних закупівель, навчальний відділ, відділ методичної та акредитаційної роботи, центр документації тощо.

За результатами перевірки система менеджменту якості Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна визнана такою, що відповідає міжнародному стандарту ISO 9001:2015 «Системи управління якістю. Вимоги». Університет отримав сертифікат № 3800230, з терміном дії до червня 2026 року.

З метою сприяння функціонування внутрішньої системи забезпечення якості, наказом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 28.09.2023 № 0401-01/377 затверджено План-завдання комплексної перевірки діяльності факультету/ННІ. План комплексної перевірки охоплює питання організаційно-управлінської, науково-дослідної діяльності, роботу з кадрами, аналіз навчально-методичного, інформаційного та матеріально-технічного забезпечення, організації освітнього процесу на факультеті/ННІ.

Протягом жовтня-листопада 2023 року започатковано та проведено комплексну перевірку факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу (розпорядження від 28.09.2023 № 0901-07-17) та економічного факультету (розпорядження від 01.10.2023 № 0401-02/12). За результатами перевірки складено акти, в яких надано пропозиції та вказано зауваження щодо діяльності факультетів.

Відповідно до розпорядження від 16.05.2023 № 0208-07/10 відновлено систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників та роботи кафедр.

За результатами діяльності у 2022/2023 навчальному році лідерами серед кафедр природничо-математичного профілю були кафедри:

– фізики низьких температур та теоретичної фізики імені академіка І. М. Ліфшиця (фізичний факультет);

- екологічного моніторингу і заповідної справи (ННІ екології);
- матеріалів реакторобудування та фізичних технологій, фізики ядра та високих енергій імені О.І. Ахієзера, прикладної фізики та фізики плазми (ННІ «Фізико-технічний факультет»);
- органічної, прикладної, неорганічної хімії (хімічний факультет), фізики надвисоких частот (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем).

Серед кафедр гуманітарного та соціально-економічного профілю перші 4 позиції утримують кафедри соціологічного факультету:

- політичної соціології;
- медіакомунікацій;
- соціології управління та соціальної роботи;
- соціології.

Кафедри нової та новітньої історії (історичний факультет), конституційного і муніципального права, міжнародного і європейського права, цивільно-правових дисциплін (юридичний факультет), обліку та оподаткування, банківського бізнесу та фінансових технологій (ННІ «Каразінський банківський інститут») увійшли до 10 кращих кафедр відповідного профілю.

Питання функціонування та покращення системи менеджменту якості постійно перебували в полі зору керівництва Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та розглядались на засіданнях ректорату, Вченої ради та Науково-методичної ради.

5.2. Перевірка текстів робіт щодо наявності плагіату та академічна доброчесність

У 2023 році для забезпечення якості освіти та виконання вимог академічної доброчесності в університеті проводилися перевірки текстових робіт щодо наявності плагіату. Перевірялися такі типи робіт:

- кваліфікаційні роботи студентів (бакалавр, магістр);
- дисертації, що було виконано в університеті або подано до захисту у вчених рада, створених в університеті;
- статті, що приймаються для публікації в періодичних наукових виданнях університету та збірниках наукових праць;
- навчально-методичні праці, монографії;
- збірники тез доповідей на наукових конференціях, що проводяться університетом.

Для аналізу текстів робіт щодо наявності в них ознак плагіату в роботах працівників та здобувачів вищої освіти використовувалися дві онлайн-системи: Strikeplagiarism.com та Unichack.com. Під час перевірки тексту роботи його фрагменти порівнюються з текстами, які розміщені у вільному доступі в мережі Інтернет, в базах даних антиплагіатної системи та в бібліотеці, створеній користувачем.

При виявленні схожості між фразами в тексті роботи та документа з мережі Інтернет або бази даних такі фрагменти відмічаються як подібні у звіті, що формуються системою. Для проведення перевірок текстів робіт на кафедрах університету було задіяно близько 120 операторів антиплагіатних систем. Аналіз звітів подібності проводиться експертами з тематики робіт, що дозволяє встановити, чи

наявні в роботі дослівні копіювання з текстів інших авторів або їх запозичення з незначною зміною.

Протягом 2023 року було перевірено близько 3000 текстів робіт, головним чином в системі Strikeplagiarism.com. Приблизно 80 % з них було визнано оригінальними, 14 % – задовільно оригінальними, решта – умовно оригінальними роботами, авторам яких необхідно проводити переробку тексту для усунення ознак плагіату.

Кваліфікаційні роботи студентів із виявленою значною кількістю запозичень з інших документів повертаються студентам на доопрацювання з обов'язковою перевіркою оновленого варіанта роботи. У разі повторного виявлення великої кількості запозичень з інших текстів кваліфікаційна робота не допускається до захисту. За результатами проведення у 2023 році перевірок кваліфікаційних робіт студентів, які закінчували навчання для отримання бакалаврського рівня освіти, було встановлено, що 81 % з них є оригінальними (відповідно до діючого порядку проведення перевірок), 9 % – задовільно оригінальними, 10 % – умовно оригінальними роботами; 6 % робіт було направлено авторам для переробки тексту з метою усунення плагіату; 3 кваліфікаційні роботи бакалаврів (0,2 % від їх загальної кількості) були не допущені до захисту через наявність плагіату. Проведення таких перевірок збільшує рівень самостійності студентів під час підготовки кваліфікаційних робіт та веде до більш усвідомленого ставлення до вимог академічної доброчесності.

Дисертації з ознаками плагіату, відповідно до діючого порядку перевірки, не приймаються до захисту. Всі дисертації, які були подані до захисту у 2023 році, успішно пройшли таку перевірку. Якщо статті та матеріали, надіслані авторами для публікації в наукових періодичних виданнях університету, збірниках наукових праць та матеріалах наукових конференцій, не відповідають вимогам оригінальності, то вони не приймаються до друку. Вживані заходи дозволяють попередити появу плагіату у текстах робіт, що друкуються у виданнях університету.

5.3. Акредитаційна та методична робота

В умовах військового стану Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна проходив акредитацію освітніх програм відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 березня 2022 року № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану».

Протягом 2023 року акредитовано 117 освітніх програм першого (бакалаврського), другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти, серед них:

- Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти «умовна акредитація» – 32 освітні програми (табл. 5.1);
- Міністерством освіти і науки України «акредитовані в рамках спеціальності» – 85 освітніх програм (табл. 5.2).

Таблиця 5.1

Освітні програми, акредитовані Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти – «умовна акредитація»

ID (ЄДЕБО)	Назва освітньої програми	Код та найменування спеціальності	Рівень вищої освіти
3546	Математика	111 Математика	Перший (бакалаврський)
2466	Історія та археологія	032 Історія та археологія	Перший (бакалаврський)
22775	Фізична географія, моніторинг і кадастр природних ресурсів	106 Географія	Перший (бакалаврський)
17464	Соціально-політичні та маркетингові дослідження	054 Соціологія	Перший (бакалаврський)
1230	Біологія	091 Біологія	Перший (бакалаврський)
2998	Хімія	102 Хімія	Перший (бакалаврський)
4122	Прикладна фізика енергетичних систем	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
29984	Прикладна фізика нетрадиційної енергетики	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
2517	Прикладна фізика	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
22770	Комп'ютерна фізика	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
39209	Біомедичні нанотехнології	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
29983	Радіофізика, біофізика та комп'ютерні системи	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
3545	Фізика	104 Фізика та астрономія	Перший (бакалаврський)
1252	Психологія	053 Психологія	Перший (бакалаврський)
3566	Астрономія	104 Фізика та астрономія	Перший (бакалаврський)
2262	Готельно-ресторанна справа	241 Готельно-ресторанна справа	Перший (бакалаврський)
2518	Екологія	101 Екологія	Перший (бакалаврський)
2785	Прикладна математика	113 Прикладна математика	Перший (бакалаврський)
29959	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	014 Середня освіта	Перший (бакалаврський)
22776	Картографія, геоінформатика і кадастр	106 Географія	Перший (бакалаврський)
22777	Економічна, соціальна географія та регіональний розвиток	106 Географія	Перший (бакалаврський)
29979	Прикладна гідрогеологія	103 Науки про Землю	Перший (бакалаврський)
29977	Геологія нафти і газу	103 Науки про Землю	Перший (бакалаврський)
29978	Геологічна зйомка, пошук та розвідка корисних копалин	103 Науки про Землю	Перший (бакалаврський)

Продовження таблиці 5.1

2592	Мікро- та наносистемна техніка	153 Мікро- та наносистемна техніка	Перший (бакалаврський)
25441	Географія, економіка та краєзнавчо-туристична робота	014 Середня освіта	Перший (бакалаврський)
25442	Географія, природознавство та спортивно-туристська робота	014 Середня освіта	Перший (бакалаврський)
51061	Бізнес-адміністрування в корпоративному секторі економіки	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
51062	Організація та економіка підприємницької діяльності	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Другий (магістерський)
55364	Публічна політика і управління в умовах гібридних загроз	281 Публічне управління та адміністрування	Другий (магістерський)
61961	Педагогіка вищої школи	011 Освітні, педагогічні науки	Другий (магістерський)
62193	Освітні, педагогічні науки	011 Освітні, педагогічні науки	РНД

Таблиця 5.2

**Освітні програми, акредитовані Міністерством освіти і науки України –
«акредитовано в рамках спеціальності»**

ID (ЄДЕБО)	Назва освітньої програми	Код та найменування спеціальності	Рівень вищої освіти
22836	Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22838	Англійська мова та література і переклад	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22841	Німецька мова та література і переклад та англійська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22844	Німецька мова та література і переклад	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
29962	Класичні мови і літератури та англійська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
29964	Прикладна лінгвістика та англійська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22846	Переклад (іспанська та англійська мови)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22848	Переклад (іспанська мова)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22851	Французька мова та література і переклад та англійська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22853	Французька мова та література і переклад	035 Філологія	Перший (бакалаврський)

Продовження таблиці 5.2

29961	Польська мова і література та українська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
55590	Польська мова і література та українська мова і українська література	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22888	Мова і література (російська)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
39247	Мова і література (російська), літературне редагування і створення контенту	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
55589	Слов'янська філологія, літературне редагування і створення контенту	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22881	Переклад (арабська та англійська мови)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22882	Переклад (китайська та англійська мови)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22885	Переклад (китайська мова)	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
17709	Українська мова і література	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
46525	Українська мова і література, літературне редагування	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
46526	Українська мова і література та англійська мова	035 Філологія	Перший (бакалаврський)
22759	Соціальні комунікації, реклама та зв'язки з громадськістю	054 Соціологія	Перший (бакалаврський)
40909	Соціологія комунікацій, реклами та зв'язків з громадськістю	054 Соціологія	Перший (бакалаврський)
48738	Харчова хімія та харчова безпека	102 Хімія	Перший (бакалаврський)
3188	Геологія	103 Науки про Землю	Перший (бакалаврський)
53058	Інформаційні технології (ІТ) в фізиці	104 Фізика та астрономія	Перший (бакалаврський)
2936	Медична фізика	105 Прикладна фізика та наноматеріали	Перший (бакалаврський)
26634	Міжнародні відносини	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Перший (бакалаврський)
20464	Міжнародна інформація та міжнародні комунікації	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Перший (бакалаврський)
20463	Міжнародні відносини та регіональні студії	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	Перший (бакалаврський)
18846	Історія та археологія	032 Історія та археологія	Другий (магістерський)
22837	Англійська мова та література і переклад та друга іноземна мова	035 Філологія	Другий (магістерський)

Продовження таблиці 5.2

22840	Англійська мова та література і переклад	035 Філологія	Другий (магістерський)
22842	Німецька мова та література і переклад та англійська мова	035 Філологія	Другий (магістерський)
22845	Німецька мова та література і переклад	035 Філологія	Другий (магістерський)
29963	Класичні мови і літератури та англійська мова	035 Філологія	Другий (магістерський)
29965	Прикладна лінгвістика та англійська мова	035 Філологія	Другий (магістерський)
22847	Переклад (іспанська та англійська мови)	035 Філологія	Другий (магістерський)
22849	Переклад (іспанська мова)	035 Філологія	Другий (магістерський)
22852	Французька мова та література і переклад та англійська мова	035 Філологія	Другий (магістерський)
22854	Французька мова та література і переклад	035 Філологія	Другий (магістерський)
22889	Мова і література (російська)	035 Філологія	Другий (магістерський)
48740	Мова і література (російська), створення текстового контенту та креативне письмо	035 Філологія	Другий (магістерський)
55592	Слов'янська філологія, створення текстового контенту і креативне письмо	035 Філологія	Другий (магістерський)
22883	Переклад (китайська та англійська мови)	035 Філологія	Другий (магістерський)
22886	Переклад (китайська мова)	035 Філологія	Другий (магістерський)
3565	Українська мова і література	035 Філологія	Другий (магістерський)
48739	Українська мова і література та українська мова як іноземна	035 Філологія	Другий (магістерський)
3034	Психологія	053 Психологія	Другий (магістерський)
23518	Соціальні технології	054 Соціологія	Другий (магістерський)
23519	Соціальний менеджмент	054 Соціологія	Другий (магістерський)
49265	Цифровий соціум	054 Соціологія	Другий (магістерський)
2275	Адміністративний менеджмент	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
2513	Менеджмент організацій	073 Менеджмент	Другий (магістерський)

Продовження таблиці 5.2

3253	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
4286	Менеджмент	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
16344	Управління фінансово-економічною безпекою	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
22765	Бізнес-менеджмент	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
22766	Бізнес-адміністрування (освітньо-професійна програма)	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
30791	Бізнес-адміністрування (освітньо-наукова програма)	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
48737	Менеджмент організацій та адміністрування	073 Менеджмент	Другий (магістерський)
2359	Біологія	091 Біологія	Другий (магістерський)
2406	Біохімія	091 Біологія	Другий (магістерський)
3335	Генетика	091 Біологія	Другий (магістерський)
4120	Фізіологія людини і тварин	091 Біологія	Другий (магістерський)
4143	Екологія та охорона навколишнього середовища	101 Екологія	Другий (магістерський)
29972	Екологічний контроль та аудит	101 Екологія	Другий (магістерський)
29974	Заповідна справа	101 Екологія	Другий (магістерський)
29976	Екологічна безпека	101 Екологія	Другий (магістерський)
19493	Хімія (освітньо-професійна програма)	102 Хімія	Другий (магістерський)
31615	Фармацевтична хімія (освітньо-професійна програма)	102 Хімія	Другий (магістерський)
55723	Матеріалознавча криміналістична експертиза (освітньо-наукова програма)	102 Хімія	Другий (магістерський)
55724	Харчова хімія, харчова безпека і дієтологія (освітньо-професійна програма)	102 Хімія	Другий (магістерський)
2276	Гідрогеологія	103 Науки про Землю	Другий (магістерський)
2512	Геологія нафти і газу	103 Науки про Землю	Другий (магістерський)
4285	Геологія	103 Науки про Землю	Другий (магістерський)
29981	Інженерна геологія	103 Науки про Землю	Другий (магістерський)

Продовження таблиці 5.2

19475	Фізика (освітньо-професійна програма)	104 Фізика та астрономія	Другий (магістерський)
19482	Астрономія та космічна інформатика (освітньо-професійна програма)	104 Фізика та астрономія	Другий (магістерський)
53059	Фізика та астрономія в закладах освіти (освітньо-професійна програма)	104 Фізика та астрономія	Другий (магістерський)
19421	Математика (освітньо-професійна програма)	111 Математика	Другий (магістерський)
29987	Фундаментальна математика (Pure Mathematics) (освітньо-наукова програма)	111 Математика	Другий (магістерський)
22783	Прикладна математика (освітньо-професійна програма)	113 Прикладна математика	Другий (магістерський)
30800	Прикладна математика (освітньо-наукова програма)	113 Прикладна математика	Другий (магістерський)
20456	Міжнародне право	293 Міжнародне право	Другий (магістерський)

У 2023 році Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна забезпечує організацію освітнього процесу і здобуття особами вищої освіти за 232 освітніми програмами (табл. 5.3). Незважаючи на воєнний стан, цього року, з березня по травень, всі діючі освітні програми пройшли щорічний моніторинг, були оновлені, затверджені Вченою радою та розміщені на офіційному сайті.

Таблиця 5.3

Кількість освітніх програм у 2023 році

Рівень вищої освіти	Загальна кількість ОП у 2023/2024 н.р.	Затверджені (рішення Вченої ради)
перший (бакалаврський)	93	протокол № 9 від 29.05.2023
другий (магістерський)	110	
третій (освітньо-науковий)	29	протокол № 8 від 01.05.2023
Всього по університету	232	

Протягом 2023 року вжито ряд заходів щодо оптимізації освітніх програм, за результатами яких на певні ОП було призупинено набір на 2023/2024 навчальний рік та започатковано нові освітні програми.

Затверджені на засіданні Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна та започатковані у 2023 році 15 освітньо-професійних програм (табл. 5.4).

Першого (бакалаврського) рівня – 5 освітньо-професійних програм:

- 1) «Географія. Природознавство. Економіка. Туристична робота» зі спеціальності 014.7 Середня освіта (Географія).
- 2) «HR-менеджмент» зі спеціальності 073 Менеджмент.
- 3) «Кіберфізичні ядерні технології» зі спеціальності 105 Прикладна фізика та наноматеріали.
- 4) «Туристичний бізнес» зі спеціальності 242 Туризм і рекреація.

5) «Крафтові харчові технології в ресторанному бізнесі» зі спеціальності 181 Харчові технології.

Другого (магістерського) рівня – 9 освітньо-професійних програм:

1) «Математика та інформатика» зі спеціальності 014.04 Середня освіта (Математика).

2) «Публічне управління економічною і цифровою модернізацією суспільства» зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування.

3) «Міжнародний туристичний бізнес» зі спеціальності 242 Туризм і рекреація.

4) «Міжнародно-політична регіоналістика» зі спеціальності 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії.

5) «Педагогіка вищої освіти» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

6) «Стоматологія» спеціальності 221 Стоматологія.

7) «Освітні науки» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

8) «Професійна освіта (цифрові технології)» зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

9) «Управління закладом освіти» зі спеціальності 073 Менеджмент.

Третього освітньо-наукового рівня – 1 освітня програма:

1) Освітньо-наукова програма «Освітні, педагогічні науки» зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Таблиця 5.4

Кількість освітніх програм, започаткованих у 2023/2024 навчальному році, за факультетами/ННІ

Факультет/ННІ	Бакалаврський рівень	Магістерський рівень	PhD
Геології, географії, рекреації і туризму	1		
Математики та інформатики		1	
Медичний		1	
Міжнародних відносин, економічних відносин та туристичного бізнесу	2	2	
ННІ «Інститут державного управління»	1	1	
ННІ Інститут міжнародної освіти		3	1
ННІ Фізико-технічний факультет	1		
Психології		1	
Всього по університету	5	9	1

Факультетами/ННІ призупинено набір у 2023 році на 19 освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (табл. 5.5).

Таблиця 5.5

Кількість освітніх програм, на які у 2023/2024 навчальному році призупинено набір, за факультетами/ННІ

Факультет/ННІ	Бакалаврський рівень	Магістерський рівень
Геології, географії, рекреації і туризму	1	
Економічний	4	1
Міжнародних відносин, економічних відносин та туристичного бізнесу	1	
ННІ «Інститут державного управління»	2	1
ННІ Каразінський банківський інститут	1	
ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	1	

Продовження таблиці 5.4

ННІ Фізико-технічний факультет		3
Соціологічний		1
Філологічний	1	
Філософський	1	
Хімічний	1	
Всього по університету	13	6

Для збільшення контингенту іноземних здобувачів факультетами/ННІ збільшено кількість освітніх програм з двома мовами викладання (українська/англійська) (табл. 5.6)

Таблиця 5.6

Кількість освітніх програм з двома мовами викладання за факультетами/ННІ

Факультет/ННІ	Бакалаврський рівень	Магістерський рівень	PHD
Біологічний		1	1
Геології, географії, рекреації і туризму	1		
Економічний		2	
Іноземних мов	1	1	
Математики та інформатики		1	
Міжнародних відносин, економічних відносин та туристичного бізнесу		3	1
ННІ Каразінська школа бізнесу	1	2	1
ННІ Фізико-технічний факультет		1	
Соціологічний		1	
Фізичний	1		
Хімічний	1	1	
Юридичний	1	1	1
Всього по університету	6	14	4

У жовтні 2023 року університет пройшов процедуру ліцензування та отримав право на провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Стоматологія» для магістерського рівня вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія» (наказ МОН України від 23.10.2023 № 487-л).

Протягом 2023 року для забезпечення якості вищої освіти та подальшого проходження акредитації, в університеті організовано проведення семінару з гарантантами освітніх програм та членами робочих груп, де обговорювались питання проходження акредитації освітніх програм (від заповнення відомостей про самооцінювання до розгляду акредитаційних матеріалів галузевою експертною радою). До проведення семінару залучались працівники, які мають позитивний досвід у проходженні акредитації. Всього проведено 3 семінари-наради (25 квітня 2023 року, 28 листопада 2023 року та 15 грудня 2023 року).

Проведено ряд опитувань (анкетування) учасників освітнього процесу, зокрема здобувачів, викладачів, випускників, роботодавців, інших стейкхолдерів. До створення анкет для проведення опитування стейкхолдерів залучено представників соціологічного факультету та студентське самоврядування. На факультетах/ННІ призначені відповідальні за проведення таких опитувань.

Організовано роботу Науково-методичної ради Каразінського університету, основні напрями якої було спрямовано на розвиток університету та підтримку освітнього процесу. На засіданнях Науково-методичної ради приділялася увага використанню державної мови, необхідності беззаперечного дотримання норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», розглядалися можливості науково-методичних заходів, що спрямовані на підтримку та удосконалення освітнього процесу. Протягом року було проведено 9 засідань Науково-методичної ради, де було розглянуто 77 питань. Засідання проходили в онлайн-режимі.

За результатами роботи в 2023 році Науково-методичною радою було рекомендовано до використання в освітньому процесі 62 інформаційні дистанційні курси, схвалено до друку 98 методичних видань та схвалено до розміщення у мережі Інтернет 24 методичні видання.

Відповідно до наказу від 14 листопада 2023 року № 0208-1/585 у період з 01 грудня 2023 року по 15 січня 2024 року заплановано проведення XXIII виставки-конкурсу навчальної та наукової літератури за напрямками Навчальна література для вищої школи та Наукова література (монографії).

VI. КУЛЬТУРНА, ПРОСВІТНИЦЬКА І СПОРТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Основними завданнями Центру позаосвітньої діяльності є планування, організація, координація та контроль провадження позаосвітньої, соціально-виховної та національно-патріотичної роботи в Каразінському університеті з урахуванням національних і расових особливостей студентів, традицій та корпоративної культури, а також формування у студентів громадської відповідальності, патріотизму, академічної доброчесності, здорового способу життя, що визначено у «Стратегічних цілях й намірах Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року».

6.1. Культурна і просвітницька діяльність

Враховуючи задачі, які стоять перед Центром, постійно ведеться співпраця із заступниками деканів з виховної роботи з питань координації роботи кураторів академічних груп – електронною поштою регулярно надсилаються методично-інформаційні матеріали (можливості працевлаштування та академічної мобільності, накази, розпорядження, положення, закони та інші документи, які стосуються освітнього процесу, інформація про конкурси, заходи тощо). Для оптимізації роботи щодо інформування студентів через кураторів академічних груп співробітниками Центру щорічно оновлюється база кураторів академічних груп. Також забезпечується регулярний інформаційний супровід на сторінці «Куратори Каразінського» в соціальній мережі Viber (<https://invite.viber.com/?g2=AQAXAxGeuTW%2BPU4vEcQNcMnhyH66c%2FP8tyENpvc2skUIQxHNVXYp%2BfMg%2FBuESPLz>) і Telegram (<https://t.me/+XNMjC1cvVudkNmFi>) із наданням актуальних методичних матеріалів, корисних посилань та термінової інформації для ознайомлення та поширення серед студентів.

На базі Центру позаосвітньої діяльності працюють кваліфіковані психологи, які щоденно надають безкоштовні психологічні консультації здобувачам вищої освіти Каразінського університету. За 2023 рік психологи надали близько 300 консультацій, а також з вересня 2023 року було розпочато проведення лекційного курсу з психологічної підтримки психологами Центру:

–«Попередження насильства та надання соціально-психологічної допомоги постраждалим від домашнього та/або гендерно-зумовного насильства» (20 вересня 2023 року),

–«Психоедукація як спосіб запобігання стресу» (27 вересня 2023 року),

–«Емоційні гойдалки. Пошук ресурсів для емоційної стабілізації» (15 листопада 2023 року),

–«Гендерні діалоги. Резолюція 1325. Жінки. Мир. Безпека. Впровадження програми в Харківській області» (25 листопада 2023 року);

–участь в інформаційній сесії «ПротиДій торгівлі Людьми» (з 9 грудня 2023 року).

Від початку дії воєнного стану психологи Центру не припиняли своєї роботи й продовжують надавати консультації онлайн всім здобувачам вищої освіти та співробітникам університету за потребою. Також психологи Центру забезпечують постійне інформаційне ведення сторінки «Psy Counseling» з практичними порадами психологів для здобувачів вищої освіти Каразінського університету у соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/karazinpsycounseling>) та Telegram (<https://t.me/karazinpsycounseling>).

З метою формування у студентів громадської відповідальності, патріотизму, академічної доброчесності, корпоративної культури, здорового способу життя, а також організації публічних лекцій та зустрічей з видатними діячами культури, мистецтва, науки, спорту тощо, Центр регулярно організовує та бере участь у різноманітних заходах, а саме з урахуванням карантинних обмежень та дії воєнного стану за звітний період:

–організація та супровід проведення іспитів на рівень володіння державною мовою (відновлено роботу з січня 2023 р.);

–організація та координація урочистого засідання Вченої ради університету, присвяченого 218-й річниці від дня відкриття Каразінського університету, спільно із Центром зв'язків з громадськістю та іншими структурними підрозділами (січень 2023 р.);

–участь в організації Дня байбака в с. Гайдари Зміївського району (2 лютого 2023 року);

–реалізація та координація проєкту Karazin Weekends School (лютий-травень 2023 р.);

–організація та проведення церемонії покладання квітів з нагоди 250-ї річниці від дня народження засновника університету В. Н. Каразіна (10 лютого 2023 року);

–організація та координація просвітницьких заходів у рамках проєкту «Мобільна школа життєстійкості» для дітей деокупованих територій спільно з представниками благодійного фонду «Харків з тобою» (березень-квітень 2023 р.);

–участь в організації та координації екскурсійного проєкту «Відкрий для себе Каразінський» (березень 2023 р.);

–участь в організації та координації зустрічі з випускником університету, українським продюсером, режисером і сценаристом Ярославом Лодигінім (27 квітня 2023 року);

–організація та координація заходів у рамках святкування Дня вишиванки, організація флешмобу «Каразінський у вишиванках» спільно із Центром зв'язків з громадськістю (18 травня 2023 року);

–організація та координація заходів у рамках Дня науки (20 травня 2023 року);

–координація та допомога в організації виставки The War Is Not Over Yet про російські злочини проти медіа в Україні за підтримки Українського ПЕН, Інституту масової інформації, Національного музею Революції Гідності та інших (30 травня – 30 червня 2023 року);

–організація та координація заходів у рамках «День науки у Каразінському» (червень 2023 р.);

–організація та координація форуму «Освіта. Наука. Бізнес» (14 червня 2023 року);

–організація та координація Урочистого випуску студентів, реалізація процедури відбору кращих випускників та організація процедури їх нагородження (20 червня 2023 року);

–координація виставки стартапів і наукових розробок університету до робочого візиту представників Міністерства освіти і науки України (4 серпня 2023 року);

–організація та супровід проведення національного мультипредметного тесту (НМТ), магістерського комплексного тесту (МКТ) та магістерського тесту навчальної компетентності (МТНК) (червень-серпень 2023 р.);

– організація та координація урочистостей до Дня Незалежності України (24 серпня 2023 року);

– участь та координація лекцій у рамках «Тиждень Незалежності в Каразінському університеті» (22-25 серпня 2023 року);

– організація та координація відкриття Центру ветеранського розвитку на базі Центру позаосвітньої діяльності (29 серпня 2023 року);

– організація та координація лекцій у рамках проєкту «Тиждень освіти для дорослих» (12-15 вересня 2023 року);

– організація та координація заходів у рамках «Світ науки в Каразінському» (30 вересня 2023 року);

– організація, координація та участь в урочистостях з нагоди Дня Українського козацтва та Дня захисників України, організація відео-флешмобу «Дякую!» спільно із Центром зв'язків з громадськістю (1 жовтня 2023 року);

– участь в організації та координації заходів з нагоди Всесвітнього дня ментального здоров'я (10 жовтня 2023 року);

– організація та координація заходів до Дня української писемності та мови (27 жовтня 2023 року);

– організація та координація заходу з нагоди Всесвітнього дня науки в ім'я миру та розвитку «Наука попри війну» (9 листопада 2023 року);

– спільно із Центром зв'язків з громадськістю організовано та проведено низку заходів до Дня студента та Дня народження Каразінського університету, зокрема урочисте відкриття проєкту Karazin Weekends Legacy (17-18 листопада 2023 року);

– реалізація та координація проєкту Karazin Weekends Legacy (з 18 листопада 2023 року);

– організація, координація та участь в урочистостях з нагоди Дня пам'яті жертв Голодоморів (25 листопада 2023 року), організація і проведення онлайн-акції «Запали свічку» серед студентів та співробітників Каразінського, координація онлайн-лекції історика, доцента кафедри історії України Дениса Журавльова «Чи замовчували Європа та світ Голодомор 1932–1933 років» (27 листопада 2023 року);

– запуск освітньої програми «Організація роботи фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб» у межах реалізації експериментального проєкту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя (Центр ветеранського розвитку, 4 грудня – 22 грудня 2023 року);

– організація та координація святкового заходу до Дня Святого Миколая (10 грудня 2023 року);

– організація та координація Урочистого випуску студентів, реалізація процедури відбору кращих випускників та організація процедури їх нагородження (29 грудня 2023 року).

Центр у своїй діяльності забезпечує реалізацію заходів з відзначення подвигів ветеранів війни, проявлених під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, серед яких:

– День вшанування захисників Донецького аеропорту, День пам'яті Героїв Небесної Сотні (20 січня), Міжнародний день просвіти з питань мінної небезпеки та допомоги з протимінної діяльності (4 квітня), День вшанування пам'яті дітей, які

загинули внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (4 червня), День вшанування пам'яті загиблих захисників України (29 серпня), День Гідності і Свободи (21 листопада), День Збройних Сил України (6 грудня) та інші;

– поширення і розповсюдження суспільно важливої інформації про подвиги ветеранів війни, проявлені під час захисту суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності України, періодизації та історії збройної агресії російської федерації проти України;

– поширення серед кураторів, викладачів і здобувачів вищої освіти інформаційних матеріалів Українського інституту національної пам'яті з метою формування ціннісних орієнтирів на прикладах героїчної боротьби українського народу за утвердження суверенітету власної держави та знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України;

– проведення просвітницьких заходів (форумів, конференцій, круглих столів тощо) національно-патріотичного спрямування, приурочених до державних свят, стосовно подій, пов'язаних зі збройною агресією російської федерації проти України, а також спрямованих на підвищення рівня знань про видатних осіб українського державотворення, борців за незалежність України.

У своїй діяльності Центр позаосвітньої діяльності постійно взаємодіє з органами студентського самоврядування, профспілковими організаціями, іншими громадськими, молодіжними, студентськими та волонтерськими організаціями.

Незважаючи на воєнний стан, творчі колективи відділу культурно-мистецького розвитку, а саме академічний студентський хор «Ad libitum» та студентський оркестр «Karazin Orchestra» поступово поновлюють свою діяльність. У 2023 році академічний студентський хор «Ad libitum» взяв участь у таких заходах:

- урочиста церемонія нагородження кращих випускників (20 червня 2023 року);
- День музики у м. Харкові (21 червня 2023 року);
- урочисті заходи з нагоди Всесвітнього Дня науки в ім'я миру та розвитку «НАУКА ПОПРИ ВІЙНУ» (09 листопада 2023 року);
- новорічна театральна вистава для дітей з нагоди Дня святого Миколая (10 грудня 2023 року);
- Міжнародний різдвяний фестиваль «Коляда на Майзлях» у м. Івано-Франківськ (25-26 грудня 2023 року);
- 6 сольних благодійних концертів у храмах та церквах м. Харкова (протягом року).

Студентський оркестр «Karazin Orchestra» протягом 2023 року взяв участь у таких заходах:

- Міжнародний багатожанровий двотуровий конкурс мистецтв «Christmas story» (05 січня 2023 року, перше місце);
- Міжнародний конкурс талантів «Soul» (30 січня 2023 року, Гран-прі);
- Міжнародний конкурс мистецтв «Together» (17 травня 2023 року, Гран-прі);
- Міжнародний двотуровий конкурс мистецтв «Crown» (30 травня 2023 року, перша премія);
- Всеукраїнський двотуровий конкурс мистецтв «Рідний край» (24 липня 2023 року, Гран-прі).

Університетський студентський хор «Ad libitum» та студентський оркестр «Karazin Orchestra» у 2023 році стали героями YouTube-проєкту «Як звучить Україна. Харків».

6.2. Спортивна діяльність

Війна докорінно змінила, але не зупинила роботу університетської галузі фізичної культури та спорту і підрозділів фізкультурно-спортивного спрямування. Кафедра фізичного виховання та спорту і в умовах війни дистанційно проводила спортивно орієнтоване фізичне виховання. У 2023 році 828 здобувачів вищої освіти обрали факультативні заняття з фізичного виховання: 677 осіб займалися у спортивно орієнтованих групах фізичного виховання, а 151 студент – у спортивних секціях. Штат кафедри у 2023/2024 навчальному році було збережено, також нам вдалося зберегти роботу спортивних секцій з провідних видів спорту – стрільба з лука, волейбол, чирлідінг та футзал, а також організувати заняття з аеробіки та фітнес-міксу, атлетизму, кросфіту, пауерліфтингу. Певний інтерес у студентів є і до міжфакультетських дисциплін, які пропонує кафедра.

У 2023 році кафедрою фізичного виховання та спорту було організовано проведення онлайн-турніру зі стрільби з лука «Чемпіонат незламного Каразінського університету», у якому змагалися 357 спортсменів з 9 областей України. Окрім спортивної складової протягом цих змагань також проходив збір коштів на відбудову зруйнованої університетської спортивної інфраструктури.

Незважаючи на ворожу агресію, провідні спортсмени університету у 2023 році досягли успіхів у Всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях найвищого рівня, де, окрім високих спортивних результатів, продемонстрували незламність духу Каразінського університету та нашої країни, наближаючи своїми звитягами нашу Перемогу.

Чемпіонкою світу з акробатичного рок-н-ролу стала студентка соціологічного факультету Анастасія Сошенко.

Микита Дюняшев (юридичний факультет) став чемпіоном України серед юніорів, представляв нашу країну на чемпіонаті світу серед юніорів, де виборов 6 місце, був переможцем та призером чемпіонатів та кубка України, встановив рекорд України серед юніорів. На засіданні Ради з фізичної культури та спорту Анастасію та Микиту було визнано найкращими спортсменами університету 2023 року.

У лютому звання «Майстер спорту України міжнародного класу з футзалу» присвоєно Даніїлу Абакшину (факультет радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем) та Ярославу Лебедю (економічний факультет), які є гравцями національної збірної України. Цього року молодші вихованці університетської футзальної секції, студенти факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Андрій Єлішев та Владислав Ткаченко, а також Ігор Пелецький (Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет») у складі юніорської збірної команди України U19 дійшли до півфіналу ЄВРО-2023. Збірна команда університету протягом року двічі перемогла в обласних студентських турнірах, наразі готується до чемпіонату України-2024 серед ЗВО.

Студент економічного факультету Денис Велецький став чемпіоном України з волейболу, представляв Україну на Всесвітній літній Універсіаді в Китаї (8 місце).

Протягом року студентка економічного факультету Ксенія Макарущенко вдало виступала на Всеукраїнських змаганнях з фехтування, була чемпіонкою України серед юніорів. У поточному році Денису Велецькому та Ксенії Макарущенко було присвоєно звання «Майстер спорту України».

Спортсмени університету взяли участь у змаганнях з трьох видів спорту за програмою XVIII літньої Універсиади України. Золоту медаль чемпіона змагань з тхеквондо ВТФ виборів студент Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» Олексій Світличний, у турнірі з фехтування на шпагах друге місце посіла Ксенія Макарущенко. У змаганнях зі стрільби з лука чемпіонами стали Микита Дюняшев, Віра Охотська (випускниця соціологічного факультету) та Микита Кравчук (випускник Навчально-наукового інституту комп'ютерної фізики та енергетики). Віра Охотська та Микита Дюняшев стали мультимедалістами змагань, виборовши відповідно срібну та бронзову медалі. У загальному заліку Каразінський університет посів 38 місце серед усіх закладів вищої освіти України, у категорії ЗВО з контингентом понад 10 тисяч студентів – 7 місце, а серед вишів Харкова був третім, поступившись лише Харківській державній академії фізичної культури та Національному технічному університету «Харківський політехнічний інститут».

Випускник економічного факультету Владислав Орлов закріпився у національній збірній команді України з тенісу, у складі якої був учасником Кубка Девіса та здобув вирішальну перемогу у матчі з командою Колумбії, яка вивела Україну до фінальної частини найпрестижнішого командного турніру у світі. Після матчу Владислав сказав: «Ми віддали все, що могли і не могли. Виграли там, де не було шансів. Україно, це для тебе. Найменше, що ми можемо зробити. Українська нація сильна і вільна, нас не здолати. Українські захисники, ми з вами. Слава Україні!»

У 2023 році представниці соціологічного факультету Марта Федіна (артистичне плавання) та Марина Литовченко (настільний теніс) вибороли ліцензії на участь в Олімпійських та Паралімпійських іграх 2024 року в Парижі. Марта стала мультимедалісткою на чемпіонатах Європи та світу, Марина – чемпіонкою світу з настільного тенісу серед спортсменів-інвалідів, а також протягом року перемагала на кількох міжнародних турнірах.

Спортивні досягнення Каразінського університету у футзалі, тенісі і фехтуванні стали результатом плідної співпраці кафедри фізичного виховання та спорту з університетськими спортивними клубами «Універ-Локо», «Унікорт» та «Уніфехт».

Це, звісно, пов'язано з воєнними діями і тими втратами спортивних об'єктів та майна, які зазнав Каразінський університет з початку війни. Базова будівля (по провулку Отакара Яроша, 14), в якій проводилась спортивно-тренувальна робота, внаслідок бомбардувань знищена майже повністю, потребувала значного ремонту частина будівлі СК «Уніфехт».

Без приміщень для тренувань залишились ФК «Універ-Локо», СК «Атлетизму та єдиноборств», Спортивно-оздоровчий центр та СК «Зі стрільби із лука». Потребувала поточного ремонту та заміни вікон будівля СК «Унікорт».

Ворожі бомбардування та можливість їх періодичного продовження не дають можливість залучення студентів до очного навчання. Більшість факультетів перейшли на дистанційне навчання із залученням сучасних засобів зв'язку та мережі Інтернет. В умовах відсутності бюджетного фінансування та дуже значного скорочення надання платних послуг з підготовки студентів дуже жорстко стає питання фінансування спорту. Дисципліна «Фізична культура» і до воєнного періоду вже була на засадах факультативу. В умовах воєнного стану, при відсутності контингенту студентства, мова про масове заняття спортом не йдеться.

Навчально-спортивний центр «Каразінський» зазнав скорочення штатів майже на 70 %. Утримання штату в майже 140 штатних одиниць для університету стало неможливим. Але на сьогодні деякі спортивні споруди, які були блоковані і бездіяльні в 2022 році, вдалося оновити і відремонтувати силами спортивних клубів та господарчої служби університету. Так, із майже 31000 квадратних метрів спортивних площ вдалося відновити близько 10000 квадратних метрів. Із шести спортивних клубів вже відновлюються чотири.

Тенісний клуб «Унікорт» ще на початку повномасштабного вторгнення в 2022 році не мав опалення, водопостачання та електроживлення. Тому до травня 2023 року діяльність була призупинена. З травня 2023 року почалося відновлення клубу. За 2 місяці (травень та червень) було повністю відновлено вуличну частину клубу – 12 відкритих кортів, тренувальна стінка, в'їзна зона, автостоянка, прилегла територія. Завдяки фонду Еліни Світоліної клуб отримав від американських спонсорів великий генератор, який дозволить не припиняти роботу клубу навіть при відключенні світла. Влітку та восени 2023 року за рахунок спонсорів та допомоги членів клубу було поновлено скління обох поверхів будівлі клубу (більше ніж 300 м²) та відремонтовані внутрішні служби (система опалення, водопостачання та електроживлення). Це дозволило поновити роботу «Унікорта» в повному обсязі згідно з затвердженим переліком послуг. В клубі зараз безкоштовно займаються студенти, викладачі та робітники університету (загальна кількість близько 40 осіб). Також клуб надає спортивні послуги харків'янам на комерційній основі, що дозволяє компенсувати витрати на утримання «Унікорта». Зараз в клубі займається більше ніж 100 дітей, серед яких є кандидати та члени юнацької збірної України. В жовтні 2023 р. почалися ремонтні роботи зони очікування та роздягалень, які планується закінчити взимку 2024 року. Але головною проблемою залишається опалення. Зараз триває прокладання нової магістралі опалення, тому що стара магістраль не підлягає відновленню. Ці роботи також виконуються за рахунок спонсорів та допомоги батьків, спортсменів і мають бути закінчені в грудні 2023 року.

Спортивний клуб фехтування та фітнесу «Уніфехт» із 1967,0 квадратних метрів корисної площі на початку березня 2022 року втратив майже половину – 880,5 квадратних метрів спортивних приміщень. Частково знеструмлені приміщення та повна відсутність опалення. Вибиті вікна та двері, пошкоджені стіни та покрівля. Тому до вересня 2022 року діяльність клубу була призупинена. У 2023 році силами членів клубу та завдяки спонсорській допомозі було проведено ремонтні роботи в приміщеннях майже на 560 квадратних метрах спортивних залів, зокрема:

- обладнана нова система опалювання і вентиляції спортивних залів і приміщень за допомогою сучасних теплових насосів і рекуператорів;
- відновлено старий і покладено новий сучасний спортивний лінолеум;
- частково закладено газоблоками віконні отвори і замінено на нові близько 80 % старих вікон;
- відновлено розбомблені і/або зроблено нові перегородки і стіни, двері, сантехніка;
- відновлено електропроводку і освітлення;
- зроблено повну ревізію мембрани покрівлі і системи водовідведення.

Відновлено і успішно функціонують два багатофункціональні тренажерні зали; СПА зона з басейном для заняття аквааеробікою і з душем Шарко; два універсальні фехтувальні зали на 7 доріжок, малий універсальний спортивний зал, а також роздягальні з індивідуальними шафками, душові і туалети.

Упродовж грудня 2023 – січня 2024 року планується введення в експлуатацію ще одного універсального фехтувального залу на 3 доріжки і декількох масажних кабінетів.

На жаль, безліч талановитих Харківських фехтувальників і тренерів виїхали з Харкова – хто за кордон, хто на Західну Україну, і в цьому плані Харківське фехтування, на жаль, не могло і досі не може конкурувати з іншими клубами. Проте попри те, що Уніфехт втратив три основні спортивні зали, наш клуб повстає з попелу і руїн. Шпажистка Ксенія Макарущенко (2–3 курс економічного факультету) у 2023 р. є срібним призером Всеукраїнських студентських Ігор. Вже найближчим часом ми побачимо і нових наших фехтувальників-чемпіонів, а також студентів-каразінців, які з радістю відвідують затишний і сучасний спортивний Центр «Уніфехт».

Футбольний клуб «Універ-Локо», спортивні зали та службові приміщення якого знаходилися в епіцентрі вибухів бомбового удару по спортивному комплексу «Каразінський» по провулку Отакара Яроша, 14, втратив все своє майно. Але у 2023 році у складних умовах через знищену базу футбольний клуб продовжив свою роботу, будуючи її в нових умовах. Студенти ХНУ, які перебувають у місті Харків, були залучені до участі у турнірах з міні-футболу Харківської Обласної Асоціації Футзалу. Так склалася збірна команда з міні-футболу університету зі студентів ХНУ, які перебувають у Харкові. Чимала частина студентів-футзалістів та тренерів-викладачів була переведена до найкращих команд міста, що мали спонсорів, які допомогли в цих нелегких умовах здійснювати як навчально-тренувальний, так і процес змагання. Ця практика дозволила збірній команді Каразінського університету виступити у двох міських студентських турнірах і в обох посісти 1 місце. Також не було втрачено зв'язку і з тими студентами, які перебувають за межами України. Результати їх виступів у різних країнах аналізуються, із ними проводяться теоретичні заняття. Футбольний клуб пам'ятає про відновлення спортивної бази. У вересні 2023 року адміністрацією Каразінського університету в якості тренувальної бази футбольному клубу «Універ-Локо» було запропоновано будівлю спортивного залу Каразінського банківського інституту (проспект Перемоги, 55). На момент передачі будівля теж мала ушкодження вікон, покрівлі та проблеми з опаленням, відсутнє водо- та електропостачання. Потребувала поточного, а в деяких приміщеннях і капітального ремонту. Наразі проводяться роботи за рахунок спонсорських коштів, які залучає ФК «Універ-Локо» щодо відновлення спортивної ігрової зали. Через деякий час цей зал зможе прийняти на офлайн-заняття тих студентів, які перебувають у місті Харків. Команда готується до виступу в Чемпіонаті України серед закладів вищої освіти, де традиційно була серед фаворитів.

Спортивні зали та службові приміщення спортивного клубу «Атлетизму та єдиноборств» теж знаходилися в епіцентрі вибухів бомбового удару по спортивному комплексу «Каразінський» по провулку Отакара Яроша, 14. Клуб зміг частково зберегти своє майно, яке було вивезене до спортивної зали в Головному корпусі університету. З серпня 2023 року, за рішенням адміністрації університету, силами спортивного клубу та господарської служби університету за рахунок спонсорських коштів розпочато

ремонт спортивної зали Головного корпусу. Зараз проводиться ремонт приміщень роздягалень, душових та туалетів. Замінюються вікна в спортивній залі. Замінено систему опалення. Відремонтовано і замінюється система вентиляції та рекуперації приміщень і спортивної зали. Планується встановити манежі для контактних та силових видів спорту – боксу, ММА, боротьби. Буде встановлено оновлені та діючі тренажери, що дозволить проводити тренування з силової підготовки, кардіотренувань та ЗФП.

Повністю роботи планується завершити до травня 2024 року. Незважаючи на те, що клуб знаходився в обмежених умовах, тим не менш роботу свою практично не припиняв тренажерний зал. За 2023 рік заняття у тренажерному залі відвідували щомісяця близько 30 студентів, 5 аспірантів, 7 викладачів, 15 співробітників університету. Відновлена спортивна зала дасть змогу збільшити кількість відвідувачів не тільки із числа співробітників та студентів, а також упровадити надання платної спортивної послуги охочим мешканцям Харкова. На жаль, у зв'язку з відсутністю спортивної бази припинили роботу спортивно-оздоровчий центр та спортивний клуб «Зі стрільби із лука», хоча останні знайшли прихисток та тренуються в Хмельницькій області і теж гідно тримають знамено Каразінського спорту.

VII. ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

У 2023 році Центральна наукова бібліотека продовжувала працювати в умовах воєнного стану, забезпечувала обслуговування студентів та науковців університету в режимі як офлайн, так і онлайн, організовувала роботу згідно з потребами університету в інформаційному забезпеченні наукової та освітньої діяльності. Бібліотека постійно знаходить нові можливості для швидкого забезпечення користувачів необхідними ресурсами та оперативного надання широкого спектра послуг, якими можна скористатися як у бібліотеці, так і віддалено, знаходячись у іншому місті або країні.

З метою удосконалення роботи бібліотеки, вивчення проблем та шляхів їх подолання, проводиться онлайн-анкетування серед користувачів.

Проводилися роботи над відновленням усіх функцій АІБС, що постраждала під час вторгнення агресора, завершується робота над переведенням електронних архівів на нову сучасну версію.

Завдяки підтримці МОН України продовжується робота зі збереження та розвитку наукового об'єкта, що має статус національного надбання, – «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

Організовувалися і проводилися конференції та семінари. Спільно з дипломатичними установами, культурними та науковими організаціями України, США, Латвії, Болгарії, Польщі, Греції було проведено онлайн-конференцію «Культурна дипломатія бібліотеки», яка за мету поставила вивчення досвіду бібліотек України у реалізації міжнародних проєктів, співпрацю з партнерами, сприяння поширенню інформації про українську бібліотечну спільноту, популяризацію української культурної спадщини, підтримку бібліотек, що постраждали від збройної атаки країни-агресора. Протягом року було проведено низку міжнародних онлайн-семінарів, майстер-класів, що стосувалися роботи бібліотек під час надзвичайних ситуацій природного, соціального, техногенного та воєнного характеру, популяризації англійської мови, вдосконалення навичок медійної та інформаційної грамотності.

Протягом року проводилася бібліографічна робота з фіксування воєнних подій, збирався матеріал щодо хроніки війни у м. Харків та в університеті. Ці дані репрезентовано у відкритому електронному архіві університету. У міжнародних видавництвах було надруковано два бібліографічні покажчики.

Велику увагу бібліотека приділяє національно-патріотичному вихованню своїх користувачів: у сучасних умовах організовуються віртуальні виставки. До пам'ятних днів України, університету організовано віртуальні виставки, що розміщені на YouTube-каналі. Однією з головних тем виставкової роботи є історія університету, науковий і творчий шлях учених, вихованців Харківського університету. У соціальних мережах бібліотеки на підтримку читання постійно представляються найкращі українські видання та книги зарубіжних авторів. Також репрезентовано цикл виставок, присвячених книгам, що були заборонені радянською владою.

«Культура – те, що вирятовує з життєвої катастрофи, вона дозволяє людині жити так, щоб її життя не стало безглуздою трагедією чи повним здичавінням», – під таким гаслом було проведено Бібліотечний тиждень, присвячений Всеукраїнському дню бібліотек. Запрошені дослідники, науковці, журналісти обговорювали теми, що були

присвячені історії університету та Харкова, критичному мисленню під час війни, подоланню стресових ситуацій, ментальному здоров'ю.

Культурний захід «Хто такий Шевельов і чому Харків п'ятий?», що було організовано на базі ЦНБ у партнерстві з харківським Літературним музеєм і присвячено мовознавцю, мислителю, літературному і театральному критику, публіцисту Юрію Шевельову, викликав дуже велику зацікавленість у відвідувачів бібліотеки.

Було подано запит та отримано обладнання для збереження бібліотечних фондів та їх диджиталізації з Фонду Костюшка The Kosciuszko Foundation Washington DC та Смітсонівського інституту у рамках програми Smithsonian Cultural Rescue Initiative, метою якої є захист культурної спадщини, розвиток інтелектуального потенціалу.

Ректором та ректоратом університету приділяється велика увага роботі бібліотеки та напрямам її діяльності як важливому структурному підрозділу університету. Так, до 218-ї річниці Каразінського університету три працівники бібліотеки було нагороджено Почесними грамотами університету; Наталю Тижненко, завідувача сектору з основних видів діяльності, за багаторічну сумлінну працю та вагомий особистий внесок у розвиток Каразінського університету було нагороджено відзнакою «За служіння Каразінському університету»; директора бібліотеки Ірину Журавльову було нагороджено Почесною грамотою Харківського міського голови. Господарська служба університету проводить ремонтні роботи у читальних залах бібліотеки, встановлюються нові вікна та радіатори у приміщеннях.

«Зберегти освіту важливо, як і виграти війну», – так сказав український письменник, благодійник, Почесний доктор університету Сергій Жадан, який неодноразово влаштовує заходи збору коштів для відновлення Каразінського та бібліотеки, які постраждали через російські атаки.

7.1. Комплектування та робота з фондами бібліотеки

У 2023 році кошти на придбання друкованих книжкових видань та передплату періодичних видань не витрачалися. Комплектування бібліотечного фонду здійснювалося завдяки надходженню документів від Видавництва Каразінського університету – 501 прим.; документів, які надходили за книгообміном між бібліотеками-партнерами, – 196 прим.; на заміну документів, втрачених користувачами, отримано 459 прим. Як подарунки бібліотека отримала 3066 прим. Серед дарувальників як приватні особи, так і організації: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Т. Рильського, видавництво «Академперіодика» м. Київ, Видавництво «Наукова думка» м. Київ, Інститут енциклопедичних досліджень НАН України м. Київ, Національна асоціація дослідників Голодомору-геноциду українців м. Київ, Центральна бібліотека Болгарської академії наук м. Софія, Посольство Королівства Нідерландів в Україні, Центр Разумкова (Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова) м. Київ, ректор університету, професор Тетяна Кагановська, студенти та викладачі Каразінського університету.

Загалом фонд бібліотеки поповнився 4222 примірниками.

Примірників	3 444 479
Книг	2 128 767
Журналів	1 173 096
Газет	9 369
Дисертацій	8 520
Авторефератів	114 666
Рукописів	995
Карт	2 485
Звітів	2 678
На електронних носіях	3903
Мережні локальні документи	43 723
Наукової	1 917 977
Навчальної	1 152 554
Художньої	373 948

За програмою «Управління якістю фондів», до якої включено постійне проведення моніторингу, оптимізацію фонду, систематичний аналіз з метою проведення необхідних заходів щодо його збереження, виявлення багатопримірникової літератури, морально застарілої та складання рекомендації щодо списання літератури, проводиться відповідна робота. На виконання розпорядження ректора про перегляд бібліотечних фондів, навчальної літератури та враховуючи рекомендації Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України активно проводиться робота з фондами бібліотеки. Працівниками бібліотеки продовжується перегляд фондів навчальних абонементів: примірників навчальних підручників та посібників. За рекомендацією факультетів, які переглядають надані списки із зазначенням кількості примірників кожної назви у фондах ЦНБ, проводиться відповідна робота щодо оптимізації фондів. Так, за рекомендаціями факультетів було вилучено з фондів 21555 прим. Для удосконалення якісного складу фонду ця робота продовжується.

У 2023 році проведено інвентаризацію особливо цінної частини фонду ЦНБ: рукописів та інкунабул – 1014 од. зб., документів Великої Французької революції – 399 док., колекції XVI ст. – 1086 од. зб., колекції XVII ст. – 2945 од. зб. з фондів відділу книжкових пам'яток, цінних видань і рукописів. Під час переобліку виявлялися та науково опрацьовувалися видання, які відповідали певній колекції, також було опрацьовано та описано для довідкового апарату ЦНБ 154 конволюти, що складає загальною кількістю алігатів – 724 од., завдяки чому колекція XVII ст. збільшилась на 570 назв.

Одним із найважливіших завдань є створення в електронному вигляді колекції «Підручник Каразінського університету», яка має на меті повне забезпечення власною навчальною та методичною літературою освітнього україномовного процесу в Каразінському університеті. Зараз у репозитарії університету знаходиться 1569 електронних копій навчальних матеріалів. Бібліотека плідно співпрацює з ректоратом, з Видавництвом університету та Науково-методичною радою університету стосовно цього питання. Для виконання програми «Підручник

Каразінського університету» фахівці бібліотеки визначили забезпеченість україномовною навчальною літературою усіх 4236 дисциплін, які викладаються в університеті, та надали консультації відповідальним від кафедр/факультетів для підготовки інформації про книгозабезпеченість дисциплін.

За запитами двох факультетів, які проходили аудиторські перевірки, окремо надавалися статистично-інформаційні довідки щодо книгозабезпеченості навчальних дисциплін та освітніх напрямків: факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу – 569 назв, економічний факультет – 876 назв.

Для науковців університету надавалися консультації з індексування публікацій – 651 консультація, з них: визначення індексу УДК – 526, авторського знаку – 125.

7.2. Обслуговування користувачів. Цифровізація бібліотеки

Протягом 2023 року ЦНБ поєднувала два пріоритетні напрями в обслуговуванні користувачів: надання віддаленого доступу до сервісів, ресурсу бібліотеки, міжнародних баз даних та забезпечення комплексу бібліотечних послуг для користувачів, що мають можливість відвідувати бібліотечні простори. Тобто онлайн- та офлайн-формати обслуговування користувачів успішно доповнювали один одного.

Враховуючи великий відсоток студентів та викладачів університету, що з об'єктивних причин не мають змоги фізично відвідувати бібліотеку, збільшилась кількість відвідувань цифрових архівів бібліотеки. За даними, що надає програма DSpace, статистика скачування з власних веб-ресурсів склала 5 033 203 файли документів, що на 590 тисяч більше, ніж минулого року.

За єдиним реєстраційним обліком у ЦНБ зареєстровано 17431 користувач бібліотеки, з них 13620 студентів. У поточному році всіма структурними підрозділами бібліотеки, в тому числі онлайн, було обслуговано 53271 користувач, відвідування бібліотеки становить 74193.

Випускники університету мали можливість повернути літературу до бібліотеки через поштові сервіси Укрпошти та Нової пошти або особисто у бібліотеці. Також було введено електронну довідку, що підтверджувала розрахунок користувача з бібліотекою і надсилалась електронною поштою до деканатів.

3 вересня 2023 року було організовано онлайн-запис студентів-першокурсників до бібліотеки, всім факультетам було запропоновано долучитись до онлайн-зустрічей студентів першого курсу із фахівцями бібліотеки. Для цих зустрічей було розроблено презентацію та інфографіку, що висвітлює актуальні бібліотечні послуги та цифрові ресурси для тих, хто знаходиться поза межами Харкова, та для тих, хто має можливість займатися у бібліотеці. Також цього року бібліотека повністю перейшла на електронну читацьку картку у смартфоні, що є зручнішим та економічно виваженим рішенням. 3 вересня було проведено 22 ознайомчі онлайн-зустрічі з першокурсниками університету, які відвідали 1109 студентів першого курсу, ще 82 студенти змогли прийти на ознайомчу зустріч безпосередньо в бібліотеку. До цих занять долучались також студенти 2, 3 та старших курсів за їх бажанням та за проханням факультетів. Усього у 2023 році до ЦНБ було записано 2777 нових читачів, з них 2729 студентів.

Вже традиційною формою обслуговування користувачів стали заняття з інформаційно-бібліографічної освіти та тренінги з інформаційної культури. Для студентів та аспірантів університету проводяться онлайн- та офлайн-консультації з користування базами даних та пошуку на різних бібліотечних ресурсах. Для всіх

користувачів бібліотеки є можливість замовити екскурсію по бібліотеці або відвідати віртуальні екскурсії, що представлено на сайті університету.

ЦНБ є базою для проходження навчально-ознайомчої практики для студентів 3 курсу філософського факультету спеціальностей «Філософія» та «Культурологія». Навчально-ознайомча практика має на меті розвиток вмінь пошуково-дослідницької діяльності та інформаційно-бібліографічних навичок. Практика проводилась у лютому-березні (12 занять) та жовтні-листопаді (7 занять).

Усі бібліотечні процеси автоматизовано та впроваджуються через автоматизовану інформаційно-бібліотечну систему Absotheque Unicode. Через наслідки ракетних обстрілів центру Харкова було частково пошкоджено функціонування АІБС. Для відновлення всіх функцій системи було залучено фахівців з обслуговування автоматизованих інформаційно-бібліотечних систем.

Бібліотека пропонує користувачам різноманітні ресурси та послуги, якими можна скористатися безпосередньо у бібліотеці або віддалено, знаходячись у іншому місті або країні. Так, в умовах дистанційної освіти, бібліотека пропонує допомогу з пошуку та підбору цифрових ресурсів на платформах, до яких надано доступ, а також у відкритих ресурсах України та бібліотек-партнерів, за тематикою наукової роботи, дослідження тощо. Запит на послугу надається за посиланням: <https://forms.gle/qFgB6YYXk35353ek7> та приймається від користувачів виключно з домену @karazin.ua. За запитом надаються посилання на ресурси, де зібрано навчальні та наукові матеріали, статті з академічних журналів, розділи з видань, дисертації та інші джерела для подальшого самостійного опрацювання.

У глобальній Інтернет-мережі та у локальній Інтранет-мережі бібліотекою представлені 43723 повнотекстові документи з власних фондів. З них у Інтернет-мережі: 16836 документів у репозитарії eKhNUIR, 11215 документів у архіві eScriptorium, 12810 документів у архіві Karazin.Back2News та 2863 документи ЦНБ в архіві LIBRARIA.

У 2023 році продовжувалося наповнення Електронного архіву праць учених (репозитарію) університету – eKhNUIR (<http://dspace.univer.kharkov.ua>). У ньому розміщуються навчальні та наукові роботи, дисертаційні матеріали, наукові статті. В колекції Alma Mater оновлюються матеріали розділу «Каразінський університет і російсько-українська війна». Електронний архів eKhNUIR має власний міжнародний індекс ISSN 2310-8665, що надає йому статус повноцінного електронного видання, уякому можна публікувати результати досліджень як у першоджерелі, нарівні з друкованими періодичними виданнями. За статистичними даними протягом 2023 р. зафіксовано 8 007 823 перегляди архіву eKhNUIR зі 149 країн світу, зареєстровано 3 713 296 скачувань файлів документів та 115 974 перегляди розділів та колекцій, здійснено пошуки за 120 852 запитам.

Архів рідкісних видань і рукописів для науки і освіти eScriptorium (<http://escriptorium.univer.kharkov.ua>) – база даних, що створюється бібліотекою. У eScriptorium розміщено 11 215 документів XIV–XX ст. – рукописи та рукописні книги, іноземні стародруки, рідкісні українські видання, рідкісні та цінні видання XIX–XX ст., перш за все харківські видання. Більшість з цих документів у повнотекстовому форматі, деякі представлені лише фрагментами. За статистичними даними протягом 2023 р. зафіксовано 1 861 730 переглядів eScriptorium зі 131 країни світу,

zareestrovano 1 319 907 skachuvan' failiv dokumentiv ta zdysneno poshuhi za 20 954 zapitami.

Na dokumenty arkhivu eScriptorium posylajutsja Vsesvitnja cifrova biblioteka WDL ta Evropejska cifrova biblioteka «Evropeana». Protjahom 2023 roku zhidno z vnutrishnjoju statistikoju, яку надає програма DSpace, z arkhiviv eKhNUIR ta eScriptorium було скачано 5 033 203 файли документів.

У 2023 році підготовлено до переведення електронного архіву університету на домен <http://karazin.ua> та очікується до кінця поточного року встановлення нової версії Dspace 7.6.1.

Електронний архів оцифрованих періодичних видань Karazin.Back2News (<http://back2news.univer.kharkov.ua/>) надає можливість пошуку за ключовими словами у текстах документів. На кінець 2023 р. в архіві розміщені 12810 документів – харківських газет. Завантажено у 2023 р. 2516 номерів, 10582 сторінки. Зареєстровано за поточний рік 2604 користувачі із 71 країни світу, 3218 відвідувань та 137297 переглядів електронного ресурсу Karazin.Back2News. Фахівцями бібліотеки відскановано 9 022 документи, 26335 сторінок, з них 2823 фотографії.

Для науковців та студентів, які мають корпоративну університетську пошту, було продовжено віддалений індивідуальний доступ до повнотекстових електронних баз даних Research4Life. Завдяки підтримці МОН України продовжено можливість користуватися базою даних «Web of Science» від компанії Clarivate, SCOPUS та ScienceDirect від компанії Elsevier. Також продовжено доступ до журналів і книг БД Springer Nature, електронних книжок АН Kyiv OverDrive Library. Завдяки підтримці Посольства США через програму інформаційної підтримки американських центрів в Україні є доступ до БД eLibraryUSA, у т.ч. до популярного ресурсу EBSCO Academic Search Premier: багатодисциплінарної бази даних досліджень, що забезпечує доступ до понад 2000 найвідоміших повнотекстових журналів. У кінці року від Лондонського геологічного товариства (Geological Society of London) було надано тестовий доступ до БД Journal of the Geological Society.

Бази даних, доступ до яких надавався у режимі онлайн протягом 2023 року

№ з/п	Назва	Зміст
Бази даних, придбані за кошти університету та МОН		
1	Web of Science	БД від Clarivate – найвідоміша наукометрична бібліографічна база даних наукових статей з престижних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реального цитування цих матеріалів
2	SCOPUS	Найбільша в світі наукометрична бібліографічна та реферативна база даних та інструмент для відстеження цитування статей, опублікованих у наукових виданнях
3	ScienceDirect	Одна з найбільших повнотекстових онлайн-колекцій наукових книг видавництва Elsevier
4	Springer Nature	Найбільший у світі видавець академічних книг, видавець найвпливовіших світових журналів у сфері відкритих досліджень. Доступ до журналів 1997–2020 рр., е-книг 2017 року

Бази даних, придбані за кошти Посольства США в Україні		
5	eLibraryUSA	eLibraryUSA – це велика електронна бібліотека, що включає в себе 7 баз різної тематики з повними текстами статей з журналів та газет: PressReader: популярні періодичні видання з усього світу у простому для читання та перегляду форматі; Flipster: доступ до популярних у США журналів, включаючи National Geographic, Entrepreneur, Wired, Fast Company та Popular Science; Academic Search Premier від EBSCO: багатодисциплінарна база даних досліджень, що забезпечує доступ до понад 2000 найвідоміших повнотекстових журналів; JSTOR: база даних зі статтями з журналів, присвяченими соціальним наукам, економіці та історії; ProQuest Dissertations & Theses Global: містить 1,5 мільйона дисертацій та тез, написаних аспірантами понад 700 університетів; BookFlix: ресурс для вивчення англійської мови для початківців; Канору: колекція документальних фільмів, які досліджують найцікавіші сучасні теми у Сполучених Штатах
6	Віртуальна бібліотека АН Kyiv OverDrive Library	Онлайн-бібліотека, що містить науково-популярну та художню літературу англійською мовою, у тому числі аудіокнижки
БД, доступ до яких було надано як країні Групи А		
7	Платформа Research4Life	Найбільша у світі платформа науково-технічної, природничої, медичної та суспільно-політичної літератури від провідних міжнародних видавців об'єднує тематичні колекції: Hinari (охорона здоров'я), AGORA (сільське господарство), OARE (екологія, географія, енергетика та ін.), ARDI (наукові розробки та інновації), GOALI (право та суспільні науки)
8	Медичні ресурси Elsevier	Elsevier Health надає безкоштовний доступ до своїх клінічних та освітніх ресурсів ClinicalKey, Complete Anatomy та Osmosis
9	British MedicaJournal	Ресурси компанії BMJ Publishing Group Ltd включають в себе доступ до онлайн-видання British MedicaJournal, а саме до двох онлайн-ресурсів BMJ Best Practice та BMJ Learning
10	<u>EBSCO med</u>	Медичні ресурси: DynaMed – надає найактуальнішу та точну, доказову інформацію клініцистам; Nursing Reference Center Plus – надає доказову клінічну інформацію медичним сестрам; Rehabilitation Reference Center – надає доказову інформацію для фізіотерапевтів
11	Bentham Science	Bentham Science – видавець рецензованої наукової літератури в галузях фармакології та медицини, технічних та суспільних наук. На сьогодні Bentham Science видає понад 130 наукових рецензованих журналів, переважна більшість яких індексуються провідними бібліографічними базами даних
Тестові доступи, що надавалися протягом 2023 року		
12.	Journal of the Geological Society	Рецензовані наукові журнали Journal of the Geological Society від Лондонського геологічного товариства (Geological Society of London). Онлайн-колекція Лайелла створена у 2007 році й містить журнали товариства, публікації та ключові серії книг, а також журнали, які видають інші товариства

Окремим напрямком із обслуговування користувачів стала участь працівників бібліотеки у різноманітних екзаменаційних та тестових сесіях. Це і функціонування пункту реєстрації абітурієнтів на Національний мультитест-2023, і безпосередньо організація тимчасового екзаменаційного центру проведення мультитесту та Єдиного

вступного іспиту для вступу на магістерські програми (НМТ та ЄВІ). Бібліотека традиційно є місцем проведення іспиту на визначення рівня володіння державною мовою для виконання службових обов'язків, до яких в цьому році додалися Єдині державні кваліфікаційні іспити (ЄДКІ) для випускників-магістрів ННІ «Інституту державного управління» та юридичного факультету. Загальна кількість учасників іспитів та тестувань у Центральній науковій бібліотеці у 2023 році склала 883 особи.

7.3. Партнерська та міжнародна діяльність бібліотеки

ЦНБ продовжує підтримувати співпрацю з бібліотеками, інформаційними центрами та громадськими товариствами країн Євросоюзу, Відділом преси, освіти та культури Посольства США в Україні, з Американським Домом в Києві, київським офісом міжнародної неприбуткової організації IREX (Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів), з Генеральним Консульством Республіки Польща у Харкові, Фондом Грецької Культури (Одеська філія). ЦНБ – учасник міжнародного проєкту «Електронна бібліотека України: Створення Центрів знань в університетах України. Доступ до глобальної цифрової інформації», що об'єднує бібліотеки вищих навчальних закладів, національні бібліотеки та інші організації України. Співпрацює з Асоціацією «Інформатіо-Консорціум», яка сприяє процесам доступу наукових установ до світових інформаційних ресурсів. У 2023 році підписано договір про співпрацю з Бібліотекою Ягеллонського університету (Краків, Польща).

Міжнародні партнери, з якими укладено договори про співпрацю, брали участь у міжнародних конференціях та семінарах, що було організовано ЦНБ. Фахівці з Центральної Бібліотеки Болгарської Академії наук, Академічної бібліотеки Латвійського університету, Бібліотеки Ягеллонського університету, НДЦ польської бібліографії імені Естрайхерів Ягеллонського університету, Бібліотеки Політехніки Лодзької, Бібліотеки Університету Йорка, Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні долучалися до професійної комунікації та стали ключовими спікерами низки наукових заходів ЦНБ, виступивши із фаховими доповідями. У серпні 2023 року було проведено онлайн-зустріч з керівництвом академічної бібліотеки Вільного Університету Амстердама з метою налагодження можливого партнерства. В результаті цього спілкування фахівці академічної бібліотеки Вільного Університету Амстердама підготували книжкову гуманітарну допомогу науковцям університету, що буде передано до бібліотечного фонду.

ЦНБ співпрацює з Всесвітньою цифровою бібліотекою (World Digital Library) www.wdl.org, є партнером Європейської цифрової бібліотеки «Europeana» www.europeana.eu, де репрезентовано ресурси ЦНБ. Ці контакти підтверджують статус ЦНБ як важливого освітнього та наукового центру для фахівців та науковців світу.

У 2023 році ЦНБ було отримано грант від Посольства США в Україні на підтримку та розвиток бібліотечного центру «Вікно в Америку» у розмірі 400 000 грн, що було реалізовано через асоціацію «Інформатіо-Консорціум». У рамках цього проєкту було оновлено матеріально-технічне оснащення бібліотеки, придбано ноутбук, моноблок, блоки безперебійного живлення, фотоапарат, багатофункціональний пристрій; оновлено протикрадійну систему та замінено меблі для відвідувачів бібліотеки. За підтримки Американського Дому в Києві ЦНБ отримує ліцензійний доступ до електронної бібліотеки сучасної літератури англійською мовою, усього було придбано 120 ліцензійних видань, які можна отримати на віртуальний абонемент.

1 листопада 2023 року під час презентації книги латвійського письменника, громадського діяча, волонтера Юріса Улманіса університет відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол Латвії в Україні (2011–2015) пані Аргіта Даудзе; колишній депутат Сейму Латвії, волонтер, політолог, викладач Латвійського Університету Вейко Сполітіс; військовий журналіст, волонтер Атіс Клімович. 17 листопада бібліотеку відвідав соціолог, колишній міністр людських ресурсів Угорщини Балінт Мадяр.

Фахівці бібліотеки не лише підтримують існуючі міжнародні партнерства, а й постійно шукають нові професійні контакти для співпраці. Протягом 2023 року було підготовлено декілька проектних пропозицій, пов'язаних із міжнародною партнерською діяльністю. Перспективним є напрямок потенційної співпраці із Національною бібліотекою Франції та проект створення «Україно-тюркських студій», орієнтований на зміцнення відносин між народами і країнами та налагодження взаємовигідних дружніх зв'язків між національними спільнотами.

7.4. Культурно-просвітницька діяльність

У 2023 році Центральна наукова бібліотека організувала культурно-просвітницьку діяльність таким чином, щоб вона охопила всі категорії користувачів бібліотеки. Було організовано та проведено низку заходів, що отримали схвальні відгуки та позитивний зворотний зв'язок. Представлено виставки до Дня української писемності та мови, до Міжнародного дня рідної мови, Дня захисника України, Дня українського козацтва та Покрова Пресвятої Богородиці, Дня пам'яті Героїв Небесної сотні та ін. Однією з головних тем виставкової роботи є історія університету, науковий і творчий шлях учених, вихованців Харківського університету. Було підготовлено виставки до 250-річчя від дня народження засновника Харківського університету Василя Назаровича Каразіна, до дня народження першого директора бібліотеки Якова Яковича Белена-де-Баллю, цикл виставок почесним докторам університету та ін. Непорушною бібліотечною традицією є книжкові виставки до важливих заходів університету. Так, під час зустрічі з Уповноваженим із захисту державної мови Тарасом Кременем було представлено українські рідкісні видання та видання університету.

Серед найбільш цікавих заходів можна виділити декілька блоків: промоція читання (презентації книг, зустрічі з авторами); заходи, присвячені популяризації видатних особистостей чи історичних подій; ментальне здоров'я та психологічна підтримка (зустрічі з практикуючими психологами, проведення тренінгів з фахівцями); вдосконалення навичок англійської мови (розмовні клуби, дискусії англійською з носіями мови); медійна та інформаційна грамотність (тренінги з критичного мислення).

Найбільш цікавими заходами, спрямованими на знайомство з університетом, науковими досягненнями, промоцію читання та популяризацію бібліотеки, стали: «Магія книги – магія науки або "Scientia potentia est"». Бібліотека та інтелектуальний клуб *Experto Credo* спільно з творчою командою, що об'єднала факультети: біологічний, філософський, фізичний, економічний, комп'ютерних наук та Навчально-науковий інститут «Фізико-технічний факультет», первинну профспілкову організацію Каразінського університету, організували та провели для школярів та майбутніх абітурієнтів Каразінського заходи у бібліотеці, яка не поступається книжковому сховищу Гогвортса.

Важливим проектом із популяризації англійської мови та поширення демократичних цінностей став цикл зустрічей клубу *Freedom Camp*. Спікерами заходів

були: Глен Девіс (аташе з питань культури Посольства США в Україні), Мамука Шапарідзе (програмний координатор проєкту «Соняшник», фахівець із медійної грамотності), Володимир Дубовик (запрошений професор університету Тафтс, США) та Меган Абрахамссон (викладач англійської мови America House). Бібліотечний центр «Вікно в Америку» модерує щотижневі онлайн розмовні клуби із носієм англійської мови Джошуа Венцем, до яких долучаються як студенти і викладачі університету, так і школярі.

Окремим напрямом культурно-просвітницької діяльності стало запрошення практикуючих психологів та фахівців з ментального здоров'я в рамках психологічної підтримки студентів, викладачів та співробітників університету. Спікерами заходів були: Анастасія Літвінова (доцент, кандидат педагогічних наук кафедри валеології Каразінського університету), Єлизавета Глибченко (авторка художнього проєкту «Розмалюй Україну» / «Color Up Ukraine»), Олена Нуреева (кризовий психолог, практичний психолог в системі освіти), Андрій Харченко (доцент кафедри психологічного консультування і психотерапії факультету психології Каразінського університету, тренер Всеукраїнського інституту експеріментальної та клієнт-центрованої психотерапії).

Напрямок культурно-просвітницької діяльності, спрямований на вдосконалення навичок медійної та інформаційної грамотності, завжди був пріоритетним для бібліотеки. У цьому році також було проведено тематичні зустрічі з фахівцями з питань критичного мислення та медійної грамотності: «Медіаграмотність: відповідальне споживання інформації у цифрову епоху» із Іриною Кузіною, кандидатом соц. наук, доцентом, зав. кафедри методів соц. досліджень соціологічного факультету); «Критичне мислення: найголовніша складова інформаційної боротьби» із журналісткою, медіаексперткою, соціологинею та волонтеркою Ольгою Гужвою. Експонувалася XR-виставка «Справжні причини війни, або як працює російська пропаганда». Ця унікальна та інноваційна виставка розроблена спеціально для протидії російській пропаганді з метою підвищити рівень обізнаності та медіаграмотності у суспільстві. Виставка поєднує формат постерів з новітніми технологіями.

Співробітники ЦНБ активно популяризують ресурси бібліотеки та постійно вдосконалюють інформаційні канали для промоції читання та поширення інформації про видатних діячів культури та освіти України, почесних докторів Каразінського університету та до національних свят і пам'ятних дат.

7.5. Наукова і методична діяльність ЦНБ

Наукова робота бібліотеки проводилася за наступними напрямками:

- науково-дослідна: робота з науковим об'єктом, який має статус національного надбання, – «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна», робота зі збереження книжкових фондів, виявлення рідкісних видань та поповнення колекцій рідкісних видань; вивчення фонду стародруків, дослідження з історії України, м. Харкова, Харківського університету, бібліотеки; книгознавчі дослідження, розкриття провенієнцій, маргіналій на рідкісних виданнях;

- організація та участь у конференціях, науково-практичних семінарах, презентаціях, вебінарах та ін.;

- укладання бібліографічних покажчиків;
- підготовка статей про діяльність бібліотеки;
- супровід інституційного репозитарію публікацій науковців університету;
- застосування інформаційних технологій у роботі бібліотеки;
- створення власних цифрових ресурсів.

Завдяки підтримці МОН України постійно продовжується робота зі збереження та розвитку наукового об'єкта, що має статус національного надбання, – «Фонд книжкових пам'яток Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна». У Центрі консервації і реставрації Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського проведено реставрацію двох українських стародруків, з дотриманням національних і світових норм збереження рукописного надбання: 1. Туптало Дмитрій Ростовський. Руно орошенное. [Чернігів, 11. І.1683]. – [7], 1-91 арк. – 4^о. (шифр зберігання 226958) 2. Молитвослов. – Київ: Друк. Лаври, 6.05. 1788. – арк. 2-564. – 12^о. (шифр зберігання 196390).

Важливим є застосування превентивних заходів зі збереження документів: продовжується створення цифрових копій однієї з перших харківських газет ХІХ – поч. ХХ ст. з метою подальшої консервації оригіналів для їх збереження, а також забезпечення вільного доступу до їх повних текстів через інтернет для використання у наукових дослідженнях істориків, краєзнавців та інших не тільки в Україні, а й за її межами. Оцифровано, розпізнано тексти та представлено створену цифрову колекцію газет (загалом 73 181 сторінка, з них 5105 – у 2023 р.) у відкритій повнотекстовій базі даних з пошуком у текстах за ключовими словами «Електронний архів періодичних видань Karazin.Back2News» <http://back2news.univer.kharkov.ua/> на сайті бібліотеки у вільному доступі.

Проведено технічне обслуговування планетарного широкоформатного кольорового сканера формату A1+ Zeutschel OS 12000, за допомогою якого фахівцями бібліотеки створюються високоякісні цифрові копії унікальних документів різного виду, формату, типу оправи та товщини корінця, не пошкоджуючи їх: рукописів, стародруків, рідкісних книг, підшивок газет, з метою консервації оригіналів для їх збереження та з метою надання відкритого доступу до культурної спадщини – розміщення цифрових копій у електронних архівах ЦНБ.

Продовжується застосування превентивної, фазової консервації як технології збереження унікальних документів: придбання і застосування спеціальних картонно-паперових та інших матеріалів для реставрації та ремонтно-палітурних, консерваційно-реставраційних робіт, придбання тек, футлярів, коробок, контейнерів, що дозволяє забезпечити технологію зберігання унікальних документів так, як це практикується в найкрупніших світових бібліотеках.

Постійно проводиться робота з формування, зберігання, наукового опрацювання та дослідження рукописного фонду, фонду стародрукованих книг і рідкісних видань ХІХ–ХХ ст. Паралельно досліджується фізичний стан фонду книжкових пам'яток: проведення моніторингу рукописних документів з метою вивчення їх стану збереженості для подальшої консервації і реставрації. Історико-книгознавчі дослідження стосувалися як окремих видань із фонду книжкових пам'яток, так і колекцій. Згідно з договором про співпрацю з бібліотекою університету Йорка, почалася робота зі створення каталогу рідкісних англійських видань з фондів ЦНБ.

У 2023 році формувалася фондова колекція «Іудаїка», яка наразі нараховує 642 видання. Процес створення колекції включає в себе фронтальний перегляд фонду з

метою виявлення видань та їх опрацювання (розшифровка провенієнцій, пошук відомостей про авторів, видавців, власників, бібліографічний опис видань).

У лютому 2023 року вийшов 208 випуск професійного польського електронного журналу EBIV, що був присвячений роботі українських бібліотек під час війни. Місією Асоціації EBIV є підтримка бібліотекарів та розвиток їх професійних компетенцій шляхом надання інформації, надання професійних знань та навчання, популяризації читання, бібліотечної діяльності, ідеї відкритих знань та нових технологій. Редакторами цього номеру виступили: Івонна Сойковська – президент Асоціації EBIV «Електронна бібліотека» та професійний фахівець інформаційно-бібліотечного напрямку, Рената Самотий – вчений секретар НТБ «Львівська Політехніка» та директор ЦНБ Ірина Журавльова.

У міжнародних видавництвах було надруковано два бібліографічні покажчики:

– Харківська школа по историческа българистика (към 175-годишнината на една научна традиция) : библиогр. указ. / Българ. акад. на науките ; Харков. нац. ун-т В. Н. Каразин, Център по българистика и балкан. изслед. «Марин Дринов», ист. ф-т, Центр. науч. б-ка ; [съст. Олга Журавльова, Никола Казански, Силвия Найденова, Михаил Станчев, Сергей Страшнюк ; науч. ред. Сергей Страшнюк ; ред. Силвия Найденова. – София : Изд-во на БАН «Марин Дринов» ; Харков, 2023. – 195 с.;

– Полоніка XVI–XVIII ст. у фондї Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна : каталог / Центр. наук. б-ка Харків. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна, Наук.-дослід. центр пол. бібліографії ім. Естрайхерів Ягеллон. ун-ту ; уклад. Ірина Кононенко ; наук. ред. Ірина Ціборовська-Римарович, Вацлав Валецький, Станіслав Сієсс-Кшишковський ; авт. вступ. ст. Ірина Журавльова, Вацлав Валецький ; бібліогр. ред. Аліна Баран, Юліана Полякова, Станіслав Сієсс-Кшишковський, Олена Ярко. – Харків ; Краків : Вид-во Ягеллон. ун-ту, 2023. – 231 с. : іл. – Пам'яті Ірини Кононенко.*

Також представлено в електронному вигляді бібліографічні покажчики:

1. Небесні каразінці : Викладачі, студенти, випускники Каразінського університету, які загинули під час російсько-української війни (2014 – квітень 2023 року) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; уклад. С. Б. Глибицька. – Харків, 2023. – 4 с. – URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17794>

2. Небесні каразінці : Викладачі, студенти, випускники Каразінського університету, які загинули під час російсько-української війни (2014 – червень 2023 року) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; уклад. С. Б. Глибицька. – Харків, 2023. – 5 с. – URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17863>

3. Небесні каразінці : Викладачі, студенти, випускники Каразінського університету, які загинули під час російсько-української війни (2014 – серпень 2023 року) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; уклад. С. Б. Глибицька. – Харків, 2023. – 7 с., 52 фот. – URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17946>

4. Війна в Харкові та Харківській області : Хроніка подій у посиланнях за півроку повномасштабної російсько-української війни (24.02.2022–31.08.2022) / Центральна наукова бібліотека ХНУ ім. В. Н. Каразіна; Уклад. С. Б. Глибицька. – Харків, 2023. – 211 с. <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17793>

5. Війна в Харкові та Харківській області (2022–2023) : Хроніка подій у посиланнях за друге півріччя повномасштабної російсько-української війни (1.09.2022–28.02.2023) / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; уклад. С. Б. Глибицька. – Харків, 2023. – 177 с. – URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/17941>

Конференції, семінари, круглі столи, організовані та проведені ЦНБ:

– 18.05.2023 р. на базі Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у співпраці з Бібліотекою Лодзького технічного університету, Науково-технічною бібліотекою Національного університету «Львівська Політехніка» проведено семінар «Робота бібліотеки під час надзвичайних ситуацій природного, соціального, техногенного та воєнного характеру»;

– Конференція «Культурна дипломатія бібліотеки», 25 травня 2023 року на базі ЦНБ проведена зустріч з доктором історичних наук, професором, завідувачем кафедри нової і новітньої історії Каразінського університету, академіком Болгарської академії наук паном Михайлом Станчевим та директоркою Центральної бібліотеки Болгарської академії наук пані Сільвією Найденовою (Софія, Болгарія);

– 18–19 жовтня 2023 року на базі Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Одеської національної наукової бібліотеки, Академічної бібліотеки Латвійського університету проведена Міжнародна науково-практична конференція-марафон «Культурна дипломатія бібліотеки» (International scientific conference «Cultural diplomacy the library»). Основною метою конференції було обговорення та презентація практичного досвіду бібліотечних установ України у реалізації міжнародних проєктів та співпраці із партнерами, що сприяє поширенню інформації про українську бібліотечну спільноту; підтримка бібліотек, що постраждали від збройної агресії держави-терориста; популяризація української культурної спадщини та розповсюдження української автентичності;

– 08.12.2023 Круглий стіл «Крихка інформація: проблеми та досвід зі збереження, діджиталізації та удоступнення газет» за участі ТОВ «Цифрова Україна», ПП «Архівні інформаційні системи», бібліотек України та редакцій газет;

– Цикл заходів – Freedom Camp.

Фахівці ЦНБ брали участь та виступали з доповідями, презентаціями у таких вебінарах, конференціях, стажуваннях: 6–7.12.2022 р. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Пам'ятки писемності та культури: Вивчення, збереження, популяризація» до 100-річчя Музею книги відділу рідкісних видань та рукописів Одеської національної наукової бібліотеки; 14.02.2023 р. III Міжнародна науково-творча конференція «Сучасне слово про мистецтво: наука і критика» (ХНУМ імені І. П. Котляревського); 28.02.2023 р. Міжнародні наукові читання імені академіка Національної академії мистецтв України Ростислава Пилипчука «Сучасні здобутки в українському та закордонному театрознавстві»; 4.04.2023 р. 81-ша міжнародна наукова конференція Латвійського університету «Історичні свідчення університету Латвії в колекціях установ пам'яті» (81-th International Scientific Conference of the University of Latvia. «Historical Evidence of the University of Latvia in the Collections of Memory Institutions»); 18.04.2023 р. XXVII Міжнародна наукова заочна конференція «Слобожанські читання»; 30.05.2023 р. семінар «Актуальні питання бібліотечної статистики», НБУ імені Ярослава Мудрого, м. Київ; 06.06.2023 р. онлайн-захід «Списання і робота з фондом без купюр. Практика та досвід», організований благодійним фондом «Бібліотечна країна»; 14.06.2023 р. відкрита дискусія «Проблеми формування та збереження української історичної пам'яті в умовах війни: регіональний вимір», організована ЦДНТА України, м. Харків; 26.09.2023 р. VIII Всеукраїнська наукова конференція «Теоретичні та прикладні аспекти біографістики: до 250-річчя від дня народження Василя Назаровича Каразіна»; 3–5.10.2023 р. Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація.

Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек», організована Науковою бібліотекою України імені В. І. Вернадського; 23.10.2023 р. вебінар «Інформаційна підтримка освіти і науки в кризовий час» з циклу вебінарів для спільнот ЗВО «Відкриті знання в університетах України: відкриті освітні ресурси»; 24–25.10.2023 р. V науково-практична конференція з міжнародною участю «Бібліотеки і суспільство: рух у часі та просторі», організована Науковою бібліотекою ХНМУ; 25–26.10.2023 р. XXVI Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнар. участю) «Короленківські читання – 2023: Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни», м. Харків; у вересні 2023 року директор ЦНБ брала участь (онлайн) у Міжнародному форумі «Безпечні фонди – безпечна спадщина. Музеї, бібліотеки, архіви перед обличчям загроз», що був організований Міністерством культури та національної спадщини Польщі, та виступила з доповіддю «Харків: збереження культурної спадщини під час війни»; 29.10.–4.11.2023 р. Міжнародна літня школа на базі Університету імені Адама Міцкевича в Познані «University Library and Digital Transformation»; 16–18.11.2023 р. Міжнародна наукова конференція «50 lat drukiarni krakowskiej: międzynarod. konf. Naukowa», м. Краків, Польща.

Протягом 2023 р. фахівці бібліотеки були учасниками циклу вебінарів від Компанії Clarivate, тематикою яких є робота з науковою реферативною базою Web of Science, отримали сертифікати для подальшого консультування науковців університету за їх запитам.

Науково-методична робота бібліотеки спрямована на сприяння науковій діяльності фахівців, розвитку їх творчої ініціативи, удосконаленню бібліотечно-інформаційних послуг на основі використання інформаційних технологій.

ЦНБ очолює Харківське **зональне методичне об'єднання бібліотек закладів вищої освіти** III–IV рівнів акредитації. На кінець 2022 року – це 29 бібліотек вищів державної форми власності Харківської, Полтавської і Сумської областей. Головне завдання ЦНБ як методичного центру – надавати постійну науково-дослідну, науково-методичну та організаційну підтримку інноваційній діяльності бібліотек закладів вищої освіти регіону у співпраці з Українською бібліотечною асоціацією та професійними бібліотечними об'єднаннями.

Незважаючи на складні умови, накопичуючи досвід роботи під час війни, бібліотека продовжує функціонувати, перебудовує напрямки робіт щодо виконання всіх функцій для забезпечення науково-освітнього процесу університету.

VIII. ПРИЙОМ НА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

8.1. Прийом на навчання до університету у 2023 році (бакалаврат і магістратура)

Вступ та конкурсний відбір на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти у 2023 році здійснювався за результатами:

- національного мультипредметного тесту (НМТ, 2022–2023),
- зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО, 2020–2021),
- індивідуальної усної співбесіди (ІУС) для вступників з тимчасово окупованої території, а також деяких інших пільгових категорій, відповідно до Правил прийому.

Вступники з результатами НМТ мали результати тестування з трьох загальноосвітніх предметів. З них два обов'язкові – українська мова та математика, а третій предмет на вибір вступника: історія України, іноземна мова, біологія, фізика, хімія.

Вступники, які мали право на ІУС, складали в університеті усні іспити з цих же предметів. До конкурсної суми балів ці складові входили з коефіцієнтами, визначеними в «Порядку прийому на навчання...» для кожної спеціальності окремо.

Вступники, які мали ЗНО, використовували при вступі результати з тих дисциплін, які були необхідними для вступу в 2021 році.

Конкурсний відбір осіб на навчання для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного спрямування) за рахунок державного бюджету проводився за результатами НМТ (ЗНО або ІУС).

Для вступу на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб використовувалися результати НМТ (ЗНО або ІУС) та результати розгляду мотиваційних листів. Для вступу на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб за спеціальностями, визначеними Порядком прийому як такі, що потребують особливої підтримки, використовувалися тільки результати розгляду мотиваційних листів.

Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання на основі повної загальної середньої освіти, здійснювався за 52 спеціальностями (спеціалізаціями) і 93 освітніми програмами (у 2022 р. – 54 спеціальності (спеціалізації), 108 освітніх програм, у 2021 р. – 52 спеціальності (спеціалізації), 106 освітніх програм).

За даними інформаційної системи «Вступ. ОСВІТА.UA», за кількістю поданих заяв від абітурієнтів на основі повної загальної середньої освіти для здобуття ступеня бакалавра та магістра медичного спрямування за всіма формами здобуття освіти Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна зайняв 10 місце серед ЗВО України (у 2022 р. – 14 місце).

Денна форма здобуття освіти, вступ на навчання за державним замовленням.

Максимальний обсяг державного замовлення становив 1592 місця, на які було отримано 1262 рекомендації та зараховано 1172 особи. У 2022 р. максимальний обсяг державного замовлення був 1697 місць, отримано 1169 рекомендацій та зараховано 1203 особи.

Від абітурієнтів, які претендують на зарахування за квотою – 2, було подано 1069 заяв (у 2022 році – 2809), з них зараховано на місця державного замовлення 217 осіб (у 2022 році – 562).

Таблиця 8.1

Кількість заяв від вступників та зарахованих для здобуття ступеня бакалавра (громадяни України) за 2020–2023 роки вступу на основі повної загальної середньої освіти

	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
ОС бакалавр (магістр медичного спрямування), денна форма				
Загальний ліцензований обсяг	5172	5495	5445	5300
Кількість заяв (всього)	22085	31007	7439	10098
Зараховано (держзамовлення)	1270	1392	1203	1158
Зараховано (контракт)	1570	1723	699	1084
ОС бакалавр, заочна форма				
Загальний ліцензований обсяг	1098	1189	870	975
Кількість заяв (всього)	1355	2193	874	1577
Зараховано (держзамовлення)	9	13	23	14
Зараховано (контракт)	264	324	236	453

Конкурс у цілому по університету на денну форму здобуття освіти на місця державного замовлення складав 5,8 (у 2022 р. – 2,8 заяв на місце, у 2021 р. – 19,1, у 2020 р. – 14,2).

Найбільший конкурс був за такими спеціальностями:

- 081 Право – 30,3;
- 075 Маркетинг – 23,12;
- 293 Міжнародне право – 22,86;
- 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 21,53;
- 061 Журналістика – 21,15;
- 292 Міжнародні економічні відносини – 20,2;
- 073 Менеджмент – 19,63;
- 053 Психологія – 17,6;
- 035.065 Філологія (східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська) – 13,44;
- 076 Підприємництво та торгівля – 12,63.

Прийом для здобуття ступеня бакалавра також здійснювався на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста (фахового молодшого бакалавра). Таких вступників було зараховано за денною формою 39 осіб, за заочною формою – 47 (у 2022 р., відповідно, 16 та 37 осіб).

Для здобуття ступеня бакалавра на основі диплома бакалавра (або тих, хто успішно отримує цей ступінь не менше одного року, друга вища освіта) було зараховано за денною формою 104 особи, за заочною формою – 121 особа (у 2022 р., відповідно, 13 та 68 осіб).

Прийом абітурієнтів, які вступали на навчання для здобуття ступеня магістра, здійснювався за 48 спеціальностями (спеціалізаціями) та на 111 освітніх програмах. У 2022 році всього було 46 спеціальностей та 112 освітніх програм.

Відповідно до Порядку прийому для участі у конкурсному відборі осіб на навчання для здобуття ступеня магістра за державним замовленням для всіх спеціальностей обов'язковим було складання Єдиного вступного іспиту (ЄВІ), який складався з тесту з іноземної мови та тесту загальних навчальних компетенцій.

Для спеціальностей галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування», 08 «Право», 28 «Публічне управління та адміністрування», 29 «Міжнародні відносини» при вступі використовувалися результати складання Єдиного фахового вступного випробування (ЄФВВ), для спеціальності 06 «Журналістика» – результати ЄФВВ або фахового іспиту, для решти спеціальностей – результати фахових вступних випробувань в університеті. Також, як і для вступу на навчання для здобуття ступеня бакалавра за спеціальностями з особливою підтримкою за рахунок коштів фізичних та/або юридичних осіб, вступ здійснювався виключно за результатами розгляду мотиваційних листів.

Відповідно до Порядку прийому вступники до магістратури, які знаходились на тимчасово окупованій території, мали можливість вступу на навчання за спеціальностями з особливою підтримкою без складання ЄВІ та фахових іспитів як за державним замовленням, так і за контрактом.

За рішенням Приймальної комісії університету всі фахові вступні випробування були проведені у системі дистанційного навчання Moodle.

Таблиця 8.2

**Кількість заяв від вступників та зарахованих для здобуття ступеня магістра
(громадяни України) за 2020–2023 роки вступу**

	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
ОС магістр, денна форма				
Загальний ліцензований обсяг	2584	2649	2500	2993
Кількість заяв (всього)	1954	2244	2498	2554
Зараховано (держзамовлення)	439	501	654	509
Зараховано (контракт)	350	265	563	667
ОС магістр, заочна форма				
Загальний ліцензований обсяг	971	1773	1705	1212
Кількість заяв (всього)	1150	1779	1117	1175
Зараховано (держзамовлення)	20	68	38	42
Зараховано (контракт)	422	661	491	591

Кількість наданих місць державного замовлення до магістратури становила:

- денна форма – 509,
- заочна форма – 42.

У 2022 р. всього за денною формою було надано 654 держбюджетні місця, за заочною – 38.

Серед тих, хто вступив на навчання на перший курс (бакалавр, магістр) університету (громадяни України), найбільша кількість людей зареєстрована у Харківській, Донецькій, Київській, Дніпропетровській та Полтавській областях (табл. 8.3).

Таблиця 8.3

**Місце реєстрації абітурієнтів (громадяни України),
які вступили на навчання до університету**

Назва області	Бакалавр, магістр (ПЗСО)			Магістр		
	денна	заочна	усього	денна	заочна	усього
Автономна Республіка Крим	2	1	3	1	1	2
Вінницька	17	3	20	5	1	6
Волинська	8	1	9	0	1	1
Дніпропетровська	115	31	146	50	13	63
Донецька	154	23	177	57	30	87
Житомирська	8	3	11	1	3	4
Закарпатська	5	5	10	0	2	2
Запорізька	73	17	90	23	5	28
Івано-Франківська	8	4	12	3	0	3
Кіровоградська	13	5	18	8	1	9
Київська	132	42	174	36	38	74
Луганська	38	6	44	16	2	18
Львівська	22	3	25	11	4	15
Миколаївська	29	4	33	4	3	7
Одеська	19	6	25	6	4	10
Полтавська	71	18	89	38	12	50
Рівненська	9	1	10	0	2	2
Сумська	38	8	46	17	14	31
Тернопільська	1	3	4	0	0	0
Харківська	1407	260	1667	888	493	1381
Херсонська	35	6	41	2	1	3
Хмельницька	11	5	16	2	0	2
Черкаська	9	4	13	2	0	2
Чернівецька	2	3	5	3	0	3
Чернігівська	16	5	21	3	3	6
	2242	467	2709	1176	633	1809

Незважаючи на об'єктивні умови, спричинені війною, велика і успішна робота проведена щодо набору на навчання першокурсників за всіма ступенями вищої освіти. Велись активні профорієнтаційна та рекламна кампанії, напружено працювали Приймальна комісія університету і відбіркові комісії факультетів і навчально-наукових інститутів. Усього до каразінської спільноти здобувачів вищої освіти звітного року долучилися 5700 осіб, що на 1276 осіб (29 %) більше, ніж минулого 2022 року. Серед них 2913 майбутніх бакалаврів (2283 за денною формою та 630 за заочною, з них за державним замовленням відповідно 1158 і 14), що на 34 % більше, ніж 2022 року. За другим (магістерським) рівнем зараховано 2539 осіб (1900 за денною і 639 за заочною формою, у тому числі за державним замовленням відповідно 509 і 42). Зростання становить 23 %.

8.2. Прийом до аспірантури та докторантури

Прийом до аспірантури та докторантури в 2023 р. здійснювався відповідно до Порядку прийому на навчання до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна 2023 року.

Вступ до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії проводився за денною, заочною та вечірньою формами навчання.

Вступ до аспірантури проводився у три етапи:

- перший етап (вступ на навчання виключно за кошти фізичних та/або юридичних осіб) – квітень 2023 року;
- другий етап (вступ на навчання за державним замовленням та за кошти фізичних та/або юридичних осіб) – липень-вересень 2023 року;
- третій етап (вступ на навчання виключно за кошти фізичних та/або юридичних осіб) – жовтень 2023 року.

Наказом Міністерства освіти і науки України 2023 р. університету було доведено план прийому до аспірантури в кількості 73 місця за рахунок коштів бюджетного фінансування (в тому числі 63 на очну (денну) форму навчання та 10 місць на очну (вечірню) форму навчання).

Планові показники прийому до аспірантури в 2022 році за рахунок коштів бюджетного фінансування були виконані не в повному обсязі. За спеціальністю 091 Біологія не було закрито 1 бюджетне місце за денною формою навчання.

У цілому за всіма ОНП підготовки докторів філософії було прийнято 246 осіб, у тому числі 206 осіб за очною денною формою навчання (з них 144 особи за кошти фізичних осіб), 10 – за очною вечірньою формою навчання (з них 3 особи за кошти фізичних осіб), 30 – за заочною формою навчання.

Таблиця 8.4

**Показники прийому до аспірантури у 2023 р. за кошти державного замовлення
(за спеціальностями та факультетами)**

Спеціальність	Факультет	Денна форма	Вечірня форма	Усього
032 Історія та археологія	Історичний	2	-	2
033 Філософія	Філософський	2	-	2
035 Філологія (іноземні мови)	Філологічний	2	-	2
035 Філологія (українська мова)		-	-	-
051 Економіка	Економічний	2	-	2
052 Політологія	Філософський	-	-	-
053 Психологія	Факультет психології	2	-	2
054 Соціологія	Соціологічний	2	-	2
061 Журналістика	Філологічний	2	-	2
072 Фінанси, банківська справа та страхування	Економічний	-	-	-
073 Менеджмент	КШБ	3	-	3
081 Право	Юридичний	2	-	2
293 Міжнародне право	Юридичний	-	-	-
091 Біологія	Біологічний	8	-	8
101 Екологія	ННІ екології	2	-	2
102 Хімія	Хімічний	2	-	2

Продовження таблиці 8.4

103 Науки про Землю	Геології, географії, рекреації та туризму	2	-	2
	ННІ екології	-	-	-
104 Фізика та астрономія	Фізичний	3	-	3
105 Прикладна фізика та наноматеріали	РБЕКС	2	-	2
	ФТФ	2	-	2
	Факультет енергетики	2	-	2
106 Географія	Геології, географії, рекреації та туризму	2	-	2
111 Математика	Математики і інформатики	-	-	-
113 Прикладна математика	Математики і інформатики	-	-	-
122 Комп'ютерні науки	Факультет комп'ютерних наук	3	1	4
125 Кібербезпека	Факультет комп'ютерних наук	2	-	2
222 Медицина	Медичний	2	3	5
292 Міжнародні економічні відносини	МЕО і ТБ	2	-	2
153 Мікро- та наносистемна техніка	РБЕКС	1	-	1
281 Публічне управління та адміністрування	Інститут державного управління	8	6	14
Разом		62	10	72

Таблиця 8.5

**Показники прийому до аспірантури у 2023 р. за кошти фізичних осіб
(за спеціальностями та факультетами)**

Спеціальність	Факультет	Денна форма	Заочна форма	Усього
011 Освіта, педагогічні науки	ННІ Міжнародної освіти	2	2	4
032 Історія та археологія	Історичний	4	3	7
033 Філософія	Філософський	11	1	12
052 Політологія		-	-	-
035 Філологія	Філологічний		2	2
	Факультет іноземних мов		2	2
051 Економіка	Економічний	4	-	4
072 Фінанси, банківська справа та страхування		10	1	11
053 Психологія	Психології	2		2
054 Соціологія	Соціологічний	9		9
061 Журналістика		-		
061 Журналістика		Філологічний	-	
073 Менеджмент	ННІ «Каразінська школа бізнесу»	6	1	7

Продовження таблиці 8.5

081 Право	Юридичний	9	4	13
293 Міжнародне право		1	1	2
091 Біологія	Біологічний	5		5
102 Хімія	Хімічний	1		1
101 Екологія	ННІ екології	6	-	6
103 Науки про Землю	Геології, географії, рекреації та туризму	16		16
106 Географія		13		13
104 Фізика та астрономія	Фізичний	2		2
105 Прикладна фізика та наноматеріали	ННІ комп'ютерної фізики та енергетики	6		6
	РБЕКС	2		2
	ННІ «Фізико-технічний факультет»	3		3
111 Математика	Математики і інформатики	-		
113 Прикладна математика		-		
122 Комп'ютерні науки	Комп'ютерних наук	6	2	8
125 Кібербезпека		2	-	2
153 Мікро- та наносистемна техніка	РБЕКС	-	-	
222 Медицина	Медичний	2	4	6
281 Публічне управління та адміністрування	ННІ «Інститут державного управління»	17	4	21
292 Міжнародні економічні відносини	МЕО і ТБ	5	1	6
Разом		144	30	174

Університету було доведено план прийому до докторантури за рахунок бюджетного фінансування у кількості 5 місць. Планові показники прийому до докторантури у 2023 р. за рахунок бюджетного фінансування були виконані у повному обсязі. Зараховано до докторантури 6 осіб (у тому числі 1 за рахунок коштів фізичних осіб):

Спеціальність	План	Факт
035 Філологія	1	1
061 Журналістика	1	1
091 Біологія	1	1
222 Медицина	0	1
281 Публічне управління та адміністрування	2	2
Разом	5	6

8.3. Прийом на навчання іноземних громадян

У 2023 році вступна кампанія з набору іноземців за кошти фізичних та/або юридичних осіб для здобуття ступенів бакалавра та магістра проводилася двічі:

- з 13 лютого 2023 року до 15 квітня 2023 року;
- з 17 липня 2023 року до 30 грудня 2023 року.

У 2022 році вступна кампанія з набору іноземців за кошти фізичних та/або юридичних осіб для здобуття ступенів бакалавра та магістра проводилася тричі:

- з 07 лютого 2022 року до 23 лютого 2022 року;
- з 13 червня 2022 року до 30 червня 2022 року;
- з 01 серпня 2022 року до 15 грудня 2022 року.

Таблиця 8.6

Зараховані іноземці за факультетами у 2023 році (зимовий набір)

Факультет	Бакалавр/ (магістр медичного спрямування)	Магістр	Доктор філософії	Всього
ННІ «КБІ», з них	0	92	0	92
<i>Англійська</i>	0	92	0	92
<i>Українська</i>	0	0	0	0
ННІ «КШБ», з них	0	38	0	38
<i>Англійська</i>	0	38	0	38
<i>Українська</i>	0	0	0	0
Всього:	0	130 (денна)	0	130 (денна)

Освітній ступінь – бакалавр	0
Освітній ступінь – магістр медичного спрямування	0
Освітній ступінь – магістр	130 (денна)
Освітній ступінь – доктор філософії	0

Таблиця 8.7

**Зараховані іноземці за факультетами у 2023 році
(літній набір станом на 31.12.2023 р.)**

Факультет	Бакалавр/ (магістр медичного спрямування)	Магістр	Доктор філософії	Всього
Біологічний	0	3	1	4
<i>англійська</i>	0	3	0	3
<i>українська</i>	0	0	0	0
Економічний	0	42	0	42
<i>англійська</i>	0	40	0	40
<i>українська</i>	0	2	0	2
Іноземних мов	2	4	0	6
<i>англійська</i>	0	4	0	4
<i>українська</i>	2	0	0	2
Комп'ютерних наук	1	0	0	1
Математики і інформатики	0	66	0	66
<i>англійська</i>	0	66	0	66
<i>українська</i>	0	0	0	0
Медичний, з них		7	0	7
<i>англійська</i>		7	0	7
<i>українська</i>		0	0	0
МЕВ та ТБ	0	7 (з них 1 держ. зам.)	0	7 (з них 1 держ. зам.)
<i>англійська</i>	0	6	0	6
<i>українська</i>	0	1 (держ. зам.)	1 (держ. зам.)	1 (держ. зам.)

Продовження таблиці 8.7

ННІ «КБІ», з них	0	121	0	121
<i>англійська</i>	0	121	0	121
<i>українська</i>	0	0	0	0
ННІ «КШБ», з них	0	233	0	233
<i>англійська</i>	0	233	0	233
<i>українська</i>	0	0	0	0
РБЕ та КС	0	1	0	1
Юридичний, з них	8 (3)	28 (1)	0	36 (4)
<i>англійська</i>	4	26	0	30
<i>українська</i>	4 (3)	2 (1)	0	6 (4)
Всього:	8 (денна) 3 (заочна)	511 (денна), (з них 1 держ. зам.) 1 (заочна)	1 (денна)	520 (денна), (з них 1 держ. зам.) 4 (заочна)
Освітній ступінь – бакалавр				11 (з них 3 заочна)
Освітній ступінь – магістр медичного спрямування				7 (денна)
Освітній ступінь – магістр				505 (з них 1 заочна та 1 держ. зам.)
Освітній ступінь – доктор філософії				1 (денна)

Станом на 01.01.2024 р. для здобуття ступеня бакалавра з фінансуванням підготовки за рахунок фізичних та/або юридичних осіб зараховано на денну форму здобуття освіти – 8 іноземних абітурієнтів (у 2022 році – 42). Для здобуття ступеня бакалавра з фінансуванням підготовки за рахунок фізичних та/або юридичних осіб зараховано на заочну форму здобуття освіти – 3 іноземні абітурієнти (у 2022 році – 1).

Станом на 01.01.2024 р. для здобуття ступеня магістра медичного спрямування за рахунок фізичних та/або юридичних осіб зараховано на денну форму здобуття освіти – 7 іноземних вступників (у 2022 році – 119 осіб, з них 1 громадянку Туреччини на місця державного замовлення).

Станом на 01.01.2024 р. для здобуття ступеня магістра за іншими спеціальностями зараховано на денну форму здобуття освіти – 634 іноземні абітурієнти, з них 1 громадянина Китаю на місця державного замовлення та на заочну форму здобуття освіти – 1 особу (у 2022 році, відповідно, 49 та 0 осіб).

Станом на 01.01.2024 р. для здобуття ступеня доктора філософії з фінансуванням підготовки за рахунок фізичних та/або юридичних осіб зараховано 1 іноземного вступника (у 2021 році – 9 іноземців, у 2022 році – 0 іноземців).

Усього у 2023 році було зараховано на навчання – 653 іноземні громадяни (у 2022 році – 211 осіб).

Найбільш популярними серед іноземних вступників є освітні програми Навчально-наукового інституту «Каразінська школа бізнесу» (у 2023 році – 271 особа), Навчально-наукового інституту «Каразінський банківський інститут» (у 2023 році – 213 осіб), факультету математики і інформатики (у 2023 році – 66 осіб), економічного факультету (у 2023 році – 42 особи) та юридичного факультету (у 2023 році – 36 осіб).

ІХ. ІНФОРМАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інформаційна діяльність Каразінського університету у 2023 році продовжувалася в умовах війни, у прифронтовому місті, коли Харків перебуває під постійними ворожими обстрілами. Центр зв'язків з громадськістю забезпечував кризові комунікації університету, з акцентом на інформування зовнішньої громадськості про роботу Каразінського університету в умовах війни, на протидію фейкам та численним недостовірним повідомленням, підтримку внутрішньої корпоративної комунікації, на привернення уваги міжнародної спільноти до долі університету та роботи по залученню потенційних абітурієнтів. Центр інформаційно та організаційно підтримує вектори розвитку університету в рамках місії просвітництва, національно-патріотичні функції університету, освіти та науки попри війну.

9.1. Університет у національному та міжнародному медіапросторі

Початок нового 2023 року ознаменувався позитивними інформаційними подіями. Зокрема 27 січня 2023 року відбулося урочисте святкування 218 річниці з відкриття Каразінського університету – урочисті привітання з безпечного укриття, почесними гостями в університеті, врученням звання Почесного доктора Тімоті Снайдеру та Святославу Вакарчуку (заочно), відеопривітанням від поважних випускників. З нагоди дня відкриття університету було випущено серію марок з Каразінським університетом (разом з Укрпоштою).

Традиційно 2 лютого 2023 року було проведено День байбака на біологічній станції Каразінського університету у с. Гайдари, що мало широке медійне висвітлення, враховуючи той факт, що байбак Тимко півроку провів в окупації у с. Нестерівка. Також з цієї нагоди було випущено серію марок з байбаком Тимком III (разом з Укрпоштою).

10 лютого каразінська спільнота святкувала 250 років від дня народження засновника Каразінського університету, українського науковця-енциклопедиста, просвітника, винахідника та громадського діяча Василя Назаровича Каразіна. З цієї нагоди було випущено лімітовану серію марок з В. Н. Каразіним (разом з Укрпоштою). Також підготовлено серію матеріалів про особистість і вагомий історичний внесок Василя Каразіна у розвиток Харкова.

28 лютого 2023 року було започатковано проєкт «За одну лекцію до Перемоги: спікери світу на підтримку Каразінського» – гостьові лекції від світових експертів та культурних діячів – акторів, режисерів, професорів. Зокрема було проведено 15 зустрічей, серед яких – з британським актором Г'ю Бонневіллем, професоркою Вищої школи журналістики Колумбійського університету в Нью-Йорку Ніною Берман, дослідником історії України і Східної Європи, професором Мічиганського державного університету Метью Полі, з американським кінорежисером, продюсером, автором, драматургом, оратором і правозахисником Браєм Фогелем, з філософом науки, технологій і медіа, професором Пітером Азаро та іншими. Загалом було зареєстровано понад 1 000 учасників на зустрічі.

31 березня 2023 року після тривалої перерви відновив роботу екскурсійний проєкт «Відкрий для себе Каразінський» – екскурсії для школярів по університету. Було проведено декілька екскурсій, участь в яких взяло понад 40 школярів.

Другий рік поспіль в умовах війни була проведена Вступна кампанія. Незважаючи на всі складнощі, у співпраці з університетською медіастудією 10 червня 2023 року було проведено «День відкритих дверей з Каразінським університетом» у новому

форматі – офлайн з укріття в університеті, який відвідало близько 1000 абітурієнтів, а також 8-ми годинний онлайн-марафон на YouTube з включеннями з 38 мість Харкова та університетського кампуса (<https://www.youtube.com/live/wPK1yO05QyU?si=vsRZv4K5dPDfmLze>), який набрав 3,7 тис. переглядів. Також у рамках Дня відкритих дверей було проведено 23 Zoom-підключення для зустрічей на факультетах та інститутах.

У межах вступної кампанії центр зв'язків з громадськістю підготував контент для таргетованої рекламної кампанії, яка охопила 3 000 000 унікальних користувачів соціальних медіа з Харківської, Дніпропетровської, Запорізької, Полтавської, Сумської, Херсонської, Одеської областей.

20 червня 2023 року разом з університетською медіастудією забезпечено проведення урочистого онлайн-випуску магістрів, а 31 серпня – посвяту у першокурсники Каразінського університету "The Karazin Day Show" (офлайн-формат з YouTube-трансляцією з загальною кількістю переглядів 3,3 тис.).

За підтримки Центру зв'язків з громадськістю, Центру позаосвітньої діяльності та університетської медіастудії 14 червня 2023 року було проведено форум «Освіта. Наука. Бізнес», під час якого до Каразінського завітали представники влади, бізнесу, освітнього сектору, науковці, щоб обговорити спільні проблеми, перспективи співпраці. У межах заходу було репрезентовано кейси від науковців Каразінського, спрямовані на розв'язання актуальних проблем відновлення сільськогосподарських земель, зокрема в частині розмінування небезпечних територій задля відновлення та посилення агросектору в Харківській області, кіберфізичні технології, ядерна медицина й енергетика, психофізична реабілітація військових та цивільних осіб тощо.

Також була проведена масштабна онлайн-конференція «Харків-Берлін-міст» 7 липня 2023 року. Захід став важливим кроком на шляху до створення спільної мережевої платформи для дискусій і дій, налагодження партнерських відносин між установами, організаціями, підприємствами України та Німеччини попри умови війни.

Центр зв'язків з громадськістю супроводжував організацію виставки стартапів і наукових розробок університету, яка була організована 5 серпня 2023 року у зв'язку з візитом до університету Міністра освіти і науки України Оксена Лісового та заступників Міністра освіти і науки Михайла Винницького та Андрія Сташківа, під час якого було обговорено поточні та перспективні питання розвитку освіти й науки в університеті.

Центром зв'язків з громадськістю було ініційовано проєкт «Тиждень Незалежності» (22–25 серпня 2023 року), в межах якого лектори проводили лекції, присвячені видатним особам, які зробили вагомий внесок в історію України, зокрема на теренах Харківщини.

Восени було вручено атрибути Почесного доктора Каразінського університету американському історичу, письменнику Тімоті Снайдеру (7 вересня у Києві, під час зустрічі з адміністрацією університету та Міністром освіти і науки України Оксеном Лісовим) та Святославу Вакарчуку (інавгурація відбулася 2 жовтня у Каразінському університеті за участі студентів).

30 вересня в Каразінському університеті Центром позаосвітньої діяльності за підтримки Центру зв'язків з громадськістю було організовано наукову виставку «Світ науки» для дітей та школярів, де кожен охочий мав змогу поринути у світ «магічних відкриттів» та експериментів.

Також було ініційовано проєкт «Каразінці на лінії вогню»: серія інтерв'ю з каразінцями, які наразі воюють на фронті, захищаючи нашу свободу. Також організовано збори донатів на підтримку бригад, де служать наші каразінці. Наразі підготовлено 6 інтерв'ю.

17 листопада каразінська спільнота святкувала 219-річчя від дня заснування Каразінського університету та Міжнародний день студента. Було проведено серію онлайн-заходів для студентів університету – флешмоби, конкурс з привітанням університету та розробкою ідей для університетського мерчу.

Центр зв'язків з громадськістю ініціював оновлення та масштабування проєкту Karazin Weekends Legacy, який уже другий рік поспіль надає можливість школярам познайомитися з Каразінським університетом та відчути себе студентом. На цьогорічний проєкт зареєструвалося 550 школярів з Харкова та області. 18 листопада відбулася урочиста посвята школярів у студенти в стилі Гаррі Поттера, розподіл за чотирма напрямками, квест локаціями університету та перша лекція. Першу лекційну суботу відвідало 250 школярів. Протягом 2 місяців школярі будуть відвідувати лекції за обраними напрямками, а на завершення їх чекає урочистий випуск та вручення сертифікатів. Цей проєкт проводиться в рамках «Стратегічних цілей і намірів університету до 2030 року» і відповідає Індивідуальній цілі 2.4: покращення впізнаваності університету серед потенційних здобувачів освіти (забезпечено розвиток співпраці зі школами).

Інформаційна активність Каразінського університету за 2023 рік характеризувалась як стабільна. Переважна більшість інформаційних повідомлень стосувались поточної діяльності університету та досягнень його представників, реагування на запити зовнішньої громадськості щодо відповідей університету на виклики сьогодення, забезпечення потреб університетської громадськості, посилення та відновлення діяльності університету, незважаючи на всі складнощі воєнного часу. Ключовими інформаційними посланнями, що використовувались під час інформаційно-медійної роботи, були повідомлення про стабільність діяльності Каразінського університету, розвиток і посилення його позицій на національному рівні, потужні зусилля адміністрації університету попри війну навчати нові покоління кваліфікованих фахівців, проводити наукові дослідження, відбудовувати та відновлювати матеріально-технічну базу університету.

Продовжилась підтримка розгалужених інформаційних потоків, трансляція позитивних, нейтральних і нейтралізуючих негативну тональність повідомлень. Було створено і реалізовано комунікаційну політику університету, завдяки чому приріст позитивних повідомлень про університет становив 5 % щорічно. Також створено і введено в роботу ефективну систему розповсюдження позитивної інформації про університет, його діяльність, студентів, випускників, науковців і комунікації з потенційними споживачами освітніх послуг.

За звітний період моніторинг прес-служби виявив близько 1 005 публікацій у медіа різного рівня. Наразі наявне оперування приблизними даними (табл. 9.1).

2 лютого прес-служба дистанційно організувала медіасупровід заходу «День байбака», що у результаті дало 308 публікації (із них 17 національних сюжетів, 19 регіональних і 9 радіоетерів). Висвітлення цього свята збільшило показник медіаприсутності Каразінського університету вдвічі порівняно із минулим роком.

Восени 2023 року було реалізовано серію зйомок у межах проєкту «Харківщина: зруйнована, але незламна» спільно з Харківським прес-клубом за підтримки Фонду

сприяння демократії Посольства США в Україні. Ряд сюжетів було присвячено наслідкам російської агресії на території Харкова та Харківської області. Зокрема реалізовано зйомки на території Музею імені Г. С. Сковороди, Чугуївської спостережної станції НДІ астрономії, Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет». Прес-служба висвітлювала діяльність і активність Благодійного фонду, створеного в університеті задля збору й надання допомоги співробітникам і студентам. Триває робота над висвітленням у медіадіяльності Центру ветеранського розвитку, створеного при університеті.

Таблиця 9.1

**Щомісячна кількість публікацій
про Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна**

Місяць	Загальна кількість публікацій
Січень	128
Лютий	308
Березень	78
Квітень	64
Травень	92
Червень	69
Липень	104
Серпень	65
Вересень	113
Жовтень	82
Листопад	76
Грудень	54
Всього:	~ 1 005

Серед позитивних інформаційних приводів також слід зазначити роботу із просування новин про благодійний аукціон, організований випускницею і співробітницею університету, Параолімпійською чемпіонкою Мариною Літовченко, участь студентської команди університету у футзальних змаганнях на Європейських університетських іграх тощо. Протягом 2023 року найбільш затребуваними у медіа темами були такі: початок нового навчального року та формати навчання студентів, проекти Благодійного Фонду Каразінського університету, визволення з-під російської окупації університетського бабака Тимка, відновлення роботи «Уніфехту» та інші.

Прес-служба отримувала та опрацьовувала численні запити від журналістів з таких країн, як Велика Британія, США, Японія, Італія, Німеччина. Інтерв'ю ректора, викладачів, науковців університету були розміщені у таких провідних міжнародних виданнях, як ZDF (Німеччина), The Scientist, The Times of Israel (Ізраїль), The Guardian (США), TVNZ (Нова Зеландія), La Sexta (Іспанія), SkyNews Italy (Італія) тощо. Особлива увага з боку іноземних медіа була прикута до питань наслідків російської агресії для спільноти університету, а також подальших планів відновлення та розбудови.

Найбільш активно у висвітленні життя університету брали участь такі регіональні інтернет- та офлайн-медіа: «Харківські вісті», «Вечірній Харків», «Думка. Media», ІА «Status Quo», «KHARKIV Today», «NewsRoom», ТК «Simon» (МГ «Об'єктив»). У національному медіапросторі про університет публікували інформацію ІА «Інтерфакс-Україна», ІА «Укрінформ», ІА УНН, ІА УНІАН, ІА «Українська правда», «ICTV», «5 канал», «Прямий», «24 канал», «1+1», «СТБ», «Суспільне», «KyivPost», «Ukrainer». Неодноразово за коментарями до представників Каразінського університету зверталися представники

загальнонаціонального телемарафону «Єдині новини». Зазначимо також, що значне висвітлення подій університету відбувалося у регіональних Телеграм-каналах: «ВЕХА Харків», «Труха Україна» тощо.

Зусилля прес-служби також було спрямовано на підтримку контактів із місцевою журналістською спільнотою та попередження виходу негативних публікацій про представників Каразінського та саме про університет. Зокрема було зроблено належні інформаційні роз'яснення та ліквідація наслідків появи панічних повідомлень стосовно впровадження посади мовного омбудсмена в університеті, системи розподілу стипендіального фонду, нібито відсутності коштів на виплати заробітної плати співробітникам університету, організації системи навчання з початку нового навчального року, особливостей фінансування та виплат стипендій студентам, фейкових новин про Центр ветеранського розвитку, які розповсюдили російські ресурси, тощо. До медіа і широкої громадськості було трансльовано позицію спільноти університету, з редакціями медіа були уточнені попередні негативні повідомлення.

Високу зацікавленість медіа продовжили демонструвати до експертної думки представників університету. За цим напрямом прес-служба забезпечувала надання коментарів членів ректорату щодо нагальних питань організації навчального процесу, пояснень різних питань із поточного порядку денного у місті Харкові та Харківській області, висвітлення позиції адміністрації у кризових ситуаціях, поглядів представників ректорату щодо подальших планів діяльності університету.

Зазначимо, що продовжували діяти стабільні зв'язки із медіа різного рівня, які значно розширилися через комунікації з провідними іноземними медіа, які регулярно виявляли інтерес до Каразінського університету.

Заплановано збільшення кількості позитивних і фактичних (нейтральних) публікацій про діяльність Каразінського університету та його представників на 20 % та посилення медіапрезентації наукових здобутків, активності, проєктів вчених Каразінського університету на різних рівнях (від локального до міжнародного).

9.2. Наповнення та супровід вебсайтів університету

Підтримка сучасних інформаційних технологій посідає провідне місце у діяльності університету. Незважаючи на війну, станом на 29 листопада 2022 року університет має понад 160 сайтів, що репрезентують його діяльність та забезпечують інформаційну підтримку роботи з основними цільовими аудиторіями університету. Серед них – вебсайти університету, Вченої ради, вступної кампанії, наукової періодики, Центральної наукової бібліотеки, факультетів, навчально-наукових інститутів, кафедр, науково-дослідних інститутів, інших підрозділів та університетських проєктів.

Центр зв'язків з громадськістю забезпечує змістовний супровід вебсайтів університету й «Абітурієнт Каразінського», що полягає у створенні, підготовці до публікації та оприлюдненні контенту. Для абітурієнтів на спеціалізованому сайті start.karazin.ua за звітний період було опубліковано 68 новин та анонсів, оновлено освітні програми за трьома освітніми рівнями: бакалаврат – 93 освітні програми, магістратура – 111 освітніх програм, аспірантура – 29 освітніх програм. Розпочато актуалізацію сайту для іноземних абітурієнтів start.karazin.ua/international.

Інформаційне наповнення вебресурсів університету здійснюється відповідно до положень Закону України «Про вищу освіту», систематичним є проведення моніторингу виконання встановлених вимог у контексті відкритості діяльності

університету. За 2023 рік на вебсайті університету оприлюднено 662 новини й анонси українською та англійською мовами. Розроблено та розміщено іміджевий контент, що висвітлює досягнення, історію та життя університету. З травня 2023 року було перекладено 377 сторінок сайту з різноманітним наповненням. Створено нові сторінки на основному сайті університету. Зокрема це розділ «Наукова співпраця», «Гостьові лекції», «Експерсії», сторінка цілей сталого розвитку, сторінка щодо гендерної рівності та відповідного курсу. Підготовлено розділ «Університет під час війни», що відображає важливі аспекти та зусилля нашого університету, розповідає про Каразінський спротив, про каразінців на фронті, підтримку партнерів, організацію та роботу благодійного фонду. З 2022 року створено та супроводжується віртуальний меморіал, де увіковічнюється пам'ять про каразінців, які загинули на фронті.

Згідно з даними вебаналітичних систем, у 2023 році вебсайт університету відвідали 407 тис. користувачів, понад 1,4 млн переглядів. Аналіз свідчить про численність аудиторії вебсайту університету, який виконує функцію одного з найдієвіших інструментів комунікацій. Переважна більшість користувачів (73 %) з України (297 тис.), а також було багато з Німеччини (25 тис.), Польщі (9,8 тис.), США (9 тис.), Китаю (6,2 тис.) тощо. Спеціалізований вебсайт «Абітурієнт Каразінського» (start.karazin.ua) за 2023 рік відвідали 345 тис. користувачів, здійснивши 1,2 млн переглядів з України (80 %), а також з Німеччини, Польщі, США, Італії, Туреччини та інших країн.

У цьому році було розгорнуто новий надійний сервер для стабільності роботи університетських вебсайтів, на який перенесено всі факультетські вебсайти. Виконується постійна технічна підтримка та обслуговування серверу.

Також за звітний період велася робота щодо підтримки сайтів, виправлення помилок адмін-панелей, оновлення дизайну сторінок, додавання скриптів гугл-аналітики, доопрацювання кодової бази сайтів, виправлення помилок внаслідок перенесення сайтів на новий сервіс тощо.

Репрезентація результатів наукової роботи університету у вебсередовищі забезпечується за допомогою вебсайту «Наукова періодика Каразінського університету» (periodicals.karazin.ua), що функціонує на базі видавничої вебплатформи Open Journal System. Зокрема платформа дозволяє проводити комплексну роботу з підготовки та оприлюднення періодичних видань, надає технічну інфраструктуру не лише для презентації у вебсередовищі журнальних статей, але й для забезпечення всеосяжного процесу редакційного керування, в тому числі подання статей, рецензування й індексації наукометричними базами. На поточний момент на вебсайті представлено 56 періодичних видань, що містять понад 1009 випусків та понад 20 200 статей.

Науковці та наукові колективи університету з метою вебпрезентації власної діяльності, оцінки стану і динаміки показників затребуваності, активності та індексу впливу беруть участь у таких проєктах: Google Академія, ResearchGate, ResearcherID, Academia.edu та ORCID. На поточний момент зареєстровано понад 6 000 профілів.

9.3. Університет у соціальних мережах

Для оперативного інформування громадськості щодо діяльності університету, зокрема наукових, освітніх та культурних заходів, програм підготовки, перебігу вступної кампанії, підтримки комунікації з каразінською спільнотою університет представлено офіційними сторінками в таких соціальних мережах, як Facebook, Instagram, Telegram, TikTok та Youtube.

3 січня 2023 року на Facebook-сторінці опубліковано 798 постів. Користувачі відмітили Каразінський університет у своїх дописах 268 разів. Станом на 28 листопада маємо 28 784 підписники. За 2023 рік підписалося 4 325 нових користувачів, що на 69,4 % більше, ніж показник минулого року. Через Messenger розпочато 326 розмов. Facebook-сторінка університету посідає 4-те місце (на сходинку вище, ніж у серпні 2022). 3 січня Facebook-сторінкою охоплено 2,5 млн унікальних користувачів.

Максимальне охоплення допису в Facebook за цей період – 394 тис. Це анонс на онлайн-захід «Реєстрація електронних кабінетів». Наступні за популярністю дописи:

– фото дня (охоплення – 122,3 тис.):

<https://www.facebook.com/Karazin.University/posts/pfbid02rrAKA8Fmpue14XCcmeL2ogLKHuA8udvKKHBSasuovZdHxjLcr7zhdw26SDA8W2tdl;>

– відеопривітання Сергія Жадана (89,9 тис.):

[https://www.facebook.com/watch/?v=317711990819593.](https://www.facebook.com/watch/?v=317711990819593)

В Instagram-акаунті з січня 2023 року опубліковано 222 пости, з них 70 відео у форматі рілз. Станом на 28 листопада маємо 22 280 підписників. За цей рік за сторінкою почали стежити 3 577 нових користувачів. 546 разів користувачі відмітили акаунт Каразінського університету у своїх дописах.

Instagram-сторінка університету посідає друге місце серед університетів України за кількістю підписників. На першому місці Київський університет культури – 116 тисяч підписників. Але аналіз акаунту дозволяє впевнено сказати, що підписники Київського університету культури – накручені.

За рік Instagram-сторінкою охоплено 1,3 млн користувачів (+124,1 % порівняно з минулим роком).

Максимальне охоплення допису в Instagram має розважальний reels від 1 серпня – 30,4 тис. Наступні за популярністю дописи:

– reels до Дня захисників України – 24,9 тис.;

– reels-інтерактив до Дня захисту дітей – 24,5 тис.

Основний Telegram-канал університету KarazinUniver має 7 232 підписники. За рік було зроблено 557 публікацій. Найбільш популярний допис – «Пояснення щодо стипендій» від 27 січня 2023 року. Допис набрав 17,1 тис. переглядів, 110 реакцій, 15 публічних пересилань та 727 приватних (<https://t.me/karazinuniver1804/2050>).

У Telegram-каналі для абітурієнтів StartKarazin 2 697 підписників, за рік було опубліковано 175 постів. Найпопулярніший допис – анонс зустрічі «Як вступити до університету» від 23 червня. Допис набрав 10 тис. переглядів, 12 реакцій, 6 публічних поширень та 292 приватні (<https://t.me/StartKarazinUniver/1028>).

TikTok університету на цей час має 7 426 підписників (+3 296 порівняно з минулим роком). За рік було опубліковано 262 відео (+188 порівняно з минулим роком). Найпопулярнішим відео стало жартівливе відео «День студента», яке зібрало 1,1 млн переглядів, 121,2 тис. уподобань та 951 коментар.

Канал університету на YouTube має 4 685 підписників (+425 порівняно з минулим роком). За звітний період зроблено 68 публікацій, з яких: 40 відео, 27 прямих етерів і 1 YouTube Shorts. За цей період було 633 тисячі рекомендацій наших відео для глядача, а подивилися наші відеоролики 258+ тисяч разів. Найпопулярніші відео за весь період:

– «Підтримайте українську освіту» – 93 тис. переглядів (відеореклама);

– «15 фактів про Каразінський університет» – 69,8 тис. переглядів (відеореклама);

– «Support Ukrainian Education» – 24,8 тис. переглядів (відеореклама);

- «Промо Каразінського університету 2023» – 6 тис. переглядів (відеореклама);
- «Як написати мотиваційний лист?» – 4,8 тисячі переглядів (органічне охоплення).

За звітний період було проведено 165 репортажних та потретних фотозйомок.

Загалом діяльність університету у соціальних мережах провадиться в рамках «Стратегічних цілей і намірів університету до 2030 року» і відповідає Індивідуальній цілі 2.4: покращення впізнаваності університету серед потенційних здобувачів освіти. Створена і активно підтримується ефективна система розповсюдження інформації про університет, його діяльність, студентів, випускників, науковців і комунікації з потенційними споживачами освітніх послуг.

Каразінський університет продовжує освітній процес в дистанційному режимі, використовує низку сервісів, перш за все Zoom, Google Meet, Google Classroom та інші. Зокрема ще з 1 січня 2021 року підтримується корпоративна система Zoom для забезпечення навчального процесу в режимі відеоконференцій та проведення онлайн-заходів. Станом на 29 листопада 2023 року в системі зареєстровано 877 корпоративних облікових записів та зареєстровано 101 новий. За рік проведено 47 817 конференцій, зараз активно користуються сервісом 434 представники університетської спільноти. Університет співпрацює з GoogleInc (Google Workspace for Education). Аналітичні дані свідчать, що університетська спільнота активно використовує, зокрема, GoogleКалендар, онлайн-сервіси для роботи з документами і зберігання файлів GoogleДокументи та GoogleДиск, які дозволяють підтримувати та розвивати вебкомунікативну складову освітньо-наукового процесу. Студенти та викладачі широко використовують Google Meet та Classroom. Стабільно розвивається корпоративна поштова служба (@karazin.ua), що налічує 35 492 облікові записи (30 627 – student.karazin.ua, 4 865 – karazin.ua). З 1 червня 2023 року у домені @karazin.ua було зареєстровано 196 корпоративних пошт співробітників, з осені 2023 – 4 008 нових студентських корпоративних пошт у домені @student.karazin.ua.

9.4. Рекламно-іміджева діяльність університету

Центр зв'язків з громадськістю продовжував забезпечувати рекламно-іміджеву діяльність університету, виготовлення рекламної продукції та друкованих інформаційних матеріалів про діяльність університету. Зокрема забезпечувалося виготовлення поліграфічної продукції з символікою університету, здійснювався аналіз запрошень та пропозицій щодо участі університету у виставкових заходах, виготовлення макетів привітань до свят, пам'ятних дат та актуальних подій разом з електронними версіями; POS-матеріали для конференцій різних факультетів та заходів університету для онлайн-формату; обкладинки для університетських видань (156 обкладинок університетських видань за 2023 рік, додано 4 нові обкладинки), редагування та періодична заміна обкладинок; логотипів та візуальної символіки для факультетів та підрозділів університету тощо. Постійно ведеться робота з розробки та верстання сертифікатів до конференцій (486 шт. сертифікатів та свідоцтв для інституту післядипломної освіти та заочного дистанційного навчання та ін.), грамот (67 шт. електронних сертифікатів та грамот для учасників і переможців турніру імені І. І. Мечникова та ін.), подяк (40 шт. подяк та сертифікатів до Всеукраїнської інтернет-олімпіади; розробка та верстання подяки міністрам у кількості 4 шт. та ін.), розробки та верстання вітальних листівок зі святами для електронної розсилки тощо. Було розроблено та зверстано 400 запрошень на навчання для абітурієнтів 200-бальників.

Було розроблено дизайн мармурових банерів для фойє Головного корпусу («Освіта попри війну», «Каразінський з Україною в серці»). Це відповідає Індивідуальній цілі 2.4 «Стратегічних цілей і намірів університету до 2030 року»: Покращити впізнаваність університету серед потенційних здобувачів освіти. Створено сучасний рекламний матеріал для розповсюдження в Україні та за її межами, розрахований на різні вікові, професійні та соціальні групи.

Разом з редакцією університетської газети проведено ребрендинг газети – розроблено шаблон, узгоджено та зверстано 6 номерів газети (по 18–23 стор.).

З 2020 року на 2-му поверсі Головного корпусу розміщено меморіальні стенди для вшанування пам'яті каразінців, які загинули на фронті. У 2023 році стенди були оновлені у зв'язку зі збільшенням кількості загиблих.

Окрім цього, розроблено графічні банери та тематичні репортажі до понад 60 заходів (державні, професійні та університетські свята, пам'ятні дати), 120 графічних зображень для сайту університету, 155 графічних зображень для соціальних мереж, 50 вітальних листівок, графічні зображення для супроводу онлайн-зустрічей з університетом, інфографічні ілюстрації, а також:

- 3 лого для офлайн-форумів, з розробкою фірмового стилю до кожної події ("Kharkiv-Berlin міст", «Бізнес. Освіта. Наука», «Наука попри війну»);
- логотип для газети «Каразінський університет»;
- логотипи, айдентику, мапи, анімацію, банери для проведення "Karazin Weekends Legacy";
- 41 дизайн марок укрпошти;
- понад 40 генерацій зображень у програмі штучного інтелекту Midjourney для публікації у соцмережах і створення анімації у тіктоці;
- понад 20 дизайнів шоперів, свічок, ручок, мерчу для університету.

Відділ технічного забезпечення університетських подій супроводжував усі заходи, які відбувалися в університеті, – як загальноуніверситетські, так і факультетські (за запитом). Зокрема технічна підтримка надавалася для проведення ректоратів (30 за звітний період) та засідань Вченої ради (10), розширених ректоратів в «ЄрміловЦентрі», захистів дисертацій з безпечного простору (понад 20), заходів у безпечному просторі (конференцій, нарад, лекцій тощо), позауніверситетських заходів в ауд. 2-49 (85), безпечному просторі та «ЄрміловЦентрі» (205), під час усіх урочистих заходів в університеті, під час Вступної кампанії, зокрема «День відкритих дверей з Каразінським університетом» тощо.

9.5. Інформаційний супровід освітнього процесу

Проведено всебічний аудит поточного стану інформатизації університету задля отримання достовірної оцінки стану програмно-технічної інфраструктури, систем автоматизації внутрішніх бізнес-процесів та зовнішніх комунікацій, присутності університету в мережі Інтернет, цифрового маркетингу, впровадження освітніх інновацій у навчальному процесі, цифровізації управління тощо, загалом аналіз проведений за 14 напрямками. Для кожного з напрямків проведено SWOT-аналіз, визначені сильні та слабкі місця, можливості подальшого розвитку та зовнішні загрози, оцінені ризики спрацювання негативних сценаріїв.

Виявлені найбільш гострі проблеми за кожним з досліджених напрямків та вироблені оптимальні рекомендації щодо їх усунення.

Для реалізації більш масштабних заходів запропоновано використовувати проєктний підхід. Для цього на базі Центру розвитку освітнього простору ініціативно створено Тимчасовий проєктний офіс. Розроблене положення про проєктну діяльність в університеті, шаблони проєктних документів. Положення передбачає комбіноване використання як традиційних водоспадних технологій проєктного менеджменту, так і сучасних гнучких Agile методологій та фреймворків.

Ініційовано ряд ІТ проєктів, зокрема щодо волоконно-оптичного з'єднання Головного та Північного корпусів, розбудови структурованої кабельної системи Головного корпусу університету, створення єдиної кадрової бази даних університету, проєктування та розробки типового сайту факультету/інституту та інших.

Підготовлено план заходів щодо реалізації рекомендацій аудиту стану інформатизації університету.

Проведено роботи з концептуалізації цифрової трансформації освіти в Україні та створення цифрового університету на засадах освіти, що керована даними, навчання за індивідуальними освітніми траєкторіями, цифрового профілю компетенцій, обробки цифрових слідів методами штучного інтелекту, навчання протягом всього життя, відкритості для зовнішніх освітніх онлайн-ресурсів. Підготовлені інноваційні матеріали отримали схвальну оцінку МОН України. Ведуться роботи з формулювання бізнес-вимог та розробки технічних специфікацій щодо розробки інноваційних сервісів цифрового університету.

З використанням хмарних сховищ Google Cloud та Microsoft Azure, а також фінансової підтримки Асоціації випускників університету забезпечено безперервне функціонування комплексу бухгалтерських програм, системи Є-Деканат, системи електронного документообігу АСКОД та інших.

На належному організаційно-технічному рівні забезпечено підтримку роботи приймальної комісії університету у 2023 році.

У межах державної програми з проведення національного мультипредметного тесту (НМТ) у 2023 році забезпечено розгортання та технічна підтримка більше ніж 200 робочих комп'ютерних місць в 14 аудиторіях Головного та Північного навчальних корпусів.

Також організовано проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) для магістрів Інституту державного управління та юридичного факультету.

Налагоджено надання якісного сервісу з технічної підтримки користувачів комп'ютерної мережі університету.

Проводяться роботи з забезпечення більшої керованості, продуктивності та надійності функціонування локальної комп'ютерної мережі університету, оновлюється активне мережеве обладнання окремих сегментів мережі, створюється відсутня експлуатаційна документація щодо топології сегментів мережі для забезпечення виконання робіт з попередження можливих технічних збоїв, а також їх якісної діагностики та оперативного реагування на їх виникнення.

Сформовано бачення реконструкції існуючої локальної комп'ютерної мережі та розбудови сучасної структурованої кабельної системи Головного корпусу, яка має забезпечити підтримку комплексу цифрових послуг швидкісної передачі даних у комп'ютерній мережі, мережі IP телефонії, бездротової WiFi мережі, сервісів відеоспостереження. Розроблено відповідне технічне завдання на проєктування та реконструкцію структурованої кабельної системи університету.

Велись роботи з підготовки низки обґрунтованих фінансових запитів до потенційних надавачів фінансової та матеріальної підтримки програмно-технічної інфраструктури університету.

9.6. Університет у міжнародних рейтингах

Для забезпечення представленості університету в міжнародних академічних рейтингах проведено:

- роботу щодо збільшення бази даних експертів та роботодавців для участі в опитуваннях рейтингового агентства QS (станом на січень 2023 року база даних налічувала близько 3 тисяч експертів та роботодавців, станом на грудень 2023 року – близько 15 тисяч);

- 5 інформаційних розсилок міжнародним та вітчизняним експертам та роботодавцям (зокрема розсилку з запрошенням до участі в опитуваннях рейтингового агентства QS, розсилку до Дня науки в ім'я миру та розвитку, розсилку за результатами діяльності університету протягом 2022–2023 навчального року тощо);

- збір даних для анкет університету в рейтингах QS World University Rankings, QS World University Rankings: Europe, QS Sustainability, THE World University Rankings, THE Impact, а також для опитування компанії Clarivate;

- роботу з верифікації даних університету в анкетах рейтингів THE WUR, THE Impact, QS World University Rankings, QS World University Rankings: Europe, QS Sustainability.

Протягом звітнього періоду велася робота з аналізу методології міжнародних академічних рейтингів, а також регулярна комунікація з представниками рейтингових агентств. Зокрема відбулася низка онлайн-зустрічей з представниками рейтингових агентств QS та THE.

Співробітники відділу взяли участь у 23 онлайн-заходах (воркшопах, майстер-класах) рейтингових агентств. Начальник відділу М. В. Григор'єва взяла участь у THE Europe Universities Summit 2023, який відбувся 3–5 липня 2023 року у Варшавському університеті.

Ініційовано проведення роботи щодо перенесення репозитарію зі старого сайту університету на новий сайт, що дозволить підвищити показники у рейтингу Webometrics. Постійно ведеться комунікація з представниками факультетів та підрозділів університету, спрямована на покращення рейтингових показників.

У рейтингу QS World University Rankings 2024, оприлюдненому 27 червня 2023 року, університет посів 691–700 позицію в глобальному масштабі та 2-ге місце серед українських ЗВО. За результатами міжнародного академічного рейтингу QS World University Rankings by Subject 2023, університет увійшов до двох предметних рейтингів: «Комп'ютерна наука та інформаційні системи» та «Фізика і астрономія». За напрямком «Комп'ютерна наука та інформаційні системи» університет посідає позицію 451–500, а за напрямком «Фізика і астрономія» – позицію 501–500.

Університет вперше увійшов до рейтингу QS Sustainability, де посів 821–840 позицію в глобальному масштабі та 3 місце серед українських університетів.

У рейтингу THE World University Rankings 2024 університет зберіг позицію 1201–1500 у глобальному масштабі. У THE Impact Rankings 2023 університет посів позицію 1001+ у світовому масштабі. У травні 2023 року університет став єдиним українським

ЗВО, який увійшов до рейтингу британської агенції THE з найбільшої кількості іноземних студентів та посів за цим показником 194-те місце в глобальному масштабі.

У рейтингу Web of Universities, опублікованому у липні 2023 року, університет займає 2868 позицію в глобальному масштабі та 9-те місце серед українських університетів.

Каразінський – один з двох українських ЗВО, які входять до рейтингу U.S. News Best Global Universities. В ньому університет посідає 1779 місце в глобальному масштабі та 2 місце в Україні.

Каразінський університет знаходиться на 2-му місці в Україні в рейтингу науково-метричної бази Scopus, яка є ефективним інструментом відстеження та аналізу цитованості статей, що публікуються у наукових виданнях.

В академічному рейтингу закладів вищої освіти України «Топ-200 Україна 2023» Каразінський університет знаходиться на третьому місці.

За кількістю поданих абітурієнтами заяв у 2023 році ЗВО посідає 10-те місце.

Щодо цілей сталого розвитку ООН, ініційовано прийняття низки політик та стратегій сталого розвитку:

- Політики в сфері державних закупівель.
- Політики залучення грошових коштів та інших ресурсів (фандрейзингу).
- Політики інвестування.
- Стратегії екологічної стійкості.

Підготовані звіти щодо виконання університетом кожної з 17 цілей сталого розвитку ООН, а також загальний звіт щодо виконання всіх цілей. Проведено консультативні зустрічі з представниками факультетів щодо посилення діяльності, спрямованої на досягнення цілей сталого розвитку. Підготовлено календар міжнародних дат ООН, пов'язаних з проблемами сталого розвитку, які мають висвітлюватися на сайті університету.

9.7. Газета «Харківський університет» та Каразінська медіастудія

Газета «Харківський університет» продовжувала інформаційну діяльність у висвітлення життя університету, усіх його факультетів та інших структурних підрозділів, подій, що відбуваються в ньому. З початком 2023 року спільно з колективом Центру зв'язків з громадськістю редакція зробила ребрендинг газети і розпочала роботу над новою електронною версією газети.

1 жовтня 2023 року було видано перший номер оновленого видання, разом з тим почалась нова історія університетського часопису з новою назвою «Каразінський університет» у цифровому форматі, у новій колірній гамі, у новому дизайні і з новим логотипом, з оновленим та затвердженим на Вченій раді складом редколегії, перемігши застарілий концепт і чорно-білий друк.

Подією стає вихід у світ кожного номера «Каразінський університет», до редакції надходять позитивні зворотні відгуки читачів, співробітників університету, а студенти охоче долучаються до співпраці з редакцією та до підготовки матеріалів.

Уже репрезентовано шість випусків газети «Каразінський університет»: перший номер за 1 жовтня присвячено сузір'ю свят, що припадають на 30 вересня та 1 жовтня, зокрема до Дня науки, Дня бібліотеки та ін. Наступний номер газети «Каразінський університет» подвійний, датований 1 листопада, присвячений Першокурсникам-2023! Четвертий номер – за 17 листопада до Дня заснування університету та до Дня студента. П'ятий номер – 6 грудня, приурочений до Дня ЗСУ, містить низку цікавих інтерв'ю зі

студентами-військовими, з вмотивованими на стійкість студентами, викладачами, вченими про історію виникнення військових гасел, про науку, що сприяє Перемозі. Шостий номер припадає на 25 грудня – традиційно до Різдва та Нового року та завершує 2023 рік різними матеріалами з нагоди свята, підготовки до сесії. У кожному номері на сторінці пам'яті шануємо загиблих героїв та науковців, випускників Каразінського університету.

Газета «Каразінський університет» виходить раз/двічі на місяць, обсягом 15–20 сторінок, поширюється корпоративною поштою, соцмережами, об'єднуючи всіх нас в одну родину. Створено також телеграм-канал, ведеться активне спілкування з читачами на сторінці газети у Facebook та в рамках листування корпоративною поштою. Оновлюється сайт газети на базі університетської інтернет-платформи.

Спираючись на досвід топових газет університетів світу, обираємо кращі медійні компоненти для відображення корпоративної інформації та створюємо не лише оновлену версію видання, а й креативний мультимедійний майданчик Каразінського університету, долучаючи студентів, викладачів, учених до інформаційного поля Каразінського університету у вигляді структурованих інтерв'ю, допомоги у написанні матеріалів, репортажів, спогадів, колонок, подкастів, caption-відео тощо.

Навчально-виробнича університетська медіастудія за 2023 рік продовжила свою діяльність, спрямовану на створення навчальних, навчально-наукових і науково-популярних відео.

У 2023 календарному році співробітниками навчально-виробничої університетської медіастудії було відзнято понад 295 відео, серед яких репортажі подій, що відбувалися в університеті (конференції, презентації книг та програм, відкриття виставок, екскурсії, Дні науки та інші події).

Працівники медіастудії разом з колегами з Центру зв'язків з громадськістю та інших підрозділів брали участь у підготовці відео до таких масштабних проєктів, як марафон «Лютий.Live», у проєкті до Дня науки в Каразінському, проєкті «Karazin Weekends» та «Karazin Weekends Legacy».

Також разом зі співробітниками Центру зв'язків з громадськістю розпочато відеопроєкт «Лекторій Каразінського»: знято та змонтовано 15 відео, які було опубліковано і які набрали понад 2 250 переглядів. Планується низка відео у продовження проєкту. Також знято цикл лекцій з ментального здоров'я (10 лекцій).

Студією забезпечено трансляції ректоратів та засідань Вченої ради університету, прямі ефіри захисту дисертацій (за рік понад 25 захистів дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії), забезпечено понад 100 Zoom-конференцій різних лекцій, нарад, тренінгів та інших заходів, що проходили в університеті (ХАРКІВ-БЕРЛІН-МІСТ та ін.).

З метою популяризації хімічної науки серед майбутніх абітурієнтів нами створено фільм про хімічну науку в Каразінському. З метою популяризації медицини було створено серію роликів про тактичну медицину та роботу симуляційного центру Каразінського, а також створено ряд повних відео майстер-класів за напрямом «Стоматологія». Створено відеофільм про кафедру кардіології, лабораторної та функціональної діагностики. Записано та змонтовано понад 15 відео для студентських проєктів «Faces», «History Malva» та ін.

Окремо слід відзначити підготовку та проведення онлайн-марафону «День відкритих дверей з Каразінським університетом» тривалістю 8 годин, з багатьма

прямими включеннями, розіграшами та іншим інтерактивом. Взагалі за цей рік було проведено більше 20 прямих ефірів різних заходів (посвята, випускний, форум «Харківщини – Освіта. Наука. Бізнес»).

Разом з Центром зв'язків з громадськістю створено серію промовідео для університету, зокрема промо на 5 хвилин про діяльність Каразінського університету після 24 лютого 2022 року для показу для закордонних партнерів університету, промовідео «15 фактів про Каразінський університет» для абітурієнтів тощо.

Матеріально-технічна база Студії була поповнена новою студійною відеокамерою.

Серед надважливих напрямів роботи медіастудії – навчальна діяльність. У межах підготовки спеціалістів у сфері масових комунікацій та медіа, на базі медіастудії у 2023 році викладалися курси «Виробництво медіаконтенту», «Мобільний медіаконтент», «Тревел-журналістика», «Інтернет-журналістика».

У 2024 році плануємо оновлення матеріально-технічної бази, зокрема придбання нової камери та об'єктива, поповнення колективу Студії, розробкою нового промовідео, зйомкою лекцій, реалізацією поточних проєктів.

X. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стратегічні цілі й наміри Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна визначають межі прийняття стратегічних рішень університету за окремими сферами діяльності та розбудови міждисциплінарного співробітництва та взаємодії з прикладною сферою на засадах сталого розвитку. Зокрема інтернаціоналізація вищої освіти як стратегічна ціль діяльності університету передбачає активне залучення академічної спільноти до передових міжнародних практик у галузі вищої освіти, інтеграцію університету до освітнього та наукового середовища шляхом активної участі у міжнародних проєктах, альянсах та консорціумах.

Управління міжнародних відносин продовжує розвивати міжнародне співробітництво, розширювати напрями міжнародної академічної мобільності та надавати необхідну підтримку для реалізації та розвитку проєктної й договірної діяльності, поглиблення співпраці згідно зі Стратегічними цілями й намірами до 2030 року. Попри всі обставини, Каразінський університет продовжує працювати та встановлювати нові контакти з університетами-партнерами для поширення можливостей для освітян.

Протягом 2023 року пріоритетами роботи Управління міжнародних відносин було підвищення кваліфікації в сфері міжнародної співпраці, розширення мережі міжнародних зв'язків та залучення здобувачів вищої освіти та НПП до участі в міжнародній академічній мобільності, освітній та дослідницькій міжнародній діяльності.

10.1. Договірна діяльність

Управлінням міжнародних відносин було проведено повний аудит договірної діяльності та сформовано цифрову базу двосторонніх договорів про співпрацю з іноземними ЗВО. На сьогодні університет має **двосторонні договори** про співробітництво з 250 ЗВО/організаціями-партнерами з 55 країн світу, в тому числі 17 країн Європейського Союзу.

Протягом 2023 року були підписані 27 договорів та меморандумів з Університетом Інсбруку (Австрія), Університетом Хазара (Азербайджан), Університетом Тарту (Естонія), Університетом Лаквіли (Італія), Університетом Мессіни (Італія), Балтійською міжнародною академією (Латвія), Університетом імені Миколаса Ромеріса (Литва), Вільним Університетом Амстердама (Нідерланди), Університетом Дуйсбург-Ессен (Німеччина), Університетом прикладних наук Карлсруе (Німеччина), Університетом Регенсбурга (Німеччина), Університетом Ульма (Німеччина), Інститутом аналізу зміни біорізноманіття імені Лейбніца (Німеччина), Варшавським університетом соціальних і гуманітарних наук (Польща), Бібліотекою Ягеллонського університету (Польща), Опольським університетом м. Ополе, Європейський центр палеонтології (Польща), Університетом Мванза (Танзанія), Гельсінським університетом (Фінляндія), Гавр Нормандським університетом (Франція), Університетом Цюріха (Швейцарія), Міжнародним інноваційним центром Шенчжень (Китай), Чжэцзян Нуокай Технологічною компанією (Китай).

10.2. Академічна мобільність

У 2023 році в межах програми Європейського Союзу «ERASMUS+ KA1: Міжнародна кредитна мобільність» університет підписав 57 нових угод, що загалом становить

79 чинних договорів з іноземними ЗВО (в порівнянні з 14 та 62 відповідно у 2022 році). Зокрема у 2023 році:

– оновлено 32 угоди з 28 університетами-партнерами: Університетом Клагенфурта, Зальцбурзьким університетом (Австрія); Університетом Західної Аттики (Греція); Університетом Барселони, Університетом Кордоба, Університетом Мурсії – 2 угоди, Університетом Коруни, Університетом Леріди (Іспанія); Університетом Л'Аквіла, Неапольським університетом Федеріко II, Університетом м. Фоджі, Університетом Мессіни (Італія); Університетом імені Миколаса Ромеріса (Литва); Альпійсько-Адріатичним Університетом прикладних наук Людвігсхафена (Німеччина); Гданським університетом – 2 угоди, Торунським Університетом імені Миколая Коперника – 2 угоди, Щецинським університетом, Університетом імені Марії Кюрі-Склодовської, Університетом Зеленої Гури (Польща); Університетом Браганси (Португалія); Університетом Орадя (Румунія); Університетом імені Павла-Йозефа Шафарика в м. Кошице (Словаччина) – 2 угоди; Університетом Акденіз, Університетом Аланья, Університетом Фатіх Султан Мехмет Вакіф (Туреччина); Університетом Париж-Сакле, Університетом Лілля (Франція); Університетом Масарика (Чехія);

– вперше підписані 25 угод з 24 партнерами (2023–2026): Університетом прикладних наук Санкт-Пельтен, Центральним Європейським Університетом (Австрія); Копенгагенською Школою Бізнесу (Данія); Університетом Ісландії (Ісландія), Університетом Сантьяго-де-Компостела, Університетом Севільї, Університетом Мігеля Ернандеса, Університетом Саламанки (Іспанія); Університетом Сап'єнца (Італія); Вільнюським університетом (Литва); Вільним Університетом Амстердама (Нідерланди); Крефельдським університетом, Регенсбурзьким університетом, Технологічним інститутом Карлсруе – 2 угоди, Вільним університетом Берліна, Університетом прикладних наук Південної Вестфалії (Німеччина); Вроцлавським університетом, Повіслянським університетом, Університетом Humanitas (Польща); Університетом Тімішоара (Румунія); Університетом Любляни (Словенія); Університетом Тампере (Фінляндія); Університетом Загреба (Хорватія); Університетом Умео (Швеція);

– активними залишаються 22 угоди з 22 партнерами (2019–2026): Університетом прикладних наук Кремс (Австрія); Талліннським університетом, Університетом Тарту (Естонія); Університетом Кадіса, Університетом Кастілья-Ла-Манча (Іспанія); Університетом Палермо (Італія); Політехнічним університетом Лодзі, Вроцлавським університетом, Варшавським університетом, Університетом імені Яна Кохановського, Жешувським університетом (Польща); Університетом Мінью (Португалія); Університетом Орадя (Румунія); Анатолійським університетом, Анкара Йилдирим Баязід університетом, Університетом Алтинбас, Університетом Ізміра, Каратекінським університетом (Туреччина); Університетом Вааси (Фінляндія), Університетом Оулу (Фінляндія); Університетом Париж-Сакле (Франція); Остравським університетом (Чехія).

Студенти Каразінського університету мають широкі можливості для навчання за програмою подвійного диплома у різних галузях. Триває співробітництво за 12 партнерськими програмами подвійного диплома з провідними європейськими закладами вищої освіти, серед яких: Університет Павла Йозефа Шафарика в Кошицях (Словаччина), Університет наук і технологій – Лілля-1 (м. Вільнев-д'Аск, Франція), Університет Лазурового берега (Франція), Вища Школа Менеджменту і адміністрації в м. Ополе (Польща), Університет прикладних наук, технологій, бізнесу і дизайну

(Німеччина), Університет Л'Аквіла (Італія), Політехнічна школа (м. Палезо, Франція), Балтійська Міжнародна академія (Латвія), Університет Поля Сабатьє – Тулуза III (Франція), Вища школа страхування та фінансів (Болгарія). Зокрема програми подвійного диплома з Балтійською Міжнародною Академією м. Рига (Латвія) та з Вищою Школою Менеджменту і Адміністрації в м. Ополе (Польща) є новими, їх було укладено у 2023 році.

З початку 2023 року за програмою Європейського Союзу Еразмус+ та іншими програмами академічної мобільності для навчання до іноземних університетів виїхало, уклавши угоди, 125 студентів та 9 аспірантів Каразінського університету (у порівнянні з 85 та 5 відповідно у 2022 році). Для викладання та участі у короткострокових програмах академічної мобільності до іноземних закладів вищої освіти виїхало 117 педагогічних та 34 науково-педагогічні працівники Каразінського університету (у порівнянні з 34 та 5 відповідно у 2022 році).

Станом на кінець 2023 року для довгострокового навчання за кордон виїхало:

- за програмою ЄС Еразмус+ – 82 студенти до наступних університетів: Університет Палермо (Палермо, Італія), Університет Жирони (Жирона, Іспанія), Неапольський університет імені Фрідріха II (Неаполь, Італія), Університет Марії Кюрі-Склодовської (Люблін, Польща), Університет Лазурного берега (Ніцца, Франція), Вища школа економіки та суспільствознавства (Людвігсхафен, Німеччина), Університет Мурсії (Мурсія, Італія), Університет Масарика (Брно, Чехія), Вааський університет (Вааса, Фінляндія), Каунаський Університет прикладних наук (Каунас, Литва), Університет Мессіни (Мессіна, Італія), Університет Леріди (Леріда, Іспанія), Університет Віадрина (Франкфурт-на-Одері, Німеччина), Університет Коруньї (Ла-Корунья, Іспанія), Університет Кордови (Кордова, Іспанія), Університет Умео (Умео, Швеція), Університет Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва), Остравський університет (Острава, Чехія), Гданський університет (Гданськ, Польща), Університет Бокконі (Мілан, Італія), Університет Кадісу (Кадіс, Іспанія), Варшавський університет (Варшава, Польща), Університет Любляни (Любляна, Словенія), Університет Саламанки (Саламанки, Іспанія), Жешувський університет (Жешув, Польща), Університет прикладних наук Кремс (Кремс-на-Дунбоккаї, Австрія), Університет Сантьяго-де-Компостела (Сантьяго-де-Компостела, Іспанія), Відділення Альпен-Адріанського університету (Клагенфурт, Австрія), Університет прикладних наук Нижнього Рейну (Менхенгладбах, Німеччина), Приватний університет Центральноєвропейського університету (Відень, Австрія), Університет Тарту (Тарту, Естонія), Університет Алтинбаш (Стамбул, Туреччина), Університет Мессіни (Мессіна, Італія), Університет Севільї (Севілья, Іспанія);

- за програмою ЄС Еразмус+ – 2 аспіранти до Університету Лазурного берега (Ніцца, Франція);

- за іншими програмами академічної мобільності – 43 студенти до університетів: Університет імені Павла Йозефа Шафарика (Кошице, Словаччина), Університет Бокконі (Мілан, Італія), Віденський університет економіки і бізнесу (Відень, Австрія), Університет імені Адама Міцкевича (Познань, Польща), Європейський Кампус Університету Йорка (Салоніки, Греція), Варшавський університет (Варшава, Польща), Лодзький університет (Лодзь, Польща);

- за іншими програмами академічної мобільності – 1 аспірант – до Університету імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) та 6 – до Університету Йорка (Велика Британія).

За короткостроковими програмами міжнародної академічної мобільності для викладання за кордон виїхали:

- за програмою ЄС Еразмус+ – 50 науково-педагогічних працівників до наступних університетів: Гданський університет (Гданськ, Польща), Технологічний університет Бранденбурга Котбус-Сенфтенберг (Котбус, Німеччина), Університет Кадіса (Кадіс, Іспанія), Університет Фатіха Султана Мехмета (Стамбул, Туреччина), Університет Палермо (Палермо, Італія), Університет Клагенфурта (Клагенфурт, Австрія), Нарвський коледж Тартуського університету (Нарва, Естонія), Університет Любляни (Любляна, Словенія), Талліннський університет (Таллінн, Естонія), Університет Лазурного берега (Ніцца, Франція), Університет Жирони (Жирона, Іспанія), Саарландський університет, Саарбрюкен (Німеччина), Східно-Баварський технічний університет Амберг-Вайден (Амберг, Німеччина), Університет Фоджа (Фоджа, Італія), Університет Вища банківська школа (Домброва-Гурніча, Польща), Приморський університет (Копер, Словенія), Академія економічних досліджень Молдови (Кишинів, Молдова), Університет Сантьяго-де-Компостела (Сантьяго-де-Компостела, Іспанія);

- за програмою ЄС Еразмус+ – 4 працівники інших структурних підрозділів до наступних університетів: Балтійська міжнародна академія (Рига, Латвія), Університет Клагенфурта (Клагенфурт, Австрія);

- за іншими програмами академічної мобільності – 67 науково-педагогічних працівників до наступних університетів: Університет Стерлінга (Стерлінг, Шотландія, Велика Британія), Університет науки і технології імені Станіслава Сташиця (Краків, Польща), Університет імені Адама Міцкевича (Познань, Польща), Європейський Кампус Університету Йорка (Салоніки, Греція), Варшавський університет (Варшава, Польща), Університет Миколаса Ромеріса (Вільнюс, Литва), Університет Коменського (Братислава, Словаччина), Інститут фізики імені Макса Планка (Гархінг, Німеччина), Інститут фізіології тварин та генетики Чеської Академії Наук (Лібехов, Чеська Республіка), Ягеллонський університет (Краків, Польща), ТОВ «Жеянг АКМЕ інформаційних технологій» (Провінція Чжецзян, Китайська Народна Республіка), Колумбійський університет (Нью-Йорк, США), Європейська мережа ядерної освіти (Брюссель, Бельгія), Ханчжоуський педагогічний університет (Ханчжоу, Китайська Народна Республіка), Астонський університет (Бірмінгем, Велика Британія), Університет Вища банківська школа (Домброва-Гурніча, Польща), Університет імені Короля Хуана Карлоса (Мадрид, Іспанія), Університет Палермо (Палермо, Італія), Центр підтримки агропродовольчих технологій (Каштелу-Бранку, Португалія), Університет Грегора Менделя (Брно, Чехія), Інститут досліджень Сонячної системи імені Макса Планка (Геттінген, Німеччина), Вільнюський університет (Вільнюс, Литва), Технічний університет (Грац, Австрія);

- за іншими програмами академічної мобільності – 30 працівників інших структурних підрозділів до наступних університетів: Варшавський університет (Варшава, Польща), Університет імені Адама Міцкевича (Познань, Польща), Гданський університет (Гданськ, Польща), Університет прикладних наук Кремса (Кремс, Австрія), Центр дослідження міжетнічних відносин східної Європи спільно з Центром управління та культури в Європі (Кишинів, Молдова), Інститут досліджень Сонячної системи імені Макса Планка (Геттінген, Німеччина), Університет Миколи Коперника (Торунь, Польща), Університет імені Короля Хуана Карлоса (Мадрид, Іспанія), Університет Палермо (Палермо, Італія), Університет Палацького (Оломоуц, Чехія), Інститут археології університету Марії-Кюрі Склодовської (Люблін, Польща), Інститут геноміки

Тартуського університету (Тарту, Естонія), Наукова бібліотека Польської академії Мистецтв і Наук та Польської академії наук (Краків, Цешин, Польща), Інститут зоології та біомедичних досліджень Ягеллонського університету (Краків, Польща), Університет ОслоМет (Осло, Норвегія).

Факультетом РБЕКС започатковується програма обміну студентів-магістрів Erasmus-Mundus за тематикою ""Європейський магістр мікрохвильової промисловості, електроніки та фотоніки (EMIMER)"" разом з Університетом Лімонжа (Франція) та Центром фотоніки Аббе Єнського університету імені Фрідріха Шиллера (Німеччина). В межах цієї програми навчання випускників бакалаврату факультету частково відбудеться в університетах партнерах в Німеччині або Франції за академічним планом приймаючого університету. Таким чином, показники участі в міжнародній академічній мобільності здобувачів вищої освіти та педагогічних і науково-педагогічних працівників у 2023 році підвищились на 48,89 % та на 320,51 % відповідно.

10.3. Міжнародні грантові проекти

Участь у міжнародних грантових проектах – один із пріоритетних напрямів міжнародної діяльності університету. Станом на кінець 2023 року в Каразінському університеті реалізуються **25 міжнародних проектів** на суму **17 004 333,96 грн**.

В рамках найбільш масштабної програми ЄС – програми Еразмус+ за напрямом **КА2 (CBHE)** в університеті діє **дев'ять проектів**, реалізацію **семи** з яких розпочато у попередні роки:

–«Розвиток можливостей для навчання вчителів іноземних мов як шлях до багатомовної освіти та Європейської інтеграції в Україні» / MultiEd – 2019–2023, на базі факультету іноземних мов;

–«Інтеграція та адаптація іноземних студентів / INTERADIS – 2020–2023, на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»;

–«Інтеграція дуальної вищої освіти в Молдові та Україні» / COOPERA – 2021–2024, на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»;

–«Академічна протидія гібридним загрозам» / WARN – 2019–2023, на базі ННІ «Інститут державного управління»;

–«Розвиток навичок читання за допомогою цифрових технологій» / eRead – 2022–2025, на базі факультету іноземних мов;

–«Персоналізована модель навчання студентів на основі віртуального навчального середовища «Навчання без меж» / SMART-PL – 2023–2026, на базі соціологічного факультету;

–«Дистанційна освіта майбутнього: найкращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці» / DEFEP – 2023–2026, на базі ННІ «Каразінський банківський інститут».

За підсумками конкурсу 2023 року за напрямом КА2 програми Еразмус+ проектними командами університету виграно два нові проекти:

– «Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов шляхом інтеграції інформаційних технологій» / DigiFLEd – 2023–2026, на базі факультету іноземних мов;

– «Реформа навчальних програм для сприяння освіті заради миру в Україні, Грузії та Молдові» / PeaceEdu – 2023–2026, на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу».

У 2023 році Каразінський університет вперше здобув перемогу за конкурсом програми Європейського Союзу «Цифрова Європа», результатом якої стане реалізація

масштабного міждисциплінарного проєкту «Європейська інклюзивна освіта для цифрового суспільства, соціальних інновацій і глобального громадянства» / EURIDICE – 2023–2026, на базі факультету МЕВ та ТБ із залученням інших підрозділів.

За напрямом «Жан Моне» програми Еразмус+ в університеті триває реалізація **чотирьох** проєктів:

- «Конституційне право ЄС» / “EU Constitutional Law” – 2021–2024, на базі юридичного факультету;
- «Створення бізнесу: європейські тенденції та приклади» / BCETE – 2022–2025, на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»;
- «Бізнес-моделі для сталого розвитку: виклики та цифрова трансформація» / BeSustainAble – 2022–2025, на базі факультету МЕВ та ТБ;
- «Стале мислення та підприємництво» / StepUP – 2022–2025, на базі факультету МЕВ та ТБ.

За конкурсами 2023 року за напрямом «Жан Моне» проєктні команди Каразінського університету здобули дві перемоги з новими проєктами:

- «Договірне право Європейського Союзу» / EU-Contract – 2023–2026, на базі юридичного факультету, та
- «Дослідницька та освітня мережа з питань оскарження зовнішньої політики ЄС» / ValEUs – 2023–2026, на базі соціологічного факультету.

У вересні 2023 року в університеті вперше розпочато реалізацію грантового проєкту за підтримки Європейського парламенту «Магістерський курс з перекладу конференцій – Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна – 2023–2024 академічний рік» (на базі факультету іноземних мов).

Таким чином, станом на кінець 2023 року Каразінським університетом реалізується дев'ять грантових проєктів у межах програми ЄС Еразмус+ напрям КА2: Проєкти співпраці (Розвиток потенціалу вищої освіти), шість проєктів за напрямом «Жан Моне», один проєкт Європейського парламенту та один проєкт за програмою ЄС «Цифрова Європа».

Попри складні поточні виклики університет продовжує роботу над реалізацією проєктів, розпочатих у попередні роки, що фінансуються європейським Виконавчим агентством з досліджень (REA) у межах найбільшої Рамкової програми з фінансування науки та інновацій Горизонт–2020 та Горизонт Європа:

- проєкт програми Горизонт 2020 «Сприяння трансформації міської системи харчування через впровадження інноваційних лабораторій життя» / FUSILLI – 2020–2024, на базі соціологічного факультету;
- проєкт програми Горизонт Європа «Геноміка біорізноманіття Європи» / BGE – 2022–2026, на базі біологічного факультету;
- проєкт програми Горизонт Європа «Ніч науки» / “European Researchers' Night 2022–2023” – на базі екологічного, біологічного та історичного факультетів та ННІ «Фізико-технічний факультет»;
- проєкт програми Горизонт Європа «Довіра в європейських демократіях» / TRUDEM – 2023–2026, на базі соціологічного факультету.

Разом з тим продовжується реалізація інших грантових проєктів, розпочатих у минулі роки:

- проєкт «Розробка цифрових навчальних модулів для членів громадських організацій у соціальній сфері та сфері охорони здоров'я» Німецького Товариства міжнародного співробітництва (GIZ) – 2022–2023, на базі ННІ «Каразінська школа бізнесу»;

– проєкт «Майбутнє публічного адміністрування» в межах програми «Належне управління та транскордонне співробітництво» Фонду «EEA Grants» – 2021–2024, на базі соціологічного факультету. Проєкт присвячений впровадженню принципів належного управління, сприянню громадської доброчесності та підзвітності представників державного управління, передбачає інституційну співпрацю між словацькими та українськими державними установами;

– проєкт «На шляху до вдосконалення стратегій діагностики та лікування для контролю туберкульозу» / ADVANCE-TB, що фінансується Асоціацією COST (Європейське співробітництво в галузі науки та техніки) – 2022–2026, на базі медичного факультету триває;

– проєкт «Розширена оптимізація повністю діелектричних метаповерхонь для покриття сонячних елементів з антивідблиском», фінансування якого здійснюється Фондом цивільних досліджень і розвитку (CRDF Global) – 2022–2023, на базі ННІ комп'ютерної фізики та енергетики.

10.4. Міжнародні партнерства

Вже третій рік поспіль Каразінський університет як асоційований партнер, єдиний серед українських ЗВО, реалізує партнерські ініціативи у межах **Альянсу Європейських університетів «Аврора»** програми Еразмус+ за напрямом KA2 «Альянси для розвитку інновацій».

У 2023 році Альянс «Аврора» отримав фінансування проєкту «Аврора» від Європейської Комісії. Загалом на поточний момент партнерами за Альянсом «Аврора» було зібрано близько 55 тис. євро для допомоги нашому університету.

Завдяки підтримці партнерів за Альянсом «Аврора» у серпні 2023 року Університетом Палацького (Оломоуц, Чехія) проведено Міжнародну літню школу зі статусу та прав біженців (International Summer School in Refugee Law and Rights). Каразінський університет виступив співорганізатором літньої школи, що дало можливість студентам та викладачам університету взяти участь онлайн на безоплатній основі.

У жовтні 2023 року делегація Каразінського університету взяла участь в осінньому біенале Альянсу Аврора, де було підтверджено плани розвитку освітньої програми “Peace Education” у Каразінському університеті спільно з Університетом Палацького (Чехія), Інсбрукським університетом (Австрія) та Вільним Університетом Амстердама (Нідерланди) та розробку відповідних магістерських програм з подальшим відкриттям тематичного хабу (Peace Hub) на базі Каразінського університету. Мета тематичного хабу полягатиме не лише у забезпеченні освітніх послуг для здобувачів освіти Каразінського університету, а й у задоволенні нагальних потреб військового та цивільного населення, виконуючи місію допомагати післявоєнній відбудові країни (психологічна реабілітація військових та цивільних, перепідготовка ветеранів тощо).

У межах **програми «Єднання» (Twinning)**, ініційованої організацією Comack Consultancy Group у партнерстві з об'єднанням університетів Великої Британії “Universities UK”, було реалізовано низку спільних ініціатив з Університетом Йорка (Велика Британія):

у січні 2023 року було проведено двотижневий онлайн-курс з англійської мови для 47 студентів та викладачів університету;

у лютому та березні 2023 року 4 студенти медичного факультету університету пройшли стажування в Медичній школі Халл-Йорк у м. Йорк;

у березні 2023 року було проведено 6 онлайн-семінарів з питань публічного управління для 173 студентів ННІ «Інститут державного управління».

Протягом 2023 року програма Twinning дозволила дослідникам Каразінського університету та Університету Йорка реалізувати спільний проект “Khartiv-York Partnership Towards a Zero Pollution Environment in Post-War Ukraine” («Партнерство між Харковом та Йорком на шляху до нульового забруднення навколишнього середовища в післявоєнній Україні»), спрямований на розв’язання низки проблем із забрудненням, з якими стикається Україна під час війни. В рамках цього міждисциплінарного проекту 14 аспірантів та НПП факультету геології, географії, рекреації і туризму та ННІ екології пройшли стажування в Університеті Йорка, присвячене дослідженню ролі найнебезпечніших хімічних речовин та сумішей, яку вони відіграють у забрудненні водойм та навколишнього середовища, вивченню різних способів очищення стічних вод та повітря в житлових приміщеннях, розроблення проекту з деградації мікрозабруднювачів холодною плазмою.

Крім того, 23–27 жовтня 2023 року відбувся робочий візит адміністрації медичного факультету до Медичної школи Халл-Йорк (м. Йорк, Велика Британія), де обговорювалися напрями майбутньої співпраці. В рамках співпраці з Університетом Йорка заплановано проведення Весняної школи 2024 на базі Європейського кампусу Університету Йорка CITY College (м. Салоніки, Греція), а також низку спільних освітніх та дослідницьких заходів.

На початку 2023 року Каразінський університет долучився до проекту “4EU+ for Ukraine” програми «Солідарність з Україною», ініційованого Європейським університетським альянсом 4EU+, до складу якого входять Карловий університет в Празі, Гейдельберзький університет, Університет Париж-Пантеон-Ассас, Університет Сорбонна в Парижі, Копенгагенський університет, Женевський університет, Міланський університет та Варшавський університет. За підтримки Польського національного агентства з питань академічного обміну (NAWA) було реалізовано низку літніх шкіл та тренінгів, перелік яких надано нижче.

Також у межах програми NAWA «Солідарність з Україною – Європейські університети» Польського національного агентства з питань академічного обміну (NAWA) студенти, аспіранти, викладачі та представники адміністративного корпусу Каразінського університету взяли участь у тренінгах та літніх школах, організованих Університетом імені Адама Міцкевича (Познань, Польща).

10.5. Нормативне регулювання міжнародної діяльності

Управління міжнародних відносин продовжує інформувати про можливості щодо міжнародної академічної мобільності, проектною діяльністю, надає адміністративну підтримку за цими напрямками діяльності, а також вносить пропозиції щодо оптимізації роботи підрозділів для виконання стратегії інтернаціоналізації університету.

З метою оптимізації оформлення академічної мобільності було розроблено та затверджено рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна «Положення про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність» (протокол від 26.06.2023 №10). Це дозволило спростити процедуру оформлення індивідуального навчального плану та оформлення направлення за кордон для участі в програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

Також Управлінням міжнародних відносин було розроблено Положення Про Запрошеного професора, Запрошеного лектора та Запрошеного дослідника в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, затверджене рішенням Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (протокол №8 від 01.05.2023), та внесено зміни до Положення про прийом іноземних громадян у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна (протокол №10 від 26.06.2023).

10.6. Запрошені професори та Запрошені дослідники

3 серпня 2023 року відновлено оформлення Запрошених професорів та дослідників на факультетах та Навчально-наукових інститутах з метою читання лекцій та проведення консультацій для студентів Каразінського університету.

Загалом було оформлено 11 Запрошених професорів та 1 Запрошений дослідник:

– Артем Дудко – професор Інституту Математики Польської Академії Наук (Польща) для проведення консультацій та залучення до наукової роботи студентів магістратури факультету математики і інформатики;

– Сальватор Джакомуцці – професор Інституту З. Фрейда (Відень, Австрія) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів факультету психології;

– Вадим Вайцеховський – науковий співробітник Женевського університету (Женева, Швейцарія) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Михайло Дальченко – науковий співробітник Женевського університету (Женева, Швейцарія) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Микола Марущенко – науковий співробітник Інституту фізики плазми Макса Планка (Гархінг-бай-Мюнхен, Німеччина) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Роман Трофименко – програміст компанії Quartzu (США) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Олів'є Томін – науковий дослідник Національного інституту прикладних наук (Сент-Етьєн-дю-Рувре, Франція) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів Навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»;

– Мірослава Радовська-Лісак – доцент Інституту літературознавства Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів філологічного факультету;

– Рафала Мочкодан – професор Інституту літературознавства Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів філологічного факультету;

– Івона Капронь-Хажинська – професор Інституту мовознавства Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів філологічного факультету;

– Йоанна Кампер-Варейко – професор Інституту мовознавства Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів філологічного факультету;

– Малгожата Гембка-Воляк – професор Інституту мовознавства Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща) для читання лекцій у дистанційному форматі для студентів філологічного факультету.

10.7. Міжнародні школи

Представники Каразінського університету взяли участь у 17 міжнародних зимових, весняних та літніх школах:

– 19–25 лютого 2023 року – Зимова міжнародна міждисциплінарна школа «Між дисциплінами: міждисциплінарний підхід у викладанні» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) для студентів та викладачів;

– 22–25 лютого 2023 року – Зимова міжнародна школа «Міжнародні Полоністичні Студії» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) для студентів та викладачів;

– 03–08 квітня 2023 року – Весняна школа «Цифрові методи навчання» на базі Європейського кампусу Університету Йорка CITY College (Салоніки, Греція) для студентів та викладачів;

– 03–08 квітня 2023 року – Міжнародна літня школа «Міждисциплінарне дослідження гуманітарних наук» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) для студентів та викладачів;

– 04–10 червня 2023 року – Міжнародна літня школа «Спадщина та ідентичність в Європі» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) для студентів та викладачів;

– 18–24 червня 2023 року – Міжнародна літня школа «Освіта задля потреб спільноти» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща) для студентів та викладачів;

– 26 червня – 07 липня 2023 року – 19-та літня школа «Екологічні аспекти глобального соціально-економічного розвитку» (“EkSoc”) у Лодзькому університеті (Лодзь, Польща) для студентів;

– 6–14 липня 2023 року – літня школа у межах проєкту «Партнерство між Харковом та Йорком на шляху до нульового забруднення навколишнього середовища в післявоєнній Україні» на базі кампусу Університету Йорка у м. Йорк, Велика Британія;

– 17–30 серпня 2023 року – літня школа у межах проєкту «Партнерство між Харковом та Йорком на шляху до нульового забруднення навколишнього середовища в післявоєнній Україні» на базі кампусу Університету Йорка у м. Йорк, Велика Британія;

– 3–8 вересня 2023 року – літня школа за напрямом «Права людини та дослідницькі навички» на базі Європейського кампусу Університету Йорка CITY College (Салоніки, Греція) для студентів та викладачів;

– 03–09 вересня 2023 року – міжнародна літня школа «Стартапи, трансфер і цифрові дослідження» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

– 23 вересня – 01 жовтня 2023 року – міжнародна літня школа «Фізична культура і спорт у системі вищої освіти» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

– 01–07 жовтня 2023 року – міжнародна літня школа «Від Умані до Познані – кордон не перешкода, спільне об'єднує» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

– 04–15 жовтня 2023 року – міжнародна літня школа «Культурна та наукова популяризація університету» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

– 22–28 жовтня 2023 року – міжнародна літня школа «Освітній менеджмент і створення нової освітньої пропозиції» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

– 29 жовтня – 04 листопада 2023 року – міжнародна літня школа «Університетська бібліотека та цифрова трансформація» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща);

–05–11 листопада 2023 року – міжнародна літня школа «Соціальна відповідальність університету» в Університеті імені Адама Міцкевича (Познань, Польща).

10.8. Інші види діяльності

З метою підвищення кваліфікації, підтримки та розширення міжнародних зв'язків, просування бренду Каразінського університету на міжнародному ринку представники Управління міжнародних відносин взяли участь у таких 14 міжнародних заходах:

– 3 квітня 2023 року – стартова зустріч учасників проєкту DEFER – Erasmus-EDU-2022-SVNE «Дистанційна освіта майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти і ринку праці» (Умань, Україна);

– 17–21 квітня 2023 року – тренінг для адміністративного персоналу за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ в Університеті прикладних наук Кремса (Кремс, Австрія);

– 19–21 червня 2023 року – презентація на міжнародній конференції «Річниця Twinning: стійкість та відбудова» в Національному університеті «Львівська політехніка» (Львів);

– Дні Освіти 4EU+ для України» у Варшавському університеті (Польща) в рамках проєкту NAWA «Солідарність з Україною»;

– 08–16 липня 2023 року – міжнародна академічна мобільність Еразмус+ для викладання та зустрічі з метою обговорення можливостей подальшої співпраці у Балтійській міжнародній академії (Латвія);

– 21 липня 2023 року – візит до Університету імені Миколаса Ромеріса (Литва) з метою підписання меморандуму;

– 17–23 липня 2023 року – тренінг для адміністративного персоналу за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ в Університеті Клагенфурта (Австрія);

– 16–23 вересня 2023 року – стажування за методом «спостереження за роботою» на базі факультету гуманітарних наук Університету Миколая Коперника (Торунь, Польща);

– 24–29 вересня 2023 року – семінар «Мережа соціальної відповідальності університету» в Амстердамському вільному університеті (Амстердам, Нідерланди);

– 26–29 вересня 2023 року – 33-тя конференція та виставка Європейської асоціації міжнародної освіти /EAIE (Роттердам, Нідерланди);

– 06–15 жовтня 2023 року – навчальний візит «Підходи педагогіки та дидактики до методології дистанційної освіти» в рамках проєкту DEFER – Erasmus-EDU-2022-SVNE «Дистанційна освіта для майбутнього: кращі практики ЄС у відповідь на запити сучасних здобувачів вищої освіти та ринку праці» до Університету Палермо (Італія);

– 15–20 жовтня 2023 року – участь в Бієнале Альянсу Аврора «Вплив та роль європейських університетів на майбутнє вищої освіти в Європі» в Університеті Палацького (Оломоуц, Чехія);

– 9–10 листопада 2023 року – презентація про досвід розвитку міжнародних партнерств Каразінського університету на конференції «Підтримка підвищення якості викладання, наукової та міжнародної діяльності Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» в Карловому університеті (Прага, Чеська Республіка) та навчальний візит в рамках ініціативи «4EU+ Солідарність з Україною» для співробітників міжнародних відділів українських університетів-партнерів до

європейських університетів – партнерів Альянсу 4EU+: Гейдельберзький університет, Міланський університет та Варшавський університет;

– 4–8 грудня 2023 року – 8-й Міжнародний тиждень для працівників відділів міжнародних відносин за програмою міжнародної академічної мобільності Еразмус+ (Оломоуц, Чеська Республіка)

та в онлайн-заходах, зокрема у заходах Національного Еразмус+ офісу у кількості 232 протягом року. Серед найбільш актуальних заходів:

– 9 лютого 2023 року – Відкритий круглий стіл Національного Еразмус+ офісу «Академічна мобільність в умовах війни»;

– 27 лютого 2023 року – Круглий стіл Національного Еразмус+ офісу «Особливості міжнародної академічної мобільності для медичних закладів»;

– 22 березня – семінар Еразмус Офісу Україна «Obtaining Doctoral Degree and Joint Supervision»;

– 17 травня – День Еразмус+: Жан Моне в межах #День Європи в Україні 2023;

– 3–11 червня – EU Green Week 2023 Еразмус Офісу Україна;

– 8 вересня – вебінар Еразмус Офісу Україна «Можливості Еразмус+ Молодь KA1: конкурс 2023 р.»;

– 14 вересня – 14 грудня 2023 року – серії тренінгів від Кормак Консалтансі Груп «Навчальні сесії клубу Орізонт»;

– 20 вересня – 11 жовтня 2023 року – серії тренінгів від Кормак Консалтансі Груп «Навчальна програма з підготовки та реалізації грантових заявок»;

– 10 листопада 2023 року – онлайн Інфосесія Еразмус Офісу Україна: European Universities – Конкурс проектів Еразмус+ 2024;

– 11 грудня 2023 року – серії вебінарів Європейської асоціації університетів «Вимірювання та підвищення студентської мобільності»;

– 15 грудня 2023 року – вебінар від Кормак Консалтансі Груп «Шаблон плану довгострокового співробітництва»;

– 19–21 грудня 2023 року – серії вебінарів «Інформаційні Дні Програми ЄС Еразмус+ в Україні».

Здійснюється безперервне інформування академічної спільноти університету про нові можливості та пропозиції міжнародної співпраці через інформаційні розсилки на факультети та ННІ, дайджести актуальних оновлень міжнародних конкурсів, інформаційні повідомлення у соціальних мережах Facebook та Telegram. Протягом 2023 року Управлінням міжнародних відносин було здійснено понад 90 інформаційних email-розсилок, понад 10 інформаційних дайджестів міжнародних конкурсів, опубліковано понад 320 оголошень на офіційній сторінці Facebook про конкурси міжнародної академічної мобільності та грантові можливості, понад 200 оголошень про конкурси міжнародної академічної мобільності у Telegram-каналі для здобувачів вищої освіти та наукових і науково-педагогічних працівників.

До переліку міжнародних контактів, необхідних для включення до бази експертів, які оцінюють позиції університету за рейтингом QS, було надіслано понад 130 нових контактів.

Щороку оновлюються контакти міжнародних партнерів, послів та дипломатичних представництв іноземних держав в Україні для здійснення вітальних розсилок з нагоди державних свят та календарних свят.

З метою залучення здобувачів вищої освіти та педагогічних і науково-педагогічних працівників до участі в міжнародній академічній мобільності, освітній та

дослідницькій міжнародній діяльності протягом року працівники УМВ організували, провели та/або взяли участь у таких заходах:

- 16 травня 2023 року – участь у засіданні Науково-методичної ради з презентацією «Про академічну мобільність науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах» (Олійник Н. А.);

- 19 травня 2023 року – виступ з презентацією «Про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (аспірантура), участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах» (Олійник Н. А.);

- 28 листопада 2023 року – участь у науково-методичному семінарі «Атестація здобувачів ступеня магістра. Академічна мобільність» з презентацією «Про академічну мобільність науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти» (Олійник Н. А.);

- 3 серпня 2023 року – організація семінару «Особливості академічної мобільності для українців в Оксфордському університеті» (Ращупкіна Д. Р.);

- 3 серпня 2023 року – проведення семінару «Про зміни процедури з оформлення направлень в рамках академічної мобільності» (Семененко О. В.; Олійник Н. А.);

- 9 серпня 2023 року – проведення семінару «Зміни у процедурі конкурсного відбору учасників освітнього процесу на програми мобільності» (Ращупкіна Д. Р.);

- 29 вересня 2023 року – проведення лекції «Міжнародні можливості для студентів» (Ращупкіна Д. Р.);

- 10 жовтня 2023 року – проведення вебінару «Проєкти Еразмус+ для розбудови стійкої вищої освіти та інтернаціоналізації» у межах Еразмус Днів-2023 (Пешкова О. Г.);

- 13 жовтня 2023 року – проведення вебінару «Світ можливостей з Еразмус+: академічна мобільність для навчання, викладання та стажування» (Ращупкіна Д. Р.);

- 27 грудня 2023 року – проведення семінару «Про процедуру формування та подання проєктної заявки на конкурси Еразмус+ напряму Жан Моне» (Воронов К. М.; Олійник Н. А.).

З 21 листопада по 1 грудня 2023 року була проведена серія зустрічей з 19 факультетами та ННІ Каразінського університету з метою обговорення організації та планування міжнародної діяльності.

На постійній основі протягом року Управління міжнародних відносин надає перекладацьку підтримку усіх зустрічей адміністрації університету з іноземними партнерами та офіційними представниками іноземних держав; адміністративну підтримку щодо оформлення та змісту грантових заявок на проєкти міжнародної академічної мобільності Еразмус+ та МТД.

Таким чином, результатом міжнародної діяльності Каразінського університету у 2023 році стало розширення мережі міжнародних зв'язків та підвищення показників загальної договірної діяльності – на 9 %; договірної діяльності за напрямком програми Еразмус+ КА171 – на 27 %; участі здобувачів вищої освіти та наукових і науково-педагогічних працівників у програмах міжнародної академічної мобільності – на 48,89 % та на 320,51 % відповідно; проєктної діяльності – у 3 рази (порівняно з 6 130 449,10 грн у 2022 році) та майже у 4 рази (порівняно з 4 280 021,72 грн у 2020).

Значне покращення показників залученості здобувачів вищої освіти та НПП до міжнародної співпраці сприяє поліпшенню якості освіти та науки, репутації та міжнародному визнанню університету, підвищенню його позиції в міжнародних рейтингах.

XI. ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Юридична служба Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна упродовж 2023 року відповідно до Положення про юридичну службу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, затвердженого рішенням Вченої ради від 25.10.2021 (протокол № 11), забезпечувала організацію правової роботи в університеті, спрямованої на правильне застосування, неухильне дотримання та запобігання невиконанню вимог законодавства, інших нормативних актів університетом, його керівництвом та працівниками під час виконання покладених на них завдань і посадових інструкцій, а також представлення інтересів університету в судах різних юрисдикцій.

Протягом звітнього періоду працівники юридичної служби:

- надавали юридичні консультації посадовим та службовим особам університету;
- опрацьовували документи університету та надавали їх правовий аналіз;
- брали участь у засіданнях Вченої ради університету, ректорату, нарадах, комісіях, робочих групах;
- представляли інтереси університету у судах різних юрисдикцій;
- здійснювали інші заходи, спрямовані на забезпечення діяльності університету та його структурних підрозділів у відповідності до вимог чинного законодавства України.

11.1. Робота з проєктами документів

За звітний період перевірено на відповідність законодавству понад 11579 проєктів документів (наказів, розпоряджень, рішень Вченої ради, положень та порядків, договорів, інструкцій, листів тощо).

Робота з проєктами договорів:

Працівниками юридичної служби організовано роботу, пов'язану з укладенням договорів університетом, взято участь у їх підготовці та здійсненні контролю за виконанням, перевірено та проведено юридичну експертизу 445 договорів та додаткових угод до договорів у галузі господарської діяльності університету та про співпрацю. Предметами вказаних договорів були в тому числі співробітництво з українськими і закордонними навчальними, науковими закладами, надання платних освітніх послуг університетом, виконання науково-дослідних робіт, комунальні послуги, послуги з газопостачання, закупівля необхідного для діяльності університету обладнання тощо. Крім того, було проведено юридичну експертизу понад 141 договору цивільно-правового характеру.

Юридичною службою здійснювався аналіз, упорядкування, уніфікація та актуалізація зразків договорів (99 зразків) з метою забезпечення їх відповідності чинному законодавству. У галузі господарської діяльності розроблено зразки договорів на закупівлю: товарів, послуг, послуг з поточного ремонту, закупівлю робіт проектування та з капітального ремонту, авторського та технічного нагляду. У галузі освітньої діяльності розроблено та впроваджено зразки договорів про навчання здобувачів вищої освіти медичного спрямування, договорів про оплату освітніх послуг із здобуття вищої освіти та додаткових договорів до них, про підготовку в докторантурі та оплату підготовки в докторантурі, про навчання в інтернатурі та оплату такого навчання, зразки договорів про надання додаткових платних освітніх послуг (підвищення кваліфікації державних службовців, підвищення кваліфікації

вчителів та науково-педагогічних працівників, підвищення кваліфікації лікарів, навчання на курсах (семінарах, тренінгах тощо), організацію освітніх заходів та розробку освітніх заходів (програм), договори про співпрацю щодо освітньої діяльності). Оновлено договори про співпрацю щодо відкриття клінічних баз та клінічних кафедр. Також розроблений та готовий до впровадження зразок публічного договору приєднання та форм до нього про надання додаткових платних освітніх послуг.

У галузі наукової діяльності – розроблено зразки договорів на закупівлю товарів та науково-дослідних робіт, зразок договору цивільно-правового характеру, зразок договору на закупівлю послуг в межах виконання грантів, зразки договорів про виконання університетом науково-дослідних робіт, зразок договору про надання університетом права на користування об'єктами інтелектуальної власності (ліцензії), договори про співпрацю щодо наукової діяльності.

У галузі охорони здоров'я, відпочинку, дозвілля, оздоровлення, туризму, фізичної культури та спорту розроблені зразки договорів про надання додаткових платних послуг у галузі спорту (надання спортивних послуг та організацію спортивних заходів), про надання послуг музеїв та Ботанічного саду (проведення екскурсій та організація екскурсій), договори про співпрацю у галузі спорту, культури, розвитку територіальних громад та інші.

У галузі трудових правовідносин – розроблено та впроваджено трудовий контракт із науково-педагогічним працівником університету та комплекту усіх видів зразків документів (заяв, службових записок, наказів тощо) щодо укладання, зміни та припинення таких контрактів (наказ № 0104-1/298 від 01.08.2023 та розпорядження № 0104-05/38 від 16.08.2023).

Підтримувались в актуальному стані документи, розроблені у 2022 році, та здійснювався юридичний супровід застосування договору про надання платної освітньої послуги для підготовки фахівців, контракту з завідувачем кафедри та контракту з деканом факультету (директором навчально-наукового інституту), договорів про участь у програмах академічної мобільності (для студентів, аспірантів та працівників).

11.2. Робота з проєктами положень та інструкцій університету

Юридичною службою протягом звітнього періоду перевірено та надано пропозиції до 42 положень про структурні підрозділи університету та положень (порядків), що регламентують діяльність університету у сфері освіти, науки та інших. Зокрема юридичною службою опрацьовані положення (порядки) щодо: політики – кадрової, у сфері якості та у галузі публічних закупівель; антикорупційна програма; кодекс етики персоналу; організації освітнього процесу; підготовки та тиражування навчальних і наукових видань; реалізації права на академічну мобільність; запрошених професора, лектора та дослідника; планування і звітування науково-педагогічних працівників; підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників; прийому іноземців; відрядження та направлення по Україні і за кордон; радників ректора; надання службових житлових приміщень та житлову комісію та інші. Опрацьовано, перевірено та надано зауваження й пропозиції до 124 посадових інструкцій працівників університету.

Працівники юридичної служби взяли участь у розробці пакету положень (порядків) щодо врегулювання та забезпечення повного циклу безперервного професійного розвитку лікарів на базі медичного факультету як нового виду діяльності

університету. Розроблено зразки (бланки) організаційно-розпорядчої документації та договорів за цим напрямком.

За результатами аналізу та систематизації рішень Вченої ради університету та наказів про введення їх в дію юридичною службою розроблено та впроваджено пакет стандартних зразків рішень Вченої ради з основних питань її повноважень та наказів про їх введення в дію. За результатами аналізу роботи вчених рад структурних підрозділів університету (факультетів та інститутів) розроблено пакет стандартизованих зразків документів щодо набуття та припинення членства у вченій раді факультету (навчально-наукового інституту) (аналітична довідка, зразки службових записок та наказів).

11.3. Робота з електронними документами у СЕД АСКОД

У 2023 році опрацьовано 129 одиниць вхідної кореспонденції, у тому числі опрацьовано 84 листи, розглянуто 18 звернень громадян, 27 запитів на інформацію та адвокатських звернень. Опрацьовано (перевірено та погоджено або направлено на доопрацювання із обґрунтованими зауваженнями): 5004 документи, у тому числі: вхідна кореспонденція – 129; накази з основної діяльності – 612; накази з кадрових питань (особового складу) тих, які навчаються (крім основного контингенту студентів), – 799; накази ректора університету з кадрових питань (особового складу) студентів (видача дублікату диплома випускникам, практика, поселення до гуртожитку, навчання) – 3323; цивільно-правові договори – 141.

Підготовлено та подано на розгляд 114 службових записок, в тому числі щодо розгляду вхідних документів.

11.4. Аналітична робота

Протягом звітнього періоду юридичною службою здійснювався моніторинг змін законодавства, яке стосується чи може вплинути на діяльність університету, та були підготовлені аналітичні довідки за ініціативою служби та на запит працівників університету.

У 2023 році підготовлено більше 20 аналітичних довідок (юридичних висновків) з таких питань, зокрема, щодо порядку відшкодування збитків (шкоди майну), завданих університету в результаті збройної агресії проти України; щодо порядку ціноутворення освітніх послуг бюджетними установами, щодо порядку надання доступу до баз персональних даних університету; щодо міжнародних відряджень та інших видів направлення університетом здобувачів освіти та працівників за кордон; щодо застосування контракту при прийомі на роботу науково-педагогічних працівників; щодо порядку дій та оформлення документів при прийнятті рішень про звільнення працівників з різних підстав; щодо вивільнення працівників, термін дії строкового трудового договору яких закінчився в період дії воєнного стану; щодо вивільнення працівника, який знаходиться у відпустці без збереження заробітної плати, в період дії воєнного стану; щодо проведення інвентаризації в умовах воєнного стану та за відсутності матеріально відповідальних осіб; щодо порядку та строків звільнення службового житла або виселення зі службового житла; щодо об'єктів інтелектуальної власності (службових творів); щодо радника ректора; щодо «візит-професора».

11.5. Юридичний супровід процесів управління персоналом та дотримання вимог законодавства з праці

Юридичною службою у 2023 році перевірено на відповідність вимогам законодавства про працю 4675 наказів з кадрових питань (по особовому складу) працівників університету та 788 трудових контрактів. Юридичною службою у 2023 році розроблені та підтримуються в актуальному стані (з огляду на особливості перебування міста Харків у зоні ведення бойових дій та змін до законодавства в умовах воєнного стану) роз'яснення, алгоритми та детальні інструкції (прийняття на роботу, рух персоналу, припинення трудових відносин, зміни істотних умов трудових договорів) для відділу кадрів та керівників підрозділів університету щодо роботи із персоналом в умовах воєнного стану, організації дистанційної роботи, неухильного дотримання вимог законодавства з праці та окремих питань кадрового діловодства. Сформована та постійно оновлюється база зразків документації для кадрового діловодства (службових записок, заяв, повідомлень, наказів) в електронному вигляді.

11.6. Претензійно-позовна робота

У 2023 році юридичною службою за зверненням відповідного структурного підрозділу було підготовлено одну претензію на загальну суму 105000 (сто п'ять тисяч) гривень.

Для оптимізації роботи із дебіторською заборгованістю перед університетом за надання ним платних освітніх послуг та послуг із проживання у гуртожитках юридичною службою розроблені стандартизовані зразки:

- вимоги про виконання грошового зобов'язання (5 зразків з урахуванням різних видів договорів),
- вимоги про сплату заборгованості за проживання та користування комунальними послугами у гуртожитку,
- позовної заяви про стягнення заборгованості, пені, інфляційних нарахувань та 3 % річних,
- позовної заяви про стягнення заборгованості за проживання у гуртожитку.

Для використання зазначених зразків юридичною службою розроблені та надані працівникам відповідальних підрозділів алгоритми дій щодо стягнення заборгованості по оплаті за навчання та за проживання у гуртожитках університету.

Юридичною службою для представлення інтересів університету у судових спрах використовується підсистема «Електронний суд» Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (ЄСІТС) (подання та отримання процесуальних документів, участь у судових засіданнях в режимі відеоконференцій). Всього протягом 2023 року в судах різних інстанцій працівники юридичної служби представляли інтереси Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 13 справах, у тому числі 5 справ у господарських судах та 8 у судах загальної юрисдикції (4 цивільні справи, 2 трудові та 2 кримінальні). Із них Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна є: позивачем у 4 справах (3 господарські та 1 цивільний спори); відповідачем у 6 справах (1 господарська, 3 цивільні та 2 трудові спори); потерпілою стороною у 2 справах (2 кримінальні справи); третьою стороною в 1 справі (1 господарський спір).

За результатами розгляду судами спорів у 2023 році виголошені рішення у 5 справах, із них 3 на користь університету. Юридичною службою за трудовими

спорами захищена правова позиція щодо законності прийнятих рішень про відсторонення працівників в умовах карантину в апеляційній інстанції. Юридичною службою надавалась правова допомога в оформленні та поданні до правоохоронних органів заяв про злочин.

11.7. Надання юридичних консультацій та роз'яснень

Протягом звітнього періоду працівниками юридичної служби надавалися консультації та роз'яснення працівникам університету, в тому числі щодо надання державної цільової підтримки особам, що навчаються в університеті; кадрових питань; з питань, що стосуються проектів договорів, наказів, застосування положень, змісту посадових інструкцій, які направлялись на електронну адресу юридичної служби та в системі АСКОД; з питань, що стосуються надання відповідей на звернення громадян та запити на публічну інформацію, а також з інших питань, що потребують правового забезпечення, зокрема у зв'язку зі змінами у законодавстві.

Працівниками юридичної служби проводилася організаційна та роз'яснювальна робота щодо запобігання корупції з посадовими особами університету, керівниками структурних підрозділів та іншими працівниками щодо виявлення та врегулювання конфлікту інтересів.

11.8. Інші напрями діяльності

Працівники юридичної служби брали участь в нарадах з актуальних питань діяльності університету, зокрема щодо надання платних послуг, організації роботи університету в умовах воєнного стану, надання допомоги здобувачам освіти, у т.ч. іноземним громадянам, роботи студентського містечка університету у воєнний час, запровадження дистанційної роботи, супроводу вступної кампанії та ін. Працівники юридичної служби взяли участь в роботі комісій з розгляду конфліктних ситуацій, комісій зі службових розслідувань, роботі житлової комісії та ін. У жовтні-листопаді 2023 року відповідно до Плану-завдання комплексної перевірки факультету / навчально-наукового інституту, затвердженого наказом № 0401-1/377 від 28.09.2023, працівники юридичної служби взяли участь у перевірці діяльності за три роки економічного факультету та факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу. За результатами перевірок складені 4 довідки щодо аналізу розпоряджень декана/директора про організацію діяльності факультету / навчально-наукового інституту та посадових інструкцій науково-педагогічних та інших працівників відповідних підрозділів. Юридичною службою із використанням хмарних сховищ сформовані бази зразків документів щодо: навчання студентів в університеті (заяв, службових, наказів) (93 зразки) (спільно із навчальним відділом); підготовки в аспірантурі та докторантурі університету (заяв, службових, наказів) (38 зразків) (спільно із відділом аспірантури, докторантури та супроводу PhD програм); заходів безперервного професійного розвитку лікарів (заяв, службових, наказів) (19 зразків) (спільно із центром післядипломної освіти медичного факультету); зразків договорів за різними напрямками діяльності університету (99 зразків).

Юридичною службою розроблені, розміщені для загального користування та підтримуються в актуальному стані допоміжні матеріали із активними посиланнями на документи університету, необхідні для роботи підрозділів, а саме: щодо базових документів університету (статут, колективний договір, правила внутрішнього розпорядку); щодо розподілу та підтвердження повноважень проректорів

університету; щодо роботи Вченої ради університету та вчених рад підрозділів; щодо алгоритмів роботи підрозділів університету із оформлення проєктів договорів.

Опрацьовано понад 90 інструкцій з охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту в умовах воєнного стану. Створена і підтримується в актуальному стані зведена інформація у формі таблиці в хмарному сховищі об'єктів нерухомості університету, у тому числі пошкоджених внаслідок агресії російської федерації, з інформацією щодо правовстановлюючих документів, характеру та обсягу пошкоджень та реєстраційних даних відкритих кримінальних проваджень відносно них.

Опрацьовано та проаналізовано документацію університету стосовно обліку службового житла, прийняття рішень стосовно надання у користування службового житла працівникам університету, оформлення документації про порядок користування та припинення користування службовим житлом. Підготовлені аналітичні матеріали стосовно законодавчого регулювання питань користування службовим житлом, надані рекомендації стосовно належного врегулювання користування та припинення користування службовим житлом.

Розроблена значна кількість зразків документів, в тому числі наказів, службових записок, заяв з кадрових питань. Здійснено правовий аналіз можливості визнання безнадійною дебіторської заборгованості банку, виведеного з ринку через неплатоспроможність. Здійснювався юридичний супровід роботи комісій з приймання-передавання майнового комплексу (проспект Перемоги, 55 у місті Харкові), реорганізації Наукового фізико-технологічного центру Міністерства освіти і науки та Національної академії наук України шляхом приєднання до Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Здійснювався юридичний супровід діяльності керівника місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в гуртожитках університету. Подані документи для виконання реєстраційних дій щодо змін інформації про університет в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Працівниками юридичної служби у звітному періоді взято участь у вирішенні значної кількості інших проблемних питань поточної діяльності університету, у тому числі пов'язаних з недоліками чи прогалинами в законодавстві.

ХІІ. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Фінансові показники університету у 2023 році, тис. грн

	2021	2022	2023 план	2023
Загальний фонд	<u>354 612</u>	<u>357 124</u>	<u>306 266</u>	<u>307 666</u>
Спеціальний фонд, у тому числі	<u>771 428</u>	<u>573 259</u>	<u>512 000</u>	<u>467 032</u>
Надходження від плати за навчання та додаткових платних освітніх послуг	509 861	344 766	323 148	305 177
Надходження від додаткової (господарської) діяльності	37 312	12 064	33 700	6 493
Плата за оренду майна	1 358	574	1 000	1 446
Надходження від реалізації в установленому порядку майна		19	74	99
Залишок коштів на початок року	222 897	215 836	-	153 817

У 2023 році фінансування університету здійснюється за рахунок коштів державного бюджету – загального фонду, а також власних надходжень – спеціального фонду. Враховуючи той факт, що бюджетні асигнування загального фонду не покривають видатки університету у повному обсязі, при формуванні бюджету університету в 2023 році значна увага приділялася збільшенню надходжень до спеціального фонду, які спрямовуються на здійснення статутної діяльності університету в порядку і на умовах, визначених законодавством.

Відповідно до фінансового звіту за 2022 рік перехідний залишок коштів за спеціальним фондом університету на початок 2023 року складає 153 817 тис. грн. Обсяг надходжень коштів до спеціального фонду університету у 2023 році станом на 31.12.2023 становив 313 215 тис. грн, що у порівнянні з минулим роком за цей період складає 87,6 %. Це, безперечно, означає, що університет у 2023 отримав значно менше коштів за спеціальним фондом на здійснення своєї основної діяльності. Отже, загальний обсяг бюджету університету станом на 31.12.2023 склав 774 698 тис. грн.

З грудня 2022 року по травень 2023 року 2147 здобувачів вищої освіти були переведені на навчання за кошти державного бюджету. Це призвело до скорочення запланованих надходжень до спеціального фонду університету майже на 45 млн грн. Але слід зазначити, що університет отримав додатково за загальним фондом на оплату праці науково-педагогічних працівників 06.03.2023 – 12 239 тис. грн; 25.10.2023 – 1 899 тис. грн, 20.11.2023 – 1 781 тис. грн, 06.10.2023 – на оплату комунальних послуг та енергоносіїв 4 700 тис. грн. Разом з цим, бюджетних асигнувань за загальним фондом на оплату комунальних послуг та енергоносіїв недостатньо у повному обсязі, тому університет змушений покривати ці видатки за рахунок власних надходжень за спеціальним фондом.

У 2023 році Міністерством освіти і науки України профінансовано 37 000 тис. грн на відновлення інфраструктури університету та 4 019 тис. грн з резервного фонду бюджету на компенсацію оплати комунальних витрат, що надаються під час розміщення, в умовах воєнного стану, внутрішньо переміщених осіб.

Посадові оклади працівників університету протягом 2023 року залишилися на рівні минулого року. Згідно з Законом «Про Державний бюджет України на 2023 рік» розмір мінімальної заробітної плати в 2023 році становив 6 700 грн.

На теперішній час у період дії воєнного стану надзвичайно важливим для університету є забезпечення ефективного використання бюджетних коштів, що передбачає гнучкість у здійсненні бюджетних видатків, жорстку регламентацію використання всіх фінансових ресурсів і насамперед забезпечення своєчасних виплат за захищеними статтями бюджету, а саме: заробітної плати, а також оплати комунальних послуг та інших енергоносіїв. Тому особлива увага приділялася вирішенню питання оптимізації штатного розпису університету, передусім приведення у відповідність до розрахунку кількості штатних посад науково-педагогічного персоналу на 2023/2024 навчальний рік відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17.08.2002 №1134 «Про затвердження нормативів чисельності студентів (курсантів), аспірантів (ад'юнктів), докторантів, здобувачів наукового ступеня кандидата наук, слухачів, інтернів, клінічних ординаторів на одну штатну посаду науково-педагогічного працівника у вищих навчальних закладах III і IV рівня акредитації та вищих навчальних закладах післядипломної освіти державної форми власності» (із змінами), а також економного використання енергоресурсів.

За останні 5 років, до початку повномасштабного вторгнення агресора на територію України, спостерігалось поступове збільшення кількості здобувачів вищої освіти, громадян України, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб:

- 2019 рік – 6 388 осіб;
- 2020 рік – 7 522 особи;
- 2021 рік – 9 222 особи;
- 2022 рік – 7 699 осіб;
- 2023 рік – 7 134 особи.

У 2022/2023 навчальному році було переведено на навчання за кошти державного бюджету студентів із числа осіб, віднесених до категорій, визначених Порядком переведення на навчання за державним замовленням окремих категорій здобувачів фахової передвищої, вищої освіти, які зараховані до закладів фахової передвищої, вищої освіти до 2021 року включно на місця, що фінансуються за кошти фізичних та/або юридичних осіб, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 року №1224:

- 1 712 здобувачів у листопаді – грудні 2022 року;
- 474 здобувачі у квітні 2023 року.

Загальна кількість переведених – 2 186 осіб. Тобто можемо вважати, що контингент у 2023 році залишився на рівні довоєнного часу. Загальна кількість здобувачів, після вступу 2023 року, досягла майже 15 тис. осіб. Тому в нас відновлюється динаміка збільшення кількості студентів, інтернів, аспірантів та докторантів, і це дуже добрий показник.

Надходження коштів за навчання на спеціальний рахунок університету за останні 3 роки становить:

- 2021 рік – 142 157 261,09 грн;
- 2022 рік – 125 055 334,97 грн;
- 2023 рік – 135 320 867,93 грн;

●крім того, за 2023 рік було отримано за надані додаткові платні послуги 9 312 576,25 грн.

Загальна сума отриманих коштів на спеціальний рахунок університету – 144 633 444,18 грн.

Як бачимо, динаміка зниження рівня надходжень за навчання громадян України на спеціальний рахунок університету в 2022/2023 навчальному році пояснюється не зменшенням контингенту студентів-контрактників, а великою кількістю студентів, які переведені на навчання за державним замовленням. Тільки цей крок призвів до близько 25 000 000 грн недоотриманих коштів. Варто зазначити, що університет не проводив у 2022/2023 навчальному році індексацію вартості надання платних послуг у сфері освітньої діяльності з урахуванням індексу споживчих цін (індексу інфляції) за попередній календарний рік.

У 2023/2024 навчальному році була збільшена вартість навчання на 7 % для всіх здобувачів до 2022 року вступу включно (крім аспірантів – тут було збільшення на 21 %) в межах оприлюдненої Державною службою статистики України інформації щодо розміру індексу споживчих цін (індексу інфляції) за 2022 р. на рівні 26,6 % та затверджена нова вартість надання платної освітньої послуги для вступників 2023 року. Цей крок дозволив вийти на показники отримання коштів на спеціальний рахунок університету на рівні довоєнного часу при зменшенні кількості здобувачів, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб.

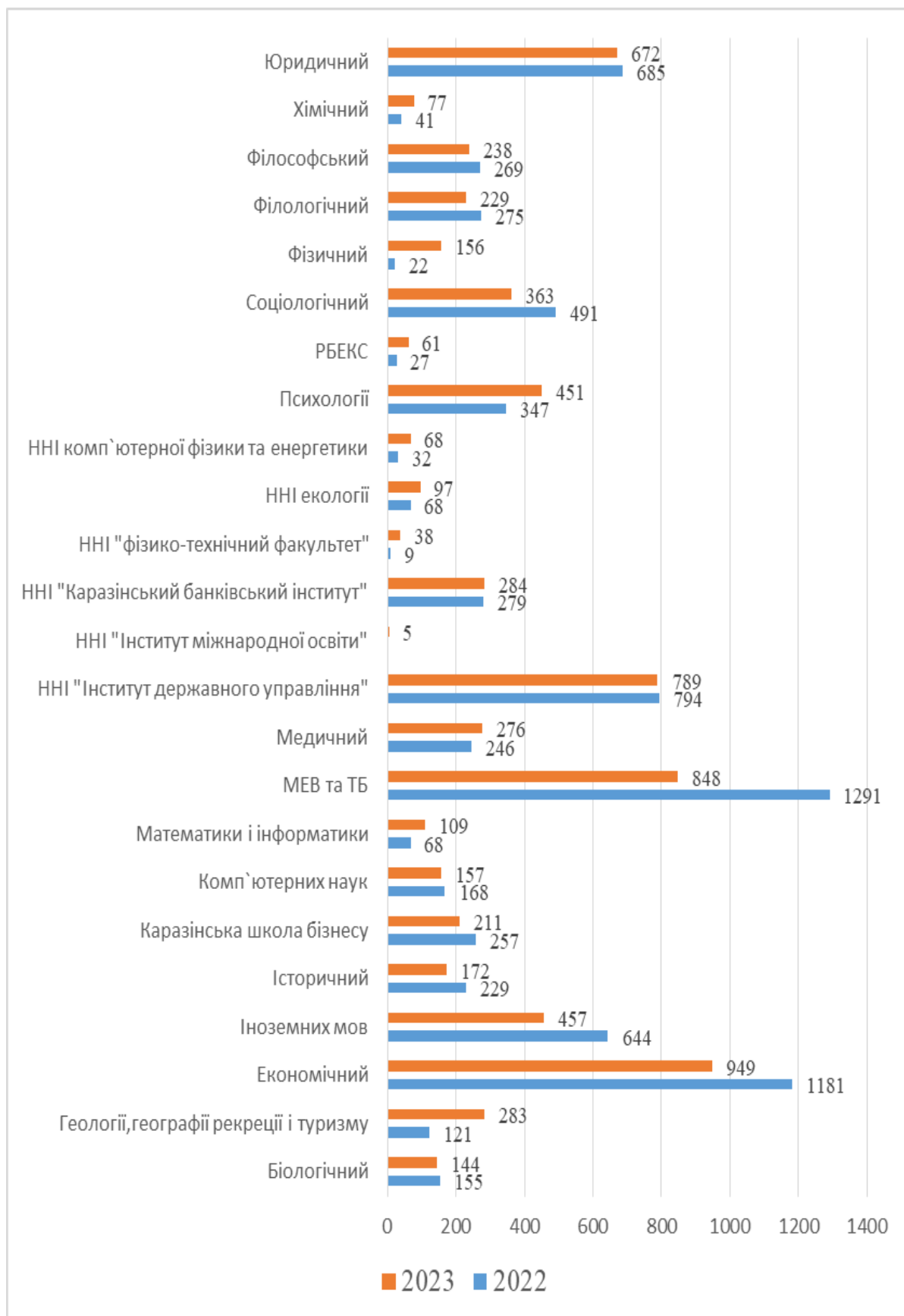
Відомості про кількість студентів та надходження коштів за навчання на спеціальний рахунок університету (рис. 12.1, 12.2, 12.3).

Рис. 12.1. Динаміка надходження коштів за навчання (грн)

Рис. 12.2. Динаміка кількості здобувачів, які навчаються за кошти фізичних та/або юридичних осіб (громадян України)

Рис. 12.3. Кількість студентів, аспірантів, докторантів (громадян України) на факультетах університету в 2023 р. порівняно до 2022 р.

ХІІІ. ВИКОНАННЯ КОЛЕКТИВНОГО ДОГОВОРУ, СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ, ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНОК ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ, А ТАКОЖ ОСІБ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ

Протягом 2023 року адміністрація університету разом із профспілками дбала про посилення соціального захисту працівників університету. Прийнято зміни та доповнення на 2024 рік до Колективного договору на 2020–2024 роки, який відображує економічні та соціальні реалії сьогодення.

Узгоджено «Комплексні заходи з охорони праці та техніки безпеки у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна на 2023 рік» з фінансовим забезпеченням в обсязі 270 тис. грн.

Здійснюється підвищена оплата за роботи у важких та шкідливих умовах. При шкідливих умовах праці працівники мають право на скорочену тривалість робочого тижня. За результатами проведеної атестації робочих місць умови праці можуть бути визнані особливо важкими і особливо шкідливими. Таким співробітникам встановлено доплату до посадового окладу до 24 %, додаткову відпустку, скорочено тривалість робочого тижня. За звітний період такі доплати склали 763 тис. грн.

У зв'язку з військовою агресією з боку російської федерації та запровадженням в країні воєнним станом спільним рішенням адміністрації та профспілкового комітету деякі пункти Колективного договору тимчасово призупинено.

Незважаючи на об'єктивні несприятливі умови, спричинені війною, велика увага приділяється економічному стимулюванню якісної та напруженої праці: за звітний період надбавок та доплат працівникам надано 29 652 тис. грн; премій – 5 190 тис. грн.

Виплати за почесні звання «Заслужений професор», «Заслужений викладач» та «Заслужений науковий співробітник» склали 569 тис. грн.

У 2023 році з профспілкового бюджету виділено благодійну допомогу у сумі 100 тис. грн на реалізацію статутних цілей «Фонду Харківського Каразінського університету».

До 37-ї річниці ліквідації аварії на Чорнобильській АЕС ліквідаторам аварії надано з профспілкового бюджету 12 тис. грн.

На матеріальну допомогу співробітникам у 2023 році виділено 443 тис. грн, а з профбюджету – 705 тис. грн. За рахунок профспілкових коштів 29 співробітників отримали допомогу на відновлення пошкодженого житла внаслідок російської агресії на суму 87,0 тис. грн; 9 співробітників, в родинях яких є учасники бойових дій, отримали виплати на суму 33,84 тис. грн; до Дня матері надано профспілкові виплати багатодітним матерям на суму 12 тис. грн; до Дня захисту дітей сім'ям з дітьми-інвалідами надано виплати на суму 10,5 тис. грн.

Також у 2023 році було вирішено підтримати співробітників, членів профспілки, які отримали вчені звання «професор», «доцент» та тих, хто захистив дисертації. З профбюджету отримали виплати 25 співробітників на суму 125 тис. грн.

Незважаючи на складні воєнні часи, профспілка університету продовжує дбати про здоров'я та емоційний стан співробітників. У 2023 році з профспілкового бюджету було надано дотації до санаторних путівок 15 співробітникам на суму 115 тис. грн.

У поточному році члени профспілки та їхні діти мали змогу відвідати культурні заходи в театрах міста, надано 950 квитків на суму 245 тис. грн.

Первинна профспілкова організація студентів, аспірантів і докторантів реалізовує в університеті заходи, що пов'язані із захистом прав студентів у освітній і соціальній

галузі, стипендійним забезпеченням, веде активну співпрацю з адміністрацією в питаннях проживання в гуртожитках, дозвілля та оздоровлення.

У Каразінському університеті за звітний період студенти денної форми навчання за державним замовленням отримували академічні та соціальні стипендії у межах асигнувань, виділених Міністерствами освіти і науки та соціальної політики. Фінансування, на жаль, на сьогодні надходить не в повному обсязі. Впродовж періоду з березня 2023 року по грудень 2023 року відсоток охоплення стипендійними виплатами за академічні досягнення коливався від 18 до 36. Профспілка разом зі стипендійним відділом веде постійні консультації щодо термінів і обсягів виплат, соціальних стипендій, оформлення карток у відділеннях банку по всій Україні.

Упродовж навчального року за рахунок коштів профспілкової організації було надано виплати студентам-членам профспілки з числа вразливих категорій населення на загальну суму 340 тис. 080 грн, з них значна частина коштів йшла на допомогу під час війни, а саме 304 тис. грн. Під час зимових канікул профспілковою організацією було проведено щорічне оздоровлення студентів на базі відпочинку «Тиса» (Івано-Франківська область, смт Ясіня), у зв'язку з цим було здійснено виплати на компенсацію вартості оздоровлення на загальну суму 7 тис. грн.

Органи студентського самоврядування, профспілок та громадських організацій беруть активну участь у житті університету. Їх представники є членами вчених рад як факультетів / Навчально-наукових інститутів, так і університету, ректорату, стипендіальної комісії та є делегатами Конференції трудового колективу. Заступник голови профспілки входить до складу конкурсної комісії з академічної мобільності. Лідери органів студентського самоврядування активно залучені до організації процесу забезпечення якості освіти для студентів.

Серед партнерів є школа водійської майстерності «Авто-Дор», яка дуже популярна серед Каразінців. Профспілка допомагає із записом на курси до цієї школи, яка відновила свою роботу з вересня 2022 року. За час відновленої співпраці 50 членів профспілки отримали водійське посвідчення.

Профспілкова організація впродовж 2023 року підтримувала студентське самоврядування університету як організаційно, так і фінансово, виступаючи спонсором заходів соціальних партнерів.

17 листопада 2023 року профспілка повернулася до проведення офлайн-заходів. Було проведено «Небанальну лекцію про історію університету», на меті якої було залучити якомога більше каразінців до корпоративної культури університету. Після лекції учасники заходу грали в університетський Аліас та отримували профспілковий мерч за перемогу.

Профспілкова організація університету опікується співпрацею із стипендіальною програмою Zavtra.UA. 4 студенти з числа членів профспілки виграли річне стипендіальне забезпечення. 30 листопада 2023 року за ініціативи стипендіатів з числа профспілкових лідерів відбулася мотиваційна лекція для студентів Каразінського.

Не припиняв свою роботу й студентський клуб «Karazin Student Hall», за 2023 рік на базі клубу було проведено заходи до Дня фізичного факультету, нетворкінг студентів Каразінського, організований Студентською радою університету. У серпні на базі приміщення відкрито Центр ветеранського розвитку Центру позаосвітньої діяльності, на сьогоднішній момент центр працює онлайн, але після закінчення воєнного стану Центр надаватиме навчання офлайн для усіх бажаючих.

XIV. РОЗВИТОК МАТЕРІАЛЬНОЇ БАЗИ І ГОСПОДАРСЬКІ РОБОТИ

У 2023 році господарські та інженерні служби університету проводили роботу, враховуючи «Стратегічні цілі й наміри Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року» з підготовки, відновлення та утримання у належному стані матеріальної бази навчальних корпусів, лабораторій, баз практик та житлового фонду для забезпечення освітнього процесу та побуту здобувачів освіти та співробітників університету.

Всі необхідні заяви до правоохоронних органів адміністрацією університету було надано в установленому порядку та відкрито відповідні кримінальні провадження за фактом пошкоджень будівель та споруд університету, а також знищеного чи вкраденого майна.

З 01.01.2023 було укладено договори, а підрядними організаціями виконано наступні роботи:

- експертне обстеження та складання технічного звіту пошкодженого в результаті збройної агресії з боку російської федерації НСК «Каразінський» (пров. О. Яроша, 14);

- експертне обстеження та складання технічного звіту пошкодженого в результаті збройної агресії з боку російської федерації навчального корпусу (вул. Курчатова, 31);

- аварійно-відновлювальні роботи (поточний ремонт) покрівлі лабораторії (вул. Клочківська, 50);

- аварійно-відновлювальні роботи (капітальний ремонт) покрівлі гуртожитку №5 (вул. Мирослава Мисли, 46);

- розроблено проєкт із заміни трубопроводів опалення, розташованих на горищі, з під'єднанням до існуючих корпусів 1 та 2 Північного корпусу (майдан Свободи, 6);

- розроблено проєкт ремонту трубопроводів та систем опалення у Головному навчальному корпусі (майдан Свободи, 4);

- заміна пошкоджених вікон у Головному навчальному корпусі (майдан Свободи, 4);

- аварійно-відновлювальні роботи частини покрівлі гуртожитку № 10 (вул. О. Яроша, 12);

- капітальний ремонт частини приміщень та покрівлі навчального корпусу (вул. Полтавський Шлях, 188-А);

- капітальний ремонт системи опалення Музею природи (вул. Трінклера, 8/5);

- ремонт покрівлі навчально-лабораторного корпусу та блоку обслуговування (пр. Перемоги, 55);

- розробка проєкту з капітального ремонту навчального корпусу (проспект Академіка Курчатова, 31);

- розробка проєкту з капітального ремонту навчального корпусу за адресою: м. Харків, вул. Мироносицька, 1;

- розробка проєктів капітального ремонту з установкою сонячних панелей на Головному (майдан Свободи, 4) та Північному (майдан Свободи, 6) навчальних корпусах;

- розробка проєкту реконструкції навчального корпусу (проспект Героїв Харкова, 75);

- заміна пошкоджених вікон у будівлі Музею природи (вул. Трінклера, 8/5).

Розробка вищеозначених проєктів є обов'язковою вимогою для подальшого залучення коштів від державних установ та міжнародних організацій для їх виконання.

Благодійними фондами та організаціями було виконано:

– заміна пошкоджених вікон у гуртожитках № 4 (пров. О. Яроша, 13) та № 10 (вул. О. Яроша, 12), а також заміна пошкоджених балконних блоків у гуртожитку № 11 (вул. О. Яроша, 10);

– капітальний ремонт покрівлі та дрібний ремонт і регулювання віконних блоків гуртожитку № 2 (вул. О. Яроша, 11).

3 січня 2023 року по теперішній час інженерними службами університету було проведено наступні роботи:

– наладка та пуск систем централізованого опалення на об'єктах університету;

– виконано електровимірювальні роботи на 30 об'єктах університету;

– проводилися аварійно-ремонтні роботи, які попередили втрату багатовартісного електрообладнання та систем електроживлення (трансформаторна підстанція та повітряна лінія 10 кВ на РФО (Харківська область, с. Гайдари), ввідна силова щитова НСЦ «Каразінський» (пров. О. Яроша, 14), трансформаторна підстанція № 2 Головного корпусу (майдан Свободи, 4), трансформаторна підстанція та кабельна лінія 10 кВ на «Біостанції» (Харківська область, с. Гайдари));

– проведено ремонтно-відновлювальні роботи силових ліній електроживлення для поновлення роботи об'єктів університету (НСЦ «Каразінський» (пров. О. Яроша, 13), 3 та 4 корпуси Головного навчального корпусу (майдан Свободи, 4), лабораторно-навчального корпусу ННІ «Фізико-технічний факультет» (вул. Курчатова, 31); лабораторно-навчального корпусу ННІ «Інститут банківської справи» (пр. Перемоги, 55); система вентиляції хімічного факультету (майдан Свободи, 4));

– виконано капітальні ремонтні роботи з побудовою нових мереж електроживлення та освітлення, а саме:

1) підключення дизель-генераторів для резервування систем електроживлення у Головному (майдан Свободи, 4) та Північному (майдан Свободи, 6) корпусах;

2) сонячна електростанція Навчально-дослідницького інституту астрономії (майдан Свободи, 4);

3) головна серверна, читальні зали Центральної наукової бібліотеки, школа бізнесу для дітей у Головному корпусі (майдан Свободи, 4);

4) архів археології, навчальні аудиторії медичного факультету у Північному корпусі (майдан Свободи, 6).

Протягом 2023 року працівниками служби головного енергетика проводилися поточні ремонтні роботи системи водопостачання, водовідведення та опалення на об'єктах університету.

Для впровадження програми енергозбереження проведено заміну ламп розжарювання на світлодіодні (загального використання Е27) у кількості більше 3 000 шт. Також, у разі заміни приладів освітлення, виконується встановлення світильників виключно з можливістю використання світлодіодних ламп.

Ремонтно-будівельною службою з січня 2023 року виконано робіт на загальну суму майже 1,3165 млн грн:

– відремонтовано понад 55 приміщень (навчальні аудиторії, коридори, службові приміщення на факультетах та підрозділах університету) в навчальних корпусах за адресами: м. Харків, майдан Свободи, 4; майдан Свободи, 6; пр. Курчатова, 31;

– відремонтовано частину читальних залів та приміщень Центральної наукової бібліотеки (майдан Свободи, 4);

– відремонтовано приміщення Центру розвитку цифрового простору та кабінети юридичної служби;

– в гуртожитку №2 (вул. О. Яроша, 11) виконано ремонтні роботи у навчальному класі та ігровій кімнаті для дітей внутрішньо переміщених осіб, які тимчасово розміщуються у гуртожитку;

– пофарбовано паркан (вул. Ключківська, 50) загальною площею 180 м².

Загальна відремонтована площа стін – 4 654 м²; стель – 2 324 м²; підлог із плитки та лінолеуму – 767,5 м²; вікон, дверей – 164 м².

Для проведення аварійних ремонтних робіт на випадок надзвичайних ситуацій ремонтно-будівельна служба забезпечена основними засобами та будівельними матеріалами майже в повному обсязі, що зберігаються на складах університету згідно з вимогами пожежної безпеки та чинного законодавства.

Працівниками управління безпеки і охорони протягом 2023 року забезпечувалася охорона та контроль безпеки на всіх об'єктах університету, проводилися роботи з ремонту та модернізації технічних засобів безпеки. З метою підвищення контролю та у зв'язку зі скороченням штату сторожів, за станом безпеки на Головному та Північному корпусах змонтовано та введено в експлуатацію електронну систему «Ситуаційна кімната» з фіксацією негативних подій на TV-комплексі у режимі 24/7.

В липні 2023 року отримано на баланс університету від Львівського національного університету імені Івана Франка нерухоме майно Інституту банківської справи. За адресою розміщення (проспект Перемоги, 55) службами головного інженера проведено обстеження будинків і споруд, інженерних мереж і комунікацій, обстеження центрального теплового пункту та трансформаторної для визначення і оцінки їх технічного стану в частині розробки технічної документації та організації виконання ремонтних робіт.

З початку збройної агресії російської федерації проти України університетом було передано до ЗСУ 11 одиниць автомобільної техніки. Силами водіїв автотранспортного підрозділу було відремонтовано три автомобілі (ГАЗ 33023 державний номер АХ6689АВ, RENO MASTER державний номер АХ1387НХ, ЗІЛ 421410 державний номер 7329ХАЧ (в подальшому переданий до лав Збройних Сил України)), які було пошкоджено 17 квітня 2022 року під час обстрілу міста Харкова. Для забезпечення усунення аварійних ситуацій та для організації безперебійної роботи підрозділів університету автотранспортний підрозділ має резерв паливо-мастильних матеріалів.

У другій половині 2023 року розпочато роботу з інвентаризації технічної документації державного нерухомого майна (будівель та споруд). На кінець року проведено наступну роботу:

1) у зв'язку з приєднанням до університету на підставі наказів МОН України об'єктів нерухомого майна (будівель та споруд) за адресами: м. Харків, вулиця Полтавський шлях, 188-А; вулиця Петра Болбочана, 2; проспект Героїв Харкова, 75; проспект Перемоги, 55 було оновлено та виготовлено 11 (одинадцять) нових технічних паспортів на будівлі з одночасною реєстрацією їх в Реєстрі будівельної діяльності, що дає можливість проведення подальшої роботи з переоформлення Свідоцтв на право

господарського відання, Державних актів на право постійного користування земельними ділянками безпосередньо на Каразінський університет;

2) проведено підготовчу документальну роботу та отримано від Міністерства освіти і науки України Додаток до Наказу «Про закріплення державного майна» за університетом, на будівлі та споруди, які передані останнім часом згідно з Наказами МОН;

3) виготовлено 2 нові технічні паспорти з одночасною реєстрацією їх в Реєстрі будівельної діяльності на дві будівлі УНІКОРТ за адресою: м. Харків, майдан Свободи, 4, яких до цього часу не було в наявності.

З метою своєчасного укладання договорів з постачальниками енергоносіїв на 2024 р., необхідно оновити технічні паспорти та Витяги з Реєстру будівельної діяльності на будівлі та споруди, що було передано університету в 2020–2023 роках, та отримати оновлений додаток до Наказу Міністерства освіти і науки України «Про закріплення державного майна».

Виготовлено 12 нових технічних паспортів на об'єкти університету за адресами: проспект Перемоги, 55; вулиця Полтавський шлях, 118-А, вулиця Петра Болбочана, формується пакет документів для направлення до Міністерства освіти і науки України.

Вже другий рік поспіль, починаючи з 22 вересня 2022 року у гуртожитках № 2 та № 11 продовжується розміщення переселенців з деокупованих територій Харківської області. Було прийнято понад 1 680 осіб, 730 з яких проживають у гуртожитках і зараз.

У співпраці із Харківською військовою адміністрацією та різними благодійними фондами та організаціями, для поліпшення умов перебування внутрішньо переміщених осіб у гуртожитках університету за цей час було проведено низку ремонтних та відновлювальних робіт:

1) у гуртожитку № 2 було проведено ремонтні роботи у коридорах 2 та 3 поверхів та облаштовано кімнати самостійної підготовки та відпочинку;

2) проведено заміну пошкоджених вікон у гуртожитках №2, №4, №10 та №11;

3) у гуртожитку №11 проведено поточний ремонт кухонь усіх блоків;

4) у гуртожитках №2 та №11 проведено капітальний ремонт декількох вбиралень та санвузлів;

5) було закуплено та передано на баланс університету газові плити, сигналізатори витоку газу, прилади освітлення, бензинові генератори та ін. Після виселення внутрішньо переміщених осіб все це обладнання залишиться університету та буде використовуватись для студентів.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2023 року №930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» та розпорядження Харківської обласної військової адміністрації «Про затвердження переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Харківській області» від 31.10.2023 №816В гуртожитки №2 та №11 було включено до Переліку. З усіма внутрішньо переміщеними особами укладено договори користування приміщеннями місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб строком на 6 місяців з можливістю подовження.

Станом на сьогодні Каразінські гуртожитки є найбільшим осередком у Харківському регіоні та продовжують приймати внутрішньо переміщених осіб, яких евакуюють з небезпечних районів Харківської області.

З метою зменшення витрат університету, враховуючи пошкоджені та знищені об'єкти, відсутність у м. Харкові здобувачів вищої освіти, господарськими службами

продовжується оптимізація чисельності працюючих співробітників. Так, станом на 24.02.2022 у всіх господарських службах працювало 899 осіб. Станом на 01.10.2023 реально працюючих фахівців господарських служб – 348 осіб, або 39 %. Але всі господарські служби працюють та роблять все можливе для стабільної роботи університету. Разом з тим є суттєва потреба в таких працівниках, як сантехніки, електрики та інші.

У 2023 році за фінансової підтримки сторонніх організацій та за участю працівників господарських служб розпочато виконання «Стратегічних цілей і намірів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна до 2030 року» у частині розвитку освітньої інфраструктури:

1) у межах проекту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні» (DG East) в Головному корпусі університету (майдан Свободи, 4) відбулося відкриття двох аудиторій для ННІ «Інститут державного управління», будівля якого сильно постраждала від російських обстрілів;

2) за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд «Голоси дітей» у гуртожитку № 2 (вул. О. Яроша, 11) було відремонтовано та обладнано всім необхідним приміщення для проведення заходів навчання і дозвілля для дітей внутрішньо переміщених осіб, яке після повернення студентів до гуртожитку буде використовуватись як кімната для самостійної підготовки та заходів, які організовує студентське самоврядування гуртожитків;

3) у підвальному приміщенні «Бункеру» (майдан Свободи, 4) спільними зусиллями Каразінської школи бізнесу, AVSI Foundation, ГО «Еммаус» та партнерськими організаціями відкрито Цифровий освітній центр, який використовується для проведення занять зі студентами в офлайн-форматі;

4) на факультеті комп'ютерних наук відкрито та оснащено всім необхідним обладнанням «Дистанційну лабораторію для програмування мікроконтролерів, одноплатних комп'ютерів»;

5) на соціологічному факультеті в рамках проекту SMART програми ЕРАЗМУС відкрито аудиторію для викладання і роботи здобувачів освіти і співробітників університету. Разом з ремонтом університетом було отримано: смарт-дошку, мультимедійний проектор, телевизор, 6 ноутбуків, багатофункціональний пристрій, принтер Брайля та мобільну професійну камеру;

6) оснащено всім необхідним обладнанням 2 аудиторії для проведення національного мультипредметного тесту на 70 робочих місць та 3 аудиторії для проведення Єдиних державних кваліфіційних іспитів на 70 робочих місць.

XV. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Видавництво університету забезпечує видавничою продукцією структурні підрозділи та загальноуніверситетські служби. Діяльність спрямована на популяризацію результатів науково-дослідних робіт співробітників і здобувачів вищої освіти, забезпечення освітнього процесу всіма видами навчальних і наукових видань, випуск інформаційної, рекламної, бланкової та інших видів продукції.

В сучасних умовах, загострених воєнним станом, необхідні заходи, спрямовані на забезпечення стійкості видавничої діяльності, надаючи доступ до освіти та знань для всіх. Зміни у роботі Видавництва та підрозділів, що задіяні у видавничих процесах, знайшли відображення у Рішенні Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна від 27 лютого 2023 року «Трансформація видавничої діяльності».

Стратегічним завданням є оптимізація редакційно-видавничого процесу із забезпечення освітнього процесу, наукової та науково-дослідної роботи та якнайширша репрезентація результатів університетських наукових досліджень у сучасній, доступній світовій науковій спільноті формі.

Трансформація включає в себе:

- впровадження цифрових технологій;
- розширення онлайн-присутності;
- адаптацію до змін, зміщення фокусу на співпрацю з авторами через соціальні мережі та комунікативні канали.

У системі якості освітнього процесу важливе значення має забезпечення навчальних дисциплін високоякісними навчально-методичними матеріалами, підручниками, навчальними посібниками та їх доступність для студентів як у друкованому, так і в електронному вигляді.

Протягом 2023 року здійснювався комплекс заходів шляхом організації процесу грифування створених в університеті навчальних та наукових видань. Для забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності у процесі створення літератури всі роботи та статті періодичних видань в обов'язковому порядку проходили перевірку щодо наявності запозичень з інших документів за допомогою антиплагиатних онлайн-систем.

Для забезпечення якості навчальної літератури, її відповідності принципам та вимогам, визначеним законодавством, здійснюється експертиза рукописів навчальних видань, що надійшли до Видавництва, і тільки після отримання позитивної рецензії профільного рецензента зі складу Експертної ради (голова ради – М. О. Мchedlov-Петросян) щодо змістового наповнення та відповідності освітніх стандартів, відповідності принципам системності, науковості, доступності (Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» від 14 грудня 2021 року № 1951-IX) рукопис подається на затвердження та надання грифа «Затверджено до друку рішенням Вченої ради».

Завдання представлення результатів наукових досліджень реалізується у виданні наукових видань (монографій, збірників наукових праць), здійсненні обґрунтованої й незалежної наукової експертної оцінки рукописів рецензентами зі складу Експертної ради, рукописи подаються на затвердження та надання грифа «Затверджено до друку рішенням Вченої ради».

Навчально-методичні видання проходять затвердження в Науково-методичній раді університету для отримання грифа «Затверджено до друку рішенням Науково-методичної ради».

В умовах воєнного стану, з урахуванням інформаційно-комунікаційних змін та інших проблем у сфері освітньо-видавничої справи, Видавництво оперативно втілило механізми та алгоритми реагування з метою збереження темпів, об'ємів та якості функціонування підрозділу як невід'ємної ланки повноцінної роботи університету. Було змінено порядок взаємодії сторін редакційно-видавничого процесу щодо забезпечення організації прийому та складання документів, проведення заходів з інформування, процедур з отримання належних грифів, редакційної роботи, створення макетів, роботи з авторами, роботи верстальників, інформаційних проєктів тощо. Але не завжди з різних причин була можливість здійснювати свою роботу.

Наразі на етапах редакційно-видавничої діяльності здійснено редагування 787,45 авторських аркушів, їх додрукарська підготовка (редагування текстових та обробка фотоматеріалів, розроблено і остаточно відкориговано оригінал-макети навчальних та наукових видань, оформлено дизайн-макети) відповідно до вимог ДСТУ, підготовлено до видання 145 назви літератури.

Сумарний обсяг виданої літератури у 2023 році склав 660,4 ум. друк. арк.

У 2023 році опубліковано 15 навчальних посібників, 10 монографій, 94 випуски наукових періодичних видань (табл. 15.1). Видання отримували міжнародний стандартний номер книги ISBN. Створюються паралельні електронні версії видань, що є важливим з точки зору осучаснення і розвитку навчального процесу.

Таблиця 15.1

Випуск видань

Вид	Кількість видань за 2022 рік	Кількість видань за 2023 рік
Навчальні посібники та підручники	17	15
Монографії	11	10
Методична література	81	120
Періодичні видання ХНУ імені В. Н. Каразіна	91	94

Протягом 2023 року відбувалися робочі зустрічі зі співробітниками Центральної наукової бібліотеки щодо питань наповнення інституційного репозитарію.

Посилені заходи з розширення контенту електронної бібліотеки (репозитарію) та систематичного її наповнення повнотекстовими документами викладачів, науковців. За звітний період у репозитарії Видавництво розмістило 90 повнотекстових робіт згідно з Авторським договором про передачу невиключних прав на використання твору. Відслідковується тенденція росту електронних видань (рис. 15.1).

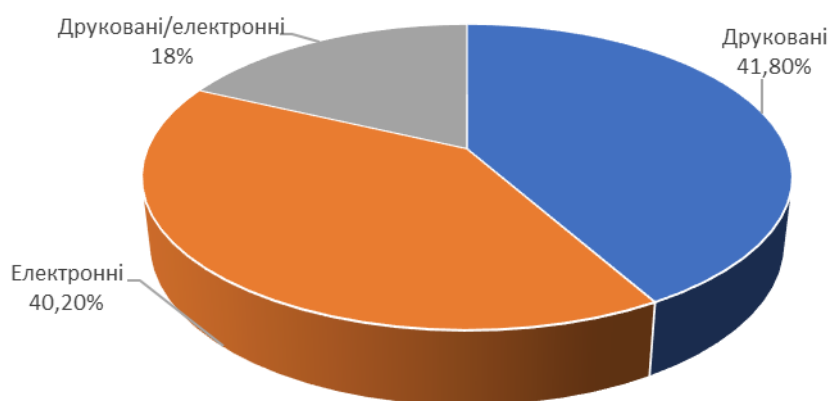

Рис. 15.1. Кількість назв за формою видання (2023)

Видавництво здійснює випуск друкованої продукції за основними напрямками: книжково-журнальна продукція, бланкова продукція для забезпечення функціонування університету та навчального процесу (залікові книжки, різноманітні бланки, різні види журналів та інше), кольорова продукція на замовлення структурних підрозділів університету (дипломи, сертифікати, подяки тощо).

Окремою ланкою роботи Видавництва є підготовка, персоналізація та друк дипломів про вищу освіту і додатків до них у кількості близько 4500 шт. В умовах воєнного стану своєчасно виконано завдання із проведення низки практичних заходів, внесення змін та оновлено алгоритм дій і процедур друку документів про вищу освіту щодо магістрів, бакалаврів та спеціалістів – випускників 2023 року.

Проведена робота з удосконалення вебсайту (<https://karazin.ua/inshe/vidavnitctvo/>).

Важливим напрямом діяльності Видавництва є випуск наукової періодики (<https://karazin.ua/nauka/fakhovi-vidannia/>), тематична спрямованість якої відповідає науковим дослідженням факультетів і наукових інститутів університету (табл. 15.2).

Таблиця 15.2

**Періодичні видання
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2023 рік**

№	Структурний підрозділ	Періодичні видання (кількість назв)		
		загальна кількість	з них фахові	з них не фахові
1	Біологічний	1	1	
2	Геології, географії, рекреації і туризму	3	3	
3	ННІ екології	3	2	1
4	Економічний	2	2	
5	Іноземних мов	3	2	1
6	Історичний	2	1	1
7	Комп'ютерних наук	2	1	1
8	Медичний	3	3	
9	Математики і інформатики	1	1	
10	Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	1	1	
11	Психології	3	3	
12	Радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем	2	2	
13	Соціологічний	3	2	1
14	ННІ «Фізико-технічний факультет»	1	1	
15	Фізичний	1	1	
16	Філологічний	2	2	
17	Філософський	4	4	
18	Хімічний	1	1	
19	Юридичний	1	1	
20	ННІ міжнародної освіти	1	1	
21	Загальноуніверситетські	2		2
22	ННІ «Каразінський банківський інститут»	1		1
23	ННІ «Інститут державного управління»	3	3	
	Разом	46	38	8

До Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися статті та результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук, кандидата наук та ступеня доктора філософії (відповідно до Порядку формування Переліку наукових фахових видань України), наразі включено 38 періодичних фахових видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у 17 галузях наук з 41 спеціальності (табл. 15.3).

Таблиця 15.3

**Перелік наукових фахових видань
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна**

Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 409 від 17.03.2020 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 627 від 14.05.2020 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 886 від 02.07.2020 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 1188 від 24.09.2020 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 1471 від 26.11.2020 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 89 від 01.02.2022 року
 Наказ Міністерства освіти і науки України № 724 від 09.08.2022 року

№ з/п	Назва	Категорія	Галузь науки	Спеціальності	Дата включення
1	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Геологія. Географія. Екологія» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Geology. Geography. Ecology»	«А»	географічні геологічні	103 Науки про Землю 106 Географія	28.12.2019
2	Східно-європейський фізичний журнал East European Journal of Physics	«А»	фізико-математичні	104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали	28.12.2019
3	Біофізичний вісник	«Б»	біологічні фізико-математичні технічні	091 Біологія 104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали 163 Біомедична інженерія	28.12.2019
4	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Біологія» The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Biology»	«Б»	біологічні	091 Біологія	28.12.2019
5	Когніція, комунікація, дискурс Cognition, communication, discourse	«Б»	філологічні	035 Філологія	28.12.2019

Продовження таблиці 15.3

6	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Хімія» Kharkiv University Bulletin Chemical series	«Б»	хімічні	102 Хімія	28.12.2019
7	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Математика, прикладна математика і механіка»	«Б»	фізико-математичні	111 Математика 113 Прикладна математика	28.12.2019
8	Часопис соціально-економічної географії	«Б»	географічні	103 Науки про Землю 106 Географія	28.12.2019
9	Актуальні проблеми державного управління	«Б»	державне управління	281 Публічне управління та адміністрування	28.12.2019 (зі змінами від 09.08.2022 №724)
10	Державне будівництво	«Б»	державне управління	281 Публічне управління та адміністрування	28.12.2019 (зі змінами від 01.02.2022 №89)
11	Теорія та практика державного управління	«Б»	державне управління	281 Публічне управління та адміністрування	28.12.2019 (зі змінами від 09.08.2022 №724)
12	Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки	«Б»	педагогічні	011 Освітні, педагогічні науки 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	17.03.2020
13	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Право» The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Law	«Б»	юридичні	081 Право 262 Правоохоронна діяльність 293 Міжнародне право	17.03.2020
14	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм»	«Б»	економічні	051 Економіка 073 Менеджмент 292 Міжнародні економічні відносини	17.03.2020
15	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Економічна» Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University Economic Series	«Б»	економічні	051 Економіка 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент	17.03.2020

Продовження таблиці 15.3

16	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов»	«Б»	педагогічні філологічні	011 Освітні, педагогічні науки 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) 035 Філологія	17.03.2020
17	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки»	«Б»	історичні	032 Історія та археологія	17.03.2020
18	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Історія»	«Б»	історичні	032 Історія та археологія	17.03.2020
19	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Екологія» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Ecology»	«Б»	географічні біологічні	091 Біологія 101 Екологія 103 Науки про Землю	17.03.2020
20	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Фізика»	«Б»	фізико-математичні	104 Фізика та астрономія	17.03.2020
21	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Математичне моделювання. Інформаційні технології. Автоматизовані системи управління»	«Б»	технічні	113 Прикладна математика 122 Комп'ютерні науки 123 Комп'ютерна інженерія 125 Кібербезпека	17.03.2020
22	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Філософія. Філософські перипетії» The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Philosophy. Philosophical Peripetias	«Б»	філософські	033 Філософія	17.03.2020
23	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Sociological studies of contemporary society: methodology, theory, methods»	«Б»	соціологічні	054 Соціологія	17.03.2020
24	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Філологія»	«Б»	філологічні	035 Філологія	17.03.2020

Продовження таблиці 15.3

25	Людина та довкілля. Проблеми неоекології	«Б»	географічні	101 Екологія 103 Науки про Землю 201 Агрономія 205 Лісове господарство	17.03.2020
26	Проблеми безперервної географічної освіти і картографії	«Б»	географічні	103 Науки про Землю 106 Географія	17.03.2020
27	Психіатрія, неврологія та медична психологія Psychiatry, Neurology and Medical Psychology	«Б»	медичні психологічні	222 Медицина 225 Медична психологія 053 Психологія	17.03.2020 14.05.2020
28	Соціальна економіка Social economics	«Б»	економічні	051 Економіка 072 Фінанси, банківська справа та страхування 073 Менеджмент 075 Маркетинг 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	17.03.2020
29	Філологічні трактати	«Б»	філологічні	035 Філологія	17.03.2020
30	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Питання політології»	«Б»	політичні	052 Політологія	14.05.2020
31	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «Теорія культури і філософія науки»	«Б»	філософські	033 Філософія	14.05.2020
32	Психологічне консультування і психотерапія Psychological counseling and psychotherapy	«Б»	психологічні	053 Психологія	14.05.2020
33	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Медицина» The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Medicine»	«Б»	медичні	222 Медицина	02.07.2020
34	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, серія «Психологія»	«Б»	психологічні	053 Психологія	02.07.2020
35	Наукові записки кафедри педагогіки Scientific notes of the pedagogical department	«Б»	педагогічні	011 Освітні, педагогічні науки 012 Дошкільна освіта 013 Початкова освіта 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)	02.07.2020

Продовження таблиці 15.3

36	Український соціологічний журнал Ukrainian sociological journal	«Б»	соціологічні	054 Соціологія	02.07.2020
37	Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Радіофізика та електроніка» Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Radiophysics and Electronics»	«Б»	фізико-математичні	104 Фізика та астрономія 105 Прикладна фізика та наноматеріали	24.09.2020
38	Актуальні проблеми сучасної медицини Actual problems of modern medicine	«Б»	медичні	222 Медицина 224 Технології медичної діагностики та лікування 228 Педіатрія 229 Громадське здоров'я	26.11.2020

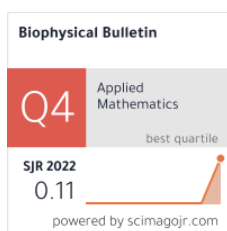
У Scopus індексуються 2 видання:

1. «Східно-європейський фізичний журнал» / «East European Journal of Physics»

https://www.scimagojr.com/journal_img.php?id=21101018929

2. «Біофізичний вісник» / «Biophysical Bulletin»

<https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21101059300&tip=sid&exact=no>

У Web of Science індексуються 3 видання:

1. «Східно-європейський фізичний журнал» / «East European Journal of Physics»

<http://mjl.clarivate.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=EX&ISSN=2312-4334>

2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Геологія. Географія. Екологія» / Visnyk of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Geology. Geography. Ecology»

https://mjl.clarivate.com:/search-results?issn=2410-7360&hide_exact_match_fl=true&utm_source=mjl&utm_medium=share-by-link&utm_campaign=search-results-share-these-results

3. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Біологія» / The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University series «Biology» (Zoological Record)

<http://mjl.clarivate.com/cgi-bin/jrnlst/jlresults.cgi?PC=MASTER&ISSN=2075-5457>

У 2023 році Видавництво здійснювало аналітичну, інформаційну підтримку, методичний та консультативний супровід діяльності редакційних колегій, координацію їх роботи з метою підвищення якості періодичних видань.

Пріоритетні напрями: якісний зміст видань; індексація та архівація; забезпечення доступності архівних матеріалів; удосконалення електронної платформи; партнерство та колаборації; моніторинг та аналітика; аналіз даних для вдосконалення видавничих стратегій.

Проводилася перевірка відповідності публікацій членів редакційних колегій та вебсайтів наукових періодичних видань вимогам «ПОРЯДКУ формування Переліку наукових фахових видань України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 №32 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки від 18.11.2020 №1437.

Упродовж року забезпечували комунікацію з технічної підтримки платформи Open Journal Systems на університетському вебсайті «Наукова періодика Каразінського університету» (<https://periodicals.karazin.ua/>) редакційних колегій з Центром зв'язків з громадськістю.

У 2023 році університет подовжив роботу із Міжнародною асоціацією видавничої цитованості (Publishers International Linking Association, PILA). Завдяки пільгам, що були надані асоціацією з березня 2022 року для учасників в Україні, університет був звільнений від плати за членство та реєстрацію вмісту (активація DOI). Протягом звітнього періоду було активовано понад 1500 поточних та архівних DOI.

Присвоєння кожному опублікованому матеріалу цифрових ідентифікаторів об'єкта DOI (digital object identifier) робить наукову публікацію видимою для професійних пошукових систем, що полегшує її пошук науковцями з усього світу та дозволяє відстежувати її цитування.

За звітний період завдяки налагодженій комунікації із Crossref зареєстровано оновлений паспорт Вісника Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов», вирішуються поточні питання з активації DOI. Також Видавництво брало участь у процесі нормативно-правового регулювання прав власності на назви у системі Crossref з префікса 10.34213 (Харківський регіональний інститут державного управління НАДУ при Президентові України) на 10.26565 (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна) та контролю над існуючими DOI (загальною кількістю 522) друкованих засобів масової інформації наукових фахових періодичних видань: збірника наукових праць «Актуальні проблеми державного управління», збірника наукових праць «Теорія та практика державного управління» та наукового фахового періодичного електронного видання збірника наукових праць «Державне будівництво».

Наразі фахівці Видавництва здійснюють моніторинг та аналіз коректного заповнення метаданих номерів, підготовку та внесення метаданих статей поточних та архівних номерів періодичних видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у системі Crossref. Здійснюється облік щодо активованих DOI та

використання матеріальних ресурсів. Проводиться робота з аналізу звітної інформації, що надається Crossref, для оптимізації всіх процесів.

Проводиться робота із міжнародним мультидисциплінарним каталогом журналів відкритого доступу Directory of Open Access Journals (DOAJ). Індексція видань у DOAJ є пріоритетною ланкою для подальшого просування видань до міжнародних наукометричних баз. Спеціалісти Видавництва здійснювали моніторинг, аналіз та коригування сайтів періодичних видань, зокрема перевірку та коригування англійських версій сайтів. Контроль та супровід журналів від моменту подання до включення в базу: забезпечення відповідності вебсайтів офіційним критеріям DOAJ, складання плану вдосконалення видань для представників журналів, внесення коректив, здійснення ділової англійської комунікації з представниками DOAJ.

У 2023 році подано на державну реєстрацію та зареєстровано 3 періодичні видання:

- Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія»;
- Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серія «Філологія»;
- «Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку».

Загалом індексується у DOAJ 32 періодичні видання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У співпраці із редакційними колегами налагоджено поточне та архівне розміщення номерів періодичних видань у DOAJ для періодичних видань.

Налагоджено комунікацію із базою даних Ulrich's Periodicals Directory, яка є найбільшою базою даних, що описує світовий потік серіальних (періодичних і продовжуваних) видань. За оновленою інформацією, до бази даних увійшло 48 періодичних видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Продовжено практику проведення нарад за участі представників редакційних колегій для вирішення актуальних питань поточної роботи та обговорення перспектив розвитку (в онлайн-форматі). За ініціативи Видавництва до відома редакційних колегій доведено оновлений Порядок (Процедуру) затвердження та оприлюднення випуску періодичного видання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що було розроблено відповідно до функціонування «Єдиного вікна» із замкнутим видавничим циклом періодичних видань, та надано «Першочергові завдання періодичних видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна».

Висвітлені основні питання та проблеми в умовах воєнного сьогодення за результатами моніторингу публікаційної активності та якісної складової періодичних видань університету. Підкреслена важливість окремих ланок, що забезпечує публікаційну видимість результатів досліджень як власне Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, так і наукового суспільства у цілому у міжнародному науковому просторі, що призводить до репутаційного росту установи. Проведено численні консультації, надано інформаційний матеріал представникам редакційних колегій.

Щорічно тиражується близько 80 номерів видань відповідно до заявленої періодичності. Поступово відновлюються темпи видавничої діяльності, уповільнені бойовими діями. Труднощі, пов'язані із браком коштів та недостатньою кількістю матеріалів, вирішуються завдяки злагодженій роботі Видавництва, редакційних

колегій та керівництва університету. Здійснюється обов'язкова розсилка періодичних видань відповідно до додатка до постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2002 року № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів» за оптимізованою схемою. За звітний період розіслано 949 примірників періодичних видань за 12 адресами.

У співпраці з редакційними колегами реалізується інтенсифікація інтеграційних процесів наукового контенту у спеціалізованих ресурсах, використання систем цифрових ідентифікаторів публікацій і авторів.

Підвищення видимості – це багатоаспектний процес, який вимагає систематичної, цілеспрямованої та поглибленої роботи.

Ці дії сприятимуть збільшенню впливу та визнання у науковому співтоваристві та підвищенню рейтингу університету.

Завдання на 2024 рік:

- виконання заходів, що спрямовані на поліпшення якості та скорочення терміну редакційної підготовки рукописів до видання;

- моніторинг забезпечення спеціальностей та освітніх програм навчальною літературою, коригування спільно з кафедрами, відділом методичної та акредитаційної роботи, Центральною науковою бібліотекою плану видань на 2023/2024 календарний рік щодо випуску літератури та ефективного забезпечення дисциплін навчальною літературою;

- запровадження програми «Підручник Каразінського університету» для забезпечення здобувачів вищої освіти підручниками та навчальними посібниками, а саме власною навчальною літературою;

- посилення заходів з розширення контенту електронної бібліотеки (репозитарію) та систематичного її наповнення повнотекстовими документами викладачів, науковців;

- всебічна підтримка журналів з метою підвищення їхнього рівня та відповідності високим вимогам і стандартам при включенні до міжнародних наукометричних баз наукових видань, повноправного їхнього входження до сучасного інформаційного простору;

- забезпечення реалізації процесів у системі Crossref з отримання/активації DOI поточних та архівних номерів періодичних видань університету;

- здійснення комплексного аналізу наукометричних показників наукових періодичних видань університету для вивчення динаміки розвитку журналів;

- реєстрація та оновлення інформації періодичних видань університету у каталогах журналів та у міжнародних наукометричних базах даних;

- інтенсифікація інтеграційних процесів наукового контенту у спеціалізованих ресурсах, використання систем цифрових ідентифікаторів публікацій і авторів;

- упорядкування періодичних видань університету згідно з вимогами Закону України «Про медіа»;

- ефективне та раціональне використання коштів та матеріальних цінностей;

- сприяння розвитку міжнародного партнерства та міжнародних програм, підвищенню публікаційної активності;

- підтримка дослідницьких проєктів;

- ініціювання морального та матеріального стимулювання авторів та членів редакційних колегій;

- використання сучасних маркетингових стратегій для просування видань.